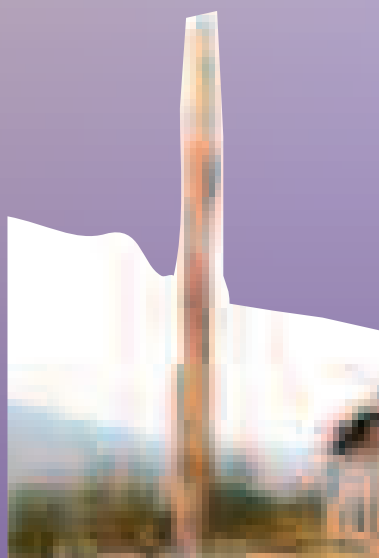

MERIDIANUL *CULTURAL ROMÂNESC*

ROMANIAN CULTURAL MERIDIAN
MERIDIEN CULTUREL ROUMAIN
Румынский культурный Меридиан
RUMÄNISCHER KULTUR MERIDIAN

P. Mateescu - Coloana Dorului de Țară

C-tin Brâncuși - Coloana Infinitului

An X, Nr. 4, (40) octombrie - noiembrie - decembrie 2024

Director editor: Prof. dr. Dumitru V. MARIN

VASLUI

MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC
- TRIMESTRIAL -

Director, editor și redactor șef:

prof. dr. Dumitru V. MARIN

Redactori șefi adjuncți: **comandor Mihai Batog Bujeniță – Iași;**
dr. ing. Dumitru Brăneanu – Bacău; **dr. în medicină Valeriu**
Lupu – Vaslui, **poetă Gabriela Ana BALAN – Bârlad.**

Tehnoredactare: **Elena Bîrlădianu**

Colegiul de redacție: Mihaela Băbușanu: expert, poetă
– Bacău; Constantin Chirilă: dr. ing. – Prisăcani (Iași);
Costin Clit: istoric – Huși; Ioan Dănilă: conf. univ. dr.,
critic literar – Bacău; Cornel Galben: scriitor – Bacău,
Nică D. Lupu, profesor – Brănești Ilfov; ing. Sergius
Marin – Montreal (Canada); Vicu Merlan: dr., istoric
– Huși; Ionel Miron: prof. univ. dr., biolog – Iași; Ben
Todică: cineast, scriitor – Melbourne (Australia); Doru
Tompea: prof. univ. dr., rector univ. „Petre Andrei” –
Iași.

† **Ștefan RACOVITZĂ: jurnalist-Geneva, Elveția**

† **Avram D. TUDOSIE: dr. ing, monografist-Huși**

† **Alexandru IONESCU: prof. univ. dr. București**

† **Constantin TOMA: acad., biolog-Iași**

Adresă sediu: Str. FRUNZELOR, Nr. 2, Vaslui, Cod poștal: 730158

Tel./ fax redacție: 0235 361 236; Mobil: 0744 231 380

Web: www.tvv.ro; www.marindumitru.ro

Email: marintvv@gmail.com

MERIDIANUL *CULTURAL ROMÂNESC*

ROMANIAN CULTURAL MERIDIAN
MERIDIEN CULTUREL ROUMAIN
Румынский культурный Меридиан
RUMÄNISCHER KULTUR MERIDIAN

P. Mateescu - Coloana Dorului de Țară

C-tin Brâncuși - Coloana Infinitului

An X, Nr. 4, (40) octombrie – noiembrie – decembrie 2024

Director: Prof. dr. Dumitru V. MARIN

VASLUI

20 de ani îl crește viața pe om, 30 îl pune la muncă și 40 îl distruge încet, încet...

D. V. Marin este un foarte bun profesor (atâția alții o spun) de peste 40 de ani este un lider de presă al ultimelor decenii (și a avut cu ce), este un iubitor al Bârladului, este un întreprinzător de succes, un personaj de excepție în cadrul Curentului Cultural - Informațional pe care-l susține personal și prin cărțile sale tipărite. (...)

*Acad. prof. dr. C. D. Zeletin, medic, biofizician, poet, eseist
(luni, 28 martie 2011)*

„Revista de față urmărește nu să distrugă vise, ci să le creeze! Nu greșim niciodată, visând.

A visa, înseamnă a trăi.”

Dumitru V. MARIN

„Cultura vasluiiană este bine reprezentată de o jumătate de veac, prin grupul său de presă și operă, de către Prof.Dr. Dumitru V. Marin, un autentic lider cultural”

*Mihai BATOG-BUJENIȚĂ
scriitor*

„Fără a greși și fără a diminua calitatea altor reviste de cultură, MCR este de o calitate și amploare fără concurență...”

Mai în glumă, mai în serios, locul 1 este așadar „ocupat”!”

*Cu deosebită stimă și respect:
Georg BARTH – Passau, Germania*

SPIRIT = STOP: M.M.M.

Chiar trebuie să vă atrag constant atenția că s-a realizat un monument complex numit SPIRIT STOP menit să înfățișeze evoluția Vasluiului în ultimii 53 de ani, că las viitorului mărturie din această epocă.

Dacă... mereu cei care vin nu vor să rămână tâmpiți, trebuie să ia cunoștință de aceste acte și fapte cultural-sociale. (Pe str. Frunzelor, 2, Vaslui).

SPIRIT-STOP !!!

Dumitru V. MARIN

CUPRINS

Editorial:

Dumitru V. Marin:

**CREDENȚIONALELE, CREDENȚIONALISTI
ȘI PATRIOTII LOCALI (5)**

Poezie-Traduceri:

Daniela Straccamore: Carissimi amici (11)

Gabriella Cozzani: Estate(13)

Anna Polidori: Confusi pensieri (13)

Carlo Zanutto: Il Mago (14)

Daniela Straccamore: Torna alla vita... (14)

Liliana Spătaru: Le parole (15)

Meridianul Cultural Românesc în jurul lumii:

Ion Țoanță: Fantezii matinale (16)

Irina Alexandrescu: Tombe la neige (16)

Ildi Șerban: Verde (17)

Letiția Vladislav: Singurătatea unei clipe (17)

Gabriela Ana Bălan: Sunt femeia liberă (18)

Francesco Tomas: Ad occhi chiusi (19)

Angela Kosta: Cigno giacente (20)

Oana Frențescu: Nu mai e timp (20)

Simona Șerban: îmi aud numele (21)

Rosita Panetta: Pensavo ad un'emozione (21)

Camelia Florescu: Poem despre o consoană bolnavă (22)

Radu Vancu: Soare de noiembrie (23)

Poezie:

Veronica Rusu- Bucico: Poezii (24)

Ioan Hodaș: Fragmente (26)

Mircea Istrate: Poezii pentru sâmbătă seara (27)

Valentina Petraru: Dac-ar fi (30)

Mihai Caba: Autumnală (31)

Gheorghe Vasiliuță: Elada (32)

Tinca Tamaș Pavel: Poezii (33)

Aneta Georgescu: Dincolo de existență (34)

Mimi Rotariu: Poezii (35)

Maria Zlătan Chihaia: Anotimpuri (36)

Ionel Dorin: De la Răsărit la Apus (37)

Adrian George Itoafă: Poezii (38)

Al. Florin ȚENE: Așteptare (39)

Mihai Merticaru: Poezii (40)

Librăria Meridianul:

Martha Eșanu: Maria Banuș, o mare poetă... (41)

Eliza Roha: Nică D. Lupu – Brănească(42)

**Nicolae Dina: Grația și magia sonetelor lui Mihai
Merticaru (44)**

**Constantin Chiper: Recenzie la „Istoria Rusiei” –
autor, Martin Sixsmith (46)**

Studii și Istorie Literară:

Luciana Macovei: Anatole France...(52)

**Dorin Nădrău: Captivantele poeme „haiku” în li-
rica lui Dumitru Ichim(54)**

Ridentem dicere verum!:

Mihai Batog-Bujeniță: Viața și opera lui Brebenel (56)

Cornelia Ursu: Aforisme șugubețe (58)

Elis Râpeanu: Renaștere(60)

Mihai Ursachi La iarmarocul de vorbe (60)

Mihai Frunză: A doua poveste a unui basm (62)

Dorel Schor: Urgență mare (63)

Any Drăgoianu: Soția către soțul chefliu (64)

Vasile Vajoga: Realitate(64)

Gheorghe Bălăceanu: Antistres cu specific românesc (69)

**Violeta Urdă: Pseudo-memoriile unui velier de
cursă lungă (71)**

Vasile Larco: Unei tinere frumoase foc (73)

Bogdan Ulmu: Cum nu se scrie un anunț funebru (75)

Ananie Gagniuc: Teorii și ineptii (75)

Fonfleurile lui ne-ve (77)

Medalion epigramatic

Mihai Caba: Epigrame 2024 (78)

Proză:

Dumitru V. Marin: *Zăpada pe flori de cireș* (75)
Nică D. Lupu: *Mărturisiri jalnice*(78)
Gheorghe Bălăceanu: *Nașterea omului de tip nou* (84)
Gheorghe Mavrichi: *Autograf pe univers*(87)

Eseuri:

Martha Eșanu: *Marele Enescu în inima noastră.* (88)
Mihai Batog-Bujeniță: *Enigme la vedere: viul și inteligența* (92)
Elena Buică-Buni: *Cu gândul la târziul vieții* (95)
Mimi Rotariu: *De ce să iubim toamna...?* (96)
Silvia Hodaș: *De ziua pensionarului* (97)
Magda Ursache: *Cămașa lui V. Voiculescu* (98)

Istorie:

Constantin Chiper: *25 octombrie - Ziua Armatei Române*(101)
Dumitru V. Marin: *Cotitura de la Cotul Donului* (105)

Etnografie:

Dumitru V. Marin: *Opera Magna I* (117)

Oameni și fapte:

Ilie Serediuc: *Călător prin lume* (125)
Cornel Simion Galben: *Profil aniversar Ioan Neacșu* (127)
Silvia Hodaș: *Prin orașul subteran Cricova* (129)
Al. Florin Țene: *O viață... Dumitru V. Marin* (132)

Sfânta limbă română:

Ioan Dănilă: *Cioburi de oglindă (XL)* (134)

Invitație la lectură:

Destine Literare –

Dumitru Ichim: *Psalmul iubirii dintru început* (135)
Constantin Moșincat: *O carte cum alta nu-i!* (136)
Vicu Merlan: *Reviste de astronomie din România*(138)

Cuvânt:

Dumitru V. Marin: (144)
Remember: *Membrii de onoare ai MCR* (145)

EDITORIALELE MCR(147)

Sonet și Rondel și Fabulă

Eugen Deutsch (61)
Păstorel (64)
Ștefan Al. Sașa (65)
Petru-Ioan Gârda (65)
Corneliu-Ioan Iovuță(65)
Marian Grig Dobreanu-Panduru (72)
Carmen Marcean (72)
Constantin Mihai- Ticu (72)
Victor Iosif (73)
Ion Hodaș (76)
Vasile Larco (76)

EPIGRAME

Georgeta Paula Dimitriu (59)
Angela Pistol (66)
Mihai Caba (66)
Alexandra Dogaru (67)
Eugen Albu (67)
Sorin Finchelstein (67)
Constantin Profir (68)
Liviu Kaiter (68)
George Corbu (70)
Mircea Trifu (70)
Sorin Finchelstein (67)(74)
Vasile Larco(74)
Mihai Haivas (76)

CREDEŢIONALELE, CREDEŢIONALISTI ŞI PATRIOŢII LOCALI

Ziua Naţională, adică 1 decembrie, de care politicienii români şi-au bătut joc, amestecându-i pe conaţionali noştri cu tot felul de alegeri, care de care mai inutile ca să-i facă poftele lui Johannis... Alegerile de pe 1 decembrie...o impietate !

CREDEŢIONALELE adevărate au fost acele legitimaţii pentru participarea celor 100000 de oameni la Alba Iulia (ce volum de muncă...?! Ce rapiditate?! Ce efecte?!).

În 1990, când se instala şi la noi o brumă de democraţie, s-a declarat ziua naţională pe 1 Decembrie şi s-au re-înnoit acele credenţionale ale unor delegaţi de prin judeţe, deci şi la Vaslui, semnate de fiecare la liberă voinţă, şi depuse în cadrul manifestărilor oficiale la Muzeul Naţional din Alba Iulia, în Catedrala Unirii.

La 100 de ani, adică în 2018, iniţiativa guvernamentală a fost slabă rău, deşi a fost lansată o campanie naţională consacrată Centenarului. Noi am reuşit să scoatem un volum cu valori identitare, intitulat „101 vasluieni pentru 100 de ani”, ed. PIM, Iaşi, 2019, 402 p.), consacrat CENTENARULUI. Între timp am publicat diverse articole şi alte materiale, inclusiv în MCR.

Trecând la o evaluare a sentimentului patriotic, acela de atunci, constatăm profund îngrijoraţi, că ACELA nu mai există, iar acesta de azi (sentimentul patriotic) e ca o imagine palidă într-o oglindă spartă. E uşor de zis că lumea se schimbă, dar sunt elemente perene ca teritoriul, limba, patriotismul (iubirea de patrie) care nici n-ar trebui mişcate din educaţia naţională. De aici... necesitatea apărării istoriei naţionale.

Iată, mai jos, două articole de acum 6 ani, şi un editorial din MCR.

CREDEŢIONALISTI DE ATUNCI, PERSONALITĂŢI... ASTĂZI.

Avem pretenţia că am pus la dispoziţia cercetătorilor şi publicului larg o pagină de istorie

reală susţinută de concetăţenii noştri vasluieni, la prima sărbătoare naţională, 1 Decembrie, 1990. În două numere, două editoriale au fost consacrate acestui prim eveniment important de după Revoluţie, de remarcat pentru ecoul său patriotic şi pentru unitatea naţională. Atunci, chiar era necesară o asemenea revărsare de sentiment şi voinţă populară pentru că erau şi tendinţe centrifuge, erau multe încercări de subminare a voinţei naţionale. Adunarea solemnă cu prezenţa a 100.000 de oameni, după Şedinţa solemnă a Guvernului, la Alba Iulia, spectacolele, parada militară, însemnau susţinerea noului regim, democratic, hotărâre de apărare a Unităţii României. Vasluienii s-au organizat destul de festiv, vineri, 30 noiembrie 1990, dimineaţa, când au semnat, în sala mare a prefecturii Credenţionalele (legitimaţii speciale) cu care să participe la sărbătoarea de la Alba Iulia, de sâmbătă, 1 Decembrie 1990, prima după schimbarea regimului, la 72 de ani de la Marea Adunare Populară din 1918. Am înfăţişat câteva figuri ale timpului, în numărul trecut de ziar, printre care Vasile Stoica (Băcani), Petrică Chiriac (Duda Epureni), D. V. Marin şi Marin Nistor (Vaslui), Ion Corciovă (Tutova), Ion Tărnăuceanu.

Prezentăm acum și aici, fotografia de grup cu cei 79 de delegați, sub cupola Prefecturii Vaslui, înainte de îmbarcarea în autocare, pentru deplasarea la Cetatea neamului românesc, la cealaltă extremă a țării, mai toți având dorința să ne exprimăm hotărât pentru Unirea deja înfăptuită și să susținem vizibil politica națională. Am înfățișat câteva figuri ale timpului, în numărul trecut de ziar, printre care Vasile Stoica (Băcani), Petrică Chiriac (Duda Epureni), D. V. Marin și Marin Nistor (Vaslui), Ion Corciovă (Tutova), Ion Tărnauceanu. Prezentăm acum și aici, fotografia de grup cu cei 79 de delegați, sub cupola Prefecturii Vaslui, înainte de îmbarcarea în autocare, pentru deplasarea la Cetatea neamului românesc, la cealaltă extremă a țării, mai toți având dorința să ne exprimăm hotărât pentru Unirea deja înfăptuită și să susținem vizibil politica națională. Poate, între cei care se recunosc, să ne mai comunice vreunul, adică să confirme participarea de atunci, conștient că a luat parte la un fapt istoric remarcabil. Vă invit să revedeți materialele publicate în cele două numere anterioare din ziarul nostru, adăugând doar, că la 5 zile de la acest eveniment am înființat prima televiziune privată din România, pe 5 decembrie 1990, cu prima

Licență audiovizuală, 001/TV, la Vaslui, act cultural unic și irepetabil, de mare autoritate jurnalistică națională și internațională. Revista M. C. R. care străbate continentele astăzi e și ea un rod al curajului și îndrăznelii de atunci, dintr-un „loc unde nu se întâmpla nimic” (M. Sadoveanu). Și vasluienii de acum 28 de ani, au participat, ca și „curcanii” lui Alecsandri, ca și jertfiții la Țiganca sau Cotu Donului, ca și prigoniiții din perioada comunistă, la păstrarea României, nu tocmai întregi, dar între hotare sigure și cu o limbă unitară. Nu spre glorie, ci spre știință!

CREDEȚIONALE ȘI CREDEȚIONALISTI VASLUIENI

Nu cunoaștem materiale despre prezența vasluienilor, ori a moldovenilor la Alba Iulia, la 1 decembrie 1918. Am afirmat că, atunci, de la Chișinău, unde era coordonatorul român pentru cultura în limba română în Basarabia, maiorul Tudor Pamfile a trimis o delegație care să fie printre cei 100.000 de participanți din toată țara. Aspectul are o importanță istorică deosebită, pentru că venea în sprijinul delegației basarabene (poate și alte scopuri) de după 27 martie 1918, când se proclamase unirea cu Patria mamă.

Credenționalele vasluienilor, cele bine cunoscute de noi, sunt de dată mai recentă și anume din 1990, când reprezentanții ai județului (prefectură și comune) au depus la Muzeul UNIRII, într-o dispoziție patriotică remarcabilă, sub semnătură personală, cele 79 de documente cu conținut unic (v. pag. 12), în dimineața zilei de 1 Decembrie, după care au participat la Sesiunea solemnă a Parlamentului dedicată sărbătoririi Zilei Naționale a României (de la Alba Iulia), apoi la marea adunare națională. Documentul de înregistrare poartă nr. 6812, fila pentru Vaslui.

Plecăm de la documentul de referință „Reprezentanții județului Vaslui participanți la Sesiunea solemnă a Parlamentului... din ziua de 1 decembrie 1990”, după care au urmat festivitățile cu și pentru miile de participanți, în fapt un miting de mari proporții pentru Ion Iliescu și F.S.N. care a contribuit la succesul mare la alegerile din 1992 și la cooptarea altor formații și partide în structurile administrative și politice, printre care ecologiștii reprezentați de Dumitru V. Marin și Vasile Ghiga.

În fapt s-a urmărit și prezența celorlalte partide, pentru pluralism, dar în județ, nu prea erau, doar câțiva oportuniști sărind imediat pe funcții. Pentru cine nu știe

CREDENȚIONALELE, cele din 1918, erau împuterniciri (ca legitimații oficiale) emise de organizări locale spre a putea participa, susține și vota pentru Unire, cea mai cunoscută grupare fiind cea din Galtiu (mereu invocată), dar erau destule din mai toate localitățile Ardealului istoric. N-a lipsit nici cea din Bucovina care, doar, cu două zile înainte, pe 28 noiembrie își declarase apartenența la România. Tabelul, deja publicat dar reluat și alături, cuprindea reprezentanții oficiali ai administrației în frunte cu prefectul Teodor Tărnăuceanu, viceprimar al municipiului, ec. Marin Nistor, reprezentanții principalelor partide ale momentului: liberal (Dorel Juverdeanu), P.N.Ț.C.D., Mișcarea Ecologistă din România, M.E.R. (prof. Marin Dumitru) și P.E.R. (Vasile Ghiga), dar mai ales primari, viceprimari sau alți funcționari din comunele de atunci. După cum se poate vedea lipsesc semnăturile celor din Băcani, Todirești, Zorleni, a viceprimarului de Bârlad, Didu Clapon, a profesorului Silviu Cristea de care

nu ne amintim că au fost prezenți, totuși. Înainte de plecare s-a făcut fotografia colectivă a delegației, sub cupola Palatului prefecturii, un document de mare importanță astăzi, când trebuie să vorbim de resusținerea entuziastă a actului național din 1 decembrie, când, iată, putem face dovada că și cei din platoul central al Moldovei (desigur toate județele și-au trimis mesageri) au fost prezenți și au susținut noua Sărbătoare Națională a României.

Dintre cei prezenți atunci și-s mărturisitori astăzi, nominalizăm pe Petrică Chiriac, atunci viceprimar, azi, primar la Duda Epureni, pe Ionel Corciovă, atunci agent agricol, azi primar al comunei Tutova, pe prof. Dumitru V. Marin, atunci președintele M.E. R., azi directorul Grupului de presă vasluian și recordman mondial în presă, de ec. Marin Nistor, atunci viceprimar la Vaslui, ajuns Director economic al Consiliului Județean Vaslui, azi pensionar, de Vasile Stoica, atunci sindicalist, azi primar la Băcani; amintim de T. Tărnăuceanu, V. Ghiga, D. Juverdeanu ș.a. Iată-i pe cei care au semnat la 1 decembrie 1990 o adevărată pagină de istorie, care au devenit mai apoi prin muncă și învățătură, cetățeni de nădejde într-o comunitate mereu în ZODIA DUȘMĂNIEI și a imprevizibilității; dar având valoarea inițială au reușit să se impună, să se afirme prin realizări, să crească de-a lungul acestor 28 ani. Ei vor rămâne pururi reprezentanți cu credențional eliberat de obște în fața unui viitor imprevizibil (totuși) în devenirea istorică a țării, națiunii și limbii române. Noua cultură existențială care-și delimitează sfera specifică astăzi, va avea nevoie să se sprijine și pe fapte din istorie, adică adevăruri dovedite. Și dacă va fi așa, iată, **CREDENȚIONALE ȘI CREDENȚIONALISTI** noștri. (Ziar Meridianul...)

Meridianul a ajuns la 28 de ani... Ziar de Informație, opinie și publicitate nr. XXVIII • nr. 1 (1157) • joi, 11 ianuarie, 2024 • 12 pagini • 7 lei

Citește Meridianul și pe net la www.tvv.ro ! Prof. dr. Dumitru V. MARIN

Meridianul

Fondat în anul 1996

Singurul Grup de Presă din județul Vaslui

marintv@gmail.com
www.marindumitru.ro

www.tvv.ro
Tel 0744 231580

editorial

Meridianul Cultural Românesc

Ziarul Meridianul
O tribună culturală, în
deosebi, a mediului rural din
județele Vaslui, Iași și Bacău,
cu de toate pentru teji.

Ceva... previziuni pentru 2024 (!)

M.C.R.: CREDENȚIONALE VASLUIENE LA ALBA IULIA – 1990

Unirea, Marea Unire realizată la Alba Iulia pe 1 decembrie 1918, a fost, doar cu 2 zile înainte hotărâtă la Cernăuți (28 noiembrie), completând hotărârea basarabenilor din martie 1918. Nu avem date despre participarea vasluienilor, până la urmă, despre deplasarea moldovenilor în această parte îndepărtată, din vest, și, până în prezent, nu cunoaștem în ce mod au privit cei din Moldova de Jos entuziasmul național – ardelean de atunci. Deși mai conservatori, mai săraci și mai neinformați, e de afirmat că și aceștia împărtășeau aceleași idealuri, susțineau aceeași idee, deși atenția le era mai ales la ceea ce se întâmpla la Chișinău, unde erau dislocate importante forțe armate românești și intelectuali din actualul județ erau chemați să activeze (cazul lui Tudor Pamfile, coordonator a 5 gazete românești și promotor al unei literaturi speciale pentru moldovenii de peste Prut).

Un episod interesant cu semnificație istorică s-a petrecut în 1990.

Am fost acolo: la Alba Iulia, de 1 decembrie 1990, când s-a sărbătorit pentru prima oară noua Sărbătoare Națională, după decenii... de 23 august. Încă nu creasem TVV, eram doar reprezentantul ecologiștilor vasluieni și împreună cu regretatul Dan Albescu făceam parte din DELEGAȚIA județului Vaslui, compusă din 42 de persoane (într-un autocar) selectate de Consiliul Județean și Prefectură, care ne-am deplasat cu un autocar toată ziua și noaptea de 30 noiembrie, și înspre dimineață am ajuns în cetatea istorică a neamului românesc.

Am fost ghidul neoficial (printre altele, dețin atestat de ghid internațional), drept care „am povestit” tot ce se putea prezenta pe un traseu care includea și Săvârșinul, proprietatea regelui Mihai. Am creat atmosfera patriotică în autocarul cu oameni diferiți, pregătire diferită, cu început de orientări politice altfel decât pentru FSN și am avut și simțit avantajul excursiilor cu elevii realizate în anii anteriori. A fost instructiv.

PREGĂTIREA.

Fiecare am fost chemați la prefectură mai înainte și puși să semnăm de mai multe ori CREDENȚIONALE, adică foi de A4 cu același

text, prin care susțineam UNIREA de la Alba Iulia, de la 1 decembrie 1918. Nu se admitea nici o virgulă lipsă, trebuia să fie scrisul „manu propria”, drept care unii am refăcut de mai multe ori împuternicirea numită credențional. Dan Albescu avea un scris mai întins și textul nu-i prea încăpea pe foaie, drept care zicea că nu mai merge acolo. Deplasarea: simplă, într-un autocar fără muzică, dar cu microfon de bord care se tot defecta, așa că în câteva rânduri (pe la Tg. Mureș) am vorbit de la centrul autovehicolului, să fiu auzit. Mai era un acordeonist care înveselea atmosfera periodic, atât în ziua cât și în noaptea deplasării. N-au fost nici un fel de controverse politice, mai toți convenind că susținem pe Iliescu și mai niciunul știind câte ceva despre evenimentul în sine (cel de la 1 decembrie 1918). N-am simțit oboseala drumului.

1 Decembrie 1990:

Dimineață am depus fiecare, personal, CREDENȚIONALUL, pe județe, în ordinea alfabetică, în Sala Mare a Muzeului, înregistrare pe grup. Mare aglomerație, rapiditate în mișcare, liniște, ordine. Cei de acolo erau pregătiți, ne-au înregistrat, și totul a mers în ordine. S-a creat o stare de exaltare patriotică mai ales la Sesiunea solemnă a Parlamentului.

Am fost plasați pe un loc dinainte stabilit, cu interdicția de a pleca altundeva, și nu era greu, pentru că toți eram deprinși cu disciplina defilărilor de 23 August. Vasluienii au avut noroc de o panoramă care le-a permis să-i vadă îndeaproape pe Ion Iliescu, Petre Roman (atunci, mare pericol pentru președinte), Alexandru Bârlădeanu, Victor Atanasie Stănculescu, P.F. Teoctist și alți activiști fost comuniști, strânși în FSN, deveniți mari democrați.

Când a apărut firava delegație condusă de Corneliu Coposu, mulțimea instruită și pornită împotriva „vânzătorilor de țară” (i-)a huiduit copios, iar Petre Roman ne făcea gesturi de îndemn (eram la câțiva pași, și mai toți strigam ce se auzea de la unul cu lozincile scrise). Au răzbătut în grup zvonuri că se trage în mulțime de pe balcoanele blocurilor din apropiere, deși eram înconjurați de tot felul de persoane dubioase. Discursul curajosului Coposu, pe altă scenă aproape nu l-am auzit, cei vreo 20 din anturaj nereușind să asigure liniștea necesară.

Nici pe liberalul Radu Câmpeanu, însoțit doar de câțiva. Nu i-am auzit, mai ales că din timp în timp se lansau lozinci de tipul „trăiască Ion Iliescu” sau trăiască... altcineva din prezidiu.

Când a apărut firava delegație condusă de Corneliu Coposu, mulțimea instruită și pornită împotriva „vânzătorilor de țară” (i-)a huiduit copios, iar Petre Roman ne făcea gesturi de îndemn (eram la câțiva pași, și mai toți strigam ce se auzea de la unul cu lozincile scrise). Au răzbătut în grup zvonuri că se trage în mulțime de pe balcoanele blocurilor din apropiere, deși eram înconjurați de tot felul de persoane dubioase. Discursul curajosului Coposu, pe altă scenă aproape nu l-am auzit, cei vreo 20 din anturaj nereușind să asigure liniștea necesară. Nici pe liberalul Radu Câmpeanu, însoțit doar de câțiva. Nu i-am auzit, mai ales că din timp în timp se lansau lozinci de tipul „trăiască Ion Iliescu” sau trăiască... altcineva din prezidiu.

P.F. Teoctist nu prea era băgat în seamă, deși tribuna era ridicată în fața Catedralei, iar numerosul grup Iliescu venea păzit de la Tedéum-ul oficiat de Patriarh. S-a creat, după discursul lui Ion Iliescu, un fel de diversiune, o mișcare în mulțime, care șoptea de un atac terorist maghiar, repede liniștit, mai ales că au urmat salve de artilerie care să sublinieze sărbătoarea publică de după defilarea armatei.

Curios, lumea n-a plecat nici din timpul spectacolului patriotic prezentat pe mai multe scene, când, câțiva vasluieni am trecut printre blocuri și case, am stat de vorbă cu locuitorii cam timorați că sunt urmăriți. Aflăm, astăzi, că erau mobilizate forțe care să preîntâmpine reacțiile maghiarimii, și oamenii aveau dreptate.

Nu prezintă importanță ce s-a discutat la întoarcere, după nopți nedormite. Important mi se pare că un grup de vasluieni, fie ei organizați de oficialități, am depus acele acte de încredințare în favoarea Marii Uniri, fie și la 72 de ani, după. Și, încă ceva: atmosfera de aleasă simțire patriotică în care s-a desfășurat expediția vasluiană, și mai ales cea din fața Catedralei Neamului din Alba Iulia.

2018. Din sentimente curat patriotice soții dr. Valeriu Lupu și prof. Valentina Lupu au organizat între 28 – 30 septembrie 2018, o excursie la Alba Iulia cu dorința de a prezenta din partea celor 40 de vasluieni și omagiul lor pentru înfăptuitorii

Marii Uniri. Evident, fără credenționale.

Într-o școală generală, la Roșiștești, directorul Cristian Onel are o inspirată expoziție consacrată Centenarului, cu momentul Chișinău, Cernăuți, Alba Iulia. Mai e mult, dar e bine și atât, pentru necesara educație pro românească. Pot fi nominalizate multe alte momente în județ, printre care că în ultimele zile Dan Ravaru a scos cartea „Revenirea Bucovinei la România/Centenarul Marii Uniri”, 2018, 132 pag.

Important, astăzi, este că Dumitru V. Marin (la câteva zile am înființat TVV, primul post de televiziune privată din țară, Licența 001/TV, pe 5 dec. 1990), Teodor Tărnașeanu (prefect), Marin Nistor, Dorel Juverdeanu, Cornel Oanea, Vasile Ghiga și alții (79) am depus, conștienți și entuziaști, CREDENȚIONALELE noastre în sanctuarul unității românești.

Tot important e că putem găsi mărturii și în afara țării, cum este de pildă, târnosirea Bisericii Ortodoxe Românești, din Montreal, pe 18 octombrie 1918

(v. Meridianul Cultural Românesc, nr.3/15/2018). 5 dec. 1990, se naște TVV Vaslui

Zile agitate oarecum la Vaslui, unde Revoluția a fost la ...București (probabil de aceea ne tot vin capii de listă la alegeri, tot de pe acolo !) iar pe aici se agitau mai mult cei de prin structuri, doar câțiva vorbăreți se tot dădeau revoluționari. Cei mai răsăriți intelectual ca prof. Munteanu, nu au avut zile multe în organelle de conducere nou formate. Prof. Alexandrache alături de Marian Enache și-au adunat acoliți, au creat structuri și au tot înaintat, l-au sprijinit pe Iliescu și...astăzi avocatul Enache fiind Președintele CSM.

Pe 20 nov. 1990 am aniversat L.M.K. la Centenar, eu fiind autorul primei monografii consacrate acestui lăcaș de învățătură și cel care a făcut prima înregistrare pe cameră video din istoria locului a unei manifestări. I-am intervievat atunci pe fiii cei mai valoroși ai Vasluiului, veniți de prin colțuri ale lumii.

Pe 29 nov., împreună cu Alexandru Poamă și Dan Crișan am hotărât să înființăm și la noi o televiziune a noastră bazați pe o cameră video M-7, și colectarea de prin casele noastre a unor materiale ca televizor, fire, becuri, hârtie de scris etc. Deviza: s-ar putea să nu meargă, dar, dacă merge?!

Pe 5 decembrie am realizat vestita reuniune de 11 persoane și un subprefect analfabet care se uita la noi uimit și contrariat, cu un Act constitutiv, pe baza căruia am alergat peste tot. Pe 10 decembrie, la TVR, Răzvan Theodorescu ne-a semnat că este de acord cu înființarea, pe 17, ne-am adunat cam vreo 20 de persoane (unii au venit pentru că la asemenea întruniri se mai consuma câte un pahar cu vin) și ne-am apucat de lucru, pentru muzică fiind responsabil prof. Dan Crișan, pentru repotaj, Sandu Poamă, pentru toate Marin

D.V. La lumini și cameră plutonierul Grigore Avram. Caseta I (zero) s-a lucrat până în dimineața zilei de 24 decembrie când a intrat pe post la Stația TVR Epurenii, de Bârlad.

Există cărți care descriu aceste începuturi: TVV-15, EXPLOZIA..(2006, 556 p.),TVV – Vaslui – România – Europa (2011, 256 p.) și altele. Mereu vom sublinia că a face televiziune în comuna Vaslui era similar cu o deplasare cu căruța până în Australia.

Și...totuși, am reușit !!

*Carissimi amici,
SCRIVIAMO...gruppo Facebook italiano ringrazia tutta la redazione che ci date spazio. Un gruppetto il nostro senza pretese da sempre, sono oramai 13 lunghissimi anni che esiste, abbiamo fatto sempre tanto, con un'unica consapevolezza. restare umili, il nostro compito è farci leggere da tante persone, il mio invece è stato sempre dare spazio all'unica Regina, sì, la poesia vince sempre anche senza ricevere a volte nessun trofeo! Vi abbraccio, e se volete iscrivetevi anche voi, sarò ben lieta di accogliervi come una grande famiglia che ha iscritti dai 5 continenti. Alla prossima ciao!*

Daniela Straccamore

*Dragi prieteni,
Scriviamo (SCRIEM)... Grupul italian de Facebook mulțumește întregii redacții pentru că ne-a oferit acest spațiu în cadrul revistei. Suntem un grup mic fără pretenții, sunt deja 13 ani, lungi ani de când existăm, am făcut multe, cu simțământul de a rămâne modești, sarcina noastră este de a fi citați de multe persoane, a mea mai precis a fost să dau spațiu neasemuitei Regine, da, poezia cucerește mereu chiar și fără să primească întotdeauna vreun trofeu! Vă îmbrățișez, iar dacă doriți să vă înscrieți, voi fi bucuroasă să vă urez bun venit în marea noastră familie care are membri de pe 5 continente. La revedere, pe curând!*

Daniela Straccamore

Estate ♦ Cer roz

L'estate porta a pensare,
a sognare, a sperare.
Il pensiero si allontana
e sparisce repentino.
Il sogno resta ancorato
a indelebili ricordi.
La speranza è coraggiosa
e non si vuole arrendere:
nata alla luce dell'alba
non ha paura del tramonto,
solo un giudizio diverso
di antica consuetudine
riuscirebbe a logorarla

Vara te face să gândești,
să visezi, să sperî.
Gândul se îndepărtează
și dispare brusc.
Visul rămâne ancorat
în amintiri de neșters.
Speranța este curajoasă
și nu se predă:
născută în lumina zorilor
nu se teme de apus,
doar un raționament divers
de vechiul obicei
ar putea-o sfârși.

CONFUSI PENSIERI ♦ GÂNDURI CONFUZE

Abbiamo superfici astratte
e vuoti scolpiti tra un tempo e l'altro.
Siamo giorni senza calendario
apostrofi in cerca di parole.
Raccolgo battiti di cuore
che squarciano
ascolto il ritmo anomalo del silenzio,
bussa alla finestra
un groviglio di rami inchinati
all'ansimare del vento.
Abbiamo superfici astratte
e nubi scagliate verso il cielo,
un filo di luna sfuggito a una nuvola
ci disegna perfetti, trafitti dall'argento;
sentinelle notturne a bersi la notte
dallo stesso bicchiere
veglieremo finché un vento gentile
desterà l'alba, m'illuderò d'ingannare
la confusa sostanza dei pensieri
scalzi e doloranti.
Siamo un' astratta superficie
germogliata di vita, domani un nuovo viaggio
e la vecchia valigia, treni che spariscono
nel fumo di una sigaretta
e quello che aspetto
è passato da un pezzo.

Avem suprafețe abstracte
și goluri cioplite între un timp și altul.
Suntem zile fără calendar
apostrofuri în căutarea cuvintelor.
Adun bătaii de inimă
ce sfârtecă
ascult ritmul anormal al tăcerii,
bate la geam
o încâlceală de ramuri închinată
la gâfâiala vântului.
Avem suprafețe abstracte
și nori care asaltează cerul,
un fir de lună scăpat de un nor
ne arată desăvârșiți, străpunși de argint;
paznici nocturni ce-și beau noaptea
din același pahar
vom veghea până când un vânt blând
va trezi zorii, mă amăgesc că voi înșela
substanța confuză a gândurilor
desculțe și dureroase.
Suntem o suprafață abstractă
germinată de viață, mâine apare un nou drum
cu valiza veche, trenuri care dispar
în fumul unei țigări
iar ceea ce aștept
a trecut de o bucată de timp.

Il Mago ❖ Magul

Carlo ZANUTTO – Dalmine Belgia

Il Mago è svanito,
 ha lasciato la sua valigia dei trucchi
 in un pomeriggio di freddo...
 Era l'ultima estate
 che ha portato i suoi trucchi
 e, i bambini,
 tutti a bocca aperta...
 È stato qui il Mago,
 proprio l'ultima estate,
 proprio l'ultimo sole,
 proprio l'ultimo mare...
 Tutti i trucchi
 li ha lasciati
 in valigia,
 in un pomeriggio freddo;
 i bambini lo aspettano,
 si ricordano ancora
 dei trucchi,
 si ricordano ancora
 di lui...
 È svanito il Mago
 e la sua barca
 e' lì sulla spiaggia
 con i due remi
 e le canne da pesca...
 Era l'ultima estate
 e,
 poi,
 quel pomeriggio freddo...

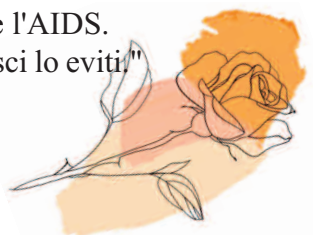
Magul a dispărut,
 și-a lăsat geanta cu trucuri
 într-o după-amiază de frig...
 Era ultima vară
 în care și-a adus trucurile
 și, copiii,
 toti cu gura căscată...
 A fost aici Magul,
 tocmai vara trecută,
 cu ultimul soare,
 cu ultima mare...
 Toate trucurile
 le-a lăsat
 în valiză,
 într-o după-amiază rece;
 Copiii îl așteaptă,
 își amintesc încă
 niste trucuri,
 își amintesc încă
 de el...
 Magul a dispărut
 dar barca lui
 este acolo pe plajă
 cu cele două vâsle
 și undițele de pescuit...
 Era ultima vară
 și,
 mai era,
 după-amiaza aceea rece...

Torna alla vita... ❖ Întoarce-te la viață...

Daniela STRACCAMORE – Frosinone, Italia.

Non permettere mai a nessuno
 di distruggere la tua vita....
 Si erano riposte aspettative
 in quella persona,
 ora ti calpesta, ti infanga,
 ti uccide ad ogni parola,
 Renditi conto che certe persone,
 ora per te dovrebbero essere come l'AIDS.
 Ricordi lo spot? "AIDS se lo conosci lo eviti!"
 Ecco, evita....torna a vivere,
 non piangere,
 non annullarti per chi
 merita solo indifferenza...

Nu lăsa pe nimeni vreodată
 să-ți distrugă viața....
 Ai consfințit atâtea așteptări
 în acea persoană,
 care acum te calcă în picioare, te noroieste,
 te ucide cu fiecare cuvânt,
 Dă-ți seama că unii oameni,
 ar trebui acum să fie pentru tine ca SIDA.
 Îți amintești anunțul? „Dacă știi ce este SIDA, evit-o”.
 deci evită-i... întoarce-te la viață,
 Nu plânge,
 nu te distruge pentru cine
 nu merită decât indiferența...

Le parole ❖ Cuvintele

..Mi lascio prendere dalla follia del gioco
solo per farti piacere.
Le parole strangolano la mia poesia,
a volte le ninfe non mi trovano,
perché io sono quando l'autunno
quando la primavera,
e l'autunno
e primavera
fino alla fine...
Ci capita
Di guardarci-
due specchi paralleli,
Nudi
Perché le parole
Ci hanno lasciato
lasciandoci,
in quello momento—
assumiamo una forma
sublime
con il cielo vicino...
Io il cielo in te,
Con la poesia che ci ama...

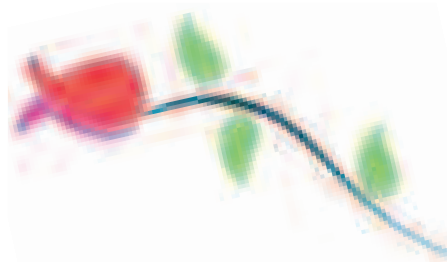

..Mă las prinsă în nebunia jocului
doar pentru a-ți face plăcere.
Cuvintele îmi sugrumă poezia,
nimfele uneori nu mă găsesc,
pentru că sunt când toamnă
când primăvară,
și toamnă
și primăvară
până la sfârșit...
Ni se întâmplă
Să ne privim-
două oglinzi paralele,
Nude
deoarece cuvintele
Ne-au părăsit
părăsindu-ne,
în acel moment -
prindem o formă
sublimă
cu cerul aproape...
Eu cerul din tine,
Cu poezia care ne iubește...

Traducerile din această rubrică:

❖ *Rodi Vinau* ❖

Ce dulce e cafeaua, cu tine!
 Ce aromă amestecată cu gustul sânilor tăi!
 Ce dimineață ruptă din azur, ce liniște,
 s-a dus ecoul refrenelor triste ale cocorilor!
 Rămânem doar noi într-o enclavă a destinului.
 Cafeaua ne trezește, dar noi adormim la loc,
 cufundați într-un vis clădit pe felii de gutuie coaptă,
 trăind într-o pendulare dintre vis și aroma toamnei.
 Să trăim frumos, ce altceva avem de făcut în acest secol
 al iubirii fără de leac?

Il caffè è così dolce con te!
 Che profumo mescolato al sapore del tuo seno!
 Che mattina scesa dall'azzurro, che silenzio,
 è scomparsa l'eco dei tristi ritornelli delle gru!
 Solo noi rimaniamo in un'enclave del destino.
 Il caffè ci sveglia, ma ci addormentiamo ancora,
 immersi in un sogno creato su fette di mela cotogna
 rosolata,
 per vivere in una pendolazione tra il sogno e il profumo
 dell'autunno.
 Viviamo magnificamente, cos'altro dobbiamo fare in
 questo secolo
 dell'amore senza cura?

Tombe la neige ❖ Tombe la neige

Irina ALEXANDRESCU – Craiova, România

săteea întinsă pe pat
 în camera strâmtă
 mâinile i se transformaseră în crengi
 vineții
 era frumoasă și singură
 goală și uitată de lumi
 strângea la piept o rochie roșie
 o rochie plină de mișcările ei sacadate
 cândva
 Tombe la neige
 cânta o flașnetă în acest paris murdar
 acest paris soios
 ca podelele măturate de părul ei negru
 părul ei lung
 strângea rochia roșie
 între picioare
 și îi înmugureau sânii ca o aducere aminte
 Tombe la neige
 mormântul ei avea jumătate de cruce
 și fulgi înghețați
 pe două silabe
 din cum se numea
 în acest paris murdar
 acest paris soios

era sdraiata sul letto
 nella stanza stretta
 le sue mani si erano trasformate in rami
 violacei
 era bella e sola
 nuda e scordata dal mondo
 stringeva al petto un vestito rosso
 un vestito pieno dei suoi movimenti improvvisi
 di una volta
 Tombe la neige
 un flauto suonava in questa Parigi sporca
 questa Parigi lercia
 come i pavimenti spazzati dai suoi capelli neri
 i suoi lunghi capelli
 stringeva il vestito rosso
 tra le gambe
 e i suoi seni sbocciarono come un ricordo
 Tombe la neige
 la sua tomba aveva una mezza croce
 e fiocchi gelati
 su due sillabe
 da come era denominata
 in questa Parigi sporca
 questa Parigi lercia

VERDE ❖ VERDE

Trăgea o ață după el.
 Despărțea liniștea
 în linii și gropi
 în alb și negru,
 uneori în urlat.
 Venea în urma lui
 o furtună.
 Undeva, tare departe,
 cu mult înainte de ață,
 se pierdea în tot ce era de știut,
 o chemare.
 Pasul număra răspunsurile
 liniile, gropile.
 Sec le număra,
 cum numeri arginții
 din pușculița altuia.
 Brusc,
 s-a oprit.
 Era ceva verde în drum.
 Dintr-o sămânță.

Tirava una corda dietro di sé.
 Divideva il silenzio
 in linee e fosse
 in bianco e nero,
 a volte urlando.
 Da dietro arrivava
 una tempesta.
 Da qualche parte, lontano
 molto prima del filo,
 si perdeva in tutto quello che c'era da sapere,
 una chiamata.
 Il passo contava le risposte
 le linee, le fosse.
 contava senza enfasi,
 come si contano le monete d'argento
 dal salvadanaio di qualcun altro.
 All'improvviso,
 si è fermato.
 C'era una cosa verde per strada.
 Spuntata da un seme.

Letiția VLADISLAV – Germania

Singurătatea unei clipe ❖ La solitudine di un attimo

Singurătatea unei clipe
 ultimul ciclon
 fantomele noastre pe malul mării
 scoici aduse de valuri
 fără perle
 nu le mai vrea niciun iubitor de albastru
 cum să trec peste mine
 fără să nu-mi rup o secvență de film
 am uitat să plâng
 urăsc compasiunea
 și așteptările inutile
 adun vreascuri pentru nopțile singure
 adun resturi de viață pentru ziua în care voi învăța să-
 ți strig numele
 propun dragostea ca fundament în medicina paliativă
 să mă pierd în brațele morții
 ca după o noapte cu tine.

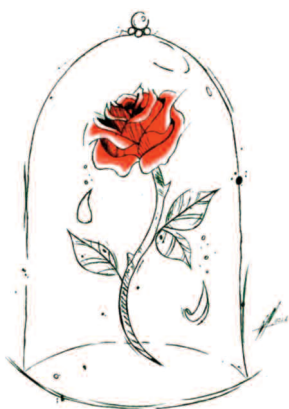
La solitudine di un attimo
 l'ultimo ciclone
 i nostri fantasmi in riva al mare
 conchiglie portate dalle onde
 senza perle
 nessun amante del blu le vuole più
 come passare sopra di me
 senza rompermi una sequenza del film
 ho dimenticato di piangere
 odio la compassione
 e le aspettative inutili
 raccolgo i rametti secchi per le notti solitarie
 raccolgo i resti di vita per il giorno in cui imparerò a
 chiamare il tuo nome
 propongo l'amore come base della medicina palliativa
 perdermi tra le braccia della morte
 come dopo una notte con te.

M-am trezit speriată
 deși am adormit cu gândul
 că sunt cea mai puternică
 femeie din lume
 sunt femeia care își apără
 patria visului
 și patria inimii
 cu arma cea mai puternică din lume
 cuvântul
 nu voi îngenunchia lângă pereți
 pe care umbra generalului
 pare tulpină de păpădie
 nu sunt
 batista fluturată
 de liderii lumii
 în culorile drapelului
 țărilor părăsite
 sunt femeia liberă în mintea mea
 și a celor care vor să mă cucerească
 fără sabie sau mitralieră
 sunt femeia care adoarme puternică
 nicio clipă nu uită
 că s-ar putea trezi speriată
 și chiar dacă azi m-am trezit speriată
 arborez fără frică
 pe cel mai înalt catarg
 poezia
 un steag în bătaia vântului
 vântul plimbându-mi prin lume
 cuvântul
 întâiul meu prunc alăptat
 cu ambrozie

Mi sono svegliata spaventata
 anche se mi sono addormentata pensando
 che sono la più forte
 donna del mondo
 sono la donna che difende
 la patria del sogno
 e la patria del cuore
 con l'arma più forte del mondo
 la parola
 non mi inginocchierò accanto ai muri
 dove l'ombra del generale
 sembra uno stelo di tarassaco
 io non sono
 il fazzoletto sventolato
 dai leader mondiali
 con i colori della bandiera
 dei paesi abbandonati
 sono la donna libera nella mia mente
 e nella mente di coloro che vogliono conquistarmi
 senza spada o mitragliatrice
 sono la donna che si addormenta senza paura
 non si scorda mai
 che potrebbe svegliarsi spaventata
 e anche se oggi mi sono svegliata spaventata
 senza paura innalzo
 sull'albero di maestra
 la poesia
 una bandiera nel vento
 il vento mi porta in giro per il mondo
 la parola
 il mio primo neonato allattato
 con ambrosia

Ad occhi chiusi ❖ Cu ochii închiși

Ad occhi chiusi riprendo il cammino
ogni sentiero ha le stesse pietre
le stesse lacrime
gli stessi mercati
gli stessi canti
Con le mani aperte danzo seguendo il vento
mentre intorno ascolto la musica dei silenzi
tra gli spazi dei rumori e dei suoni
Ad occhi chiusi riprendo il cammino
per sparigliare con il ripetuto senso dell' uguale a sè
per rilanciare oltre ogni cielo
ed inseguire ciò che credo sia la mia natura
non mi serve bellezza
nè intelligenza
nè fortuna
nè altra forma labile
come le dune del deserto
per sentire dove sono
Mi segue il ricordo di piccole mani
minute dita intrecciate
come incastro tra il cuore e il bene
dei bimbi
Ed ora cammino ad occhi chiusi
e non mi importa delle pietre
delle lacrime
dei mercati
delle canzoni che ascolto
E' il senso della terra che si perde
se non rincorro il cielo
ed è del cielo del tuo cuore che ho bisogno
e dei riflessi del tempo del cambiare nel tuo sguardo
Ed ora chiudo gli occhi
l'anticipo del per sempre
per vivere come non fossi vivo
sapendo che ogni sentiero è uguale a un altro .

Francesco Tomas (poeta e musicista)

Cu ochii închiși
Cu ochii închiși reîncep să merg
fiecare drum are aceleași pietre
aceleași lacrimi
aceleași piețe
aceleași cântece
Cu mâinile deschise dansez urmând vântul
în timp ce în jur ascult muzica tăcerilor
dintre spații între zgomote și sunete
Cu ochii închiși reîncep să merg
pentru a mă desperechea de sentimentul repetat de
egal cu sine
pentru a relansa dincolo de toate cerurile
și a urma ceea ce cred că este natura mea
nu am nevoie de frumusețe
nici de inteligență
nici de noroc
sau de orice altă formă labilă
ca dunele deșertului
pentru a simți unde sunt
Mă urmărește amintirea mâinilor mici
degete micuțe petrecute
ca uniunea dintre inimă și bine
a copiilor
Și acum merg cu ochii închiși
și nu-mi pasă de pietre
de lacrimi
de piețe
de cântecele pe care le ascult
Este sensul pământului care se pierde
dacă nu alerg spre cer
și am nevoie de cerul inimii tale
și de reflexul timpului schimbător din privirea ta
Și acum închid ochii
în anticiparea veșniciei
să trăiesc ca și cum n-aș fi viu
știind că fiecare drum este la fel ca altul .

CIGNO GIACENTE ❖ LEBADĂ ZĂCÂNDĂ

Angela KOSTA – Italia

Onde di pensieri
In cerca di persuasione
Impacciata da ricordi taciturni
Premessa ripetuta ogni mattina
Dove da lontano con l'inganno
La tua mano raggiungeva la mia
Mentre il mio cuore felice sorrideva
Credendo alla dolce brezza d'amore
In quella infinità magica di mare
Oggi in burrasca pari alla vita
Così come la mia anima lacerata
Cigno giacente, trafitto sui scogli
Ove lo scroscio dei flutti lo scaraventa oltre
Altrove in un mondo afflitto,
Tormentato da un passato che non c'è più
O forse mai esistito
Preterito nella trappola dei tuoi occhi
Delle tue labbra che emettevano
Parole senza fine
Mordaci con la mia vulnerabilità
imbrogliando sentimenti candidi, veri
Sapendo il male che cagionavi
Sopprimendo il nostro giuramento
Patto perenne
Oggi spettro nell'oblio. ....

Valuri de gânduri
În căutarea insistenței
Împovărate de amintiri taciturne
Premisă reprodusă în fiecare dimineață
Unde de departe cu tertipuri
Mâna ta ajungea la a mea
În timp ce inima-mi fericită zâmbea
Crezând în dulcea adiere a iubirii
În acea infinitate magică a mării
Astăzi aflată într-o vârtoare la fel ca cea a vieții
La fel ca sufletul meu sfâșiat
Lebadă zăcândă, străpunsă pe stânci
De unde vuietul valurilor o aruncă dincolo
De cealaltă parte, într-o lume tulbure,
Chinuită de un trecut care nu mai există
Sau poate care nici n-a existat
Preterit în capcana ochilor tăi
De buzele tale ce emiteau
Cuvinte fără sfârșit
Mușcând din vulnerabilitatea mea
Mințind sentimentele sincere, adevărate
Conștient de răul produs
Suprimând jurământul nostru
Pact peren
Astăzi în uitare devenit năluca.

ANGELA KOSTA – è nata nel 1973 in Albania e risiede in Italia dal 1995. È scrittrice, poetessa, publicista e traduttrice della lingua albanese e italiana.

ANGELA KOSTA - s-a născut în 1973 în Albania și locuiește în Italia din 1995. Este scriitoare, poetă, publicistă și traducătoare de albaneză și italiană.

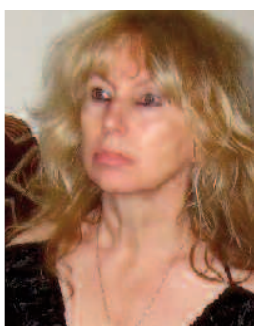
Nu mai e timp ❖ Non c'è più tempo

Oana FRENTEȘCU – Iași, România

nu mai e timp de aripi,
de fugă, de mers în nori,
de altă curbă fără ieșire,
altă cortină trasă deoparte,
altă apocalipsă venită brusc
ca o cascada justițiară.

nu mai e timp de gemete,
părerii zâmbind, așteptând degeaba,
ochii sunt spălați de iluzii,
nonsens de zbor căzut între oglinzi.
nu mai e timp de îngerii în cuvinte
și de iluzii pe frunza îngălbenită.

sunt într-o absență, pedepsită de viață,
vârtejuri înrămate încremenesc în spațiu,
ziua fuge în spasme,
împăcarea plutește în gol,
miracolul trece mai departe,
bezna se dibuie într-un avânt

non c'è più tempo per le ali
per scappare, per camminare tra le nuvole,
per un'altra curva senza via,
un'altra tenda scostata,
un'altra apocalisse arrivata all'improvviso
come una cascata giudiziale.

non c'è tempo per lagnarsi,
opinioni sorridenti, aspettando invano,
gli occhi sono lavati da illusioni,
un nonsenso di volo caduto tra gli specchi.
non c'è tempo per gli angeli nelle parole
e per le illusioni sulla foglia ingiallita.

mi trovo in assenza, punita dalla vita,
vortici incorniciati si induriscono nello spazio,
la giornata scorre a spasmi,
la riconciliazione fluttua nel vuoto,
il miracolo passa oltre
il buio si brancola in uno slancio

îmi aud numele ❖ sento il mio nome

îmi aud numele
strigat de o voce
dincolo de fereastră

ești tu - iubire
cosmetizată la The London Dolls
apărută în umbra înserării
pentru că lumina soarelui
nu te-a putut ajunge

vocea ta cu inflexiuni senzuale
picioarele tale lungi

cu glezne subțiri
sunt ca o anafură
uitată pe masă în absidă

de ce mă obligi
să-mi beau cafeaua
fierbinte și repede
în toamna asta când plouă
cu atâta poftă

sento il mio nome
- gridato da una voce
al di là della finestra

sei tu - amore
truccata al The London Dolls
apparsa nell'ombra della sera
perché la luce del sole
non è riuscita a raggiungerti

la tua voce con inflessioni sensuali
le tue lunghe gambe

con caviglie sottili
sono come un'ostia
dimenticata sul tavolo dell'abside

perché mi costringi
a bere velocemente il mio caffè
bollente
questo autunno in cui piove
con tanto di appetito

Pensavo ad un'emozione ❖ Mă gândeam la o emoție Rosita PANETTA – Torino, Italia

Pensavo ad un'emozione
Sull'angolo della via.
Appoggiate a quel muro
Lo sguardo degli amanti
E le mani strette l'una nell'altra
Per sentirsi
Ancora un po'.
Nel fiato che saliva
Bolle di sapone
Vetrificano arcobaleni sferici.
Su finestre disegnate
Ochi assonnati
Sui fiori dormienti e infreddoliti.
Ci scappa furtivo un bacio,
E nell'istante
Chiudo gli occhi.
Uno schiaffo d'aria gelida
Mi soffia contro,
Si posano le foglie morte
All'angolo della via.

Mă gândeam la o emoție
De la colțul străzii.
Rezemați de acel perete
Privirea îndrăgostiților
Și mâinile strânse una în alta
Pentru a se atinge
Încă un pic .
În răsuflarea crescândă
Baloanele de săpun
Vitrifică curcubeie sferice.
În ferestre desenate
Stau ochi somnoroși
Pe flori adormite și înfrigurate.
Pe furiș un sărut ne scapă,
Și în acea clipă
închid ochii.
O palmă de aer înghețat
sufală asupra mea,
Se depun frunzele moarte
La colțul străzii.

Poem despre o consoană bolnavă ❖ Poesia su una consonante malandata

Eu nu m-am întâlnit niciodată cu bărbatul de care-mi sprijin speranțele
Dar am lăsat mereu lampa aprinsă în casa sufletului.
Deși adesea cobor în mine ca-ntr-un pahar de vin negru,
Niciodată nu sunt atât de amețită de cețurile inimii
Încât să mă lepăd de el.

Nu știai – îmi spun - că din nuci verzi și silabe orfane,
Tot se pot meșteri dulțețuri aparte?
Linia timpului se ascute-n fântâni
Și diminețile neîmblânzite de nimeni,
Decupează poeme din pofta cuvintelor.

Unde sfârșesc eu, încep dorurile să se zbată de maluri,
Imperii albastre de fluturi eretici mărșăluiesc către sud.
Am uitat de mine afară, sub streășina gândului că el,
Va veni cu genunchii înmuiați în orele așteptării
Și pendula sătulă să numere absența lui se va opri din cadență.

(Aici zace o consoană bolnavă
Care n-a mai încăput în acest poem!)

Non ho mai incontrato l'uomo su cui poter appoggiare le mie speranze
Ma ho sempre lasciato accesa la lampada nella casa dell'anima.
Anche se spesso sprofondo in me stessa come in un bicchiere di vino rosso,
Non sono mai così ebra dalle nebbie del cuore
Da rinunciare al pensiero

Non sapevi - mi dico - che dalle noci verdi e dalle sillabe orfane,
Si possono ancora fare marmellate speciali?
La linea del tempo si affila nei pozzi
E le mattine da nessuno domate,
Ritagliano poemi dal desiderio di parole.

Dove finisco io, cominciano le nostalgie a sbattersi contro le argini,
Gli imperi azzurri delle farfalle eretiche stanno marciando verso sud.
Mi sono dimenticata fuori, sotto la grondaia del pensiero che lui,
Arriverà con le ginocchia intrise di ore di attesa
E il pendolo stanco di contare la sua assenza fermerà la sua cadenza.

(Qui giace una consonante malandata
Che non rientrava in questo poema!)

Soare de noiembrie ❖ Sole di novembre

Ce-ți spune unul din morții tăi
cei mai dragi, cel mai iubit dintre morți,
când te lasă inima să-l visezi:
„Dragule, în ziua aia când soarele de noiembrie
era călduț ca un cadavru proaspăt
și eu îți muream în brațe
nu-mi închipuiam că aici,
unde totu-i înfricoșător de bine,
e un aer tare ca votca, îți taie genunchii
și-ți râcâie stomacul, încât te aștept
cu fiecare zi tot mai zdrențuit,
mai matolit, mai lihnit.
Tu nu te grăbi, vezi-ți de trăitul tău,
eu o duc aici pe picioare
până o să vii tu –
ca ciorba acră după beția dulce,
ca iaurtul peste ficatul cu steatoză,
ca glucoza în venele macerate.
Chiar dacă aerul de aici mă face cirotic,
nu te grăbi, de aici n-am unde să mai mor.
Cred. Așa că trăiește-ți fericirea,
o să te mănânc din ochi când o să vii,
n-o să-mi ajungi nici pe o măsea, ce-i drept,
însă o să mă ții, ca atunci, în brațe
sub soarele călduț de aici,
și poate că de data asta o să-mi revin,
îmbrățișarea ta de mort proaspăt
o să-mi pătrundă ca o injecție cu adrenalină
în inimă. Fii deci viu, fii fericit de viața ta vie,
oricât de ridicolă-i chestia asta.”...

Cosa ti dice uno dei tuoi morti?
I più cari, il più amato dei morti,
quando il cuore te lo fa sognare:
“Caro, in quel giorno in cui il sole di novembre
era tiepido come un cadavere fresco
e io stavo morendo tra le tue braccia
non immaginavo che in questo luogo
dove tutto va spaventosamente bene
c’è un'aria forte come la vodka, ti taglia le ginocchia
e ti raschia lo stomaco, per cui ti aspetto
ogni giorno più stracciato,
più ciucco, più affamato.
Non affrettarti, prenditi cura della tua vita,
io starò in piedi
finché non arrivi -
come un borsch acido dopo una dolce sbornia,
come lo yogurt sul fegato steatosico,
come il glucosio nelle vene macerate.
Anche se l'aria qui mi fa diventare cirrotico,
non avere fretta, non ho un altro posto dove morire ancora.
Penso. Quindi vivi la tua felicità,
Ti mangerò con gli occhi quando verrai
non mi basterai su un dente, è la verità,
ma mi stringerai, come allora, tra le tue braccia
sotto il tiepido sole di qui
e forse questa volta mi riprenderò,
il tuo abbraccio di morto fresco
mi penetrerà come un'iniezione di adrenalina
nel cuore. Quindi, sii vivo, sii felice di vivere la vita,
per quanto ridicola sia questa cosa.”

Trandafirul lui
Tela - artist:
Tela Purcell

Cuvântul, în formula sa ancestrală, se prezintă ca o boltă a sufletului, o armă invincibilă asupra non-valorilor, legiferate actual, spre marele nostru regret. El e un fulger care-ți străbate întreaga fire, te face să simți, în profunzimea ei, fericirea Dragostei, a Adevărului, înăureolată cu cea a Crediinței, în care ne regăsim noi, oamenii, cei „zămisliți după chipul și asemănarea” Marelui Creator.

Poate faptul că am căzut atât de adânc, în abisul păcatului, aflându-ne într-o goană nebună, seacă după bunuri materiale, unde orgoliul de sine devine un imperativ al timpului, un hău al pieirii, ce ne face să simțim și să suferim, la nivel de fibre ale sufletului, acea mare durere din care, fără Crediință, fără Speranță și Iubire, nu avem șansa de a savura din plăcerea libertății divine.

*Mesajul textelor mele vine din inimă și pentru inimă. Încerc doar să-mi absolv una dintre poruncile Mântuitorului: să-l iubesc pe aproapele meu ca pe mine înșămi, deși urmează să lucrez la acest capitol, cred, toată viața, ca să ating limanul acestei fericiri. Totuși, țin s-o fac sincer, spunându-vă din suflet: „Vă iubesc!”
Prin cuvânt trăiesc, în el mă regăsesc, iar misterul dulce al poeziei vine să-mi contureze existența.*

Gânduri

filosofia complementarității: sistolă-diaistolă,
bărbat-femeie, primăvară-toamnă, noapte-zi, viață-moarte...
dezavuatul concept existențial mășcăluiește prin mecanica gândului nesigur,
cufundat în arcadele lutului viu – siluietă ce încorporează drama și bucuria
unei cunoașteri măcinată într-o lume, dezvelită de adevăr, în timp și spațiu.

prezentul infertil, ticsit cu repere mutilate, speriate, mascate,
de suflete ruginite pe cod genetic, reproiectat în conceptul androgenului actual –
lumea zilei de azi, aproape în întregime – imaginea expansiunii păcatului...
Ieri, Sodoma și Gomora – iadul în miniatură; Pământul de azi – colapsul de mâine...
intelectul artificial – „salvarea” omului din rutina „cea de toate zilele” – pieirea.

la celălalt pol – oglinda vie a intenției divine – Dragostea, Libertatea, Fericirea...
mai e loc de valori în lumea epocii ecranului?! – o lume care a dat în clocot, o lume
cu alterate zdrențe în loc de creieri, fără principii și verticalitate,
cu lipsă de respect și recunoștință față de trecut, fără pic de responsabilitate pentru...

Taina Zămislirii Divine – Ea nu țipă, nu cerșește, nu înșală, nu ucide, nu... e edificatoare.
vine să confirme intenția Lui Dumnezeu – omul în armonie – cuget și acțiune.
omul după Chipul și Asemănarea Lui Hristos e omul eliberat de păcat –
nume de Om, scris în Cartea Vieții Creștine – marea fericire râvnită – Mântuirea.

Ofrandă

Adam și Eva... Paradis... Pom interzis...
Sublime scene din decor de rai.
Pierduți de dragul înfruptării, vai!
În doi și goi, doar în suspine îmbrăcați,
S-au dumerit că sunt, pe bune, dați
Pentru-a dezlănțui furtunile din vine...

Intimidați, flămânzi și speriați,
Din sfântul lor eden cert alungați,
Ajuns-au să devină, îmbrâncind,
Părinți sonori ai vieții eșuate,
O versiune a epocii contaminate,
Prin munți de griji, oceane de păcate...

Durerea-n chinuri sobre vânturând,
Copii si-au legănat cu-nfricoșare,
Tăceri, împotmolind lacrimi amare,
Croiau speranța unui pașnic gând
Prin care să ajungă, măcinând,
Apusul ruginit în zilele din soare .

Și au pășit cu mii voievodate
Prin mări de chinuri... se cereau a fi spălate
Coasta păcatelor, în doruri convertite
Și-n ghearele blestemului sortite.

Durerea în capcana din cetate,
Se destrăma prin vechiul, sfântul chivot,
Pe-o muchie de zori de zi ce-arată
Frânturi de existență preluată
Din Codul Facerii, o tristă entitate.

Iar peste veacuri, dezbrăcat de vreme,
Un înger care strigă în pustie-
Neprihănitul Miel, prilej de bucurie,
O Cruce-n Sânge va spăla mii de păcate...

Prin încordarea Chinului sihastru,
Duios, cu Pași profetici dinspre deal,
Salvând o lume, rezonând cu Viața,
Aduse Calea, Adevărul și Speranța!

Argument pentru eternitate

lui Lucian Blaga

Nu ai strivit corola de minuni a lumii,
Ci ai iubit cu îndrăzneala humei
Înaltul cerului și stelele sihastru,
Ce-și au coroană întinderile-albastre.

Tu ai crezut... și-n plânsul rugăciunii
Ai auzit ce îți șopteau gorunii.
Arcade de lumini ai adunat
În veșnicia care s-a născut la sat.

Privirea ta rupea spinii din soare
Și-i convertea în spații siderale.
Tăcere... clipe lungi în destrămare
Și doruri sfinte, hohote amare...

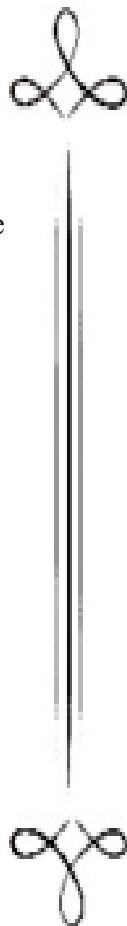
Tu căutai să mângâi prin cuvinte
Desculțe toamne-n ploi și ierni cumplite.
Nepăsător ardeai în focul nemuririi,
Din coame de poeme creștea și bobul pâinii.

Trecutu-ți viu cu nimb ce spintec-răul
Aprinde ruguri de lumini în hăuri.
Îngenunchiat în vânt la colț de casă,
Aduni, prin rugi, căldura-n rece oase.

Și tot ce-i neînțeleș în taină se preschimbă.
Și-n zbor semeț de sacre aripi se-nfiripă.
Cenușa nenăscută doarme-n semănătură,
Din ea cresc crinii focului ce ard în bătătură.

Hotar din mii de lacrimi – lumina cea de ieri –
Și azi rune cărunte nasc mândre primăveri.
Te caut! Da mi-e sete. Păharul meu e plin...
Dorul de mântuire e psalmul meu divin.

Semința nemuririi prin vine azi îmi curge
Și greul cel din lume iar carnea mi-o străpunge.
M-aplec peste-a ta carte ca valul peste țarm –
Eu știu: până la moarte cu rugă o să mă-nsemn.

FRAGMENTE

CE AI FOST ȘI CE-AI AJUNS

Ai fost odată ca-n povești
Îndrăgostit de tinerețe.
Ai fost ce astăzi nu mai ești,
Un munte sacru de tandrețe.

Și ai umblat în lung și-n lat
Să afli zâne și crăieșe,
De la palat la alt palat,
De viața ta fără să-ți pese.

Acuma când dai socoteală
Anilor la ce-ai făcut,
Când scoți trecutul la iveală,
Zânele te văd mamut.

Aveai un păr de Făt Frumos
În soare mult strălucitor
Și de la umeri mult în jos
Erai un Crai cuceritor.

Azi păru-ți crește sub chelie
În coloritul unui greier
Și cântul său de bucurie
Îți gădilă sărmanul creier.

Iar trupul mândru arătos,
În umeri lați și mușchulos,
Se încovoiaie spre pământ
Să-și afle loc pentru mormânt.

I
O
N
H
O
D
A
Ș

2
0
2
2

CE AI FOST ȘI CE-AI RĂMAS

Ai fost odată ca-n povești
Îndrăgostit de tinerețe,
Ai fost ce astăzi nu mai ești,
Un munte sacru de tandrețe

Aveai doi ochi ca două stele
Pe care dacă îi clipeai
Hipnotizai puici tinerele,
Pe care-apoi le-abandonai.

Acuma ochii fermecați
N-au străluciri de altădată,
Pe sub sprâncene-ntunecați
Sunt îndrăgiți de cataractă.

Aveai ureche muzicală
Și ritmul dansului țineai,
Uimeai audiența-n sală
Când la o sârbă te băgai.

Acum auzul nu te-ascultă,
Și lumea tânără și veche
Își spun în mintea lor ocultă:
Sărmanul crai e-ntr-o ureche!

Cântai ca o privighetoare
Din șuierat, frunză și trișcă
La fiecare șezătoare

POEZII PENTRU SÂMBĂTĂ SEARA

*Masacrul de la OARBA DE MUREȘ**(17.09.1944 – 6.10.1944)**11.000 de martiri români – Katynul românesc*

MONUMENTUL JERTFEI

Jertfa e altarul unui monument
 Scrijelat cu nume care nu mai sunt,
 Suflete viteze ce răspund: PREZENT
 Colo sus în raiul cerul cel sfânt.

El va fi de-apururi munte de iubire,
 Clipă de-amintire în pomelnic trist,
 Lacrimă de suflet într-u veșnicire,
 Rugă de iertare la picior de Crist.

Suspınatul pietrei, brazde înflorate,
 Vântul le mângâie suferința lor,
 Mama, soața, sora, inimi sfâșiate
 Veșnic măcinate de amar și dor.

Pomenite nume, file de istorii
 Scrise-n cartea vieții, fie pentru voi
 Stânca neuitării pusă-n vântul iernii
 Ca să mărețească fapte de eroi.

Ziuă însemnată scrisă-n calendare,
 Timp oprit o clipă într-u creștinesc,
 Dragoste smerită pusă-n braț de floare,
 Lacrimă sub pleoapă, rugă la ceresc.

Monumentul martirilor români de la Oarba de Mureș

sursafoto: Wikipedia.com

Mircea Dorin ISTRATE

Toate adunate pentru voi ce-n soarte
 Ați avut amarul unui nenoroc
 Și pe-ntinsul lumii, undeva, departe
 Ați rămas vecie în acela loc.

Noi, urmași de-i voștri, cum e creștinesc,
 Când pe lume fi-va zi de sărbătoare,
 Gândul ni-l întoarcem spre dumnezeiesc
 Ca-n smerită rugă facă-vă iertare.

Și în rai vă pună lângă sfinți și ingeri
 Că ați fost în vreme jertfitori de țară,
 Știe-vă urmașii, mai ales cei tineri
 Cine mersul vieții încă apărare.

Într-un vers de slavă eu v-am pus acuma
 Să vă veșnicească întristatu-mi gând,
 Iar din jalea sorții, cum ar face muma
 Vă sărut pe suflet, tainic lăcrimând.

VORBESC CU MUREȘUL LA OARBA

*Motto: Privind a tale maluri, al nostru suflet plânge,
Că nu demult aicea, au dat obol de sânge
Ostașii țării mele cu dorul humi-n gând,
Atunci când către moarte tu i-ai văzut mergând.*

Spune-mi! Fostu-ți-a vreodată malul tău roșit cu sânge?
Ori vreo soață, ori vreo mamă, ai văzut c-aicea plânge
După-un soț, copil, ori tată, vamă dată la război
Ca a noastră veche viță să trăiască prin eroi?

Spune-mi! Au căzut aicea spice tinere în brazdă
Secerate de pe dealuri unde moartea era gazdă?
Îmi văzut-ai schilodiții lacrimați de-acum o viață,
Înșirați pe drumul țării, ca mărgelele pe ață?

Înroșitu-mi-s-a apa-ți de cel sânge curs șiroaie,
De credeai că-i volburată dup-o scurtă, sfântă ploaie?
Mirositu-mi-a a moarte zile-ntregi și săptămâni
Malul tău, cu plopi și sălcii, ce făcutu-s-au cununi?

-Greu mi-i Doamne a răspunde, zice Mureșu-ntristat,
Că eu fost-am mal de jertfă pentru sufletul curat
Al atâtor mii de tineri ce aici s-au prăpădit
Sub o ploaie plumbuită, ce din dealuri s-a pornit.

Doamne, mulți văzut-au cerul și-a mea apă curgătoare,
Cu privirea-ncețoșată, o ostașului ce moare
Pentru țara lui și neamul ce-o rămâne după el,
Că atunci ei fost-au, lance sfântului drapel.

Eu i-am pus într-un pomelnic, colo sus, la Monument,
Pe acei căzuți atuncea, ce-au răspuns cu toți: Prezent!
Când, ea, Țara, Muma noastră, ne-a chemat să-i apărăm
Glia sfântă, de pe care nici un pas n-apoi să dăm.

De aceea, când îmi treceți, printre aste sfinte dealuri,
Înturnați-vă privirea către mine, care-n valuri
Duc de-atuncea-n largul zării sub al plopilor sobor,
A lor faptă jertfitoare, lumea să le dea onor.

Ei sunt stâlpi de demnitate, de exemple și tărie
Cum se ține în urcare neamul, țara veșnic vie,
Iar de astăzi, pe-a lor cruce o să-mi puneți fir de floare,
Ei vor știi că țara, neamul, nu i-a pus încă-n uitare.

IOAN A LUI IOAN, A LUI IOAN ...

*Inscripție pe o cruce în cimitirul de la
Oarba de Mureș*

Tot înnoit din margini de uitare
Ioan a lui Ioan, a lui Ioan,
Jertfelnicind pe-a vieții lui cărare
Ajuns-a pân' la noi, tot brav oștean.

La început a fost culegătorul
Și vânător de fiare, mult temut,
Cu roata și-a făcut apoi ulciorul
Să-i țină rece apa de băut.

Mânând din urmă turme de mioare
A tot rotit a zării anotimpuri,
Iar când s-a stins, sfârșindu-se-n uitare
Mlădițe noi lăsatu-mi-a pe luturi.

S-a ostenit să are largi pământuri,
Învrednicit să fie bun țaran,
Și în sudoarea frunții, lungi trecuturi
A zilnicit cu mâna-i pe corman.

Deunăzi, cu Mircea în războaie,
Cu Ștefan cel mărit și cu Mihai,
A cam simțit cum brațul i se-nmoaie
Și-n nări că-i vine adieri de rai.

A dus-o pân' la Oarba, în hotare
Tot lăurat în lupte rând la rând,
Aici s-a însfințit între răzoare
Căzut erou, cu țara lui în gând.

Înveșnicit își doarme somn jertfelnic
Cu leatul lui atuncea săvârșit,
Noi pusu-l-am erou într-un pomelnic
În lacrima durerii pomenit.

Al nostru Mureș numele i-o duce
Să-l mărețească-n slavă an de an,
Aici s-o veșnicii în somnu-i dulce
„Ioan a lui Ioan, a lui Ioan”

TROIȚE VEGHETOARE

*Motto: „Mi-am adunat eroii-n cimitire
Să fie-aici cu toți-n veșnicit,
Și-un monument le-am pus, de pomenire,
Însemn să-mi aibe timpului grăbit”*

E vremea de cules la cucuruze
Pe dealul Oarbei, dincol' de Iernut,
Miroase încă humă a obuze,
A jale disperată și-a durut.

Iar Mureșul ce curge jos la poale
De sînge-și spală malul chiar și-acum,
Mai câte-odată moartea dă târcoale
Că-mi știe bine dânsa, vechiul drum.

De-atâtea lacrimi, jale și durere
Aici pămîntu-i veșnic înșfîntit,
Și parcă-n șoaptă el mereu ne cere
Să nu-i uităm pe cei care-au pierit.

Că ei ne țin pe umeri astă țară
Cât noi în suflet încă îi slăvim,
Iar de vărsăm și-o lacrimă amară
Onor suprem le dăm, să-i încinstim.

Așa că-n zi de mare sărbătoare
La locul unde ei se veșnesc,
Puneți-le cu dragoste o floare
Să știe că urmașii-i pomenesc.

Iar de-ntâlniți în cale cimitire
În care dorm o mână de eroi,
Acolo-i cuib de jertfă și simțire,
Troite veghetoare pentru noi.

Cu ei și jertfa lor, această țară
Mereu își ține cugetul curat,
De-i pomenim, chiar încă de-o să doară
Vor da tărie vieții, de-ndurat.

&

VREDNICIȚILOR EROI

*Motto: Închin, în fața voastră, smerelnica mea frunte,
Voi, care-mi sunteți încă eroii-atâtor lupte
Pe câmpul de onoare al dragostei de țară,
De neamul ce-a lui vișă, nîcîcînd n-o să dispară.*

În lanul ce se coace sub mîngâieri de soare,
Mi-au înflorit sfielnic, văpăi de maci în floare,
Sunt sufletele voastre pe-aicea risipite,
Ce pentru veșnicie cu glia-s înfrățite.

Cînd din cuptor îmi scoateți cea aburindă pâine
Și-n mâini o frîngeți încă spre ziua cea de mâine,
În ea e și-a lor suflet cu cugetu-mpăcat,
Că viața pentru țară și pentru noi și-au dat.

O sfîntă cruce-mi faceți și-o rugă de iertare
Spre cerurile toate nălțați la fiecare,
Ca sufletul lor mare, ce-atâtea pătimit,
În liniște și-n pace să-mi doarmă liniștit.

Ei sunt a humii suflet, vecie, re-nviere
Și-n bobul dulce-al pâinii, cel ce ne dă putere,
Mereu ne steie-n minte în țandără de gând,
Ca-n neuitată slavă, să-i ținem rînd la rînd.

De s-a cocli tot bronzu-n statui și-n monumente,
Ei tot o să-mi rămîna pe-al vredniciei trepte,
Eroii noștri' de suflet ce-mi înșfîntesc cea humă,
Ținînd spre nemurire, a noastră țară mumă.

&

*Voi bravi ostași, rămîneți neuitare
Cu fapta voastră mare, jertfitoare,
Și-n al nost suflet fi-veți... lăcrimare.*

&&&

**Monumentul martirilor români de la
Oarba de Mureș**

sursa foto: Wikipedia.com

Dac-ar fi

Fără iubire

Să păstrăm în suflet iubirea
Doar ea aduce fericirea
Și ne învață mai buni să fim,
Ea ne îndeamnă să dăruim.

Fără iubire ești frunză-n vânt
Îți cauți locul pe pământ
Nu-ți găsești somnul și liniștea
Dacă-ți lipsește dragostea.

Nu te mai bucură o floare,
Nici casa nu e primitoare
Ești trist și nu știi să mai zâmbești
Fără iubire, te împietrești.

Să păstrăm în suflet iubirea
Ea ne aduce împlinirea
Ne modelează viața mereu,
Ne face sufletul, curcubeu!

Dac-ar fi

Dac-ar fi mai multă iubire decât ură,
Dac-ar fi mai multa empatie decât nepăsare,
Dac-ar fi mai multă toleranță decât severitate,
Dac-ar fi mai multă sinceritate decât falsitate,
Dac-ar fi mai multă răbdare decât agresivitate,
Dac-ar fi mai multă încredere decât suspiciune,
Dac-ar fi mai multă voință decât neputință,
Dac-ar fi, mai multă bunătate decât răutate
Dac-ar fi mai mult altruism decât invidie,
Dac-ar fi mai mult respect decât grosolanie,
Dac-ar fi mai multă bucurie decât supărare,
Dac-ar fi mai multă înțelegere decât dezbinare,
Dac-ar fi mai multă liniște decât scandal
Dac-ar fi mai multă conștientizare decât manipulare,
Dac-ar fi mai multă realitate decât virtualitate
Dac-ar fi mai multă compasiune decât indiferență,
Dac-ar fi mai multă acceptare decât invidie,
Dac-ar fi mai multă speranță decât dezamăgire,
Dac-ar fi mai multă unire decât dezbinare,
Dac-ar fi mai multă prietenie decât dușmănie
Dac-ar fi mai multă credință decât ignoranță,
Am trăi frumos într-o lume mai bună,
Dar cum toate astea se întâmplă rar,
Trăim fără rost, de parcă n-am avea habar...

sursa foto: Farjana drawing academy

Autumnală

Zilele verii sunt de-acum terminate
 Și toamna-și anină emblemele:
 Splendide corole, suav parfumate,
 Ah, sufletul meu, crizantemele...!

E forfotă multă în jur și în toate
 i parcă-s mai multe problemele
 Ce se cer destul de urgent rezolvate,
 Ah, sufletul meu, crizantemele...!

Din vii și din crame un chiot răzbate,
 Vinu-și confirmă teoremele,
 Ciorchinii mustesc pe sub tălpi desculțate,
 Ah, sufletul meu, crizantemele...!

Vază cu crizanteme
 - artist: Ion Voineagu

Peisaju-i pictat în culori pastelate
 Și-n parc toamna-și scrie poemele
 Pe frunze de-aramă, de brume-argintate,
 Ah, sufletul meu, crizantemele...!

Mai sus, pe Copou, la Universitate,
 Studentele-și prind diademele
 Acestei toamne-ntr-adevăr minunate,
 Ah, sufletul meu, crizantemele...!

Și eu, prin anii-aceștia ce m-au întomnat,
 Fără-am fi risipit dilemele,
 De parfumul lor suav mă simt regalat,
 Ah, sufletul meu, crizantemele...!

Elada

(de la Garbovu-n Corint)

Țară binecuvântată, tu Elada,
Fala vechiului imperiu,
Când prin munți cântau
lambada
Zeii,iar Socrate era geniu.

Omul se lupta cu leii
Prin arene-nchise-n cercuri,
Din Olimp coborau zeii,
Idoli ai acelor vremuri

Troia, Pella și Efesus erau temple,
Alexandru, mare rege, ca și Ahile,
Vroia lumea să-l contemple,
Călare pe Bucefal, prin virtuțile abile

Darius auzise zvonul, deși uns,
Nu voia să-i se închine nimănui,
El fiind marele-mpărat, după Cirus,
Al imperiului Persan și al Orientului.

Tu,Elada, primul stih din epopee,
Primul stih cântat în cer,
Când plângea Marea Egee,
Parasită de Homer!

Acum cresc aici măslinii,
Din mare munții s-adapă,
Stâncilor, ce goi vi-s sâanii,
Prin perdelele de apă!

Străzi auto vin spre mare,
Păsări verzi cu ciocu-n vânt,
Duc spre șes curent în gheare
Și se-n dreaptă spre Corint.

Albe case cu nuanțe de magnolii,
Stinse-n ceară, sub cupole de cais,
Doamne, ce frumoasă țară,
Parcă ești în Paradis!

Obosit de lunga cale,
Ca și vântul fara vлага,
Pe o bancă, lângă mare,
Îmi revăd copila dragă.

Ca un giuvaier din vise,
Parcă ascunsă printre stele,
Părea plânsă, dar venise
Să-mi vorbească despre ele.

Ochii ei scăldați în lacrimi,
Ca mlađitele din vie,
Se preling în două inimi
Sau în cătee, cine știe?

Tu, Elada, țara visurilor mele,
Chiar și fără Afrodita, ești un mit,
Ești tărâmul de castele,
Și tot urci spre infinit.

Astăzi lumea-i și mai mică,
Ce mai are astăzi preț,
Scumpă -mi ești, albastră țară,
Unde ești,tu, Voroneț?

La întoarcere,Balcanii sunt ca așii,
Au perciuni ca Fidel Castro,
Doar Atena-ntrece flora și chiar Iașii
Bun rămas Mare Egee,
La fel ție,Xylokastro !

(Scrisă în Grecia, pe malul Mării Egee)

Poezii

Resemnare

Toamna asta-nsingurată, tristă rece și confuză,
Adumbrită de tăcere, gânduri negre, despuiate,
Poartă pasul rătăcit printr-o negură difuză,
Furând rapsodii nescrise, și iubiri nedeclarate.

Toamna asta-i indiscretă, scotocește prin cuvânt,
Risipește-n zări înscrisuri, file decriptând poveste,
Scoate îngeri din icoane și blestemă ales descânt,
Încrustând în lemn de paltini amintirile prea triste.

Toamna asta-mi fură timpul, clipe tandre de visare,
Toarnă în pahar amarul, picătura de otravă,
Ignorând izvor de lacrimi, rana inimii ce doare,
Înlesnește tragedia, minte dragostea firavă.

Eu m-ascund în taina nopții, privind joc interstelar,
Glăsuiesc, cu șoaptă stinsă, stihuri blestemând des-
tinul,
Urmăresc umbre sihastre purtând visul lor hilar,
Și mă resemnez cu toamna care mi-a prezis festinul.

Supliciu toamnei

Mi-e toamna de aramă cu neguri și cu ploii,
Fără miresme-n talpă, corolele de flori,
Un munte de capricii, safire-n ochii goi,
Ninsorile cromate și cer fără cocori.

Păstrez în suflet trist parfumul de mixandre
Și răsărit cu pașii rătăcind cărare,
Izvor de cântec, șoapte susurate, tandre,
Să pot visa în nopți la steaua călătoare.

Arareori deschid fereastra fumurie,
Lăsând să intre suflul din galbenă toamnă,
Aș repicta pe pânză frunza aurie,
Covorul din livadă și mărul fără haină.

În nou decor fantastic brodat în arămiu,
Cu liniștea din visuri, tăcerea printre gânduri
Îmi voi rescrie toamna din sufletul pustiu,
Mergând către amurg tot căutând prin prunduri.

Destin

Sărăcită de iubire într-o toamnă arămie,
Îmi port pașii pe cărarea cu pământul dezgolit,
Privind asfințit fatidic prin coroana ruginie,
Încercând să-mi lepăd plânsul lângă teiul desfrunzit.

Mă trezesc să ascult slujba din utrenii amorțite,
Așteptând cuminecătura într-un răsărit grăbit,
Să îmi pot deschide suflet către ușile sfințite,
Unde liniștea domnește, gândul nopții e primenit.

Trec ușor pragul cu brumă, înfrunzirea din portiță,
Încercând să adun lacrimi de pe ram ce jeluiește,
Pentru a-mi spăla durerea, suflet prins în suferință,
Tâmpla tainic înflorită când în nopți dorul tânjește.

Rugile îmi sunt șoptite, ochii închiși, înlăcrimați,
Mi se împletesc căințe, dintr-un soi de deznădejde,
Așteptând dreaptă răsplată pentru anii zbuclumați,
Când se vor deschide ceruri, urmez calea cu nădejde.

DINCOLO DE EXISTENȚĂ

DINCOLO DE PRUT

(amintiri din comunism)

Pe la LEOVA, ne-au închis!
 Frații toți, dincolo ni-s!
 Ei plâng și cântă cântece de dor
 Că au fost ruși din țara lor!
 Vin pân' la mal, se uită-n zare:
 Ochii lăcrimează, privind în depărtare!
 De văd pe cineva, ei fac cu mâna

Și spun: „Aici și noi vorbim ROMÂNĂ!”

Iar altul strigă cu putere:
 „ Să-i spuneți MAMEI mele
 Că-mi este dor și-aș vrea să mă mângâie!
 O aștept, la mine-n casă, ca să vie
 Să-și ia nepoții pe genunchi,
 Povești ca să le spuie,
 Așa cum doar bunica poate spune,
 Despre strămoșii cununați cu zâne...!”

Degeaba strigă și văzduhul urlă!
 Intre noi?! A fost sădită ură!
 Dușmani au vrut, pe frați, ca să-i despartă
 Și-au rupt din trupul ȚĂRII o bucată,
 Iar sufletul în două ei ne-au frânt
 Și-om plânge cât vom fi pe-acest PĂMÂNT,
 Dacă nu vom uni ce ne e sfânt...!

24 ianuarie 2007

„Și-au rupt din trupul ȚĂRII o bucată”= Basarabia
 (Republica Moldova, de astăzi)

DINCOLO DE EXISTENȚĂ

Pășesc, încet, pe covorul de stele,
 Cu gândul că visul îmi va fi împlinit.
 E drumul ce duce spre Calea Lactee,
 Care se îndreaptă către Infinit...

Nimic nu mă poate întoarce, din drum:
 Nici vântul și nici, al florilor, parfum!
 Las totul în urmă: Început și Sfârșit...
 Și mă-ndrept spre un loc... ce-i greu de găsit!

2021- Vaslui

TRAGEDIA BUNICULUI

(amintiri din comunism)

Tu vezi, nepoată, PĂMÂNTUL de dincolo de PRUT?!
 Acolo, eu am fost să lupt!
 Aveam un frate! După război,
 A rămas departe, dincolo de noi...!

Mai vin din când în când aici, pe mal
 Și mă tot uit în vârful de deal!
 De l-aș zări?!- Aș vrea să-i strig
 Că-mi este dor, la piept să-l strâng!
 Peste apă?!- Nu pot trece!
 Căci nu e pod și apa-i rece!
 Iar eu?!- Nu mai sunt ca-n tinerețe!

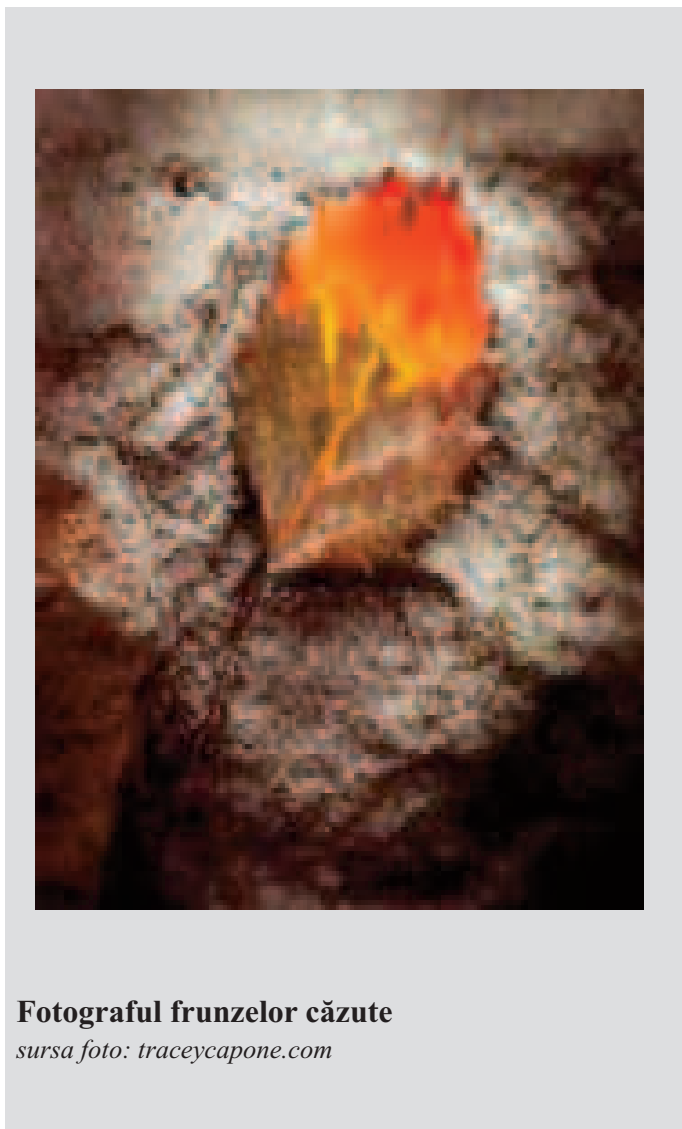
.....
 Ne-au despărțit!
 Ne-au rupt!
 Ne-au frânt!
 (nu doar PĂMÂNTUL NOSTRU SFÂNT!)
 Ne-au rupt și sufletul în două!
 Și lacrimile!
 Iar când plouă,
 Doar curcubeul, câteodată,
 Pare o scară colorată
 Pe care gândurile aleargă,
 Spre fratele ce doru'-mi poartă...!

Mențiune: fratele= Basarabia(Moldova, de astăzi)

Poezii

Renunțare...

Renunț la vers... renunț la poezie
 la rimele ce-au curs în sintonie,
 la clipele ce nu mă mai surprind
 șoptindu-le poate timid în gând.
 În zori când soarele se va aprinde
 iar razele ușor se vor desprinde
 împrăștiind pământul necuminte
 voi șterge rima cu lacrima fierbinte!
 În scribul meu secret din suflet
 las manuscris cu tainic înțeles,
 pe foaie de papirus pus discret
 deschis să fie în vremuri cu-nțeles!

Fotograful frunzelor căzute

sursa foto: traceycapone.com

Iubesc iubirea!

Iubesc divinul privirilor flămânde
 ce strălucește în nopți neliniștite
 apoi coboară în negura uitării
 pe firul magic al clipei fericite,
 iubesc lumina unui zâmbet trecător
 aprinsă de văpaia nevăzută
 în sufletul oricărui muritor
 stingându-se la ultima rețuță,
 iubesc și focul din florile de mac
 ce încălzește câmpiile în miez de vară
 și dorurile ce vremelnic tac
 în nevinovate inimi de fecioară,
 iubesc și ruginiul toamnelor târzii
 ce lasă libertate frunzii să aleagă
 vântul ce-o va purta către pustii
 și timp pământului să o-înțeleagă,
 iubesc trecutul ce-a fost întunecat
 de grele patimi și dureri
 și drumul pe care a plecat
 lăsând în urma sa, durutul ieri,
 iubesc iubirea sfântă mereu și mereu
 darul binecuvântat de Dumnezeu.

ANOTIMPURI

Freamătul de val

De pe culme de munte, din înalta zare,
Lin coboară verdele în valul de mare,
Cu pletele-n vânt, pășește raza de soare
Pe cărări de lumini ce se împletesc
În curcubeie sclipitoare.

Cu foșnet de ram codrul își alină dorul,
Că nu poate umbla pe mare cu piciorul,
Doar cu umbra o poate atinge-n amurg
Când, rând pe rând, făclii de stele
Pe cer se aprind.

Și noapte de noapte, privește cu oftat
Cum luna se scaldă în valul argintat,
Sufletul meu se umple și el de doruri
Când freamătul de codru se împletește
Cu susurul de val în ecouri.

(Din volumul de debut – Doruri din pribegie)

Frunza ruginie

Pe frunza ruginie cade ploaia în amurg
Și pașii mei rățesc singurateci pe drum,
Stropii de ploaie îmi sărută pleoapa înlăcrimată,
Iar șoapta buzelor cu tăria lor mi-o îmbată.

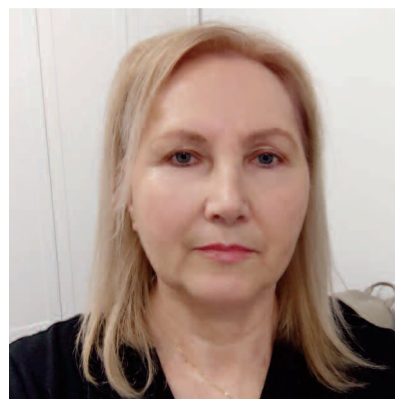
Norii au coborât odată cu ploaia pe pământ
Și bătaile inimii ei, pășind pe cărare, ascult,
Din destul îmi dăruiește ca podoabă iubirea,
Iar lumina din fulger mă unește cu nemurirea.

Vântul călător și-a îngreunat răsufletul și pasul,
Sprijinindu-și, din când în când, de ram brațul,
Râul, clocotind, își umple vadul înspumat,
Curgând peste zidul ce timpul l-a dărâmat.

Nici eu și nici râul să ne oprim din mers nu putem
Când durea ne frământă, milă de la nimeni nu avem,
Doar ploaia ne spală de tină toată rana din suflet
Și ne adună-n mare, ce ne mângâie orice bocet.

7 dec. 2012, La Casina, Arezzo, Italia

(Din ciclul „, PASTELURI, Vol.1 – Anotimpuri”)

Gândurile îmi cad

Gândurile îmi cad ca stropii de ploaie,
Veniți cu repeziciune dintre nori,
Amestecându-se în noroiul cărării
Și printre petalele răvășite de flori.

Pete albastre de cer curg
Printre vârfurile legănate ale pădurii
Și lumina se ascunde tremurândă,
În ungherele tănuite ale umbrei.

Dorul îmi taie aripa născândă de vis,
Ce fâlfâie ca o scânteie, spre cerul apus,
Și pasul mi se oprește la o răscruce,
De neputința nătângă răpus.

Vântul răvășește toată floarea
Ce atârnă ca o lacrimă de ram,
Și nimeni pe pământ nu știe durerea
Ce în sufletu-mi rănit eu am.

Privirea mi se pierde în adâncul pădurii,
Ca o umbră de fantasmă,
Iar pleoapa înlăcrimată mi se încarcă
De a florii dulce mireasmă.

Anii i-adun pe toți în palma
Ce stă cuminte cu vântul în poală
Și flori de castan se împletesc
În cosița de sub năframă.

1 mai 2013, La Casina, Arezzo, Italia

(Din ciclul „, PASTELURI, Vol.2 – Frumuseți divine)

DE LA RĂSĂRIT LA APUS

O STARE APATICĂ

Mi-i gura întredeschisă arsă
 Cu ochii uzi și temători
 Cu inima virgină ca de piatră
 Cu pas molcom săltat de subțiori.

Și mă strecor prin rece sanctuare
 Mă limpezesc la geana de apus
 Pe când contemplan din depărtare
 Ce-a mai rămas când totu-i dus.

Cu-o frântă aripă de mers
 Și cu-n noian de dus în spate
 Am adunat nesăbuit de des
 O sumedenie aprigă de păcate.

Scânteietor vibrează în sideral decor
 În lamentare pală de amurg pustiu
 Descrie cercuri disperate în delir
 Făptura într-o zbatere apatică de om viu.

CE-I DRAGOSTEA?

Dragostea-i cuvântul magic
 Ce nu-l pot descrie bine eu,
 E durere, bucurie, dar și tragic,
 Dragostea e însăși Dumnezeu.

E chemarea cu limba înflăcărată,
 E din cărțile acelor vechi profeți,
 E chiar jertfa pe crucea-nsângerată,
 E sacrificiul mucenicilor adepți.

E îndemnul de a-ți înălța privirea
 Odată cu un munte de trăiri,
 Să simți durerea Domnului cu răstignirea
 Să știi să suferi fără a te tângu.

Dragostea-i o sfântă legătură
 Făcută între Ziditor și muritor,
 Odată cu suflarea peste a sa făptură
 E un tainic legământ de Creator.

CU IRIZARI DE LUNA

Ecoul de poeme prin mine trece
 Pe-ntoarcerea buzelor tale-n sărut
 În mine e-o zbatere de sentimente
 Iar frigul se sparge stingher
 În încălzitele inimi ale noastre
 Îndoielile dispar risipite
 În lumina roză a zorilor albastre.
 Mai ninge cu fulgerul frigului
 Din jocul zglobiu al copilăriei
 Și adierea șoaptelor noastre
 Din preludiul nebuniei
 Când singurătatea cade.
 Norii zdrențuiți dispar
 Sub sărutul soarelui
 Sunt dispersați pe rând
 Iar lacrimi de porțelan
 Din ciutura lor cad și-n gând.
 Sărutul tău izbucnit din dor și fantezie
 În mine devine izvor de poezie
 Turnăm în pahare ca pe un vin
 Câte-o șoaptă, câte un suspin,
 Ne regăsim noapte de noapte
 Îmbrățișați în jocuri și șoapte,
 Iar somnul ne este
 Ca-ntr-o liniște curgătoare
 Cu irizări de lună
 Și răsărit de soare.

POEZII

je pars en France!

E luni.și nu știu cum să te opresc,
n-am nici un plan și nici idei,
pentru că pleci cu sandalele roșii în mână,
cu părul despletit ce-ți acoperă trupul,
singurul care se mișcă în beznă
pe piesa „Tango”, primii pași către moarte,
de Slawomir Mrozek,
atunci, inert în halatul bleu, ponosit
te ascutam fredonând răvășită:
Je te quitte ma chérie,
je pars en France!

Totul este de lemn

Totul este de lemn,
până și aripile planează cu pene de lemn,
durerea este de mestecăn decapitat,
iar lacrimile plantate devin semințe curajoase
ce sar în pământ, și dintr-o dată cerul
se umple de recunoștință tăcută,
ramurile copacilor nu mai au coroane,
pentru că morții nu au decedat încoronați,
au formă de cruci anunțând dispariții,
și eu mă privesc în oglinda lacului încă verde,
simt cum îmi suflă în ceafă un fruct palid,
în timp ce văd cum brațele mi se deschid,
iată sunt condamnat să te judec,
cum creatorule, cum ai făcut asta?
să fiu copacul care se despovărează
de păcate lumești, se căiește prin fructele-i moarte.

Degetele tatălui meu

M-am uitat la un copac, la o floare ori o buruiană,
am simțit că suntem rude, deși, eu umblam
și ele, răsărind din sol, din degetele parentale,
credeau că sunt în floarea vârstei,
tocmai aflau că sunt o umbră.

Mult visată era pomenirea, creștea din trup,
urca cât să mă sprijine,
florile albe păreau fulgi de nea,
simt cum sfârșesc într-un verde etern
rătăcind fără a ști că degetele tale nu pier,
în zori mă ascund printre ele.

Într-o dimineață ți-am cules brațele pentru a le venera
înainte să se facă neobservate.

Necuvintele

Am pană de idei,
merg pe kontrasens într-o emisferă
căutând banda de urgență
înainte să decolez spre tăcerea
foilor rulate, mereu albe,
cine să le înțeleagă?
Plonjez pe spații libere,
ștergând necuvintele
de care mă împiedic
neînțelegându-le rostul
din craniu.

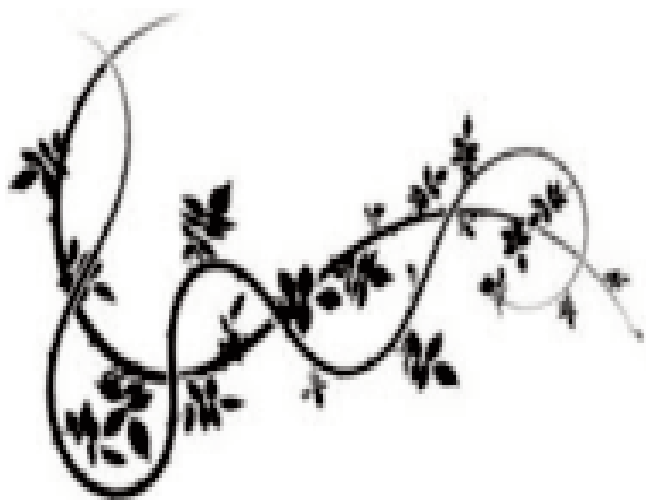
Așteptare

I

Ograda cu nuc sub ceață plutind,
 Mic voievodat la marginea Oltului,
 Primăvara în roua căzută din frunze,
 Case din lemn își spală ferestrele,
 Nestatornice ochiuri în nopțile de veghe.
 Când trifoiul decide vara,
 Când pentru răcirea fontelor solare
 De la brâul zilei
 Mama aduce apă de la fântână
 În cumpenele donițelor de fag,
 Doi ochi ai mei, doi umeri ai mei,
 Lăsați-vă-n aripile primului vânt
 Care merge spre casa
 Unde mama, cu mâna dreaptă-a surorii mele,
 Gătește sub cumpăna zilei
 Pentru întoarcerea mea abia licărind,
 Un dor al ei.

II

Și semințele trec în neștire peste artătură
 Și-n neștire brazdele rămân grele,
 Iar pâinea a crescut peste mejdină,
 Mirosind a ploaie măruntă.
 Aici sub snopul de raze, în miera soarelui,
 Se-ntoarce amurgul în verdele dintr-o tulpină.
 Așteptând, trec nodurile nopții peste zări
 Și cocoșii își pregătesc cântecele melancolicelor deșteptări.

III

Tata despică inima nucului,
 Tata despică inima mielului
 Și focul umple ograda de umbre,
 Focul mielului se varsă-n pământ.
 Tata se așează în capul mesei cu toată livada,
 Împărțindu-ne din feliile inimii
 Și sângele mielului ne curge pe barbă-n jos,
 Și sevele nucului se preling în brazdă,
 Răcorindu-ne explozia verii din piepturi.
 În micul voievodat de la marginea râului
 Seninul are la rădăcină fântâna,
 Frunzele legănându-se mă cheamă
 Și respiră adânc între cer și cumpăna ei.
 Apoi acolo, în lăzile de zestre ale mamei
 Din podul casei, răsfoind mirosul de nuci
 Și caietele, gândesc la trecerea iute a toamnelor,
 Timpul rămâne pe lucrurile din podul casei
 Copil
 Ca mine în rugăciunile mamei.

IV

Coloane de dealuri cu ferestre,
 Satul ca o licărire suie,
 Norii în pâcuri aleargă din casă în casă
 Sub soare via își fierbe mustul
 Și Oltul macină în turbine lumina,
 Mama tot mai aduce răcoarea fântânii,
 Sora mea tot coase batiste și față de masă,
 Tata cioplește carul
 Pentru întoarcerea mea acasă.

POEZII

SONET COLORAT

Iubirea mea, o dulce nebunie,
Mai dulce ca o onomatopee,
Mereu mi-aprinde dorul de femeie,
Nnicicând să nu-mi fie viața pustie,

Enigmele, să le deschid cu-o cheie,
Pustiul, să-l transform în feerie,
Să mă înfrupt cu spor din veșnicie,
Să gust din frumusețea cea de fee.

Astfel, zilele nu-mi vor mai fi fade,
Doar cântece fără asemănare,
Preafericirea curgând în cascade,

Precum pe plaiul vestitei Arcade.
Când totu-i înveșmântat în culoare,
Orice necaz, ca prin farmec, dispare.

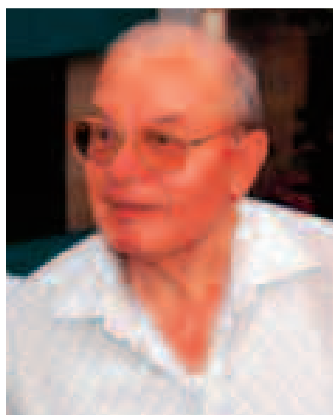
SONETUL UNEI REVELAȚII

Când tu te uiți la ea, uitând de tine,
Vezi miezul Geei și tot ce-i afară
Învăluite-n lumină stelară
Cum se cuvine doar unei regine.

Râdea și tremura cea floare rară,
Frântură a creației divine,
Tu te topeai când o vedeai cum vine,
Dar cei mai mulți (bieții de ei !) turbară.

Când ați ajuns (minune!) față-n față,
Pământul și-a oprit un pic rotirea.
Deodată ai dorit să-ți fie soață

Sperând că și norocul se înhață.
O clipă te-ai pierdut puțin cu firea,
Vicleană voluptate e iubirea!

SONETUL COPILĂRIEI

Copilărie, livadă-nflorită,
În lumea brobonită cu mistere
Trasând lumini și umbre efemere,
Să vezi eternitatea aurită,

Să crezi că tot ce-i viu nicicând nu pierе,
Că fericirea ta-i nețărnută,
Că veșnicia ți-a fost hărăzită
Și pentru tine curg râuri de miere.

Eterne dimineți reverberează
Multidimensiuni ca-ntr-o magie
Ce antonimiile orchestrează

Magnifică, unică ipostază.
Culori fosforescente, frenezie,
Tărâm de muzică și poezie.

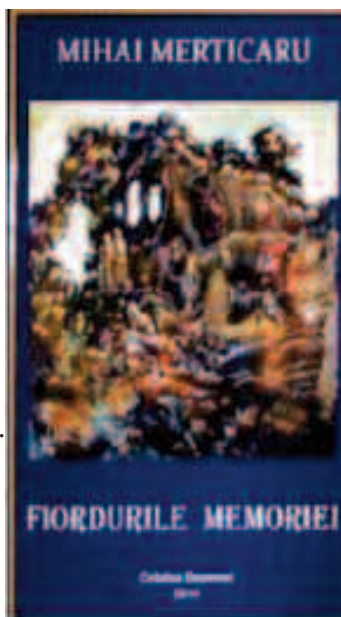
SONETUL UNEI COMORI

Pământul era un ghem de întuneric,
Ai sosit tu și s-a făcut lumină,
Pe cer a răsărit o lună plină,
Un colț de univers, un rai feeric.

Pustiul s-a prefăcut în grădină,
Muzica sferelor , în cânt homeric,
Sunet primordial, în vis himeric,
Armonie și magie divină.

O simfonie, văzduhul, inundă,
Îngerul de sus, pe-o scară, coboară,
Cu-o fee, te-aduce pe-aceeași undă

Și-n daruri ancestrale te scufundă.
Ai fost menită să-mi fii comoară
Și să îmi faci viața o primăvară.

MARIA BANUȘ, O MARE POETĂ A SECOLULUI XX

Poeta, traducătoarea și eseista română, Maria Banuș s-a născut la 10 aprilie 1914, în București, într-o familie evreiască, fiind fiica lui Max Bănuș, contabil și director la Banca Marmorosch Blank și a Anettei născută Marcus. A urmat școala primară în particular, iar în perioada 1920-1923 a susținut examenele la Școala din strada Lucaci. Studiile liceale le-a absolvit, între anii 1923-1931, la Institutul "Pompilian" din Calea Rahovei. A urmat apoi, în cadrul Universității București, cursurile Facultății de Drept și pe cele ale Facultății de Litere.

În anul 1928 și-a făcut debutul literar cu poezia „La 14 ani”, în revista „Bilete de papagal” condusă de Tudor Arghezi. În perioada interbelică a colaborat la revista „Azi” condusă de Zaharia Stancu și la alte publicații din epocă. Poeziile scrise atunci, marea lor majoritate având caracter erotic, au făcut parte din volumul ei de debut intitulat „Țara fetelor”, publicat în anul 1937 la Editura „Cultura Poporului”. Începând din anul 1939, poeta s-a apropiat de mișcarea muncitorească și a activat în diverse organizații create sub egida PCR-ului iar în versurile ei tematica de natură socială devine preponderentă. Creația literară a Mariei Banuș din anii 1945-1950 este influențată de proletcultismul vremii. În anul 1945 poeta este primită în Societatea Scriitorilor Români, iar ulterior, după desființarea acesteia, aderă la noua creată Uniune a Scriitorilor din România.

În 1949 a publicat volumul de poezie „Bucuria”, volum ce cuprinde ciclurile „Cântec sub tancuri” și „Vânt de martie”. Poeziile din primul ciclu redau viața ei în timpul războiului, experiențele tragice trăite în perioada ocupației naziste, în timp ce al doilea ciclu este dedicat luptei revoluționare a PCR-ului. A publicat în presa din acea perioadă, și o serie de articole și reportaje pe care le-a integrat în culegerea intitulată „Din cronica acestor ani” ce a văzut lumina tiparului în anul 1955. Creațiile literare ale Mariei Banuș cum sunt poeziile din volumele: „Despre pământ” (1954), „Ție-ți vorbesc, Americă!” (1955), „Se-arată lumea” (1956), „Torentul” (1957) și „Poezii” (1957) se încadrează în doctrina realismului socialist.

A scris și două piese de teatru: „Ziua cea mare” cu tematică din viața gospodăriilor agricole colective și „Îndrăgostiții” despre munca pe un mare șantier al socialismului. Piesa „Ziua cea mare” a fost pusă în scenă la Teatrul Național din Cluj în luna august 1950 și s-a bucurat de o foarte bună primire din partea criticii de specialitate a vremii.

Maria Banuș a tradus în limba română poezii de Rainer Maria Rilke, J.W Goethe, W. Shakespeare, A. Pușkin, Pablo Neruda, Nazim Hikmet. Deasemenea și poeziile ei au fost traduse în numeroase limbi și publicate în diverse țări de pe glob. A publicat 20 de volume de versuri și a fost distinsă cu numeroase premii dintre care menționăm: Premiul „George Coșbuc” al Academiei Republicii Populare Române în 1949, Premiul de Stat în 1951, Premiul Special al Uniunii Scriitorilor în 1986, Premiul Internațional Gottfried von Herder în 1989. În ultima parte a vieții și-a împărțit timpul între România și Franța unde locuiau cei doi fii ai ei: Petre (traducător) și Tudor (pictor).

Volumul de poezii în limba franceză „L'Horologe a Jaquemart” apărut în anul 1987 în Editions Saint-Germain-Des-Pres Paris, Alain Bosquet, prefațatorul ediției, o prezintă pe Maria Banuș publicului francez ca pe o scriitoare de mare anvergură comparând-o cu Anna Ahmatova și cu Gabriela Mistral.

Maria Banuș (având prenumele Mărioara la naștere) a încetat din viață la 14 iulie 1999 și a fost înmormântată la București. În anul 2009, la 10 ani de la decesul poetei, au fost lansate la București cele două volume „Însemnările mele”, jurnalul ei intim din perioada 1927-1999. Aceste volume redau 72 de ani din viața unei poete din România, apăsată încă din adolescență de originea etnică, într-o Europă bântuită de stafia comunismului. „Au fost ani de refugiu timpuriu în doctrina marxistă, iluzii trăite în ilegalitate și activism cultural în epoca dogmatică comunist-stalinistă din deceniul al 6-lea al secolului XX, urmate de regrete, negare, remușcări, revoltă împotriva unei ideologii pe care realitatea a contrazis-o”.

NICĂ D. LUPU – BRĂNEASCĂ

În această toamnă dl. Prof. Nică D. Lupu ne dăruiește roadele muncii sale, întruchipate de o nouă carte – BRĂNEASCĂ -, o lucrare complexă, de mare întindere, 600 de pagini, cu o arhitectură și compoziție reușite, cuprinzând o frescă plurivalentă, a comunității brăniștene și a împrejurimilor sale, pe o perioadă determinată, începând cu anii grei și nedrepti ai colectivizării.

În desfășurarea narațiunii, am deslușit mai multe planuri cu o multitudine de personaje, fiecare cu locul și timpul său, cu întâmplări, fapte, trăiri, diferite aspecte de ordin moral, comportamental, social-economic și politic, la nivelul oamenilor obișnuiți, de rând ai societății de atunci.

Romanul începe în forță, o femeie, atacată de câini, țipă după ajutor. Este salvată de stăpânii patru-pedelor. Acesta ar fi incipitul primului plan, destinul principalului personaj feminin, pozitiv, Steliana, o tânără femeie, mamă a doi copii, de curând văduvă, nevoită să-și părăsească gospodăria. Pleacă pe jos, din comuna Măgura către mânăstirea Pasărea, cu cei doi copilași de mână și cu o încărcătură în spate – merinde și îmbrăcăminte. Are de străbătut pe jos un drum necunoscut, plin de pericole, în fapt, simbolic, un periplu inițiativ pe care reușește să-l ducă la bun sfârșit datorită calităților sale: forță fizică și vrednicie, dreapta gândire, comportament corect, dârzenie și peste toate acestea imensa iubire pentru fiul și fiica sa pe care dorește să-i protejeze.

Acest izvor, cu destule noduri, bulboane și piedici de biruit, treptat, pe parcursul romanului, se ramifică în mai multe fire, fire ce se împletesc ori se despart, după conjuncturi, laolaltă constituind existența efemeră a unui conglomerat uman.

Toni Brănescu, cel care avea să-i fie gazdă și mai apoi să-i devină soț, principalul personaj masculin, pozitiv, reprezintă emblema gospodarului demn, harnic, cinstit și curajos, dârz în convingerile sale, pe care vitregiile vremurilor nu-l pot încovoia. Familia înfiripată ca urmare a voinței destinului ori a

întâmplării, binecuvântată cu aducerea pe lume a unei fetițe, se dovedește trainică, unită, puternică și de neclintit în fața agresiunilor de tot felul.

Arealul tipologiilor umane se diversifică treptat, urmărim destinul multor personaje cu care noua familie înjghebată relaționează, tușate pozitiv ori negativ, de asemenea, condeiul d-lui prof. Nică D. Lupu acordă pagini importante copiilor familiei Brănescu, urmărind

îndeaproape firul vieții lor.

Un alt plan ar fi diferitele întâmplări de viață, strict legate de perioada stalinistă, a colectivizării forțate, au loc confruntări între victime și călăi, adică între gospodarii satelor și reprezentanții noii puteri politice. În atare condiții Zamfir, soțul Steliane este jefuit și ucis de tâlhari, Vitalia, prima soție a lui Toni, se prăpădește de pneumonie. Pentru că Toni refuză să intre în colectiv, i se aduc vini închipuite și este încarcerat împreună cu consoarta într-o ghețarie din marginea pădurii. Urmarea, pentru el un reumatism care-l va chinui toată viața, pentru ea, moartea.

Un episod interesant este procesul tâlharilor criminali prinși după un timp, stările sufletești ale celor implicați fiind descrise realist, fără părtinire și cu un dezvoltat simț al omeniei.

Un alt plan l-ar constitui viața socială, simplă a locuitorilor: datini, obiceiuri, vechi tradiții ale brăniștenilor, români și bulgari aflați în bună înțelegere și conviețuire. Sărbătoarea cucilor, Paștele, Crăciunul și alte sărbători, nunți, botezuri dar și înmormântări, aflăm despre aspecte ale traiului comunității, despre organizarea muncii în gospodărie, despre îmbrăcăminte specifică, despre feluri de mâncare etc.

În plan economic, politic, răsturnări bruște de situații, nedreptăți, nefirescul noilor relații interumane și dramele, tragediile din siajul acestora. Impresionează diferite întâmplări, bucurii și tristeți, reușite și nereușite. Emoționează durerea brănișteanului Toni în fața unor durități nevoit să le suporte, cum ar fi pierderea calului său iubit, Surel.

Fiecare gospodărie însemnând secole de-a rândul familia și pământul proprietate personală muncit pentru a supraviețui, adică un rost individual, clar determinat și respectat de legile țării, un concept ancestral, este practic desființat, în loc fiind impus un altul, de împrumut, încă necristalizat, neconform cu specificul țării, neînțeles, necunoscut, de aici confruntări, situații cu impact major. Cei care nu se conformează suportă consecințe grave care planează și asupra urmașilor, acestora interzicându-li-se accesul la învățătura de carte.

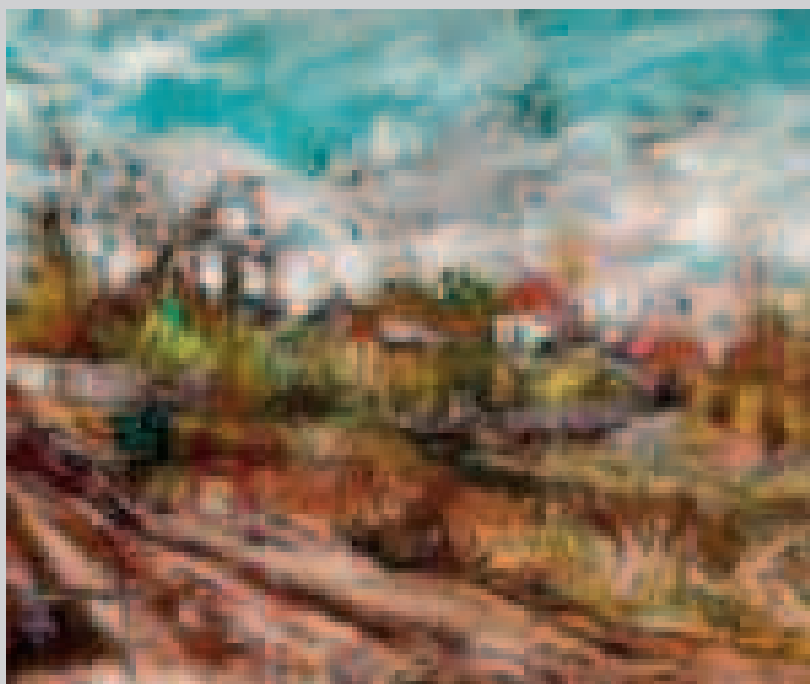
Lucrurile evoluează odată cu trecerea timpului, generația următoare fiind pliată pe un alt sistem de valori, nu mai conta „averea”, adică bunurile materiale agonisite în gospodăria rurală și mai ales întinderea de pământ avută în proprietate, și nici pricepera căpătată în practica muncii de secole, ci profesiunea, dorința de a deveni intelectuali, surclasând etapele intermediare, înscriindu-se în fluxul dirijat de conducerea țării, fapt materializat în decizia copiilor de a urma studii liceale și universitare. Se adaptează cu ușurință noilor condiții urbane de viață, se implică în

diferite activități studentești, își trăiesc din plin și frumos tinerețea, în pas cu timpurile trăite. Se desprind de tradiția de secole a înaintașilor alegând profesii decizionale și nu de execuție.

Un alt plan important, care farmecă imaginația cititorului, îl compun frumusețile naturii zugrăvite în tablouri încântătoare, dovedind evidentul atașament al autorului față de locurile brăniștene și respect față de bogățiile naturale, folositoare omului de bună credință, respectate și înmulțite prin muncă și iscusință, interdependența om-natură.

O carte de mari dimensiuni, cu multă informație, documentată, acțiunile și personajele conduse cu mână sigură, aspectele relatate fiind înfățișate uneori cu finețe filigranată, laolaltă constituind o frescă vie, în continuă mișcare, continuă schimbare a realităților trăite de-a lungul a mai bine de jumătate de secol cu trimiteri în ascendențe mai mult sau mai puțin îndepărtate.

O lume pe care dl. prof. Nică D.Lupu nu o vrea uitată, în slujba căreia și-a pus condeiul, pentru care nutrește o imensă dragoste, o lume adevărată a perenității existențiale. Ajungând la ultima filă a romanului, ni se creează senzația că am fost martorii desfășurării unui basm de mari proporții, cu o certă continuitate în vremurile următoare, sfârșitul cărții rămânând deschis, ca o invitație de nerefuzat: „Valurile vieții se prelungesc până în pânzele albe, atât pe timpuri însorite cât și pe vremuri înorate”...

Peisaj din Brănești
- artist: Ion Țuculescu

GRAȚIA ȘI MAGIA SONETELOR LUI MIHAI MERTICARU

Atras de arhitectura fără cusur a sonetului, numit „rege al poeziei” de însuși poetul de a cărui operă ne ocupăm (și) de această dată, specie literară cultivată de secole întregi și, mai ales, de poeți mai mult sau mai puțin consacrați în fruntea cărora îi putem cita, fără nici un dubiu, pe Francesco Petrarca și pe geniul Shakespeare, iar, dintre români, ne oprim doar la Mihai Eminescu și Vasile Voiculescu, MIHAI MERTICARU (despre care Adrian Dinu Rachieru spunea, în 2019, că „face figura unui neoclastic, bolnav de calofilie”, catalogându-l drept „un sonetist infatigabil”), la cei 86 de ani, devotat cu pasiune, farmec, chemare, talent și consecvență actului creator, precumpănitor în perspectiva liricii, în general, din cele 28 de volume de versuri, dar și a grației și magiei sonetului cultivat în nu mai puțin de 8 volume.

Aceste volume de sonete, împreună cu unul de „Triolete” (2019) și altul de „Rondeluri” (2020), cuprind cele trei tipuri de poezii cu formă fixă a căror naștere se pierde în negura secolului al XIII-lea, revelând aplecarea spre perfecțiune, spre idealul artistic, a unui creator care „se consideră un romantic autentic, ce se simte confortabil numai în apele dulcelui stil clasic”. Este stilul pe care îl cultivă și în ultimul său volum, *Sonete* (Editura Timpul, Iași, 2024), cuprinzând 98 de creații din specia care l-a consacrat ca „veteran al sonetului românesc,” ale cărui creații sunt „un exercițiu de virtuozitate stilistică ce mizează pe muzicalitate și rafinament prozodic” și a cărui profesie de credință stă „sub pecetea mării școli poetice interbelice românești [...], dar cu precădere a modernismului românesc și european de secol XX” (Geo Vasile), având în vedere faptul că poetul însuși își completează autoportretul de creator afirmând că este „în mare măsură neoclastic, puțin modernist și mai puțin postmodernist”.

Conștient de „regulile draconice” și de „structura destul de inflexibilă, din care, în mod paradoxal,

își extrage suplețea și farmecul”, poetul s-a simțit atras de această specie literară cu formă fixă care este sonetul, publicând primul volum cu asemenea creații, „Arca lui Petrarca, 65 de sonete”, în anul 2008, la puțin peste un sfert de veac de la debutul său, atât publicistic, cât și editorial din 1992 cu un volum („Vânătoare princiară”) „solid, echilibrat, perfect articulat, fără acele stângăcii inerente unui debutant veritabil” (Lucian Strochi).

Înzestrarea și maturitatea sa artistică câștigate într-o îndelungată activitate de jurnalist cultural, dar într-o și mai îndelungată activitate didactico-pedagogică după absolvirea Filologiei ieșene, și-au dat mâna în creația sa lirică, astfel că nu este de mirare că debutantul cu vârsta de peste jumătate de secol și-a sedus cititorii încă de la debut prin creații lipsite de prețiozități lirice, extrem de valoroase din punct de vedere artistic, dovedind nu numai o bună cunoaștere a tot ceea ce înseamnă creație și tehnică poetică, deoarece el însuși pleacă de la convingerea că „adevărata artă nu se poate dobândi fără respectarea cu religiozitate a anumitor reguli statuate încă de clasicismul antichității greco-latine și preluate de clasicismul european (Sonetul – reconstituire a Universului).

Așa se explică și consecvența cu care a creat sonete, crezând cu întreaga sa simțire poetică și convingere creatoare că „sonetul este Univers în nuce/ născut din matematica astrală,/ poemă divină, fenomenală,/ sporește frumusețea și seduce” (Sonetul sonetului)...

Adevăratul poet este acela „înnobilat cu puteri miraculoase”, căci el poate alina „dureri, ofuri, suspine” și-i poate lecu pe ticăloși făcându-le „sufletele duioase/ cu două versuri armonioase”, dovedind lumii că este cel „ales să duci prin lume o solie,/ să lași în urmă-ți dâre de lumină” și că are puterea sufletească de a-i alina pe „suferinzi”, fiind cel care „în inimi arse, speranță învie” (Sonetul poetului, II).

Acum, ca și în alte dăți, în toate volumele anterioare, Mihai Merticaru își pune în practică adevărata sa profesiune de credință, aceea a unui creator al cărui univers liric cuprinde tot ceea ce înseamnă viață, tot ceea ce este caracteristic omului, mai ales când este vorba despre sentimentul de dragoste. De aceea și tematica poeziilor sale este de o diversitate uluitoare, de la nostalgia copilăriei fabuloase trăite în la fel de magicul sat natal, cu înțelegere pentru destinul uman văzut în miraculoasa natură a patriei, cu respect pentru credință și în iubirea față de Dumnezeu, cel care îi iubește pe oameni și le iartă păcatele cu „dragoste” și „cu nețarmurita-ți milă divină” îndrumându-i „cu sfânta-ți înțelepciune” către „drumul cel bun spre rai” (Sonetul nașterii Domnului, II), acestea fiind completate de viziunea poetului despre univers, dorința de cunoaștere atât a istoriei lumii și a poporului român, cât și a întregii umanități și multe alte noțiuni precum extaz, miracole, clepsidră, muză, lumină, silfidă, povești, ubicuitate, dor, vin, în aparență întâmplătoare, dar care arată preocuparea sa chiar și pentru lucrurile mărunte ale vieții...

Amintirile sale despre satul și familia în care a văzut lumina zilei îi sunt vii și la senectute, iar retrăirea lor îi potențiază de fiecare dată emoțiile și îi reîmprospătează sentimentul de dragoste pentru tot ceea ce îl leagă de locul nașterii atunci când simte că „mă strigă satul natal din amintiri/ să retrăiesc candoarea disipată,/ copilăria mea de altădată,/ dulceața nevinovatelor iubiri” (Sonetul satului natal). Satul natal, acum aproape depopulat („În sat mai trăiește doar o bătrână,/ Fără biserică, fără fântână,/ Sătenii-s, azi, orașeni pe bulevard”) și casa în care s-a născut („Văd casa stând într-o rână,/ Ograda, o bălărie fără gard,/ [...] /Ruina și rugina se îngână”) îi produc o stare de nostalgie, de tristețe profundă, luminată totuși de imaginea tatălui său la vârsta tinereții: „Într-un târziu, un paradox survine,/ Apare tata mai tânăr decât mine” (Sonetul satului natal-variantă). Dar bucuria este repede întunecată de imaginea casei natale, și ea căzută sub acțiunea nefastă a ruginii și a ruinei: „Bucuria-mi în lacrimi se destramă/ Când văd căsuța noastră într-o rână,/ Amurgul și pustiul cum se-ngână/

Și neputința chicotind în ramă” (Sonetul casei natale).

Revederea satului natal îi reamintește chipul lui badea Ion, țăranul român al cărui suflet este bătut de „cicloane” și a cărui minte freamătă de „gânduri încifrate”, văzut acolo unde „împărăția ta este ogorul,/ iar alinarea, balada și dorul”. Cu toate necazurile trăite, el a fost și a rămas baza țării, căci „se sprijină-n creștetul tău o țară,/ pe umeri îți apasă viitorul” (Sonetul țăranului român).

Casa a fost raiul în care și-a petrecut copilăria, paradisul nemțean al Bețeștiului, pierdut astăzi, fiind locul fericirii depline trăite în sânul unei naturi miraculoase: „Copil naiv, o, dulce amintire,/ Te văd prin ceață, departe în zare,/ Prin raiul serafic, chipu-ți răsare/ Înzigurat cu inimi și iubire. ... Dar, chiar dacă bucuria de a trăi se manifestă zilnic în existența noastră când „o nouă zi, o altă bucurie,/ la orizont, un alt soare răsare,/ un sol al tinereții arzătoare”, la vârsta senectuții, deși inima tresaltă ca în tinerețe, „trăiești un illud tempus pe sprânceană” (Sonetul bucuriei de a trăi) și realizezi că: „Trecut-au anii rotunjiți în clipe,/ Arzând mocnit, simandicoase pipe,/ Speranțe, visuri, cenușii risipe.” (Sonetul unei vieți).

Totuși, vârstnicul poet își trăiește viața cu aceeași plăcere, sentimentele de nostalgie și de tristețe fiind amestecate cu bucuria și fericirea de a fi ajuns la o vârstă la care poate privi în urmă cu mândria de a-și fi împlinit visurile, că nu a trăit degeaba, diversitatea tematică a sonetelor sale fiind dovada peremptorie a unei vieți trăite plenar. Sinceritatea cu care își exprimă sentimentele, emoțiile și retrăirea cu intensitate a diverselor etape ale existenței sale, bucuria reînvierii imaginii satului natal, a familiei și tot ceea ce a însemnat viața pentru el sunt doar câteva caracteristici care îl individualizează pe talentatul și maturul poet Mihai Merticaru.

ISTORIA RUSIEI

Lucrările Cronica lui Nestor de la Kiev și Cronica Novgorodului atestă faptul că, în anul 862 varegul (vikingul) RURIK a venit la NOVGOROD și a pus bazele statului RUS.

Rusia s-a format prin agregarea unor principate cu centrul la Kiev, localitate foarte importantă, care făcea legătura dintre Nord și Sud.

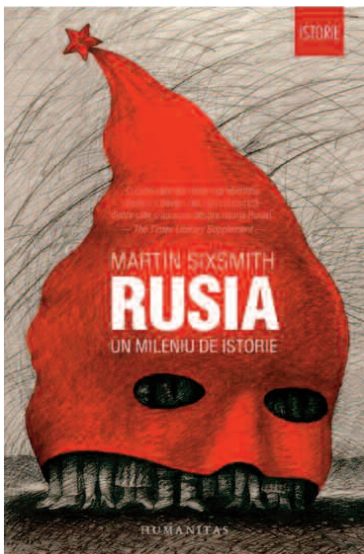
În anul 882 - marele cneaz Oleg, urmașul lui RURIK a stabilit capitala statului rus la Kiev. Timp de patru secole Kievul a fost capitala Rusiei și apoi s-a ridicat Moscova.

Cronica lui Nestor (a murit în 1114) ne înștiințează că, se păstrează date în mănăstirea peșterilor de la Nord de Kiev, unul din cele mai sfinte lăcașe ale credinței ortodoxe răsăritene, înființată cu peste 1000 de ani în urmă. Așezat într-o mare mănăstire, recent acest ansamblu arhitectural a fost declarat obiectiv a patrimoniului mondial al UNESCO.

În centrul Kievului se află mănăstirea Sfântul Mihail, unde sunt comemorați cei doi călugări greci, canonizați ulterior ca sfinții Kiril și Metodiu, născuți la Salonic în Grecia, veniți aici ca misionari ai creștinismului. Ei au prezentat Biblia și alfabetul chirilic, folosit în slavona veche.

Prin noua religie ortodox creștină și noua limbă scrisă, Rusia Kieveană s-a alăturat regatelor creștine evlavioase. **În anul 988, cneazul creștin Vladimir** a adus creștinismul și s-a căsătorit cu o domniță bizantină, insistând ca biserica rusă să-și păstreze independența față de biserica-mamă de la Constantinopol. Zelul cruciat al Rusiei se va intensifica după căderea Bizanțului în 1453. Vladimir a fost canonizat după moartea sa în 1015. Cei doisprezece copii ai lui Vladimir s-au luptat pentru putere. Boris și Gleb au fost omorâți de fratele mai mare Sviatopolk.

În anul 1242, cneazul Alexandru Nevski din Nogorod, a învins în lupte pe cavalerii teutoni, pe

care i-a atras pe ghețurile lacului Ciudoscoie. S-a realizat Cântecul despre Oastea lui Igor Sviatoslav, care s-a jertfit în luptele cu invadatorii cumani. În acel timp Hoardele mongole se adunau la hotarele marelui Knezat al Kievului. **Între anii 1237 – 1240,** hoardele tătare conduse de Batu –Han, nepotul lui Ginghis – Han au cucerit aproape toată Rusia Kieveană: Riazan, Suzdal, Vladimir, Kolomna, Cernigov și Moscova, pe atunci un oraș mic. Asediul Kievului, timp de o săptămână a condus la spargerea zidurilor de apărare și omorârea a circa 48.000 de oameni din cei 50.000 de locuitori și distrugerea civilizației și comerțului capitalei Kiev, timp de 240 de ani.

Victoria rușilor împotriva hoardelor tătaro-mongole din anul 1380, la Kulikovo Pole a pregătit ridicarea Moscovei, după un secol de ocupație mongolă. Marele Cneaz al Moscovei a fost pregătit de Cneazul Ivan I (1325-1340), poreclit Kalita sau pungă de bani. Mormântul lui se află în catedrala Sfântul Mihail, în inima Kremlinului (K-fortăreață).

În 1385, Lituania s-a unit cu Polonia, adoptând catolicismul roman. După căderea Constantinopolului în 1453, Moscova a fost consfințită ca a treia Romă, apărând creștinismul ortodox. Marele cneaz Ivan al III-lea a împiedecat trecerea Novgorodului la catolicism și l-a supus administrației Moscovei în 1471. **În anul 1480, marele cneaz Ivan al III-lea a scăpat Rusia de dominația mongolă.**

Ivan al IV-lea, cel grozav, numit și cel groaznic (1530-1584), nepotul lui Ivan al III-lea, la vârsta de trei ani a fost uns mare cneaz al Moscovei, după moartea tatălui. A fost declarat primul Țar al Rusiei în anul 1547. În 1550 singurul aliat al Rusiei era Anglia (regina Elisabeta I).

În anul 1571, tătarii din Krimeea jefuiesc Moscova încetinindu-i ritmul de dezvoltare. În anul 1582, Ermak Timofeevici a început cucerirea Siberiei.

Ivan al IV-lea a murit în anul 1584, urmând la tron Feodor I. Moartea lui **Feodor I, în anul 1598 a condus la apusul dinastiei RURIKOV. BORIS GUDUNOV a devenit Țar.**

Foametea din anii 1601-1603-foamete a marcat începerea vremurilor tulburi. **În anul 1605 a murit Boris Gudunov, iar falsul DIMITRIE a devenit țar, care a murit în 1606.**

În anul 1610, Polonia a ocupat Knezatul Moscovei, fiind apoi alungată din Moscova în anul 1612, de către moșierul KUZMA MININ și măcelarul DIMITRI POJASKI.

MIHAIL ROMANOV A DEVENIT ȚAR ÎN ANUL 1613, ÎNTEMEIND DINASTIA ROMANOVILOR, care a condus Rusia până în anul 1917.

În anii 1650 s-a produs Schisma din interiorul Bisericii Ortodoxe Ruse, în urma reformelor patriarhului Nikon, credincioșii de rit vechi fiind excomunicați și persecutați.

Ucraina s-a unit cu Rusia în anul 1654, după Conferința de la PEREIASLAVI.

În anul 1670, Stenka Razin, în fruntea a 200.000 cazaci răsculați a atacat Moscova, proclamându-se țar. După câteva luni de zile a fost învins și spânzurat. Un alt răsculat împotriva Moscovei, Avacum Petrov a fost ars pe rug în 1682.

PETRU CEL MARE A DEVENIT UNIC ȚAR ÎN 1696 și a început modernizarea Rusiei. În anii 1696-1698, Petru cel Mare a vizitat Olanda și Anglia. În anul 1698 a fost înăbușită răscoala streleților. În anul 1703 a întemeiat orașul Sankt-Petersburg. În anul 1712, sediul guvernului rus a fost mutat la Sankt-Petersburg. În anul 1721, Petru cel Mare a devenit primul Împărat al Rusiei. În anul 1722 s-a creat tabelul rangurilor. În anul 1725 a murit Petru cel Mare, în vârstă de 52 ani. În anul 1725, la Sankt-Petersburg s-a înființat Academia de Științe.

MARIA SKAVRONSKA, a doua soție a lui Petru cel Mare, devine țarina ECATERINA I (1725-1730).

ANA, nepoata lui Petru cel Mare a devenit țarină în 1730. Ana a eșuat în reformarea autocrației în Rusia.

În anul 1741, fiica lui Petru cel Mare ELISABETA a venit la tron, cu ajutorul armatei. În anul 1754 a fost întemeiată Universitatea din Moscova și a început construirea impresionantului Palat de iarnă

din Sankt-Petersburg. În anul 1755, a început războiul de șapte ani cu Prusia. În anul 1762 a murit țarina Elisabeta.

PETRU AL III-LEA, nepotul Elisabetei a ocupat tronul Rusiei în 1762 și a pus capăt războiului de șapte ani cu Prusia.

În anul 1762 ECATERINA A II-a (CEA MARE) a preluat tronul Rusiei printr-o lovitură de stat, de la soțul său Petru al III-lea. Ecaterina, născută Sofia Augusta la data de 2 mai 1729 la Szezin, la Marea Baltică s-a creștinat, a învățat limba rusă și s-a căsătorit în 1745, la vârsta de 16 ani cu Petru al III-lea, un tânăr bolnav, cu care nu a consumat căsnicia. Devenind Țarină, Ecaterina a născut trei copii cu diferiți bărbați, din care unul a devenit țar. A întemeiat Muzeul Ermitaj din Sankt-Petersburg.

Rusia împreună cu Prusia și Austria în anul 1772 a participat la prima împărțire a Poloniei. Rusia a ocupat Bielorusia răsăriteană și partea poloneză a Livoniei. În anul 1793 Rusia a participat la a doua împărțire a Poloniei împreună cu Prusia. În anul 1795, Rusia împreună cu Austria și Prusia au desfășurat cea de treia împărțire a Poloniei, care și-a pierdut independența.

În anul 1774 s-a desfășurat cea mai mare răsccoală țărănească condusă de Emilian Pugaciov, care a ocupat Samara, Riazan, ajungând la Orenburg. A fost înfrânt în septembrie 1744, de către armata condusă de Grigore Potemkin. A fost executat în Piața Roșie din Moscova în 1775.

Ecaterina cea Mare în anul 1783 a cucerit Crimeea și a adus-o sub control, împreună cu Ucraina, porturile de la Marea de Azov și Marea Neagră. S-a apropiat de iluminismul francez. Marea Iubire dintre Ecaterina a II-a și Grigore Potemkin. În anul 1785 a fost adoptată Carta nobilimii. La Sankt-Petersburg s-a construit Biblioteca Imperială. **În anul 1796 a murit Ecaterina cea Mare.**

În anul 1796 a urmat la tron fiul Ecaterinei a II-a, PAVEL I, care a nu a acceptat iluminismul sau reforma statului. A închis granițele Rusiei. A reconstruit la sud de Sankt - Petersburg, Palatul Gatchina, cu mari eforturi financiare. Asasinarea lui Pavel I, în 1801 de către ofițeri din garda țaristă, pentru-că a refuzat să aplice reformele propuse de Speranski.

Urcarea pe tron a lui **ALEXANDRU I** în anul 1801, care a oscilat între liberalismul bunicii Ecaterina și conservatorismul tatălui său Pavel I.

Sub Ecaterina a II-a, legile au fost scrise după modelul englez, dar guvernarea s-a făcut după modelul turcesc. În anul 1805, Alexandru I a trimis trupe împotriva lui Napoleon, dar apoi a încheiat pacea de la Tilsit și ulterior la Erfurt. În anul 1812 Napoleon Bonaparte a invadat Rusia. În cursul bătăliei de la Borodino, armata rusă condusă de Kutuzov l-a învins pe Napoleon, care a pierdut 300.000 de ostași, morți de foame, frig și tifos. Armata rusă a pierdut 45.000 ostași. În anul 1813 armata rusă a luptat la Leipzig și a contribuit la înfrângerea lui Napoleon. Trupele ruse au intrat în Paris în 1814. În anii 1816-1818 s-a desfășurat Campania militară a lui Ermolov în Caucaz, care a întemeiat orașul Groznai. În anii 1816-1826 s-a scris Istoria statului rus de către Karamzin. În anul 1825 Alexandru I a murit de tifos, în sud la Taganrog.

În anul 1825 s-a urcat pe tron **NICOLAE I**. În decembrie 1825 a avut loc marea răscoală a decembriștilor la Moscova și Sankt-Petersburg. Conducătorii ei au fost executați sau surghiuniți. În anul 1826 s-a înființat Departamentul al III-lea (poliția secretă).

ȚARUL ALEXANDRU AL II-lea a urcat pe tron în anul 1855. Țarul Alexandru al II-lea a fost nevoit să încheie umilitorul Tratat de la Paris în 1856, consfințind înfrângerea Rusiei în Războiul Crimeei, desfășurat în perioada 1853-1856.

Țarul Alexandru al II-lea a emis Edictul din 1861, eliberând 23 milioane de șerbi ruși, care timp de secole au fost de fapt sclavi.

Țarul Alexandru al II-lea împreună cu guvernul Rusiei a desfășurat războiul ruso-turc din anii 1877-1878, la care a fost acceptată și România, după insuccesele armatei ruse în bătăliile din 8 și 18 iulie 1877. Domnitorul Carol I având Cartierul general în comuna Poiana Mare, Județul Dolj a fost solicitat de marele duce Nicolae, fratele țarului Rusiei, care comanda armata rusă să-i vină în ajutor, întrucât soarta armatei era compromisă. Domnitorul Carol I a acceptat primind comanda armatelor ruso-române pe teritoriul Bulgariei. Armata română s-a comportat eroic în luptele de la Plevna, Rahova, Smârdan, Belogradic și Vidin. Deși guvernul României a fost loial Convenției încheiate la 4 aprilie 1877 în București, după încheierea războiului, în cadrul Tratatului de pace încheiat la Berlin în iulie 1878, nu a fost acceptat să participe la lucrări. România a primit teritoriul

străvechi românesc al Dobrogei, însă Rusia a reușit să reia județele Cahul, Bolgrad și Cetatea Albă.

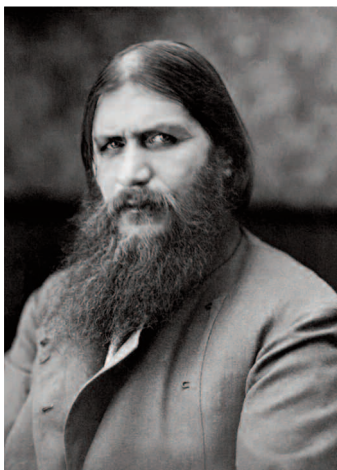
În luna martie 1881, țarul Alexandru al II-lea a semnat proiectul de Constituție, care lărgea reformele sociale. Țarul dorea să unifice țara, prin transformarea Imperiului rus, într-o națiune unică rusă, o singură limbă și o autoritate suverană, însă nemulțumiții l-au asasinat. A decedat în mai 1896.

Țarul Nicolae și familia - 1904

NICOLAE AL II-LEA ȘI SOȚIA ALEXANDRA HESSA au fost încoronați în luna mai 1896. În timpul conducerii lor au continuat frământările sociale. Duminică 9 ianuarie 1905 s-a desfășurat greva muncitorilor de la Atelierele Mecanice din Sankt-Petersburg, condusă de preotul Gheorghe Gapon, care a fost dur reprimată. În 1905 s-a desfășurat războiul ruso-japonez, marina rusă suferind o umelitoare înfrângere la Tsushima, soldată cu 4000 de morți și 7000 prizonieri de război, distrugerea a opt cuirasate și patru crucișătoare. În luna octombrie 1905 s-au desfășurat grevele conduse de Lenin și menșevicul Lev Troțki. Țarul Nicolae și Alexandra au donat cinci zeci de mii ruble familiilor celor, care au murit în Duminica sângeroasă (9 ianuarie).

În luna august 1905 a fost creată Duma de stat. Alegerile din aprilie 1906 au adunat o majoritate de stânga. Susținut de primul ministru Stolâpin, țarul a dizolvat Duma de stat. Țarul a greșit apelând la bețivul duhovnic din Siberia, Rasputin. La 5 septembrie 1911, Stolâpin a fost asasinat. Specialiștii în probleme economice au apreciat că perioada 1905-1914 a fost o scurtă epocă de aur, pentru economia Rusiei.

Rasputin

În luna iunie 1914 a fost asasinat moștenitorul tronului austro-ungariei, Franz Ferdinand și soția sa Sofia, la Saraevo, de către un student sârbo-evreesc, Princip. În scurt timp a început Primul Război Mondial 1914 - 1918, care a atras în mrejele sale trei zeci de state, cu un miliard de locuitori.

Capitala Rusiei în 1914 a fost botezată Petrograd. Polonia care din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea a făcut parte din Imperiul Rus, în 1915 a fost ocupată de Germania. Trupele ruse s-au retras de la nord, din Lituania, până la sud în Ucraina. În decembrie 1916 prințul Felix Iusupov l-a atras pe Rasputin la palatul său și l-a omorât.

Prăbușirea monarhiei. Revoluția din februarie 1917.

După mai bine de 300 de ani, monarhia romanovilor a fost răsturnată, conducerea fiind luată de un guvern condus de avocatul Kerenski. În ziua de 25 octombrie/7 noiembrie 1917, Lenin cu guvernul provizoriu bolșevic a dizolvat Adunarea constituantă și a acaparat puterea. A fost înființată poliția secretă (CEKA). În februarie 1918 a fost încheiată pacea cu Germania, la Brest-Litovsk. A fost asasinată familia regală la Ecaterinoslav. În anii 1918-1920 s-a desfășurat războiul civil dintre albi și bolșevici. Au avut loc mari războaie țărănești. În anii 1919-1920 s-a desfășurat războiul polono-rus. În anul 1921 s-a desfășurat o revoltă în interiorul Partidului Comunist bolșevic, îndreptată împotriva Noii Politici Economice propusă de Lenin.

La cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist bolșevic, desfășurat în 1922, a fost proclamată

U.R.S.S., Lenin fiind declarat conducătorul statului. Stalin a fost ales secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bolșevic, deși Lenin și alți fruntași ai partidului au votat împotriva, având rețineri cu privire la caracterul său.

În anul 1924 a murit Lenin. De asemenea, în acest an s-a adoptat Constituția U.R.S.S.

Lev Troțki a fost înlocuit în anul 1925 din funcția de Comisar al Armatei, neavându-se suficientă încredere în loialitatea sa, față de puterea sovietică.

În anul 1927 s-a sfârșit politica N.E.P. și a început colectivizarea agriculturii.

Lev Troțki a fost alungat din U.R.S.S., stabilindu-se în Mexic.

În anul 1932 Nadejda Allilueva, soția lui Stalin s-a sinucis, ca urmare a îmbolnăvirii psihice, datorate neînțelegerilor cu soțul său.

Congresul al XVII-lea al P.C.U.S. s-a desfășurat în anul 1934. Kirov fost primar al orașului Leningrad și membru în Biroul Politic și secretar al P.C.U.S. s-a sinucis.

Anul 1936 a fost marcat de epurările din P.C.U.S. Zinoviev și Kamenev din conducerea P.C.U.S. au fost condamnați și executați.

În 1937 s-a desfășurat al treilea proces de la Moscova, continuat în 1938 cu procesul celor 21 de marcați membri : Buharin și Iagoda au fost executați, ceilalți fiind aruncați în închisori. Beria l-a înlocuit pe Ejov la conducerea N.K.V.D. S-a hotărât studierea limbii ruse în toate școlile din țară.

La data de 23 august 1939 s-a semnat Pactul germano-sovietic „Ribbentrop-Molotov”, cu anexele secrete, care a afectat Polonia, Țările Baltice, Finlanda și România. La data de 1 septembrie a început cel de Al Doilea Război Mondial, prin atacarea și ocuparea Vestului Poloniei de către Germania și de la 17 septembrie 1939, ocuparea Estului Poloniei de către U.R.S.S.

În acest război pustiitor s-au înscris până la încheierea lui în septembrie 1945, un număr de 61 de state cu un miliard șapte sute de milioane combatanți, suferind pierderi de 50 până la 80 milioane oameni, iar pierderile materiale au fost foarte mari, nestabilite până astăzi. U.R.S.S. a atacat Finlanda la sfârșitul anului 1939, continuându-l și în iarna anului 1940. În anul 1940 U.R.S.S. a ocupat țările baltice: Lituania, Letonia și Estonia. În 1940 a fost asasinat Troțki în Mexic.

Notele ultimative ale guvernului U.R.S.S. din 26 și 28 iunie 1940, prin care Stalin sprijinit de Hitler a răpit teritoriile Basarabiei, Bucovinei de Nord și a Ținului Herța. Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, prin care Ungaria ajutată de Germania a ocupat partea de Nord a Transivaniei, cu un teritoriu de 43.492 km pătrați și 2. 667.000 locuitori. La data de 7 septembrie 1940 s-a semnat la Craiova Tratatul româno-bulgar, prin care partea de sud a Dobrogii (Cadrilaterul, adică județele Durostor și Caliacra) au intrat în componența Bulgariei.

Hitler a lansat în ianuarie 1941 Planul Operațiunii Militare „Barbarosa”, care s-a aplicat de la 22 iunie 1941, prin atacarea U.R.S.S. Armata germană a asediat Leningradul, timp de 900 de zile. În anii 1941-1942, Armata germană a atacat Moscova, producându-i mari pierderi de ordin uman și material, însă n-au reușit să ocupe acest mare oraș, datorită eroismului cu care s-au apărat militarii și civilii, având un aliat de nădejde generalul iarnă.

Marile bătălii de la Cotelul Donului – Stalin-grad, desfășurate în anii 1942 – 1943, cu uriașe pierderi înregistrate în rândurile atacatorilor și al apărătorilor, datorate marilor greșeli săvârșite de conducerea statului german, la care s-au adăugat eroismul armatei și populației civile ruse, ajutorului americanilor și englezilor și condițiile extraordinar de grele, determinate de iarna foarte aspră.

În anul 1943, armata sovietică a obținut o nouă victorie împotriva armatei germane la Kursk, care a pregătit alte succese în lunile și anii 1944 – 1945. În anul 1943 s-a desfășurat Conferința de la Teheran (Iran), participând: Rusvelt, președintele S.U.A. Churchill, șeful guvernului Angliei, Stalin, conducătorul U.R.S.S. În anul 1944, guvernul sovietic adoptă Imnul Internaționala, adresat tuturor popoarelor lumii.

Desfășurarea în anul 1945 a Conferinței de la Ialta (Crimeea), participând aceleași personalități politice. În mai 1945, Armata sovietică cucerește Berlinul, capitala Germaniei. La 9 mai 1945, reprezentanții U.R.S.S., Marii Britanii și S.U.A. semnează la Berlin Actul capitulării Germaniei.

Uniunea sovietică a cucerit țările baltice. S-a înființat Organizația Națiunilor Unite, în iunie 1945. A capitulat Japonia, la data de 2 septembrie 1945, încheindu-se cel de Al Doilea Război Mondial. În perioada 16-25 decembrie 1945, miniștrii afacerilor ex-

terne ai U.R.S.S., S.U.A. și Marii Britanii au dezbătut problemele organizării lumii postbelice.

În perioada 29 iulie – 15 octombrie 1946 s-a desfășurat Conferința de pace la Paris. În anul 1946 a început în U.R.S.S. Jdanovscina (înăbușirea libertății artistice). Printre excluși din Uniunea Scriitorilor a fost și Ana Ahmatova. Înființarea Cominformului în septembrie 1947, cu participarea a nouă partide comuniste, la consfătuirea din Polonia. A început Războiul rece, între sistemul comunist și sistemul capitalist, în anul 1947. În anul 1948, Uniunea Sovietică a rupt relațiile cu Iugoslavia. În 1948 s-a produs blocada Berlinului, U.S. a atras în alianța țărilor cu administrație comunistă și Germania de Est.

Uniunea Sovietică a testat în anul 1949 bomba atomică. În 1949 s-a proclamat Republica Populară Chineză. În anul 1950 a început războiul în Coreea, S.U.A. susținând sudul Coreei și U.S. și R.P. Chineză, nordul Coreei.

La data de 5 martie 1953 a decedat I.V.Stalin. În acest an, L. P. Beria, fost președinte N.K.V.D. a fost executat, pentru abuzurile comise. Nichita Sergheevici Hrușciiov a devenit președinte al Partidului Comunist din Uniunea Sovietică.

În anul 1955 s-a înființat Pactul Militar de la Varșovia, opus Pactului N.A.T.O. creat în 1949. Uniunea Sovietică s-a implicat în înăbușirea revoluției din Ungaria, din octombrie 1956. În anul 1957, Uniunea Sovietică a lansat primul satelit – SPUTNIC.

N. S. Hrușciiov a vizitat S.U.A. în anul 1959, fiind primul lider sovietic, care a îndeplinit această misiune. Hrușciiov a fost ales secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Arborarea steagului sovietic pe Reichstagul german mai 1945

În anul 1960, aviația militară sovietică a doborât avionul militar U-2 al armatei S.U.A., care a pătruns în spațiul aerian al U.R.S.S. fără înștiințare. În anul 1961, cosmonautul sovietic Iuri Gagarin a evoluat în spațiul aerian, timp de câteva ore.

Uniunea Sovietică a creat în anul 1962, criza rachetelor din Cuba. Președintele S.U.A., G. F. Kenedy a intervenit prompt și incidentul s-a anulat, pe cale amiabilă.

În anul 1964, în U.S. s-a produs o lovitură de stat, N.S. Hrușciiov fiind înlocuit de la conducerea țării de către Leonid Brejnev.

Uniunea Sovietică împreună cu R. D. Germană, Republica Populară Polonă, Republica Populară Bulgară și Republica Populară Ungară au invadat teritoriul Republicii Cehoslovaciei (Țări membre ale Pactului de la Varșovia), în anul 1968.

În anul 1972 a fost încheiat Acordul SALT 1 între Uniunea Sovietică și S.U.A. pentru protecție împotriva folosirii armei atomice.

Uniunea Sovietică nemulțumită de activitatea liberală desfășurată de Soljenențin l-a expulzat din țară, trăind ani de zile în surghiun. În anul 1975 la Helsinki, lui Saharov i-a fost decernat premiul Nobel pentru pace. În anul 1979, Uniunea Sovietică a invadat Afganistanul.

În anul 1982, Leonid Brejnev a decedat, fiind înlocuit de Andropov, care a decedat în 1984, urmând Cernenko, care a decedat în 1985, urmând GORBACIOV, marcantă personalitate a Uniunii Sovietice și a lumii postbelice.

Accidentul nuclear de la Cernobîl produs în aprilie 1986 a produs mari necazuri de sănătate populației U.S. și a populației din țările vecine. Gorbaciov a început aplicarea în U.R.S.S. și țările socialiste a politicii de Glasnost și Pierestroica.

În anul 1989 a căzut zidul realizat de U.R.S.S. la Berlin, marcând destrămarea sistemului socialist. Rând pe rând, țările comuniste înlocuiesc conducerea lor cu sistemul democratic pe cale pașnică sau prin revoluție – România. Țările baltice și Republica Socialistă Moldova se retrag din sistemul socialist, declarându-și independența.

Boris Elțin sprijinit de armată a fost ales președinte al Republicii Ruse. A eșuat puciul conservatorilor comuniști împotriva lui Gorbaciov și Uniunea Sovietică s-a destrămat.

În 1993, Boris Elțin a dizolvat Sovietul

Suprem și a adoptat o nouă Constituție. În anul 1994, trupele ruse au invadat Cecenia. În 1995 guvernul a făcut mari împrumuturi economice. A început ascensiunea oligarhilor, care vor concentra mari venituri economice în proprietatea lor.

Boris Elțin a fost reales președinte al Republicii Ruse în 1996 și a încheiat primul război în Cecenia. În 1998 s-a produs criza rublei și Rusia a încetat plata datoriilor externe.

În anul 1999, Boris Elțin a demisionat din funcția de președinte al Republicii Ruse, urmând președinte interimar Vladimir Putin, care a aprobat al doilea război în Cecenia. În anul 2000, Vladimir Putin a câștigat alegerile. În acest an s-a produs explozia submarinului KURSK, producând mari pierderi de vieți omenești și materiale. În anul 2000 a avut loc criza ostaticilor de la Teatrul Dubrovka. În anul 2003 a fost judecat și condamnat marele oligarh Hodorovski.

Vladimir Putin a fost reales președinte al Republicii Ruse în anul 2004. În anul 2006 a fost asasinat Alexander Litvinenko la Londra, adversar politic al lui Putin.

În anul 2008 a început rotativa la președinție prin alegerea lui Medvedev în calitate de președinte, Putin a fost numit primul ministru al guvernului de la Moscova. S-a desfășurat războiul ruso-georgian. Prelungirea condamnării lui Hodorovski în anii 2009-2010. În anul 2011 a avut loc atacul terorist pe aerodromul Demodedova, lichidat de armată.

Vladimir Putin a atacat statul Ucraina în februarie 2022 și a ocupat Crimeea și alte regiuni subordonate statului ucrainian. Războiul se desfășoară dur și în prezent, Ucraina fiind sprijinită de Statele Unite ale Americii și unele state membre N.A.T.O. între care și România fiindcă războiul se desfășoară la granița sa de Est.

Recenzie realizată de col. (rtr) Constantin Chiper.

Anatole France și ideea perfecțiunii

Se împlinesc 100 de ani de la moartea lui Anatole France, scriitorul care a purtat, cu mare mândrie, acest pseudonim literar, aproape identic cu numele său adevărat. Anatole France a dominat literatura franceză timp de o jumătate de secol. Deși este cunoscut ca romancier și povestitor, a explorat și alte genuri literare, excelând și în nuvelă și critica literară.

Pentru adolescentul de astăzi, care încearcă să se orienteze prin coridoarele bibliotecilor și pentru care France e fără rezonanțe, e greu de imaginat ce a însemnat acest nume, la începutul secolului XX. Premiul Nobel, primit în 1921, este doar un indiciu. Acest spirit pătrunzător, răzvrătit împotriva clișeelelor de gândire, călăuzit de ideea unui destin mai demn pentru umanitate, a reprezentat o epocă și o tendință fundamentală a spiritului.

Anatole France a scris în timpul unei schimbări majore în arte și literatură, când vechea Europă a lăsat loc unei Europe moderne cu totul noi și diferite. Pentru contemporanii săi, însă, France a fost un scriitor modern ce a avut curajul să scrie satire mușcătoare, chiar șocante, despre marile instituții culturale.

Opera lui se caracterizează prin inteligență, gust, măiestrie, pricepere și raționalism. Stilul său, modelat după Voltaire, scriitura elegantă, amestecul de scepticism, hedonism și ironie, tipic viziunii sale, aveau să-l transforme în unul dintre autorii clasici ai epocii. Exemplu desăvârșit de scriitor-cetățean, Anatole France a lăsat o operă vastă în care, după spusele lui Tudor Vianu, „romancierul se însoțește totdeauna cu ideologul și moralistul”.

Născut în anul 1844, pe cheiurile Senei, ca fiu al unui librar erudit, și-a petrecut copilăria și cea mai mare parte a vieții în jurul cărților. Librăria tatălui devine lăcașul marilor întâlniri dintre Anatole France și clasicii literaturii franceze. Aici, printre polițele încărcate cu tomuri de toate mărimile, trecând de la poezie la filosofie sau la științele naturii, își însușește o cultură vastă și variată, deprinde gustul erudiției, își făurește o personalitate, eliberându-se de complexele

unui fizic ingrat și dobândind posibilitatea de a se impune pretutindeni prin darul unei conversații încântătoare.

Alături de gustul pentru cărți rare, el crește într-o atmosferă conservatoare: tatăl era legitimist și practica religia catolică cu ardoare. Atmosfera familială era dominată de tatăl său, librarul cu multe cunoștințe, specializat în cărți de istorie, îndeosebi din trecutul apropiat, al Revoluției Franceze. Însă de îndată ce conștiința adolescenței se înfiripă în el, tinde către o cugetare liberă.

Primele studii le face la colegiul „Stanislas”, o școală de băieți din Paris, unde avea colegi aparținând clasei aristocratice și unde tânărul Anatole se simțea izolat și nefericit. Visând la o evadare din acea atmosferă, singura sa preocupare era de a deveni savant, de a învăța și a ști mult.

După absolvirea colegiului, a lucrat în librăria tatălui său, a fost apoi catalogator, asistent de editor, profesor, iar timp de 14 ani bibliotecar la Senat. Pasiunea pentru cărți, deprinsă chiar în casa părintească, lectura susținută, s-au prelungit prin activitatea bibliografului, comentatorului și prefațatorului.

Anatole France se adâncește într-o mare erudiție istorică, filologică, literară. Având bazele unei culturi umaniste solide, tânărul crescut în universul cărților, a decis să-și dedice viața literaturii, nutrind la proiectul îndrăzneț de a trăi din pana lui. Timp de aproximativ douăzeci de ani a ocupat diverse funcții, însă nu s-a îndepărtat niciodată prea mult de cărți, având întotdeauna suficient timp pentru propriile sale scrieri.

Începuturile literare și le-a făcut sub influența școlii parnasiene, care preconiza așa zisa „artă pentru artă”, căutând o evadare din realitate, din viața socială și din problemele pe care aceasta le pune scriitorilor. Culegerile de versuri din acea vreme sunt o mărturie a acestei orientări de tinerețe.

Poezia lui France e o fațetă secundară a scrisului său. Fluente și bine șlefuite, acestea depășesc versificația bine meșteșugită. Încercările din teatru, în măsură mai mare decât poezia, deși sporadice,

s-au prelungit până târziu, spre deosebire de versurile părăsite odată cu tinerețea. Dar vocația sa de scriitor umanist nu se împlinște în domeniul liricii, ci în cel al prozei și criticii literare.

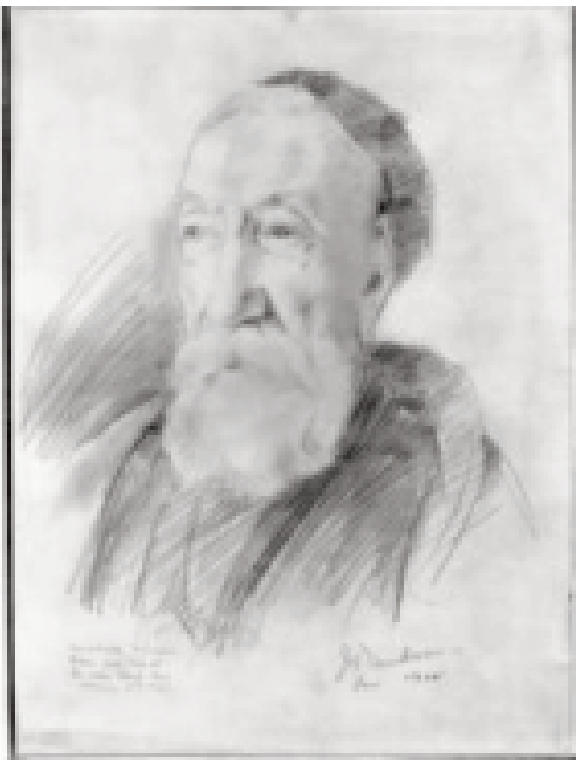
Debutul său în proză are loc la treizeci și patru de ani. Ca romancier, Anatole France s-a afirmat mai ales prin apariția cărții intitulată *Crima lui Sylvestre Bonnard*, în 1881, carte care-l va impune publicului și criticii, aducându-i un prim val de notorietate și un premiu academic. A urmat o serie de alte romane, precum și articolele sale de critică literară grupate în patru volume sub titlul *Viața literară*.

Ucenicia lui France a fost destul de lungă, iar maturizarea s-a produs pe la patruzeci de ani. Romanele și culegerile de nuvele se succed acum regulat, trecând de la prezent la trecut, de la pamflet la mit ori la basmul stilizat. France face parte dintre longevivii literari, dintre scriitorii care au scris nediminuați până la o vârstă surprinzătoare.

Perioada cea mai rodnică a lui Anatole France cuprinde ultimii treizeci de ani ai vieții sale. În ciclul de romane intitulat *Poveste contemporană*, abordează cu tot mai multă ascuțime problemele politice și sociale. El demască intrigile și manevrele reacțiunii burgheze, denunță rolul perfid al înaltului cler catolic, critică moravurile societății capitaliste.

Opera lui Anatole France este actul de confesiune al unui scriitor dotat cu un excepțional simț al observației morale și care soarbe din fiecare fapt o idee, pierdut în comentarii care sub rafinamentul lor puțin frivol conțin judecăți emoționante prin adâncimea lor. În scrierile lui rațiunea înseamnă în primul rând spirit critic, înclinarea de a gândi viu, fără nici o prejudecată, sancționând ignoranța și prostia cu acuitatea inteligenței, spunând lucrurilor pe adevăratul lor nume, fără a se intimidă de legende, de formule, de obișnuințe. Activitatea lui de critic literar derivă din aceleași componente fundamentale ale spiritului și mediului său de formație.

Nu este cu puțință să deschizi vreo una din cărțile lui esențiale fără să constați că are de partea sa cel mai adesea înțelepciunea și istoria. Găsim în scrierile lui adevăruri care grăbesc sinceritatea față de noi și față de alții și deșteaptă dacă nu procese de conștiință, atunci procese de gândire.

Anatole France n-a fost numai un spirit subtil, ci și un spirit profund realist, receptiv mereu față de ideile fecunde, pe care a știut totdeauna să le umanizeze, să le relativizeze. În cărțile sale lumea nu are maiestate superbă, ci e făcută din contradicții, dar aproape de puterile, slăbiciunile și visurile omului.

Adeptul scepticismului, al toleranței, al ideilor de fraternitate umană, al socialismului a urcat mereu altă treaptă de înțelegere, plătind cu combativitatea operei sale această evoluție complexă, dar călăuzit constant de dorința de a găsi o poziție lucidă care să-l apere de impostori sau falsuri.

Perfect până la absurditate, nu s-a lăsat niciodată complet înțeleș de

comunul muritorilor. Originalitatea sa constă în a oferi întotdeauna ideea perfecțiunii. Până și adversarii lui au fost obligați să recunoască perfecțiunea artistică a prozei sale.

Convins că toate aspectele vieții sunt umbre palide ale unui adevăr neînțeleș pentru noi, filosoful se antrena încetul cu încetul să-și elimine din suflet speranța zadarnică, ca și mirarea naivă: Nimic nu e sigur, totul e posibil – era credința lui de toate zilele.

Ceea ce îl preocupă cel mai mult în ultimele sale scrieri e pacea și armonia universală. Îi plăcea câteodată lucidității sale să îmbrace haina copilăriei și să rățăcească în lumea basmelor, în lumea iluziilor fecunde, care fac viața suportabilă.

În opinia autorului, toate lucrările artistice trebuiau să reflecte sufletul creatorului, iar din punctul său de vedere cei mai buni stilști literari erau aceia care nu încercau să fie, ci care scriau liberi și într-un mod natural.

France rămâne în literatura franceză drept un scriitor de o reală valoare, de o eleganță indiscutabilă a stilului, merite ce i-au adus, de altfel, recunoașterea internațională. Visurile sale despre o omenire împăcată, dreaptă, înfrățită, pe care el o zărea departe în negurile viitorului, se vor închea mândre și răsunătoare. Opera sa este o mărturie puternică, mereu actuală, a luptei neobosite pe care marele scriitor a dus-o pentru pace, pentru progres, pentru democrație.

Bibliografie: Anatole France. Prof. Acad. Mihai Ralea. București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1955. Viața literară. Anatole France. București: Univers, 1978. Reîntâlniri cu France și Shaw. Silviu Iosifescu. București: Editura Eminescu, 1978. Interpretări. Mihai D. Ralea. București: Editura Literară a Casei Școalelor, 1927.

CAPTIVANTELE POEME „HAIKU” ÎN LIRICA LUI DUMITRU ICHIM

Fermecătoare în integralitatea sa, lirica preotului-poet Dumitru Ichim se înscrie într-o operă vastă publicată în numeroase volume, incluzând poezie, proză și eseuri, ce se întinde în timp pe aproape o jumătate de secol, de la „De unde începe omul” (1970) și până la „Tu știi că te iubesc! 150 de sonete prefațate și ilustrate de Savatie Baștovoii” (2017).

Fără putere de tăgadă, Dumitru Ichim se distinge în spațiul nostru literar prin meritul de a fi precursor în lirica românească al speciilor literare de sorginte japoneză „haiku” și „tanka”, niponii delectându-se de sute de ani cu aceste poeme de o afectivitate aparte.

Dacă Ion Pilat, Alexandru Macedonski sau Alexandru Vlahuță au scris poeme într-un vers, Părintele Ichim s-a învrednicit să transplanteze haiku în literatura română, demonstrând fără echivoc că această varietate de poezie se adaptează întru totul vigorii creatoare a limbii române. Poemele sale, trădează în mod evident elemente specifice spiritualității românești, îmbogățind, fără doar și poate, spectrul nostru liric, fiind un adaos remarcabil de încântătoare poezie.

„Haiku” se definește ca poezie fără rimă, având o structură de trei versuri, primul și al treilea alcătuite din câte cinci silabe, iar cel de-al doilea din șapte silabe, care exprimă prin excelență o stare de mare intensitate afectivă atemporală, constituindu-se într-o metaforă globală ce induce un indiscutabil caracter filozofic. Înainte de orice, poemele haiku se caracterizează prin aceea că declanșează o stare de reală emotivitate, creată de gândurile, reflecțiile și visele la care îmbie, reprezentând o categorie specială de poezie autentică. Se cuvine a mai preciza că aceste poezii, folosind cu toată forța cuvântul bine ales și im-

plicând o incontestabilă artă, presupun și posesia unei capacități deosebite în a le citi, făcând apel la starea poetică existentă în orice cititor și la gradul de sensibilitate proprie.

Materia preferată a poemelor lui Dumitru Ichim cuprinde subiecte susceptibile de delicată reacție afectivă: vremelnicia, frumusețea, melancolia, modestia, însingurarea, naturalețea. Poezia părintelui conferă cititorului șansa fericită de a-i descoperi cu admirație și uimire adevărata chemare poetică și măsura indubitabilă a talentului său liric.

Pasiunea pentru poeme haiku poate fi întâlnită și la alți poeți care au înavuțit literatura română cu astfel de bogății lirice: A. T. Stamatiad, Ion Codrescu, Marin Sorescu, Dan Florică, Paula Romanescu ș.a. Trebuie observat însă că, în comparație cu alți autori, Dumitru Ichim, dă poemelor sale, cu câteva excepții, câte un titlu, toate fiind incluse în serii tematice de reală finețe: „Urmele”, „Lacrima privighetorii”, „Valea nisipului de aur” etc. O incursiune prin creația de haiku a lui Dumitru Ichim, cu o ilustrare succintă prin exemple, este, desigur, interesantă și binevenită. „Definiție de haiku” este poezia care ne inițiază în descoperirea crezului artistic al Părintelui Ichim, care mai presus de orice este un teolog ortodox dator să trezească în cititor un freamăt religios: „Cinci, șapte și cinci / Două mâini - rugăciune / Trece Iisus”. Problema apropierei de Dumnezeu, aspirația imanentă a oricărui muritor, este o temă abordată frecvent în plachetele sale de haiku. Maica Domnului revine constant într-o serie de excelente poeme: „Visează pruncul... / Maica Domnului trece / descălțându-se”; „Zâmbește Mama! / Betleem în privire / Aduse pruncul”; „Mamă, nu plânge... / În candelă numele / Tău luminează”.

Simplitatea firii umane atât de firave și glorificarea lui Dumnezeu apar invariabil în poeziile sale („Macul se roagă-n / Petale simple: iarbă / Nouă fluturii!”) ca și trăirea unei dureri adânci („Candela-i stinsă! / În locul luminii / Mă doare noaptea”). În „Testament”, mesajul transmis în stilul propriu generează o vădită emotivitate: „Umbrele mele / Sub umbra scrisului tac / Împietrind lumini” ca și în „Viața” („Flămânzi puii se / Roagă...Iisus în genunchi / Pe margini de cuib”).

Figură de stil ce constă în atribuirea unui înțeles nou unui cuvânt pe baza unei comparații subînțelese, metafora, asigură la Dumitru Ichim construcții poetice de irezistibilă sensibilitate. Edificatoare în acest sens este, fără doar și poate, cea a albinarului, autorul regăsindu-se simbolic în viețuirea albinei: „Lumânare de / Paște: Eu - albinarul / Vinerilor Mari!” Alăturată tainei frângerii Pâinii Vieții, imaginea mamei este de o sfâșietoare duiosie și exemplară credință în Mântuitorul: „Inima ta - cinci / Pâini în mâna lui Iisus / frângând pentru noi”.

O secțiune separată a poemelor haiku în creația lui Dumitru Ichim o constituie cele publicate în „Revista Scriitorilor Români” din Munchen (1983), poezii care continuă problematica lirică anterioară, dar în care descoperim apariția unei noi tematici, tulburătoare, anume dorul de țara natală. Trăirile intime, dublate de o nedisimulată nostalgie, rezidă cu tărie în poeme ca: „Clopotul de la Putna”, „Ștefan”, „Țara”, „Doina lui Eminescu”. De o deosebită frumusețe este poemul ce îndeamnă la o profundă meditație invocând plânsul sfinților („Sfinții noștri plâng / Dimineață - macului / Rotund al țării”), ca și poezia sugerând imaginea plină de farmec și de o seducătoare sensibilitate a țaranului român din satul de odinioară („Vin heruvimi / Spre Betleem sărutând / Mâna de țaran”). Cred că ar fi nedrept să-mi închei eseul despre poezia haiku a lui Dumitru Ichim fără a consemna că două personalități de marcă ale culturii noastre naționale, un ilustru teolog și un admirabil literat, și-au exprimat îndreptățite opinii despre creațiile originale și de maximă intensitate afectivă ale Părintelui Ichim: Bar-

tolomeu Valeriu Anania și Aurel Sasu. În prefața pe care a scris-o la un volum de versuri, Valeriu Anania mărturisea: „Dumitru Ichim împărtășește norocul și nenorocul scriitorilor din diaspora. Pe de o parte, șansa de a avea acces neîngrădit la cultura lumii libere și de se simți în largul său în abordarea unor genuri literare afine; dacă nu mă înșel - și cred că nu mă înșel -, el este primul poet român care a scris haiku-uri și strofe tanka la o vreme când cei din țară abia auzeau de așa ceva. Pe de altă parte, neșansa izolării de ceea ce se cheamă o piață a cărții la dimensiunea cititorilor potențiali”. Despre Aurel Sasu, unul dintre cei mai valoroși critici literari de astăzi, care a publicat aprecieri privind această poezie, Dumitru Ichim se destăinuie:

„Datorez adânci mulțumiri profesorului universitar, poetului, scriitorului Aurel Sasu, care a prefăcut volumul <<Psaltirea apocrifă a dreptului Iov>> (...) Problema se pune din punct de vedere teologic și ontologic; la lansarea de carte din New York, criticul din România - M. N. Rusu - sublinia contribuția pe care o aduce acest volum în literatura universală prin acest Iov cu totul nou. Cartea, care a apărut la Cluj cu prefața prof. Aurel Sasu, a fost pentru mine o bucurie din mai multe puncte de vedere”.

Pe omul, preotul și poetul Dumitru Ichim l-am cunoscut la Câmpul Românesc de la Hamilton, un târâm românesc autentic, amenajat, îngrijit și păstrat de peste cinci decenii în pitorescul spațiu canadian al provinciei Ontario, unde Părintele Ichim care conduce un cenaclu literar, organizează acolo „Săptămâna Internațională a Culturii Române”, manifestare ajunsă în iulie 2017 la a 50-a aniversare. Am fost fascinat de personalitatea părintelui și m-am convins cu ușurință că se justifică cu prisosință calitatea de care se bucură, aceea de incontestabil lider spiritual. Nu pot încheia fără a mai adăuga că am rămas plăcut impresionat de faptul că, deși septuagenar, Părintele Dumitru Ichim refuză să depună armele, probând o surprinzătoare forță în mânăuirea artei sale poetice, proprie unui adevărat maestru, precum o admirabilă hotărâre de o îmbogăți literatura română cu noi creații lirice.

VIAȚA ȘI OPERA LUI BREBENEL

Încă din fragedă pruncie, micuțul Brebenel Trâncu își fericea părinții și mătușile cu uimitoarele sale calități. Rupea capul muștelor și se amuza grozav văzând cum încercau să mai zboare. Mămica lui, în consens cu mătușile, era de părere că acest nevinovat hobby prevestea o mare carieră de neurochirurg. Pe timpul școlii rezultatele nu au prea confirmat această predicție, în schimb Brebenel a cucerit am putea spune stima tuturor fiind supranumit: Smardoi fiindcă puțini erau cei reușeau, cine știe prin ce mijloace, să scape de pumnii lui. În facultate a activat în echipa de rugby și a devenit o vedetă datorită brutalității cu care intra la atac.

Evident, asemenea daruri nu puteau să scape observației unei instituții discrete, aceea care în toate societățile se preocupă de binele poporului, dar nu face paradă cu actele sale de binefacere. Aceasta a fost și cea care l-a îndrumat pe Brebenel spre o carieră politică în care el a strălucit încă de la început prin modul cum a reușit să blocheze orice inițiativă a opoziției de a-și face cunoscute obiectivele. Majoritatea celor care lipeau afișe intrară voioși în spitale încă din primele nopți. Partidul, ajuns la putere, a răsplătit devotamentul față de cauză numindu-l pe Brebenel, un tânăr format la școala democrației aplicate, om de mare viitor și cu o largă perspectivă politică de tip occidental, director la societatea de transporturi feroviare, secția călători.

În mod aproape miraculos, în numai trei ani, din societate rămăsese doar numele, oamenii de acolo dezertaseră spre un șomaj mult mai liniștit, iar transportul se făcea mai mult prin împingerea trenurilor de către călători.

Văzând aceste strălucite rezultate, unii membri ai partidului de guvernământ intrară în depresii adânci, iar secretarul personal al președintelui partidului luă o moacă de parastas și, pândind o oportunitate comportamentală a șefului, se pregătea să-l avertizeze

asupra situației. Oportunitatea apărură într-o dimineață când șeful se întorcea dintr-o vizită de lucru unde obținuse, așa credea el, niște performanțe incredibile, confirmate totuși de tânăra secretară a secției de tineret a partidului, cea care îl însoțise în această dificilă misiune.

Secretarul își compuse circumstanțial o figură de parcă ar fi câștigat la loto și ceru să stea de vorbă cu șeful. Ajuns în birou înfruntă cu seninătate o vorbă de duh, tradițională, a acestuia:

- Ce-i bă, iar vii cu vreo prostie da-ia da' ta să-mi strici ziua?!

- Vaiii, șefu' da' se poate? Venii

doar să vă anunț că de vreo două luni este dată ca sigură pierderea alegerilor de la anu' și asta nu de tâmpiții din opoziție, ci chiar de analiștii noștri care au tras cât au putut de rezultate, dar degeaba...

- Da, șiii?

- Bă, s-a tâmpit de tot hodorogu', gândi realist secretarul însă din gură îi ieși cu totul altceva:

- Șefu', păi e nașpa, bre! Vin ăia la putere, pun botu' la nutreț, iar noi o să fim nevoiți să trăim ca ultimii sărăceni din lume numai din salariile alea amărâte de senatori sau deputați dă o să ne lase și nevestele, nu numai gagicile...

Șeful zâmbi răbdător precum un bunic înțelept care privește mândru cum nepotul favorit își stoarce coșurile. Știa că nevasta secretarului, cea de-a cincea, cheltuia cu întreținerea proprie mai mult decât alocau unele state pentru înarmări. Înțelegea deci spaimile secretarului!

- Băi, Fănele, tu mai ții minte ce făceau marii noștri înaintași atunci când țara era amenințată de o invazie?

- Ai, bre, șefu' noi suntem în găleată și mata o ții cu filosofile, ce dracu'!

- Băă, păcat, tu ești băiat bun, da' nu prea le ai cu cultura!

- Ce să spun, le ai tu, mai gândi periculos de disident secretarul, numai că, fiind un om antrenat în curvășăreli se prefăcu a fi curios de învățăturile șefului...

- Bă, ăia erau deștepți bă, nu ca voi niște vite! Când aflau că e moartă scroafa-n cotineață, dădeau foc la păduri și recolte, otrăveau fântânile, pârjoleau totul...

- Păi, șefu', de unde drac' să luăm noi acu' fântâni!?

- Bă, ești un bou ireversibil! Uite cum facem! Îl punem pe Brebenel prim-ministru până la alegeri și astfel le dăm la cap idioților care vor puterea, fiindcă nu vor mai avea ce să fure! Executarea! Ai înțeles?

- Nu!

- Ieși!

Bătălia dintre post și carnaval
- Artist: Pieter Bruegel cel tânăr (1564-1637/38)

AFORISME ȘUGUBEȚE

◆Jefuirea băncilor este un act de răzbunare total inferior provocării.

◆Gătitul în fața oglinzii nu ține de foame.

◆Nu vă temeți de accesese de inteligență. Sunt doar sincope ale prostiei permanente.

◆Sunt atât de sinceră încât nu am nici o prietenă.

◆După ce i-a jumulit pe toți, a făcut aripi și a zburat în Costa Rica.

◆Oamenii sunt instabili și vă dezamăgesc! Singurul în stare să vă ofere stabilitate timp de decenii, emoții și suspine este un credit bancar!

◆Se spune că pomul este apreciat după roade, iar omul după fapte! Mde, dacă faptele unora ar fi roade s-ar numi mere pădurețe!

◆Ciudat! Viteza mea de deplasare este invers proporțională cu a internetului.

◆Nici muncă fără pâine, nici pâine fără muncă! Este valabil doar pentru brutari, eu muncesc într-o fabrică de cuie.

◆Referendum: o specie de consultare a voinței poporului care sună frumos, costă mult și nu interesează pe nimeni.

◆Vârsta înțelepciunii: acea perioadă minunată din viața omului când discuțiile despre sex sunt mult mai plăcute și mai interesante decât actul în sine.

◆La dineul festiv, marele om de cultură leorpaia voluptuos supă în care aruncase o jumătate de pâine.

◆Era un prieten foarte bun! Îl mâncau toți.

◆Lăcrimând de bucurie bărbatul spuse: te caut de două ore! Găsise tirbușonul!

◆Fericire! Concept filosofic strict masculin susținut ferm de apariția halbelor pline.

◆Gângăveală! Încercările penibile ale unui litru de rachiu de a vorbi o limbă umană după ce a fost înghițit de un flăcău vrednic.

◆Porcii ne-au luat locul în sacrificiile rituale. Drept recunoștință, le-am închinat sărbătoarea Ignatului.

◆Orașul a fost timp de o săptămână pradă unui cataclism cosmic. A căzut rețeaua internet!

◆Seamănă atât de bine cu zeul Budha încât îmi vine să-i aduc ofrande.

◆Când nevasta este foc și pară, el, normal, bea de stinge.

◆Torționarul susținea că este doar un modest purtător de torță.

◆De ce oare cuvântul lacheu este eliptic de feminin?

◆Destin tragic: să scapi din mână singurul pahar de rachiu pe care ți-l permiți!

◆Mai bine tac! Un înțelept, abia după ce a luat un cap în gură de la un neghiob.

◆Bătut la cap de nevastă era vindecat de o vecină.

◆„Adevărul umblă cu capul spart” Un flăcău care a spus despre fata șefului de post că nu e fată!

◆Umoristul este acel om care atunci când toți râd el se întreabă de ce.

**ÎNCURAJARE LA CENACLUL
DE EPIGRAME**

Înainte de-a citi,
Lumea "baftă" îmi șopti!
Și-a spus, după ce-am tăcut,
Că de baftă m-am făcut!

DE 1 MARTIE

Soacrei, cu mult drag și dor,
I-am adus un mărtișor:
Șnurul, gâtul să i-l strângă,
Iar cu acul să se-mpungă.

**DUPĂ CÂȘTIGAREA ALEGERILOR,
PARTIDUL ÎȘI LAUDĂ ȘEFUL**

Șeful nostru-a triumfat
Fi'ndcă are multă minte !
Eu confirm că șeful minte
Și de-acee-a câștigat.

**CU PRILEJUL DESCOPERIRII
A ȘAPTE NOI PLANETE**

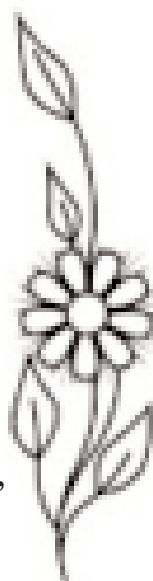
Ca turist împătimit,
Iohannis e fericit
Că savanții în sfârșit,
Noi planete au găsit.

UNUI FOST MINISTRU

Când Hamlet grav rosti:
„A fi sau a nu fi?”
Ministru-n teatrul mare
Ceru „alta-ntrebare!”

UNDE SE ANGAJEAZĂ TINERII

Proaspeți-absolvenți ai țării,
(Citind legea pensionării,
Ce promite creșteri mari),
Se-angajează... pensionari!

ȘEFUL MEU

Isteț, deștept, de bună seamă,
Prinde esența imediat.
I-am adresat o epigramă
Și el, pe loc, m-a concediat.

JUSTIFICARE „MITOLOGICĂ”

De mituri pasionat,
Cu zel le citesc,
Deci nu sunt de-acuzat
Dacă mituiesc.

DE PAȘTE

Ca să-mi păstrez sănătatea,
Eu de Paște-am să m-abțin
De la cozonac și vin,
Că mă paște-obezitatea!

**UNUI POLITICIAN
NELUAT ÎN SEAMĂ**

Intrând în politică,
Adversarii nu îi plac.
Nici dacă îl critică,
Dar nici dacă nu o fac.

DECLARAȚIE DE DRAGOSTE

Iubirea lui m-a siderat:
Din fundul sufletului mi-o promite!
Dar cred că a exagerat,
Cuvântul „sufletul” se poate-omite...

PLECÂND LA CERURI

I-am rugat sfios pe popi
Să îmi pregătească-o groapă.
Dar groparii nu mai sapă,
Fi'ndcă Iașu-i plin de gropi.

Georgeta Paula Dimitriu

*„Gluma-i glumă,
dar oamenii se duc în iad”
– Proverb românesc*

RENAȘTERE

Chiar dacă timpul te condamnă
Să pleci la stele, fără vrere,
Renaști în fiecare toamnă
Când fierbe vinul în ciubere

Porți și-azi în gândul meu joben
Și ne ești ghid în vreme rea,
Renaști în orișice catren
Ce-i scris cu har în cinstea ta

Te-apasă bolovanii grei,
Dar chipul tău ce-i pus în ramă
Renaște-n fiecă condei
Ce-aduce poantă-n epigramă

Și, cum ai păstorit Cotnarul,
Voioși , îl păstorim și noi:
La Bolta Rece, cu paharul,
Goli-vom astăzi un butoi!

MAGIE SI ALCOOL

Magia și alcoolul viața`mi guvernează,
pe care-am început-o studiind filosofia,
anatomia, dreptul și vai, teologia ,
dar negăsind în ele nici liniște nici bază.

Sacrificai Venerei și-am zis: oricum o fi ea,
sublimă ori sordidă, în trupu`i se ascunde
misterul fără nume și coapsele`i fecunde
în spasmul ca o moarte clipea veșnicia.

Imperialul spirit mă are`n a sa paza
și nici o conștiință`i egala cu beția
și tainica lucrare in nopțile de groază

Tărâm fără`ndoială aflat-am, și cutează
mereu rătăcitorul pe căile profunde:
"Am aurum non vulgi, leonem, poezia ."

Elis Râpeanu

O VIAȚĂ BOGATĂ

De jur împrejur nălucire de ape,
răstoace rotunde și rotitoare
și glasul de îngeri răzbate aproape,
din care izvoare, din care izvoare...

Acuma din nou mă opresc la fântână,
am fost noi pe-aici, am mai fost noi vreodată,
un om rătăcit c-o pribeagă străină...
am duce-n adâncuri o viață bogată.

Acolo-s palaturi verzui și tăcute,
cu turnuri de apă, statui de rusalce,
făcliile ude și pletele ude,
verzuile plete de alge.

LA IARMAROCUL DE VORBE

- Hai la băiatu', ia vorba fierbinte
Îți ține de cald și te-ajuta la minte.

Vând vorbe pestrițe, orice măsură
Se potrivește la orice gură.

Închiriez arhaisme cu ora.
Cuvinte mecanice, Firma Pandora.

Vorba dulce, mult aduce,
Repar, la moment, epitete năuce.

Cuvinte zemoase, cuvinte harbuș.
Vând vorbe de leac pentru văz și auz.

Ia, doamnă! ia, doamnă! o vorba de-amor
Pentru noptieră, în dormitor.

Atelier de-ndreptat adjective sucite,
Ascut la točilă cuvinte-cuțite.

Poftiți, vorbe fragede, pentru salată!
Poftiți, cu piper, vorbărie tocată!

Marele parc neologic. Real:
Hiperbola care mănâncă mangal!

Must natural de cuvinte. Conține
Cele mai noi și mai mari vitamine.

Aicea se vinde cuvântul cel mare,
Doi bani kilogramul, să ia fiecare!

Mihai Ursachi

SONETUL UNU

Ești doar un punct în cercul îndoielii,
Grain-de-beauté pe chipul frumuseții,
Efectul ameteții ce poeții
Îl au gândind culorile cernelii.

Ești umbra rătăcită-n taina vieții
Din infinitul pradă oboselii,
Ce-apare câteodată când rebelii
Văd noaptea neagră-n roua dimineții!

Pornind mereu la braț cu clar-obscurul
Vrând a escalada spirala morții,
Știind c-o muză i-a trasat conturul,

Te-mpiedici deseori de-o rădăcină
Ce-apare când zărești găoacea porții —
Ieșirea înspre zarea cea senină.

SONETUL (n+1)

Sonetul ce-a ajuns la apogeu
Așteaptă-acuma o apoteoză
Și-ar vrea pe prima pagină o poză,
Căci se dorește-a fi precum un zeu.

Dar unii spun că suferă de-artroză
Iar în picioare stă nițel mai greu;
Deci pentru ei e piesă de muzeu
Și l-ar dori să fie doar în proză!

Așa că azi problema e deschisă:
Să adunăm poemele în salbe,
Cum cere moștenirea noastră scrisă,

Sau ignorând acele flori ce-s „dalbe”
Să azvârlim metoda „compromisă”
Lansând sonetul cel cu versuri albe!

SONETUL TREISPREZECE

E-o piață (cică!) rea din moși-strămoși,
Cum ne-nvățau chiar babele-străbabe,
Vânzând mici amulete la tarabe
Acelor tipi nițel prea sperioși.

Motanul negru stând în două labe
Și încălțat acuma cu galoși
Le ajutau când fraieri prea fricoși
Plăteau bani grei pe micile podoabe.

Cert, treisprezece nu e norocos -
E-ostracizat de orișice poet
Deși-i, cum știm, un număr firoscos -

Fiindcă-așa cum spune un estet,
Ce în Academie-i mare BOSS,
„Îi mai lipsește-un vers spre-a fi sonet!”

JOCUL DE-A... MUZA OARBA

Distracția jucându-mi dese feste,
Ușor puteam primi niscai acuze,
Mustrări din partea celor nouă muze
Ce se jucau de-a baba oarba, leste..

Cum nu puteam găsi destule scuze
Și nu săream cu ușurință peste
Obstacolele ce-ar fi fost funeste
Mergeam pe jos sau cu autobuze.

Dar tot luptând să scriu mai noi poeme
Doream să mă strecur prin labirintul
Cu rime rare și cu pietre geme

Sperând să circul printre stalactite
Furându-i muzei mele doar alintul
Spre-a-mi decora cuvintele-iubite.

Eugen Deutsch

A DOUA POVESTE A UNUI BASM

- Mae, mi-e somn! zice micuțul nepoțel. Mai spune-mi, te rog frumos, un basm! Poate știi unul românesc, că basmele fraților nemți sunt fantezii comice.

- Bine, pușor. Îți voi spune un basm scris de marele nostru povestitor Ion Creangă. Se numește Povestea lui Harap-Alb.

- Dă-i drumul și te mai rog să fii concis! Fără floricele!

- Am înțeles, pușor. Cică, într-o vreme ancestrală, încep eu brusc, într-o țară utopică trăia un crai care avea trei fii. Cel mai mic se numea Harap-Alb.

- Harap-Alb! se minună micuțul. Alb știu ce este. Dar Harap?

- Harap înseamnă un om cu pielea mai închisă. Adică, mai brunetel.

- Craiul era afro-american?

- Nu, pușor. Era european.

- Dar crăiasa?

- Era albă ca zăpada, zic eu cu jumătate de glas.

- Atunci, cum s-a născut oximoronul acesta de Harap-Alb!? Logic și conform cu legile eredității ale

lui Mendel, crăiasa l-a făcut cu grădinarul, conchise micuțul.

- Măi, năpârstocule, zic eu autoritar, de unde știi tu cum se fac copiii?

- Știu, Mae. De la colega mea de grădiniță, Lilișor. Are trei ani, dar știe multe. Cred că, mai degrabă, tu nu mai știi. La vârsta ta, ești confuz și o să-mi torni teoria aia aviară cu barza.

- Mă uimești, tinere! Cred că am dat-o în bară cu basmul acesta.

- Nu-i adevărat, Mae! Am avut prilejul să explicăm științific fanteziile înaintașilor ignoranți, care

credeau în berze. Uite, chiar acum, îți voi emite și altă teorie.

- Tot despre Harap-Alb?

- Tot. Cred că lucrurile au stat cam așa. Craiul, dacă era crai, umbla creanga după femei și o cam neglija pe frumoasa crăiasă. Și cum, pe vremea aia, nu se inventaseră vibratoarele, doamna crăiasă l-a făcut pe Harap-Alb cu străbunicul lui Cristi Borcea. Gata! Somn ușor, Mae! Și mâine o să-ți spun eu adevărata poveste cu pupăza din tei...

Bătrânul și băiatul

- Artist: Tomhu Huron Roberts
1859-1939

URGENTĂ MARE

Telefonul sună insistent, prelung și obraznic, dar vocea care se aude în continuare este plăcută, feminină și aparține unei persoane care, în mod evident, nu are nici un motiv să se grăbească:

- Alooo, casa doctor Cutare?
- Da, doamnă.
- Dacă nu vă supărați, aș putea să vorbesc cu domnul doctor?
- La telefon.
- Ah, chiar dumneavoastră...

Dar am impresia că v-am deranjat de la masă, dacă nu greșesc...

- Nu greșiți deloc, doamnă, tocmai luam masa de seară.

- Vai... Dar de ce atât de târziu? E după unsprezece noaptea..!

- Într-adevăr... Am fost de gardă.

Aici se pare că vocea de la telefon ezită o clipă, dar își revine elegant:

- Regret că vă deranjez atât de nocturn, dar pentru mine e foarte urgent. Primiți urgențe?

- Dacă e urgent...

- E foarte urgent... De câteva luni îmi cade părul. Mai ales când mă spăl pe cap. E bine să mă spăl pe cap?

Se pare că doctorul s-a lămurit, dar răspunde civilizat.

- Spălați-vă pe cap cât doriți...

- Dar coafeza mea spune că nu e bine să mă spăl. Zice să mă spăl pe cap numai la ea contra cost!

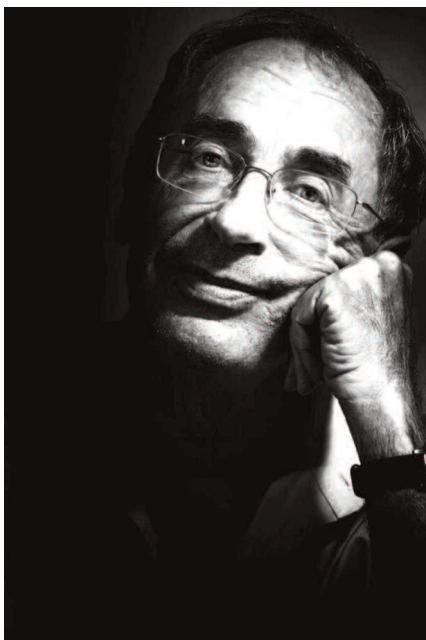
Se pare că doctorul începe să-și piardă răbdarea.

- Doamnă dragă, chestiunea nu e urgentă...

- Ah, voi bărbații. La fel spune și bărbatul meu... Dar permanent să-mi fac? Că îmi vine bine.

- Nu știu, doamnă. Nu vă cunosc, nu știu dacă și cum vă vine.

- Îmi vine bine... Atunci, pot să vin? Că azi mi-am făcut un permanent și mi-a dat cu un sprezi și eu am impresia că spreziul ăsta întărește părul de dea-

supra, dar el cade de dedesubt. E posibil..?

Doctorul, absent, răspunde că orice e posibil. Dar vocea e prezentă:

- Există medicamente care să-l întărească?

- Există...

- Dar nu-i periculos? Că am auzit că dați niște vitamine care îngrașă...

- Nu îngrașă... Și mai sunt și alte medicamente.

- Și nici astea nu îngrașă?

- Fiți fără grijă...

- Dar părul meu e slab, nu ar fi bine să-l îngrașați puțin?

- O să vedem, stimat doamnă,

pe când doriți să vă înscriu?

- Pe când e posibil?

- Măine la cinci după masă.

- Cum, chiar mâine? La coafeză nu pot să obțin rând dacă nu mă înscriu minimum cu două săptămâni înainte.

Doctorul cu ultimele răbdări:

- Eu nu-s coafeză, regret foarte mult.

- Aveți și de ce...

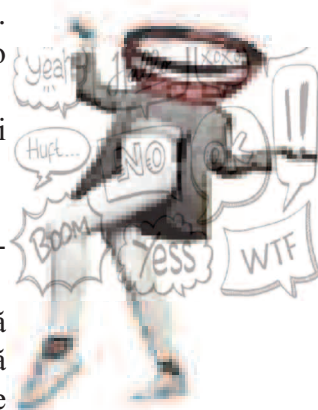
Știți ce clientelă are o coafeză?

- Nu știu... Atunci când veniți?

- Vreți să vin?

- Eu nu vreau, dumneata ai spus că vrei.

- Păi, nu ați spus că nu-i urgent? Atunci de ce să vin? Ca să primesc minerale și vitamine și șampon?... Nu mai bine plătesc ceva în plus la coafeză și mă spală ea pe cap? Că îmi dă și cu spreziul care face să nu cadă părul deasupra... Și care miroase splendid, nu ca medicamentele. Voi, doctorii, n-aveți decât să faceți experiențe pe alții, nu pe mine. Pa și pusi! Noapte bună...

CHEF (Păstorel)

Isprăvitu-s-a bărdaca,
Tocmai când e chefu-n toi,
Iu-iu-iu și iaca-iaca,
Mai desfundă un butoi.

Beți, băieți, că-i sărbătoare,
Cât butoaiele mai curg.
Tot amurgu-i în pahare,
Curge vin și bem amurg.

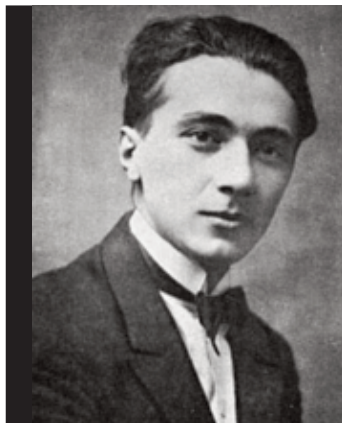
Zi-i țigane, un cântec ici,
Nu te da după dulap,
Că de nu mai poți să zici
Îți arunc cu dibla-n cap!

**SOȚIA CĂTRE
SOȚUL CHEFLIU**

(după poezia „CHEF”)
Când goleai de zor bărdaca,
De băuși, nebun, cât doi
Te chemai la mine, iaca:
Lasă-l dracu de butoi!

Nu mai bea în sărbătoare
Căci prostiile îți curg
Râuri, râuri în pahare
Iar puțința-i în amurg.

Și ca prostu-n horă pici
Că ai vin prea mult în cap,
Limba ți-e legată, zici...
Of, te-aș încuia-n dulap!
Any Drăgoianu

Chitanță lui Sadoveanu
*De ți-ai face testamentul,
Tu să nu-mi lași mii de franci!
Nașule, să-mi lași obrazul,
Ca să-mi fac din el bocanci!*
Păstorel Teodoreanu

Unul bea că-i băutor
*Unul bea că-i băutor,
Altul bea că-i bestie,
Numai eu, că am umor;
Beau așa, de chestie.*
Păstorel Teodoreanu

VIS (Păstorel)

În urma ta... pe uliți vechi... mă strecuram...
Plecau cocori... în zări de fum... se întomna...
Pășeam încet... pășeam sfios... în urma ta...
Când ai intrat.. să mi te-arăți... zâmbind la geam...

Treceau drumeți... treceau grăbiți... era târziu...
Iar prin ogrăzi... țipau stejari... sub fereastră...
Eu am rămas... înmărmurit... sub geamul tău...
S-a-ntunecat... și s-a făcut... pustiu... pustiu...

Pe urmă lună... frunze moarte... surd tumult...
Și chipul tău... în discul ei... s-a oglindit...
Mi-ai aruncat... un trandafir... îngălbenit...
Atât a fost... atâta doar... demult... demult...

REALITATE

(după poezia „VIS”)
În maxi-taxi... printre munți... mă uit pe geam...
La camionul... plin cu brazi... ce cobora...
Și-atunci, încet... privesc discret... și-n dreapta mea...
Spre codrii vechi... ce numai sunt... dar îi știam...

Din zori în noapte... zi de zi... și chiar târziu...
De pe versant... chiar intrigant... sub fereastră...
Codru-a pierit... iar eu uimit... priveam în hău...
Văzând terenul... defrișat... pustiu... pustiu...

Tăieri fatale... ilegale... evident...
Și tiruri grele... cară lemnul... la export...
Întâmplător... sau nu... e codrul nostru mort...
Atât a fost... atâta doar... recent... recent...

Vasile Vajoga

**„Vinul este inocent,
doar bețivul este vinovat.”**
– Proverb francez

**RONDELUL LUI
PĂSTOREL**

Mai vino iarăși Păstorel,
Cu verva-ți fără de cusur,
Te-așteaptă astăzi mulți, și-o jur,
Ca să-i încondeiezi nițel.

Subiecte bune-s fel de fel,
Doar țării să-i dai înconjur,
Mai vino iarăși Păstorel,
Cu verva-ți fără de cusur.

Găsești oricând vreun mișel
Ce-și duce traiul în huzur,
Din furt, minciună ori sperjur
Pentru-al satirei carusel.
Mai vino iarăși, Păstorel!

Ștefan Al. Sașa

ÎN CĂUTAREA ÎNVĂȚĂTORULUI

Călătorind în viitor cu gândul,
Am tot visat să dau de un model,
Convins, că o să-mi vină mie rândul...
Și pân'la urmă l-am găsit pe EL.

Avea cu ceva ani mai mulți ca mine,
Știam că se născuse-n Dorohoi
Și auzisem că scria chiar bine...
Cu toată diferența dintre noi,

L-am abordat, găsindu-l într-o cramă,
Bine dispus, stând lângă-un tulpurel...
Mărturisesc acum că-mi era teamă

Că îmi spusese mama să țin seamă,
Ce mare și vestit e Păstorel...
Speram să-nvăț să scriu o epigramă!

Corneliu-Ioan Iovuță

*„Apa pentru piele,
vinul pentru vitalitate.”*
– Proverb italian

EPIGONII

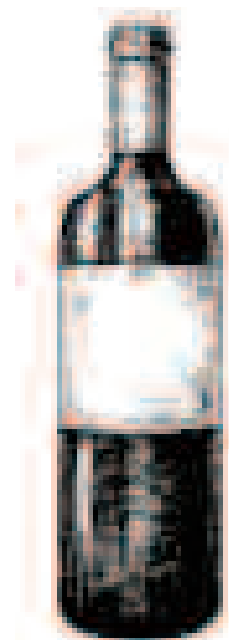
Se știe bine azi că Păstorel
Era un bun degustător de vinuri
Și ce ziceau rivalii după chinuri,
Spunea în trei secunde numai el.

În crama-n care vin să-și facă plinuri,
De-a valma, mușterii, fel de fel,
A fost o zi în care,- ntr-un duel,
A provocat suspine și leșinuri:

Spunând, în epigrame (!), toată seara,
Podgoria și soiul, aditivii
Și cum e înclinată viișoara,

Și-a uluit atât de mult convivii,
Că-n Iași, dar ce spun Iași, în toată țara,
De-atuncea scriu catrene toți bețivii!

Petru-Ioan Gârda

„Un butoi de vin poate face mai multe miracole decât o biserică plină de sfinți.”

– Proverb italian

DIVORȚAT DIN ALTRUISM

Un soț zgârcit ca el nu-i cu puțință
De nu dădea la nimeni niciun cui,
Dar la divorț ceda cu ușurință,
Deși era chiar jumătatea lui.

UNUI PICTOR

Tot pictând cu nudu-n față,
S-a îndrăgostit din nou,
Ea, frumoasă și isteasă
L-a lăsat pe el, tablou.

POMENI ELECTORALE

Să se facă-alegeri, iară,
Unii au găsit temeiu:
Căci e gata din cămară
Zahărul, dar și uleiul.

„GOSPODARII DE LA BLOC”

N-au ei vilă, nici palat,
Dar găsesc la toate loc:
Sere fac de zarzavat
Și coteț la porc... pe bloc.

OFUL BĂRBAȚILOR PENSIONARI

Și-ar găsi ei alinare,
Nu le-ar fi de lipsuri frică,
Dacă la pensionare
Numai pensia-ar fi mică.

ȘAH ÎN FAMILIE

Soțu-i tare enervat
Și-i nebun de supărare;
Când de-acasă e plecat,
Dama calul des „îl sare”

INSTANTANEU MEDICAL

Pe medicul curant, mereu
Mă rog să-l țină Dumnezeu,
Căci el mă ține să nu mor
Din „ruga” ce i-o tot strecor.

ULTIMA DORINȚĂ

De-o fi să mor, cum e firesc,
Ușor aș vrea să mă sfârșesc:
Nici victimă-ntr-o melodramă
Și nici lovit de-o ...epigramă!

DE ZIUA FEMEII

De ziua ta ți-aduc în dar
Un vin ales, femeie dragă,
Și să ciocnim noi un pahar,
Apoi să beau eu sticla întregă.

MODA FEMININĂ

Că moda Evei-i schimbătoare,
Observ, privind jur-împrejur:
Azi frunza subțiată-mi pare
Și este-așa cam cât un șnur!

JUDICIARĂ

Justiția, nu-i vorbă goală,
Putea-va fi imparțială,
De-ar fi surdă la ovații
Și oarbă la manifestații!

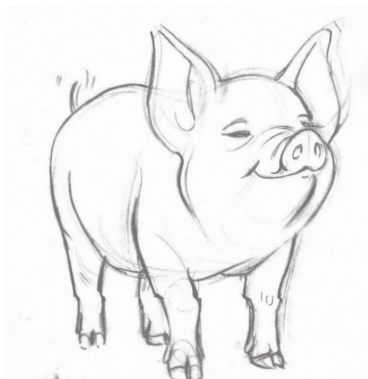
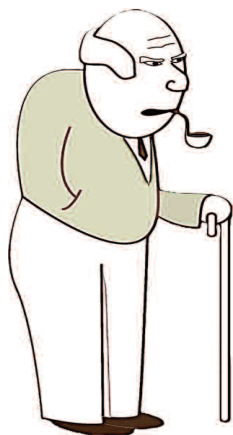
ADAGIO LA „BOOKLOOK”

Cum sunt din fire „booklookăș”,
Cred că așa voi fi mereu,
Posibil e, fiind „poznaș”,
Să prind „Booklook”-ul jubileu!

Angela Pistol

Mihai Caba

RECURS LA METODĂ

I-aștept pe concurenți în trend,
Deși speranțele sunt slabe,
Dispuși, în caz de diferend,
Să-l încheiem cu... „moși și babe”!

ASUL DIN MÂNECĂ

Mi-e soarta, parcă, mai ușoară
Cu bătrânețea-n permanență,
De când pe foaia de prezență
S-a anunțat și-un Moș „de vară”!

AȘTEPTĂRI ASIMETRICE

Pe Baba mea am copyright!
Când torn în cupe vinul bun
De Sfântul Valentin, ...îi vait
Pe cei cu-o Babă la comun!

LA RĂSCRUCE DE GÂNDURI

Cu toate că nu sunt șahistă
Și nu joc table, pot să spun
C-am devenit mai optimist
Primind un „marț” de la N. Bun!

MULȚI ȘI DECEPȚIONAȚI

Ninge și, pe-așa o zloată,
Guvernanții-aduc în dar
Mărțișoare pentru „gloată”,
De un roșu ...cam murdar!

REMANIEREA „GĂINII BĂTRÂNE”

Sătul de „ciorba” mea cea bună,
Moșneagul îmi ceru să-l iert:
Ar vrea ca „feluri” doar o jună,
Iar „ciorba”... luată în deșert!

Alexandra Dogaru

INTUIȚIE

Greu nu-i deloc să recunoști,
Chiar numai după răs, pe proști
Că-n loc să râdă când privesc,
Râd doar de ce își amintesc.

SLUGĂRNICIE

Când șeful râde și mă-njură
Asemeni unui derbedeu,
Indiferent de conjunctură,
Să-i fac plăcere, râd și eu.

DECIZIE (după Chamfort)

De-acum, oricât voi mai trăi,
Bătrân, bolnav și costeliv,
Voi râde-n fiecare zi,
Dar numai dacă-mi dați motiv.

PENSIONAR INVIDIOS

Eu duc o viață mult mai dură
Decât mulți hoți din pușcării
Că unii fac literatură,
Iar alții fac de zor copii.

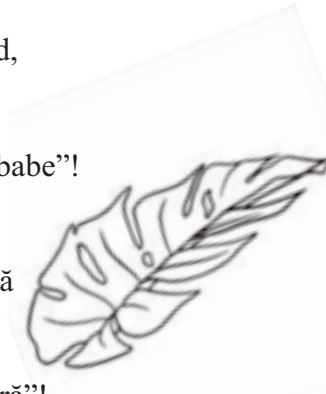
ELECTORALE

Toți ne-au promis când i-am ales
C-or să ne ducă spre progres,
Și, recunosc, n-a fost un truc,
Că de-atuncea tot ne... duc!

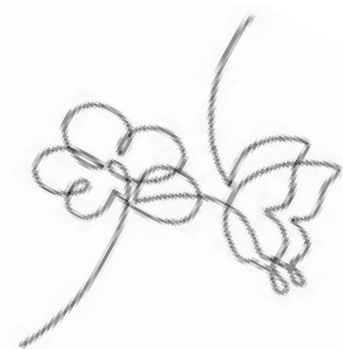
PLÂNGERE LA POLIȚIE

Deja-s doi ani în vara asta
De când mi-a dispărut nevasta
Și-am vrut s-anunț, de-aproape o lună,
Dar graba, m-am gândit, nu-i bună.

Eugen Albu

*Salariul e mita pe care o iei
ca să nu-ți urmezi visele tale.*
– Kevin O'Leary

MORFOLOGIE ȘI SINTAXĂ
„La început a fost Cuvântul...”
Zburdând sprintar, cum zburdă vântul;
Dar l-a constrâns, pragmatică,
Canonica gramatică.
Sorin Finchelstein, Canada

**STOL DE CUCI ... TROHAICI
CUCUL POLITICIAN**

Se-nmulțește an de an,
Cu minciuni mereu ne plouă;
Munca lui nu este-n van
Că-și depune-n oameni ouă!

CUCUL PARLAMENTAR

Se strecoară ca un pește
Disponând de-un mare har:
Scoate bani cu mâna clește
Din al nostru buzunar.

CUCI PARLAMENTARI

Stolul lor e foarte mare
Și-negrește orice pom;
Zi de zi e chiar în stare
Să se-așeze peste om.

CUCUL MINISTRU

De la Tisa pân'la Nistru
Mărturii se tot aduc:
Nu e greu să fii ministru
Când ai glas și fund de cuc.

CUCUL PARADOXAL (1)

Dacă-i seară, dacă plouă,
Vara l-admirăm cum cântă;
Nu ne pasă de-a lui ouă
Dacă „vorba” lui ne-ncântă.

CUCUL PARADOXAL (2)

Violenia în el zace,
Știe că e-un parazit;
Păsăretul însă tace
Și-l ajută la-nmulțit.

Constantin Profir

AMABILITATE

Mireasma florilor de tei,
Soția i-a adus-o-n dar,
Într-o punguță de doi lei...
Era ofertă la Plafar!

”MESERIA E BRĂȚARĂ DE AUR”

Se spune despre meserie,
Că-i aur, prins într-o montură
Și-i singura bijuterie,
Pe care rromii nu o fură!

D’ALE ANAF-ULUI

La sesizare au dispus,
Măsuri concrete și rigide:
Grădina „Zoo” se va-nchide,
Fiindcă-au găsit un leu în plus.

NECAZURI LA VÂRSTA A TREIA

Când ies în parcuri, pe alei,
Nu vreau s-apar ca amărâțul;
Mă țin temeinic de femei,
De cad cumva, să nu-mi rup gâtul!

ÎNTR-O ZI DE VARĂ ...

Pe câmp nu-i vezi, că-s radiații;
Sunt toți la cârciumă-ntrucât,
Dezbat problema irigații,
Căci au o arșiță pe gât...!

UNDE SUNT NAVELE ROMÂNEȘTI...

Marea-ntinsă ca o coală,
Fără valuri, fără vânt,
Lună nu-i, ceru-i de smoală,
Nici vapoare nu mai sânt!

Liviu Kaiter

ANTISTRES CU SPECIFIC ROMÂNESC

Oriunde te-nvârți și oricum te sucești, că vrei sau nu vrei, că te interesează sau nu, afli cum pentru a contracara orice situație neplăcută, orice încurcătură, nemulțumire, insatisfacție, necaz, etc., cu o frecvență impresionantă, românul mai mereu își bagă p...! Și, ciudat sau nu, n-o fac numai bărbații. Să nu cumva să-mi spui că n-ai observat chestia asta, că nu te cred!

Dimineața, când te urci în tramvai, sau în autobuz, nu se poate să nu fi auzit măcar odată (unii chiar măcar odată pe zi sau pe oră!):

„Băga-mi-aș p... în compostorul ăsta și în cei care l-au conceput!”. Și culmea e că de multe ori omul are dreptate: după ce că poate a așteptat de i s-au lungit urechile și înghesuit din toate părțile abia a ajuns la compostor, ori nu funcționează, ori dacă funcționează, n-are tuș ca să înscrie vizibil ceea ce trebuie, ori dacă e din ăla mai vechi, îi rupe biletul de nu-l mai poate recupera și fără nicio jenă, se și duce direct la șofer, sau vatman, ce-o fi el, de parcă numai el ar fi vinovat de chestia aia. Ăla, bietul de el, deși sătul de needucații cu care se confruntă zilnic, pătruns totuși până în străfundul ființei sale de importanța pe care abia așteaptă s-o aibă, se ridică afectat eliberându-și acea parte a corpului cu care se pare că obișnuiește a gândi și revoltat că nimeni nu i-a depistat o capacitate pe care nu o avea dacă nu și-o descoperea singur, nu ezită să se implice în realizarea unui important obiectiv pe care și l-a trasat, normal, tot singur, și anume, acela de a contribui la sporirea nivelului de instrucție și educație al populației. Așa că „needucatul” cu pricina are fericita ocazie să afle că „dacă nu știi să bagi biletul în compostor, stai acasă la țară, bă nefericitele, de unde ai venit, nu mai încurca lumea!”. La care „nefericitul”, în loc să mulțumească, îl auzi mormăind în urma lui destul de tare, încât ăla să nu-l audă: „Băga-mi-aș p... în capul tău!” Și ce e mai interesant, e că e de-ajuns să-și bage

p... în capul ăluia care l-a enervat și gata, problema pare rezolvată!

Și uite-așa, în țara asta renăscută, în care zilnic, de sus și până jos mai toți își bagă p..., se pare că eu nu prea sânt în rând cu lumea de vreme ce m-am apucat de scris și de-aia, conștient de greșeala de a îndrăzni să mă cred normal, îmi asum răspunderea și declar cu mâna pe inimă că n-am nicio scuză. Deci, dacă dintre cei care vor citi (dacă vor citi, că azi sânt cam puțini cu preocupări din astea depășite de timpurile moderne), mulți vor decide să-și bage p..., e opțiunea

lor și trebuie s-o respect în contextul în care ne-am câștigat cu toții libertatea de exprimare și, de ce să n-o facă, de vreme ce e atât simplu... și dacă în felul ăsta s-a liniștit și simte că și-a rezolvat cam toate problemele, de ce să ne mirăm că a devenit practic cea mai eficientă metodă antistres tipic românească și la urma urmei, parcă e și mai interesantă decât acel „fuck you!” al englezilor! Nu?

DE LA POLITIQUE AVANT TOUTE CHOSE

Și-n lumea animală, tristă,
Politica-i de fel bizară:
Albina este monarhistă
Pe când furnica-i proletară!

MIE ÎNSUMI

Și poet de poezie
Și poet de epigramă -
Dubla ipostază, mie
Mi-o vrea muza: o bigamă!

MIE, DE ZIUA ONOMASTICĂ

Nu am bonuri de tezaur,
Nu am case, nici pământ,
Nu mă lupt cu vreun balaur
Ci cu faima mea de sfânt!

George Corbu

SCARA VIEȚII

Cândva, nălucă-mi era zborul
Din treapta „vreau”, pe treapta „pot”.
Azi - temperat - întâi socot
Și dacă urc, iau ascensorul.

TOT PROSTIA...

Prostia e un compliment
Pe care - poate cu temei -
În lipsa altui argument
Și-l fac „deștepții” între ei.

CONSACRARE

După debut, a spus cuiva:
- Un nou volum și pot să mor!
Dar editura nu-l mai vrea
Și iată-l azi nemuritor.

SOSIREA MAESTRULUI ÎN CENACLU

Privind în jur cu ochii mici
A spus pe-adresa nimănu:
- Talente nu prea văd pe-aici...
Și s-a simțit în largul lui.

LUI GEORGE CORBU

Dușman al versului facil
Și-al rezolvărilor dulcele,
E-atât de-adânc și de subtil,
Că singur nu se înțelege.

EGOISTUL

În lupta dintre noi și eu
Sau dintr-al nostru și al meu,
Oricâte piedici ar avea
Tot va sări... de partea sa.

DUEL EPIGRAMATIC

Se duelează îndrăcit,
În strofe fulminante.
Ce-or fi avut de împărțit?...
În orice caz, nu poante.

CAUZĂ ȘI EFECT

Vrând pe semeni să-i îndrepte,
Moralistul înfocat
Le-a dat sfaturi și precepte
Până când i-a cocoșat!

*Salariul e mita pe care o iei
ca să nu-ți urmezi visele tale.
- Kevin O'Leary*

Mircea Trifu

PSEUDO-MEMORIILE UNUI VELIER DE CURSĂ LUNGĂ

(alegorii marinărești)

Pe vremuri erai tânăr și fascinat de mare. Navigai des și auzai mereu: “bun cart înainte!” Ai rămas doar cu amintirile, cu vânturile și cu junghiurile de la curenții reci. Nu ești în apele teritoriale... Te ia valul.

Acum, pe radarul nostalgiei, zărești o corvetă în port. E acostată lângă un pescador care te privește crucișător. Lasă pluta la mal. Tu îl privești distrugător. Defilezi prin fața corvetei, cauți vânt favorabil, îți umfli velele, să-ți admire virtutea maritimă. Faci un pic valuri, îi spui povești marinărești cu sirene și lupi de mare, eventual pomenești în treacăt de corabia argonauților. După vraja mării, toate pânzele sus! Desfaci parâma, (ciorapii stil năvod și alte noduri marinărești) – mola pupa, mola prova. Motor înainte! Determini punctul navei cu ajutorul sextantului. Viteza: 24 de noduri. Ții cârma în unghiul de înclinare potrivit, să nu eșuezi! Balansezi instalația de forță, pregătești instalația de ancorare. Urmează manevrele standard de acostare cu bordul la cheu.

Te vezi intrând cu cargobotul în Dana portului pentru descărcare. Marfă! Îți surâde și Rada (cunoști pe de rost lecția: „spre a oferi siguranță navelor staționate, rada trebuie să aibă o adâncime suficientă, iar natura fundului să ofere siguranță ancorajului, să prezinte suficient spațiu de manevră și să fie accesibilă pe mai multe direcții spre a permite sosirea și plecarea navelor fără impedimente”). O frecvențezi. Urmează marș de instrucție și multe alte acostări/intrări în „rade” și „dane” de peste mări și țări. Cap compas.

La un moment dat, apare în zona de coastă o canonieră superbă, sub pavilion străin, armată cu câteva piese de artilerie de mare calibru. Maică-sa – vedetă de patrulare, taică-su – cuirasat. Se dă alarma. Îți măsoară șansele: ai băgat-o pe Canalul Mânecii... Bricul Mircea e lovit în inimă ca de un submarin

purtător de rachete. Radarul e dereglat. Șampanie la prova-tribord și nava de protocol pleacă în voiaj de nuntă...

După câțiva ani, la nunta de argint, ți se defectează simulatorul de navigație. Este acea stare când îți vine să strigi “om la apă”, în vreme ce toți ceilalți sunt la bere... Te transformi în dragor maritim. Canoniera de acasă arborează steagul negru cu cap de mort. O ajută și forța vânturilor. Ești legat la geamandură. Întrucât a aflat că tu visezi să ieși în larg alături de o navă de croazieră, are o ieșire furtunoasă; îți arată ieșirea. Încerci să eviți coliziunea. Activezi bruiajul pasiv. Dai să-i mângâi pupa, dar te pocnește peste provă de-ți scapă cârligul peste bord. Încerci să draghezi. Lovit în stânga, urlă “babooord!”, ea nu aude ultimele două consoane și ți-o iei în adâncime. Compartimentul frontal și sala mașinilor sunt avariate. Te înclini mult față de axa de simetrie, apoi te scufunzi încet, dar sigur.

La nunta de aur, zaci ca o epavă ruginită în nisip. Lângă tine ai o balenieră. Nisipul din clepsidră nu iartă... Sfârșit.

VÂRSTELE... IUBIRII

Copil fiind, la prima zberătură,
Să taci, și s-a băgat o țâța-n gură.

Flăcău, când o prindeai pe Leana-n șură,
Erai un semizeu, cu țâța-n gură.

Proaspăt tătic, vegheai micuței jocul,
Să lase țâța, ca să-i iei tu... locul.

Matur prin parc, priveai la nepoței,
Și te-ai fi vrut la piept, la fel ca ei.

Bătrân, ai lua un sfârc, ca mai-nainte,
Dar pentru ce, nu-ți mai aduci aminte!

Marian Grig Dobreanu-Panduru

VACA FRANȚUZEASCĂ ȘI CALUL ROMÂNESC

Demoiselle La Fleur, Florica,
Stabilită la Paris,
Târguiește cu mămica
Doar bucate cu dichis:
Fân cu flori mirositoare,
Bune pentru tenu-i fin,
Și trifoi stropit cu soare,
Iar legume, doar puțin.
N-ar călca vreodată-n viață
Într-un market pentru cai,
N-ar mânca a lor fâneață,
Cum se spune, nici s-o tai.
Dar deunăzi, ce urgie!
Când lua cina cu doi boi,
Orz găsit-a-n farfurie.
Și-a pornit un tărăboi!
Parlament, guvern și rege
Au sărit și-au luat cuvânt;
Pe mișei iute să-i lege,
Au făcut un legământ.
S-au pornit investigații,
Toată lume'a cercetat,
Când aflat-au vinovații,
Pe loc i-au decapitat,
Pentru crima ce făcură,
De-a amesteca-n meniu
Cal și vacă. Ce turnură!

Ce dezastru! - Ești diliu?!
Caii de la herghelie
Se întreabă, se crucesc.
Ce-i atâta nebunie?
Orzu-i bun!
Ei îl poftesc.
De ce fac atâta larmă
Vaca și cu boii ei?
Ce se-aprind?
De ce se sfarmă?
Zău, nu au niciun temei!
Și-apoi, ei la procesare
Protocolul au urmat,
N-au comis nicio eroare,
Au ales doar fân curat.
Și pornind caii anchetă,
Cu stupoare să aflați:
Că tot vaca cea cocheta
Și-ai ei boi sunt vinovați.
Ale lor fabrici mărețe
Meniul au încălțit.
Caii fac iar fețe, fețe.
Fii al naibii, bou pocit!

Morala:
*Nu căta paiul din ochii
Cailor cu mândru pas,
De prin țara Babei Dochii,
Când ești bou cu bârna-n nas!*

Carmen Marcean

VALERIAN

Pe Valerian eu îl cunosc din școală,
Prieten bun știam la el defectul,
Se aprindea, dădea în bâlbâială,
De nu avea în cald la timp respectul.

Activ și înzestrat în toate cele,
A mers la doctor să își afle leac,
Iar doctorul a spus: dacă se cere,
La inimă dă poftei după plac.

Valerian, cuminte, copt, isteț,
A navigat să afle căutare,
La plac, în rol de mare iubăreț,
La inimă, în dor de consolare.

Umblând, a dat el peste Valeriana,
Cu ochii calzi, cu inima poftită,
Ea nu știa ce-i frica, dar pomană,
O tremura în rolul de ispită.

Cu Valerian ea și-a făcut pomană,
L-a petrecut în nobile intenții
Era medicament, leac, valeriană,
La inimă, prin calde intervenții.

De-atunci, ea pentru el e stimulent,
Îi dă ce trebuie la timp și place,
Își joacă rolul de medicament,
Când Valerian, obraznic, nu-i dă pace.

Iar dacă inima nu bate regulat,
Să pună pansament util la rană,
Momentul să îl facă împăcat,
Știu, Valerian ia intim Valeriană.

Constantin Mihai- Ticu

O ȘOPÂRLĂ ȘI O BROASCĂ

Precum vița omenească
 Reclamă senzații noi
 Să mai uite de nevoi,
 O șopârlă și o broască
 Fumau iarbă lângă lac
 Cățarate în copac.
 Pătrunse de amețelă
 Într-o stare de extaz
 Bârfeau fără socoteală,
 Om, jivină, după caz:
 Darwinismul social
 Promovează cu emfază
 Drept formulă ideală
 Selecția naturală,
 Care cinic guvernează
 În tot regnul animal.
 Aleșii ajung în față
 Și cu funcții se răsfață,
 Purtând fără echivoc
 Stigmatul de dobitoc:
 Bani, putere, lingușeală,
 Și orgolioasă fală.
 Atinși de infatuare
 Se complac în delăsare
 Iscând valuri de frustrare.
 După un dicton latin
 Despre clasicul destin
 Bou-i merit să trudească
 Iar domnul să huzurească.

- Prea multă filosofie
 Îmi provoacă insomnie.
 Du-te și te răcorește,
 Soro, să mă liniștesc;
 Află ce se mai vorbește
 Prin baltă, cât ațipesc.

Văzându-l pe crocodil,
 Îl îmbrobodi subtil
 Cu multă exuberanță:
 - Te admir pentru prestanță;
 Știu c-ai vrea să mă înghiți,
 Deși suntem înrudiți,
 Însă ți-aș recomanda
 Să încerci și altceva:
 Mergi la broasca din copac,
 O să-ți dea iarbă de leac.
 Vei simți și tu ca mine
 Pofte și plăceri divine;
 Horatius ne învață
 Să cinstim clipa de față!

Imun la filosofie
 Și lipsit de empatie,
 Crocodilul trecând gârla
 Conchise, privind șopârla
 Cu ochi lacomi de expert:
 „Broasca va fi la desert”.

Trezită din amorțire
 Zise broasca pentru sine:
 „Iată, cum șopârla vine
 Printre crengi frecându-și solzii...”

Dar văzând lungimea cozii
 Mai apucă să se mire:
 „Doamne, fată, ce-ai făcut,
 Câtă apă ai băut
 Așa mare de-ai crescut?”

Morala-i binevenită
 Și ține de conduită:
 Deși, după cum se pare,
 Nu s-a schimbat mai nimic,
 Încât peștele cel mare
 Îl înghite pe cel mic,
 Și chiar dacă ironia
 Nu poate stârpi prostia,
 Petreci toate mai ușor
 Tratându-le cu umor.

Victor Iosif

UNEI TINERE FRUMOASĂ FOC

Un foc la inimă cum nu-l pot stinge,
 Te pup cu foc și nu mă poți respinge,
 Cumva de te vei face foc și pară,
 Voi fi eu pompierul, domnișoară!

Vărsându-mi focul dragei inimioare,
 C-am stat destul pe jar, în așteptare,
 Pe viitor doar ție mă consacru,
 M-arunc și-n foc, dar fie unul sacru!

Când focul dragostei rău de m-o arde,
 N-oi ști de sfatul cel de miliarde:
 Să stau în banca mea, că fata are
 Prieten luptător, boxer, se pare.

Fiind spre seară cu boxeru-n cramă,
 Pe loc i-am dedicat o epigramă,
 Iar el, mult mai convingător ca mine,
 Mi-a dat... dar nu vă spun, că mi-e rușine!

Vasile Larco

„Banii te ajută

să suporți mai bine sărăcia.”

– Alphonse Allais

ROMAN DE DRAGOSTE

Un dac înalt, atrăgător,
Ș-o dacă din același clan
Trăiau un înfocat amor...,
Iubindu-se cu un roman.

E SCRIS PE TRICOLOR UNIRE...

Un roman sus-pus în castru
Și o jună dacă șed,
Giugiulindu-se pe-un pled
Roșu, galben și albastru.

INVAZIILE BARBARE FURĂ STERPE?

Cum hoardele venind călare
Din răsărit au invadat,
Româncele au mai cedat...,
Precum din adeneu transpare.

DESCĂLECATUL LUI DRAGOȘ VODĂ

Dragoș, străbătând ținutul,
A grăit la cei mireni:
Să vă ziceți „moldoveni”,
Și să vă despartă Prutul!

PĂCATELE MELE...

Trece sub tăcere Tora,
Dar iudeii toți visau,
Și-n Sinai tot întrebau
De Sodoma și Gomora.

DIVORȚ SAU SEPARARE

Recunoscut concept legal,
Și ca atare formulat:
Divorțul e la tribunal,
Iar separarea e în pat.

PATER SEMPER INCERTUS

Fătând o iapă ieri la prânz,
Ca toate iepele, un mânz,
La testul de paternitate
Ieși că-i bou' lu' Stamate.

CĂȚELUȘ ARHETIPAL

„Cățeluș cu părul creț
Fură rața din coteț“;
Căci de fură doar un ou,
Zice-ograda că e bou.

Sorin Finchelstein, Canada

MENS SANA IN CORPORE SANO

E liniște mereu în clasă,
Elevu-i harnic, studios,
Când este minte sănătoasă
În corp... didactic sănătos!

ROMÂNULUI DE AZI

Închisă i-e oricare poartă,
Dar știe treaba să-și împartă;
Trudește unu pentru doi...
Parlamentari de pe la noi.

GLASUL VIORII

Cu gând în viitor, vioara,
Spre lemnul scump, dând curs măsurii,
„Cod roșu” a trimis spre țara
Distrugătorilor pădurii!

NEDREPTATE

S-ar întrerupe și ecoul,
De-ar observa aceste fapte:
Că vaca trage-n jug cu boul,
Iar seara numai ea dă lapte!

DE DRAGOSTE

Fetei dulci de pe la noi,
Curte i-au făcut vreo doi,
Dar păcat, ce crudă soartă,
Nu-i lăsase loc de poartă!

CONFRUNTĂRI ISTORICE

S-au înfruntat în lung război
Acele două mari perechi:
Demult: ciocoi vechi și noi,
Recent: corupții noi și vechi.

Vasile Larco

*„Întotdeauna am vrut să fiu cineva,
însă acum realizez că ar fi trebuit
să fiu mai precisă”*

– Lily Tomlin

CUM NU SE SCRIE UN ANUNȚ FUNEBRU

Azi, am fost convocat la o ședință de familie. În asemenea ocazii, aflu că mai am familie. E bine că se-ntâmplă rar, căci evenimentele de genul acesta sunt mereu neplăcute.

Mi s-a cerut să scriu câteva gânduri simțite despre dispariția unchiului Mizdea. Am încercat să scap, pretextând că nu l-am cunoscut. Mi s-a replicat că nici pe Cehov nu l-am cunoscut, și totuși am publicat o carte despre el. Mi s-a dat un răgaz de o zi. O zi pentru patru rânduri, e suficient – mi s-a precizat.

Nu e, o să vedeți.... Am început cu înșiruirea capilor familiei, apoi am precizat că iubitul lor Grigore Mizdea a părăsit această lume ticăloșită, ușurându-și viitorul. Fix patru rânduri de ziar (la ora când scriu aceste rânduri, încă mai apar și câteva ziare tipărite).

Am citit micuțul meu text familiei. Fiasco!

În primul rând, au fost obiecții la ordinea citării membrilor familiei – de ce e pus vârul Costel, înaintea mătușii Adelaida etc.

Apoi, de ce-am zis că lumea ASTA e ticăloșită: ce, știu cum e ailaltă? Și ei, familia, sunt niște ticăloși, din moment ce acceptă o asemenea lume?

În fine, ce-i ironia aia ieftină cu viitorul: cum mai poate avea viitor, un decedat? Aici am răspuns că și Caragiale a-nceput să trăiască bine, după moarte: am fost neinspirat, căci verișoara Sulfina a leșinat, de indignare; iar nenea Pafnutie a-nceput să bea, scârbit...

Nervos, le-am mai spus că da, sunt niște ticăloși și trăiesc într-o lume pe măsură. Bunicul a dat în Parkinson, iar unchiul Zenovie a scos pistolul și a tras. L-a omorât pe notar.

Acum, trebuie să mai scriu un anunț funebru... Ghinion! Dacă mă împușca, scăpam! ...

Bogdan Ulmu

TEORII și INEPTII

(Având acum președinte profesor de fizică, firește, ne reprofilăm: mate-fizică!)

- ◆ Se dă un patrulater cu șase laturi. Să se afle numărul laturilor unui patrulater identic cu acesta, dar cu o latură mai puțin.
- ◆ Dacă un segment este mai lung decât altul, atunci celălalt este egal cu el însuși!
- ◆ Distanța între două puncte este egală cu lungimea dintre ele (teorema lui Teo din Rema)
- ◆ Dacă piramida are numai două vârfuri, atunci ea este un segment în toată regula. (regula celor două capete)
- ◆ Față de matrice, modulul este determinant.
- ◆ Paralelele inegale nu se întâlnesc niciodată la infinit, tocmai datorită acestei ine-galități.
- ◆ O sferă rotundă este mai puțin rotundă, ca o sferă foarte rotundă.
- ◆ Dacă raza cercului e constantă, atunci cercul poate fi rotund.
- ◆ Unghiul ascuțit este drept că nu poate fi obtuz.
- ◆ Se dau două funcții... exponențiale: manechin și modistă. Dacă se dau, la care vă dați?
- ◆ Dacă, într-un parc, primarul declară: „Multe am făcut eu aici!”, să se afle adevărul: Multe, sau de multe ori?
- ◆ Tot legat de fizică, matematică sau inventică, m-am mai gândit, mental, fizic, la:
  - un aparat de mare precizie, pentru stabilirea timpului probabil din ultimele 24 h;
  - tehnici avansate de culturism, pentru dezvoltarea mușchilor polari;
  - realizarea întâlnirii dreptelor paralele la infinit;
  - noi tehnici de ridicare a natalității populației și roboți pentru crearea de noi oa-meni;
  - instalații de încălzire a interiorului din exteriorul extern.
  - programarea viselor după dorințe și îndeplinirea lor, după trebuințe.
  - un sistem semiautomat pentru realizarea semiîntunerului.
- ◆ Cititorii (unii chiar buni fizicieni!) s-au gândit deja sau probabil, la un complex super-mega-ultra electronic, pentru izolarea unor inovatori ca...

Ananie GAGNIUC

„Să nu-ți fie frică de perfecțiune.

N-o vei atinge niciodată”

– Salvador Dali

NU MAI Scriu UMOR

M-am hotărât, deși presimt că nu-mi va fi ușor,
De mâine începând să nu mai scriu umor.

M-am hotărât, deși presimt că-mi va fi greu să mă
abțin
Să nu strecor la ALPI o cupă cu venin.

De ce s-aud din locul unde-mi făceam siesta,
Că uite a venit și prăpăditul ăsta.

Iar se va prezenta cu vorbele lui grele,
Că azi vă plictisește „soțul nevastii mele”.

Iar o să ne recite cu glas de menestrel,
Iar se va curcăni scăpându-se pe el.

De ce să fiu otrava pe buza tuturor,
De ce să fac plăcerea răuvoitorilor.

De ce să mi se zică, când eu descopăr rana,
Cuvinte dragălașe ce mă trimit la mama.

De ce să port în rimă săgeata arcului
Și toți să mă-nțeleagă ca omul dracului.

Și toți apropiații și prieteni de umor
Cu zâmbet să mă bage drept în mândria lor.

Nu mai spun adevărul la cel ce nu-i convine
Și are drept respect doar fundul pentru mine.

Nu mai spun adevărul nici celui care-l vrea
Și face apoi de toate în sfânta gură-a mea.

Nu mai spun adevărul nici despre-nvățământ,
Că nu mai are mult și-ajunge la pământ.

Nu mai spun adevărul nici despre sănătate,
Că nu mai are mult nici ea până la moarte.

Nu mai spun adevărul nici despre ALPI – umor,
Că e nucleul sigur al cârcotașilor.

Nu mai spun adevărul la fețe de credință,
Că tot la ele-ajung în ceas de pocăință.

Nu mai spun adevărul nici la nomenclatură
Că risc să mi se bage pe loc un pumn în gură.

M-am hotărât, deși prevăd că nu-mi va fi ușor,
De mâine începând EU nu mai fac umor!

Ion Hodaș

UN CORUPT

BINE(!) ORIENTAT

După ce a prins un post,
Strânge banii cu lopata,
Iar acum, cu orice cost,
Va dribla și judecata!

SOȚUL PĂCĂLIT

Cred că azi coboară panta:
Iarăși e încornorat,
Căci soția l-a trădat,
Înșelându-l cu ... amanta.

EVOLUȚIE

Cândva plăteam peșcheș la Poartă
Spre a obține-un domn de soi,
Dar astăzi U.E. ne tot ceartă
C-avem doar „Domni” de nota doi!

FINALIZĂRI RATATE

Sunt greu românii de pornit,
Dar mulți n-ajung la bun sfârșit,
Căci mai târziu, precum nerozii
Se învârtesc în jurul cozii.

PEȘTELE

DE LA CAP SE STRICĂ

Este fără de folos
Pe supuși s-arunci ocară:
Mătur-o de sus în jos
Ca să faci curată scara!

SFAT PENTRU AMANȚI

Dacă, de iubire
Sunteți oboșiți,
Pentru despărțire
Vă căsătoriți!

Mihai Haivas

RONDEL NOSTALGIC

O rustică localitate
De Domnul binecuvântată,
Nu-i nici săracă, nici bogată,
Venind din vremi îndepărtate.

Dar multe-ncep: cu-a fost odată,
Căci datinile nu-s păstrate,
În rustica localitate,
De Domnul binecuvântată.

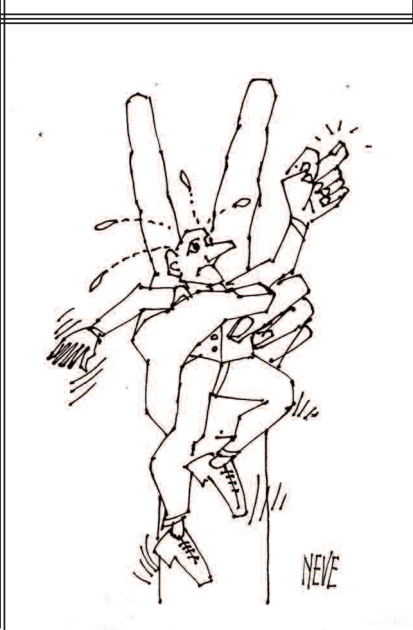
Doar de cei vârstnici nu-s uitate,
Iar tineretul îi desfată
Prin Internet și le arată
Că toate sunt de-un timp schimbate...
În rustica localitate!

Vasile Larco

FONFLEURILE LUI NE-VE

- Stânca e de neclintit, dar nu și hotărârea a lui Sisif de a o urni (duce).
- În viață totul e posibil cu condiția să vrei imposibilul.
- Ce este al meu e și al tău? Nu și după divorț!
- Ultimul la felicitări, dar la masă și odihnă... e primul.
- Când obrazul e simțit și uns cu toate alifiile de rușine - crapă.
- Culme imposibilă: caii verzi de pe pereți să fie duși... la păscut.
- Conchise pacifistul: dați-mi o praștie și rezolv eu pe pământ - pacea.
- Pompierul nu sare în foc să-și apere nevasta până nu iese fum.
- Politica e dulce ca mierea dar ce folos că amărăște fierea.
- Și săracii și bogații într-un cuvânt sunt egali, dar în mormânt.
- Pentru omul cult lovitura de cravașa doare, cea de cuvânt e plăcere.
- Îndrăgostitului din interes când îți cere mâna oferăi-o fără... ghiul.
- Bani la risipitor sunt precum nisipul - se strecoară printre degete.
- O autocritică adevărată se face cu pumnul și se vede în... cucuie.
- De muștrările de conștiință o fi auzit cineva din politică?
- Fumătorul conchise: viața e un fum, timpul omului... scrum.
- Căpitanul, de soție la ordin a fost chemat și sub papuc a executat.
- Prognozele meteorologului sunt mult mai bune de când are reumatism.
- Tac, fiindc tocmai acum cineva spune prostiile pe care le-aș fi spus eu.
- Omul și trenul au ceva comun: și unul și altul ajung pe linia moartă.
- Ilicitul a fost la popă și s-a spovedit, iar ca să-i ierte păcatele l-a mituit.
- Cap pătrat: organ a unui individ ce dă din colț în colț cu... mintea (gândirea).
- Facem ce facem și ne pătam obrazul compromițându-ne pentru un preț derizoriu.
- Civilizația a progresat mult oamenii nu se mai omoară cu arme, ci cu anonime.
- Ics (un om de vis) pentru dușmani a fost un abis, unde a fost împins din iubirea lor.
- În pădurea literaturii Ion Creangă nu a fost o uscătură de copac, ci un stejar.

Epigrame 2024

Semne de toamnă

Tiptil sosește toamna iar,
Pe-afară-s multe semne,
La mine-acasă unu-i clar,
Ah, iarăși nu am lemne!

Promovarea femeii

Președinte, o femeie.
N-ar fi chiar o rea idee,
Cum e ea bună-n toate deci,
Va umple țara de ghiveci.

Dorința cea de pe urmă

Spun mereu pe îndelete,
Clar și foarte răspicat:
Eu, decât să mor de sete,
Tot mai bine mor de beat!

Democrație casnică

Cum căsnicia noastră-i democrată,
Noi tragem amândoi egali în ham,
Iar dacă sunt abateri câteodată,
Pe vinovat îl paște-un... vot de blam.

Parlamentar

Îl știu demult, lingău, șperțar
Și mincinos făr' de pereche,
Dar astea-s floare la ureche,
Că-l văd și azi parlamentar.

Potop

A fost potop de ploaie-n România,
Ce-a inundat aproape toată glia,
Dar n-am scăpat, se vede, oameni buni,
Un alt potop de noi promisiuni.

*„Motivul pentru care vorbesc cu mine însumi
este că sunt singura persoană ale cărei răspunsuri le accept.”*
–George Carlin

*„Dacă nu îți iese din prima, atunci
săritul cu parașuta sigur nu este pentru tine”*
– Anonim

**Rubrică realizată în colaborare cu
asociația „Păstorel”, Iași**

ZĂPADA PE FLORI DE CIREȘ ÎN SPAȚIUL PENTRU IUBIRE

(fragment din romanul cu același titlu)

◆
...Din „oceanul” clocotind de viață se ridicau aburi proaspeți care îmbrățișau soarele lucind, pomii înflorind, dar mai ales frumosul plămădit de lumina țâșnindă a zilei. Viața nemăsurată nici în stânjeni și nici în ani lumină, stăpânea ținuturile pe care aburii, oamenii, viermuiau energetic. Candoarea conectată la sursa tinereții strălucea fericită, bucurându-se de suflul. Din fiecare inimă răsărea o coloană a infinitului, răsucită pe rugul iubirii iar fiecare spirală mirosea a viață.

La toate acestea se poate gândi orice om, care știe să vadă lucrurile așa cum izvorăsc, din gingășia naturii iar în cele din urmă, cu ochii înrouați de bucurie să-și adune gândurile într-o petală de nufăr, să le ascundă în sufletu-i curat, cu modestie.

Dincolo de orizontul filozofiei, înflorea o zi obișnuită, încinsă de razele binefăcătoare ale soarelui topit de perfecțiune. O zi firească tocmai prin îndeletnicirile curgânde ale traiului. Pe străzile presărate cu oameni grăbiți, bălțile fierbeau înăbușit, oglindind printre timp câte-un chip de licean îngândurat ori sprinten. Elena, Alina, Maria, Dana, Marius și multe altele sunt nume de suflete încarnate în frumusețe și tinerețe. Bucuriile școlii pot fi și bucuriile vieții...

– Clasa a X-a, la laborator, vesti profesorul de fizică, la intrare.

După ce închise ușa după sine i se păru că aude un zgomot ciudat.

– Care e necontrolatul? Măi, parcă ai fi în junglă și nicidecum într-o sală de clasă. De fapt, ce să-i ceri omului bun simț, dacă nu-l are! făcu Pruteanu fără să știe cui se adresează.

Era un profesor micuț de statură cu o bărbuță castanie în jurul unui obraz oval, cu ochii albaștri alungiți spre tâmplele puțin ninse de timp, cu buzele roșii ca date cu vopsea

și cu părul castaniu ondulat ușor în jurul unei frunți mate. Fizic fără nici un raport cu moralul uscat al omului trecut de 35 de ani, Mihai Pruteanu afe-meiatul, nu avusese decât aventuri obscure al căror pomelnic el singur îl cunoștea. Se spunea că ar fi căsătorit cu o fostă elevă mai mică decât el cu vreo 24 de ani, dar toate bârfele rămâneau sub semnul incertitudinii deoarece niciodată nu fu văzut însoțit de cineva. Ceea ce rămânea indiscutabil era că preda destul de bine încât elevii înțelegeau materia. Dacă mai rămânea vreunul în urmă nu era decât din cauza interesului său.

– Cine lipsește?

– Nimeni, răspunde Alina cochet.

– Perfect, atunci vom asculta pe...

Inimile țâțâiau de frică deoarece după figura de adineaori aveau de suferit. Oricând li se putea trânti o problemă cu cheie și terminau ca în tragediile lui Sofocle.

– ...Paraschiv, anunță profesorul azvârlindu-și stiloul pe catalogul deschis. Ce ați avut voi pentru astăzi?

– Noi am avut de pregătit lecția... curentul... ăă...?!

– Ce dracu', ai asurzit? Tu nu auzi cum suflă

ăștia. Îți sparg timpanele nu alta. Cine mai scoate o singură vorbă ia nota unu!

Coborând și ridicând ochii în tavan, elevul se chinuia „ca Hristos pe cruce”, cum era vorba profesoarei de economie

– Nu știi?

– Nu, răspunde elevul ușurat.

– Și de ce nu vorbești așa de la început? De când te muncești tu aicea mai trăgeai un pui de somn, acolo în fundul clasei. Și tu, Elena, te-ai dus tocmai în spate; ori crezi că facem adunare de birou?

Auzind reproșul Elena se strâmbă ascuns. Dacă ar fi văzut-o fără îndoială că ar fi ascultat-o. Dar...

– Dacă mai ascult pe vreunul dintre cei trei crai, sigur îmi fac o colecție de 3, dar pe astăzi poate le ajunge.

– Uff! Pufni Marius, intrigat de aluzia profesorului.

Nu după mult timp profesorul înșiră pe masă alternatoare, consumatori, rezistențe, conductori și ce mai era necesar aplicației practice. Elevele șușoteau:

– Ia, privește-l ce caraghios e! Mic și cu hainele alea turnate parcă de sus, pare a fi un saltimbanc. Oare nevastă-sa nu-l vede când pleacă?

– Dacă o fi vreuna căreia îi place să fie numai ea modernă, atunci ce vină mai are bietul de el!

– Hai, nu zic modern, dar nici măcar o curea nu poate să-și pună la pantalonii ăia spânzurați neglijent?! Dacă-l mai privesc puțin constat că apare ca unul fugit de acasă.

– Poate ne vede, că...

– Stancu Maria, ce faci acolo?

– Gând la gând cu bucurie, șopti Maria kolegei sale.

– Despre ce era vorba, știi?

– Despre curentul defazat în urma tensiunii!

– Bina, ia loc. Deci, curentul...

– Dădeam de naiba dacă nu mă uitam la grafic, șopti fata aproape leșinată de frică.

– Ei, las-că nu era prima dată. Încăpățânatul și afurisitul ăsta e în stare să te întrebe de curenții lui și în groapă. Am auzit că are un băiat foarte...

– Ia, mai lasă-mă cu prostiile tale. Ce nu se mai aude în școala asta!? L-ați însurat, l-ați făcut tată și nu m-aș mira că mâine poimâine să aud că se plimba prin parc cu nepotu-său.

– Prostii, adevăruri, dar nu vezi cum îi umblă ochii?

– Și ce? Nu uita că mai întâi îi umblă creierul!

– Spune drept, ai vreo slăbiciune pentru cioara asta deșteaptă?

– Cu cât e egală tensiunea la borne? întrebă Maria evitând răspunsul.

– Fiecare cu damblaua lui, dar vezi că atâta ți-ar trebui cu Dona. Ar fi în stare să te mănânce. Nu ai văzut cum roșesc amândoi? Ha, ha, ha!

– Ce-ai pățit Tudoran?

– Nimic!

– Ei, nimic! Te distrai de minune. Cine știe la ce Făt-Frumos meditati tu așa satisfăcută.

Ioanei îi veni din nou să râdă, dar își mușcă buza de jos cu atâta brutalitate încât se încruntă.

Aplicația se sfârși pe așteptate. Urma ora de utilaj, cum îi spuneau elevii. Inginerului, bărbat prezentabil, întinerit față de vârsta sa de peste 40 de ani, îi stătea admirabil cu catalogul în mână. Elena simți o nădușeală ce-i cuprinse întreg sufletul atunci când Teo Merianu îi citi numele. Îi căuta ochii.

Inginerul roși și el puțin. Era o „deprindere” nouă în circulația sângelui pe care Elena, și numai ea, știa să i-o provoace prin privirile ei întunecate de frumusețe. Simțea o ușoară jenă dar afrontul dispărea risipit de înfățișarea fragilă a inamicului. Rămânea voluptatea efortului sanguin. Fata nu pricepea mecanismul dar trăgea concluzii precise.

Niciodată Elena nu se găsea așa neputincioasă, cum se surprindea în prezența lui. Acolo, alături de colegii ei, încerca să nu-l mai privească insistent și dorea ca de fiecare dată să i se adreseze altfel, mai delicat față de ceilalți. Ca într-un ochi de baltă gândurile i se învârteau încercând să le prindă pe ale celui alt acum proptit de spătarul scaunului cu privirile peste tot dar niciunde, fără vreun gând precis. Și el voia să se uite înspre banca fetei. Simțea foarte bine că dintr-acolo se umple un gol în traiul său bine înșăilat. Făcu câțiva pași înainte, apoi o voltă pe călcâie, de fapt o cotitură majoră în existența lui. Ținând pumnul stâng bine strâns, inginerul surâse.

Când soneria opri cursa infernală a sufletelor fiecare simți dorința de a fi împreună. Risipindu-și întristarea, Elena scrisse pe un colț de hârtie: „Un dor nebun, față de trecut. Viața, asemeni unei cărți a fost deschisă de un vânt tot atât de nebun. Nu, e iubirea sau poate mă înșel. Oricum, e prezentul a cărui sclavă sunt. Sufletul ca o mare inundată de razele sau obscuritatea zbulciturii. Odată cu vremea, cu frumusețea măsurată în infinit se desprinde, se topește o pojghiță sufletească”.

În pauză fu întrebat, oarecum îndrăzneț, că chiar asta e părerea lui despre ea? Se tot cumpănea de pe un picior pe altul, frământându-și mâinile și plimbându-și privirile de la chipul inginerului la ușa coridorului. În mod deosebit atrăgea atenția rapidă schimbare a culorii feței: când pete roșii îi colorau obrazii, când se făcea lividă.

Văzând-o tare emoționată se uită câteva secunde la fața ei apoi cu gingășie o mângâie pe obraz, gest oarecum reflex determinat de dragostea lui pentru copii, dar și de fâstâceala fetei care părea să spună mai mult. Rămas puțin pe gânduri, după un fior ce-i parcurse întreaga ființă, observându-i fruntea înaltă cu sprâncene potrivit de groase deasupra unor gene lungi ce clipeau acoperind niște ochi căprui, tare neliniștiți și frumoși. Ceva se muiase dintr-odată, făcându-l să-și îndrepte mai cu luare aminte atenția la fata înaltă și voinică, cu părul tăiat sub urechi, purtat aproape lins. Cum ea, la un moment dat nu-și mai feri ochii, rămase o clipă cu ai săi pironiți în adâncul lor fără a-și putea explica chemarea de acolo. Se încruntă ușor întorcându-se stingherit:

– Fii sigură că dorința mea este să înveți cât mai bine. Numai să demonstrezi că poți. Așa că te voi ajuta să-ți corectezi... imaginea!

– Nu mă interesează nota în sine. Eu n-am fost niciodată elevă slabă, nici măcar ca fizic...

– Cât de curând vreau să-mi schimb opinia, mai exclamă îndepărtându-se pe scări.

În sinea lui ar fi vrut să nu plece de lângă fata care rămase mofturoasă și roșie să-l vadă intrând în cancelarie. Niciodată nu-i trecuse prin gând să se gândească la eleve decât ca la copiii săi. Îi plăceau pentru îndrăzneala lor, pentru naivitatea și proștețimea lor, ca dintr-o familie ceva mai mare.

Inginerul ar fi dorit să descopere pe cei interesați de problemele specialității sale cărora să le consacre eforturi sufletești. Visa, astfel să dureze și aici, astfel, ceva clar, mai ales că se ambiționa să creadă că poate fi cel mai bun în specialitatea sa. Ceruse la diferite clase să i se comunice cine are preocupări mai deosebite pe această linie, dar nimeni până acum nu se prezentase.

Și iat-o înainte de ora următoare pe coridor cu

o schemă simplă în care încerca să-și imagineze un mecanism complicat. După ce-și aruncă ochii pe foaie, exclamă:

– Asta-i literatură, nu tehnică. Eu tot am fost suplinitor de română, mai degrabă te ajut să te realizezi acolo, pentru că eu însumi scriu câte ceva.

Fata-și aplecă ușor capul fără a-și lua ochii de la inginerul care începu să fie neliniștit. Parcă nu mai suporta privirea insistentă a fetei rămasă contrariată în așteptare. Intră oarecum dezamăgită după el în clasă și se așeză tăcută la locul ei.

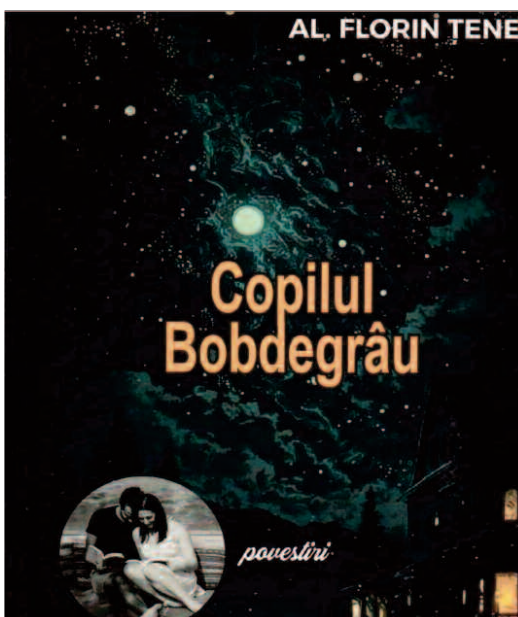
Veni cu o compunere scurtă a treia zi cuprinzând idei și expresii interesante, metafore durabile dar și greșeli de ortografie, privindu-l aproape pierdută și încercând să-l țină cât mai mult de vorbă. Văzând că el tot evită îl întrebă:

– Spuneți-mi când aveți mai mult timp să stăm de vorbă?

Copilul Bobdegrâu...

Luna iulie aurise lanul de grâu. Toma, în fiecare dimineață, de cum se scula intra în lanul de grâu, frecând câte un spic să vadă dacă e copt bobul. Lua în palmele-i aspre de muncă, câte un bob, și se uita la el ca la icoana lui Iisus. „Dacă mă uit bine văd în el chipul Fiului Domnului! Încă nu e de treierat. O să fie o recoltă bogată”. Însă, îl nemulțumea faptul că Maria, fiica lui de 17 ani rămăsese gravidă cu un tânăr student de la filologie, care a îmbătat-o cu poeziile lui publicate. Aducându-

și aminte, s-a dus acasă nervos, a luat toporul și dorind să-i dea în cap Mariei, a sărit nevastă-sa care a pus mâna pe coada toporului ridicat, împiedicându-l să facă o crimă. „Să nu te văd, târfo! Ori te duci și avortezi, ori te măriți cu derbedeul ăla, sau te omor! Ai auzit? Să nu te mai văd pe aici!”... Maria a plecat plângând în satul vecin la o mătușă din partea mamei. Pe drum se tot gândea. „În nici-un caz nu avortez. E suflet de om. Are dreptul la viață”... zicând așa, își mângâia pântecul care rotunjit de-binelea. Încercase ea să ascundă, față de săteni, sarcina, lărgind rochiile, strângând pântecul cu cordonul, dar, dacă, se uita cineva mai atent observa sarcina. Înainte de a ajunge la ruda din satul vecin, i-a venit sorocul, și intrând în lanul de grâu, galben ca vergihetele mirilor, a născut. Plină de sânge, înțepată de spini și urzici, având copilul înfășat într-o bluză pe care o avea peste combinezon, mergând prin spatele caselor oamenilor, unde grădinile își dădeau roadele anului, cu dureri în trup și în suflet, a ajuns la spitalul din comuna vecină. Acolo a întâmpinat-o o asistentă medicală, Leana, ceva mai învârstă ca ea. Doctorița Mușulescu a internat-o și i-a aplicat un tratament anti infecție, iar bebelușul a fost internat în salonul de puiericultură, unde mai erau câțiva mititei. După o zi, asistenta medicală i-a adus în salon copilul pentru supt. Și, tot

atunci, Maria i-a cerut o coală de hârtie și un pix. După ce i-a luat copilul și l-a dus în salonul celor mici, Maria s-a apuca să scrie o scrisoare, pe masa din salon.

„Dragă Copilule născut în lanul de porumb, Te rog să mă ierți că te-am părăsit. Te-am născut într-un lan de grâu, Am doar 17 ani, și tatăl meu mă ucide dacă află că am născut. Pe mine mă cheamă Maria și pe tatăl-tău, care este student la filologie, îl cheamă Doru Tănăsescu, poet care publică poezii prin reviste. Să dea Dum-

nezeu să ai noroc în viață! În sufletul meu de mamă te voi iubi cât voi trăi. „Vei rămâne pentru mine copilul născut în lanul de grâu”. Te rog să mă ierți! Maria, a lui Toma, mama ta”

Pe înserate, a lăsat scrisoarea pe noptieră și a plecat din spital în hohote de plâns. Ruda familiei, din acea comună, a primit-o cu brațele deschise, neștiind că a născut. Între cele două familii exista o divergență pentru un pogon de pământ. Și nu comunicau între ele.

– Tanti Lenuța am venit la matale că tata m-a izgonit, fiindcă am zis că e dreptul lui matale asupra pogonului! A mințit Maria.

– Bine fa! Stai la noi cât oi putea!

– Am să vă ajut la munca câmpului, la toate cele...

– Bine... hai să cinezi că s-a înserat, și oi fi obosită de atâta drum!

Copilul născut în lanul de grâu a fost înfiat de doctorița Viorica Mușulescu, șefa „Secției Nașteri”, căsătorită cu medicul internist Traian Mușulescu. Nașă de botez a fost asistenta medicală care a primit-o pe Maria cu copilul în brațe. Femeia aceasta, păstrând scrisoarea cu sfințenie, i-a arătat-o doctoriței înainte de botez. Citind scrisoarea doctorița Viorica, s-a hotărât să-l boteze cu numele Bobdegrâu.

Părinți adoptivi, și mai târziu colegii și cunoscuții îl numeau Bob. Familia de medici Mușulescu, nu peste mult timp, s-a mutat la București, medici la spitalul Pantelimon. Bobdegrâu a fost educat și crescut cu mare grijă. Învăța bine și lua note foarte bune. Se evibentiașe ca bun jucător de baschet. Crescuse înalt, brunet cu ochii albaștri. Părinții adoptivi nu i-au spus niciodată că a fost născut într-un lan de grâu și că părinții adevărați sunt alții. Student la medicină s-a evidențiat ca bun în domeniul medicinei generale, mai ales și pentru faptul că iubea oamenii. Seara în camera sa din vila construită de familia Mușulescu în Pipera, citea și poezie. Îi plăcea cum scrie poetul Doru Tănăsescu. Îi citise volumul de poeme, cumpărat de la Librăria „Eminescu”, intitulat „Abatere de la fișec”, învățase, chiar, pe dinafară poezia care dădea titlul volumului, „Un verb ce-a încăput într-un Cuvânt”: Se roagă în silabe la mormântul unui sfânt/ Și o rimă rebelă ieșită din lege/ Se-așază rubin pe coroana unui rege;/ Iese icoana din cerul unei rostiri-/ Fraza încheie clipa din sfințiri./ Poetul-verbul unei abateri de la fișec/ Poartă sub aripi visul îngeresc./ El este și ploaie, secetă și duh,/ Pasăre măiastră rătăcind prin văzduh.”

După șase ani de medicină și încă câțiva de rezidențiat, s-a căsătorit cu o colegă, fiind repartizat în comuna în care s-a născut Bobdegrâu. Soarta a făcut să locuiască în aceeași casă în care au locuit părinții lui. Asistenta medicală Leana se pensionase. Dar, aflând că Bobdegrâu s-a stabilit cu soția în comună, o bucurie ne definită a cuprins-o. „Eu l-am moșit!” Și-a zis cu mândrie în gând. În timp ce a căutat scrisoarea lăsată de Maria pe noptiera din salon cu 30 de ani în urmă. Până la urmă, răscolind toate hârtiile pe care le avea într-un dulap, a găsit-o. Printre primii pacienți pe care i-a avut tânărul medic, pe care îi vizita zilnic, a fost bătrânul Toma, bolnav de diabet cu multe complicații. Bobdegrâu nu bănuia că acel bătrân slab și muribând este, practic, bunicul său. Îl îngrijea, zilnic, venind cu șareta trasă de Steluța, o iapă, care nu vedea cu un ochi, să-i facă perfuzii.

Într-o zi a fost chemat la Maria, să o consulte. Avea tensiune. I-a prescris medicamentele, și, chiar el, s-a dus la farmacie și i le-a cumpărat.

-Cât a costat domnule doctor? Trebuie să vă dau banii!

-Nu costă nimic!

Femeia nu bănuia că acel medic, care o consultase, era chiar fiul ei, abandonat în spital și născut în lanul de grâu. Nici Bobdegrâu, cunoscut în sat cu numele de Bob, nu bănuia că acea femeie, țărancă, era mama lui. Doctorul se purta cu toți locuitorii satului la fel, cu empatie și lupta pentru sănătatea lor. Nici unul din sat nu bănuia că acel tânăr frumos, brunet cu ochii albaștri era consăteanul lor, născut în lanul de grâu. Doar fosta asistentă medicală, cunoștea adevărul. De aceea păstra scrisoarea cu sfîntenie. Repartiția soților Bobdegrâu Mușulescu și Sonia în comuna unde fuseseră medici părinții lui Bob, i-a nemulțumit pe familia băiatului. Părinților le era teamă că băiatul lor v-a descoperi adevărul. În ruptul capului nu ar fi dorit acest lucru. Nu de puține ori își spuneau: „Adevărați părinți sunt cei care cresc copilul, nu cel care l-a născut!”. Trăgeau speranța că Bob nu v-a afla niciodată. Asistența medicală, aflându-se grav bolnavă, i-a fost teamă că duce în mormânt taina copilului născut în lanul de porumb. Pe când doctorul Bobdegrâu se afla la căpătâiul ei, făcându-i tratamentul necesar, a scos cu mare greutate scrisoarea de sub căpătâiul patului.

-Domnule doctor, nu vreau să mor, fără să cunoașteți adevărul!

-Nu ai să mori! Nu te lasă medicina, nu te las eu!

-Așa mi-a scris Dumnezeu, că mi-a sosit ceasul! Și nu doresc să mor cu un adevăr ce -l am la inimă. Citiți această scrisoare! I-a întins hârtia îngălbenită de vreme și l-a privit pe medic printre genele întredeschise. Bobdegrâu a luat scrisoare, citind-o cu mare atenție. Apoi a stat pe gânduri.

-Și asta sunt eu?! A întrebat într-un târziu tânărul medic.

-Dumneavoastră! Eu v-am îngrijit în spital, până va înfiat familia Mușulescu, medici aici.

-Și mama unde este?
-La doi pași de-aici. Maria lui Toma!
-Aa ...bătrânul căruia îi fac perfuzii!
-Da! A gonit-o pe Maria că rămăsese gravidă cu...
-Adică eu eram în pântecul ei?
-Da!
-Și tata?
-E...unul care „taie frunze la câini”! Scrie poezioare prin fițuici. Nu face nimic...decât scrie!
-Cum îl cheamă?
-Doru Tănăsescu!
-Doru?! Țsta e un poet mare, pe care-l citesc cu plăcere...
-O fi! Dacă ziceți dumneavoastră, care aveți atâta carte... dar pentru una ca mine și ca alții care nu citim, e un nimeni în drum... iertați-mă că îndrăznesc să zic așa...
-Îmi dai mie scrisoarea?!
-Am păstrat-o pentru copilul născut în lanul de grâu.
-Mulțumesc! Medicul a luat hârtia îngălbenită de vreme și a împachetat-o cu grijă, punând-o în buzunarul de la pieptul hainei.
Înainte de a pleca i-a luat tensiunea și pulsul.
-N-ai să mori tanti Leana! Dumnezeu te mai lasă lângă noi.
-Mulțumesc, Doamne! Domnule doctor, vedeți că lângă stâlpul prispei e o sacoșe cu ouă pentru dumneavoastră.Să le mâncați sănătoși cu doamna!
-Nu iau nimic tanti Leana! Păstrează-le pentru Sfintele Paști.Mai sunt câteva zile...
A ieșit din curte, a dezlegat pe Steluța care o legase de stâlpul porți, s-a urcat în șaretă și s-a dus la bătrânul Toma, să-i facă perfuzia.
Ajuns, a intrat în casă.Și înainte de a-i face tratamentul, i s-a adresat, cum nu i-a spus niciodată.
-Bunicule, am să lupt să te țin cât mai mult pe pământ lângă noi!
-De ce-mi zici, bunic?!
-Fiindcă îmi ești! Eu sunt băiatul lui Maria, pe care n-ai lăsat-o să nască. Și ai alungat-o...
-Matale?!Doamne iamă!
S-a lăsat o tăcere adâncă în cameră.Un șiroi de lacrimi au început să-i curgă pe obraz.

-Iartă-mă nepoate! Am fost nărod, n-am știu ce fac! Credeam că viața e o veșnicie.Nu e așa.E doar o durere, și gata!

După ce i-a făcut tratamentul, Bobdegrâu l-a sărutat pe frunte.

-Bunicule, deocamdată Dumnezeu te mai lasă lângă noi.

-Mulțumesc nepoate!

A ieșit și a îndreptat șaretă spre locuința sa dată de primăria comunei.Ajuns, a lăsat șaretă în poartă și a intrat în casă.

-Dragă Sonia, mergem să o cunoști pe mama care m-a făcut!

-Cum mama?! Nu e doamna doctor Mușulescu?!

-Dânsa e mama care m-a crescut! E vorba de...mama care m-a născut!

-Păi... „Mama este banca la care ne depunem toate rănilile și toate grijile”, spunea Thomas De Witt Talmage, mama asta nu a fost ”banca”, de care face vorbire înțeleptul.

-Așa e... așa au fost vremurile...așa a dorit bunicu... Hai să mergem!

-Care bunic?

-Nenea Toma care i-ai făcut și tu perfuzii!

-Doamne! Încurcate sunt ițele vieții!

-Hai să mergem!

De data asta nu a mai luat șaretă. Au mers pe jos. Oamenii care treceau pe lângă ei îi salutau cu respect.

Ajunși la poarta Mariei, Bobdegrâu a început să strige.

-Mamă! Mamă Maria!

În prispa cerdacului s-a ivit o femeie cu baticul legat peste gură.Încă se mai cunoșteau trăsăturile frumoase ale tinereții.

-Ce este muică? A întrebat femeia, îndreptându-se spre poartă.Aaa...domnul doctor?!

-Mamă, mamă! Eu sunt copilul născut în lanul de grâu!

Când a auzit aceste vorbe, femeia a înlăcrimat îmbrățișându-l. A înlăcrimat și Bobdegrâu. A înlăcrimat și Sonia. S-au îmbrățișat toți trei.

-Iartă-mă, fiule!...

TATĂL NOSTRU

Marcel era proaspăt absolvent de liceu, băiat bun, de la țară, cu origine sănătoasă, adică provenind dintr-o familie respectabilă de țărani săraci lipiți pământului care îi hrănea pe toți ai casei împreună cu un porc și câteva găini. Penultimul, după ce că trebuia să fie îngrijit tot timpul, era atât de murdar încât a reușit să înțeleagă de mic fără a mai fi nevoie să ceară lămuriri suplimentare, ce însemna să trăiești în niște adevărate cocine de porci, așa cum mai auzise el despre unii.

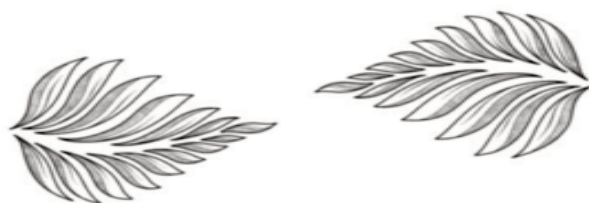

Pe lângă faptul că nu făcea nimic altceva decât să mănânce ca un porc exact la fel ca unii semeni de-ai noștri și să grohăie cât era ziulica de lungă atunci când nu dormea, spre deosebire de cei bipezi, el măcar se lăsa sacrificat drept mulțumire o singură dată pe an pentru o perioadă relativ scurtă de îndestulare a familiei, comparativ cu cele vreo câteva găini care, zilnic uneori și nu prea, își aduceau o contribuție mai substanțială. În ouă, bineînțeles, utilizate pentru alimentație de cele mai multe ori sub formă de scrob (ca să se poată împărți un număr mai mic de ouă la un număr mai mare de oameni). Asta în cazul în care mai rămâneau după achiziționarea de gaz și țilindre pentru lampă, sare, chibrituri, caiete pentru școală, condeie, cerneală și alte mărunțișuri care se cumpărau de obicei contra ouă de la cooperativă, un ou valorând 40 de bani dacă trecea printr-un inel de metal special destinat respectivei verificări și 55 de bani dacă se încăpățâna să nu treacă.

Deși mulți nu ar crede, totuși nu aveai cum să uiți copilăria petrecută în aceste condiții de trai minunate, deoarece lumea satului oferea în compensație posibilități imense de distracție după imaginația fiecăruia, și de alimentație sănătoasă, naturală sută la sută. Dacă îți cășuna s-o iei razna, puteai să nu dai pe-acasă ore întregi, dacă nu chiar zile (deși nu era prea indicat s-o faci) te puteai hrăni cum nu se poate mai bine cu mure, fragi, pere sălbatece, cireșe, po-

rumbele, alune, semințe de bostan și de răsărită, mălăieș, pur (un fel de usturoi sălbatec), măcriș, secărică și multe alte ierburi și rădăcini comestibile pe care era obligatoriu să le cunoști de mic, altfel o puteai lua razna și la propriu. Desigur, numai cât ținea vara și începutul toamnei, că după aia îți trecea cheful de independență. Nu duceai lipsă nici de carne, ba chiar din cea mai indicată de nutriționiști, albă, de pește prins direct din rîu, prăjit pe jar și presărat cu

sare neiodată din cutia de chibrituri pe care Marcel, la fel ca mai toți băiețandrii din sat, o purta în buzunar când pleca în peregrinări. Dar cum fericirea asta nu avea cum să dureze prea mult din păcate, așa cum li s-a întâmplat multora, după câțiva ani, vrând-nevrând, trebuia să dea dovadă și de maturitate și să-și hotărască singur soarta, pentru că în baza ălor bătrîni, cea mai simplă variantă era să faci ucenicie într-o meserie din care să-ți câștigi cât mai repede banul. Din păcate, alegând calea mai dificilă și cam fără viitor, după părerea unora, culmea era că ajunsese și el să le dea dreptate după câțiva ani, ceva mai mulți, mai ales după ce scăpaserăm în sfîrșit de dictatura comunistă. Atunci putea să jure că parcă simțise și el cum îl mîna din spate un vînt de libertate! Și așa deodată și-a adus aminte de binecunoscutul banc cu Bulă, în care se spunea că nu e bine să ne lăsăm pe tînjală, deoarece încă suntem cu un pas în socialism și cu unul în capitalism, iar Bulă se mira cum de rezistam să stăm așa crăcănați de atîția ani. Era la mintea cocoșului că de vreme ce capitaliștii mai aveau un pas până să cadă în prăpastie, așa cum se spunea, noroc cu acest vînt de libertate, că în sfîrșit am reușit să-i depășim.

Ca atare, ignorând sfaturile pesimiștilor, nici Marcel nu avea de gând să se lase pe tânjală. Ce să-i faci! Așa-s tinerii, nu ascultă de sfaturi, probabil în virtutea adevărului de necontestat pe care ajungi să-l cunoști după un număr de ani, că sfaturile sunt bune numai dacă le-ai cerut, nu și dacă ți s-au oferit fără să-ți fi manifestat în vreun fel dorința de a le primi. De vreme ce mai toți proștii terminau liceul, era de neconceput ca el să rămână mai prejos și când s-a văzut absolvent, s-a hrănit o vreme cu feliușele și admirația celorlalți, după care și-a dat seama, că nu prea țin de foame și că era nevoie de ceva mai mult, un absolvent de liceu teoretic având posibilități limitate de a-și câștiga cele necesare traiului independent. Sperând că odată cu instalarea democrației noi în locul celei vechi va apărea zicala „deștept să fii, noroc să ai”, nu avea de gând să se oprească din evoluție. Imediat după terminarea liceului, s-a înscris la examen la Universitate. Oarecum vesel și puțin îndrăgostit, că așa stătea bine unui proaspăt absolvent, în ziua în care era planificată lucrarea scrisă, atât el cât și alți colegi, nerăbdători și emoționați, se treziseră dis de dimineață. Era să spun cu noaptea-n cap, dar n-ar fi fost corect, deoarece respectând adevărul istoric, asta avea să se întâmple ceva mai târziu. Nefiindu-le foame, n-au mai călcat pragul cantinei și au luat-o încet pe jos către Universitate, numai că oricât de încet ar fi mers, mai era încă mult până la ora stabilită. În plus, aerul de dimineață stârnindu-le și foamea, au fost repede de acord cu propunerea unuia din grup de a face un scurt popas la restaurantul cu autoservire Expres de la Fundație. S-au așezat toți la o masă și după ce au înfulecat câte o porție de sarmale cu mămliguță, constatând că nu pierduseră timp suficient și că mai era încă mai bine de o oră și jumătate de așteptare, cel cu ideea i-a avertizat că n-ar prea fi indicat să aștepte pe holurile Universității, deoarece riscau să cadă pradă creșterii intensității emoțiilor. Ca atare, după părerea lui, puteau să petreacă în condiții de relaxare restul de timp chiar în local, și, de ce nu, pentru a alunga și emoțiile inerente, puteau sta la palavre înveselindu-se cu un coniac, mic desigur, care nu avea de ce să le strice, ba dimpotrivă. Și într-adevăr, văzând că nu le-a făcut nici un rău, au mai servit unul, și încă unul, simțind cum emoțiile dispăruseră cu desăvârșire. Pentru Marcel era prima aventură de acest gen și chiar

se simțea foarte bine. Cât stătuse pe scaun, desigur, că după ce s-au uitat la ceasuri și au hotărât că e cazul să plece, Marcel simți cu uimire că scaunul se cam îndrăgostise de el atât de tare, încât nu-i mai dădea voie să se ridice. Dar n-a fost decât o senzație de moment, deoarece cu oarecare efort a reușit să se sustragă tentației de a rămâne. Ce s-o fi întâmplat în scurtul drum de la Expres până la Universitate, nu știa, dar abia în acel interval de timp s-a trezit cu noaptea-n cap. Fiindcă după ce s-au dat subiectele, cu toată bunăvoința și strădania lui, simțea că parcă trebuia să sape undeva în gol, fără niciun rezultat și după ce a terminat, era convins că lucrarea lui conținea toate rezolvările necesare pentru a fi notată pe merit exact cu cât avea nevoie ca să nu fie admis la proba orală. Norocul lui. Deoarece se pare că totuși, după ce-i dăduse un șut în fund, norocul s-a gândit că nu era cazul să-l lase chiar așa de izbeliște. Pe vremea aia, la sate era criză de cadre didactice și dacă nu reușeai la examenul de admitere la Universitate, ceea ce i se întâmplase și lui Marcel, te puteai angaja ca învățător sau profesor suplinitor cu un salariu de vreo opt sau nouă sute de lei, chiar destul de rezonabil așa spune, având în vedere că exista posibilitatea de a găsi relativ ușor găzduire „all inclusive” cum se spune astăzi, cu doar trei sute sau trei sute cincizeci de lei pe lună. Și nu era de ici, de colo nici șansa de titularizare după vreo trei ani de cursuri de calificare care se organizau de vreo două-trei ori pe an la inspectoratele școlare județene pe durata vacanțelor, la finalul cărora în urma unui examen, puteai deveni cadru didactic calificat. Ce noroc pe unii!

Așa stând lucrurile, începând din septembrie al aceluiași an în care absolvise liceul, pășea pe culoarul spre cancelaria școlii din comuna pe care singur și-o alesese – bineînțeles alta decât cea în care își avea domiciliul, că de, era mai greu s-o faci pe profesorul în satul tău – sigur pe sine în aparență, dar în fapt tremurând de emoții în sinea sa, cu toate că, sau poate tocmai din cauză că era într-o postură total diferită de cea în care fusese nu mai puțin de unsprezece ani.

Dacă se gândea bine, putea fi mulțumit că i se dăduse un post de învățător și că în caz de abateri de la disciplină a vreunor flăcăiași care repetau a doua sau a treia oară clasa a șaptea, destul de apropiați de vârsta lui, nu era nevoit să facă uz de forță având în vedere statura sa impunătoare, de bărbat ceva mai înalt de un metru și jumătate, dar în compensație destul de pîrpiriu.

Toate bune și frumoase, îi plăcea la nebunie acel „să trăiți dom' vățător”, cu care era întâmpinat când trecea pe uliță, copiii erau cuminți, doar un lucru nu-i prea plăcea. Fiind suplinitor, în fiecare zi trebuia să facă planuri de lecții. Nu-l deranja faptul că era nevoit să le scrie, ci că o făcea degeaba, fiindcă oricum nu se uita nimeni pe ele, nici măcar directorul care le verifica după dată și le semna. Și cum „dom' vățător” Marcel nu suporta ideea de a fi luat de fraier, ditamai cadru didactic, s-a gândit că n-ar strica să-i dea o lecție domnului director, care prea își dădea aere, având în vedere că, după cum bîrfeau unii, destui de mulți, avea ceva mai puține studii decât el. Nu de alta, dar cu toate că fuseseră folositoare la început, după ce prinseseră metodologia de desfășurare a unei ore la clasă, deveniseră practic inutile. Dar cum nu erau singurele acțiuni inutile cunoscute sau auzite pînă atunci, în virtutea inerției, treaba mergea șnur. Fără a se abate de la conștiinciozitatea dovedită pînă atunci, Marcel a pregătit două planuri de lecții respectând întru totul cerințele, le-a prezentat directorului care ca de obicei a verificat data și le-a semnat, fără a bănuși măcar că erau puțin mai altfel, diferența constând în subiectele lecțiilor care erau nici mai mult, nici mai puțin decât cele mai bine cunoscute rugăciuni, Tatăl Nostru și Crezul. Așa cum era de așteptat, s-a dus buhul în toată comuna, dar similar zicalei conform căreia „ce știe tot satul, nu știe bărbatul”, domnul director a aflat câteva luni mai

târziu. Așa că domnul Marcel a fost pe neașteptate scos de la oră de moș Vasile – omul de serviciu care executa cam toate ordinele ce nu țineau direct de procesul de învățămînt – și trimis de urgență la dom' director. Așezat la birou și foarte serios, i s-a adresat cu un ton oficial și destul de rece:

– Domnu' învățător, vă rog să-mi prezentați caietele cu planuri de lecții!

Marcel, nefiind deloc surprins, se scuză respectuos:

– Dom' Director, dar nu am cum să vi le dau... că le am acasă. Adică, la gazdă.

– Nicio problemă. Mergeți și le aduceți!

– Dar am oră... – încercă să se fofileze Marcel.

– Mergeți fără grijă, că deja am trimis pe cineva să vă țină ora.

– Bine, dar...

– ???

– Păi, s-ar putea să nu găsesc gazda acasă... – încercă să câștige timp Marcel.

– O căutați, că doar n-o fi plecat în America, dar aveți grijă să nu vă întoarceți fără ceea ce v-am cerut.

– Am înțeles, să trăiți! Revin cât pot de repede.

N-a fost o problemă ca în aproximativ un sfert de oră să scrie alte planuri de lecții, să scoată capsele caietului respectiv și să le plaseze la locul cuvenit, reușind să prezinte directorului într-un timp record toate caietele cu pricina.

– Lăsați-le pe birou și mergeți la ore! – îl expedie acesta cu un gest scurt.

Inutil să mai spun că le-a studiat vreme de aproape două săptămâni, după care, cu un ton vizibil împlânzit, i le-a returnat, ținând să-l asigure că așa se fac verificări de obicei, că îi venise și lui rândul și apreciază că era un om ordonat și conștiincios.

Avea să afle mult mai târziu, când Marcel terminase cu suplinirea, că totuși ceea ce auzise era perfect adevărat și poate că întâmplarea avusese și o finalitate pozitivă, dat fiind că între timp directorul renunțase la verificarea formală a planurilor de lecții

MARELE ENESCU ÎN INIMA NOASTRĂ.

Despre viața și opera marelui muzician George Enescu, de la nașterea căruia s-au împlinit anul acesta 143 de ani, s-au scris sute și sute de pagini și s-au publicat, de-a lungul vremii, numeroase schițe biografice, monografiile literare sau volume beletristice semnate printre alții de Alexandru Cosmovici, Romeo Drăghici, Ilie Kogălniceanu, Viorel Cosma, Yehudi Menuhin, Emanoil Ciomac, Andrei Tudor, Miron Grindea, Cella Delavrancea, ș.a. Aceștia li s-a adăugat, în cursul anului 2014, cartea intitulată „Viața lui George Enescu” conținând docu-

Botoșani, în familia arendașului Costache Enescu și a soției lui, Maria, fiica preotului Cosmovici. A fost cel de-al optălea copil al familiei și sigurul care nu a murit în copilărie. În certificatul de naștere a fost înscris cu numele de Gheorghe iar în copilărie mama îl striga „Cocuța”, iar tatăl și mai apoi și fratele vitreg îl strigau Jorjâcă (Georgică). Guvernanta, de origine franceză, pe care a avut-o în copilărie, nu putea pronunța „moldovenescul” Jorjâcă, și, crezând că acesta vine de la două nume îmbinate ca la francezi, Georges (Jorj) și Jacques (Jac) îl striga Jorjac. În timp, acest apelativ, Jorjac, i-a devenit poreclă.

documente culese de Emil Pintilie, un matematician băcăoan dornic să cunoască cât mai multe lucruri despre cel mai mare compozitor român și să ni le împărtășească și nouă, cititorilor, interesați de marea personalitate, de George Enescu, cel ce se autodefinia: „În lumea muzicii eu sunt cinci într-unul: compozitor, dirijor, violonist, pianist și profesor. Cel mai mult prețuiesc darul de a compune muzica și nici un muritor nu poate poseda o fericire mai mare...”

Această opinie a fost împărtășită și de Andrei Tudor, autorul volumului „George Enescu. Viața în imagini” publicat în anul 1959, unde nota: „din multiplă sa activitate, în care s-a afirmat cu egală strălucire, opera componistică a lui Enescu reprezintă latura cea mai esențială și, desigur, cea mai trainică a complexe sale personalități artistice.” Documentele și fotografiile prezentate în volumul publicat de Emil Pintilie ne oferă posibilitatea cunoașterii a numeroase aspecte din viața marelui Enescu despre care bunul său prieten, Yehudi Menuhin, spunea: „Pentru mine, Enescu va rămâne una dintre veritabilele minuni ale lumii. (...) Rădăcinile puternice și noblețea sufletului său sunt provenite din propria lui țară, o țară de inegalată frumusețe.”

George Enescu s-a născut la 19 august 1881 în satul Liveni-Vârnăv, de lângă Dorohoi, județul

Despre copilărie, Enescu povestea: „...nu am fost un copil răsfățat, ci un copil adorat, până la exces, până la sufocare... Eram al optălea copil și totuși, copil unic: șapte frați și surori se născuseră până la mine... Dar nașterea mea le-a adus părinților mai multă spaimă decât bucurie: dacă aveau să-l piardă și pe acest al optălea copil al lor?”

A cunoscut încă din copilărie folclorul prin intermediul tarafurilor populare și tot de atunci a manifestat o înclinație extraordinară pentru muzică. Primele îndrumări muzicale le-a primit de la părinții săi, tatăl cânta la vioară iar mama la pian, și de la vestitul lăutar Niculae Chioru. La vârsta de trei ani a ascultat, în stațiunea Băltătești din apropierea satului natal, un taraf format din câteva viori, un nai, un țambal și un contrabas. A fost foarte impresionat și a doua zi a încercat să-și improvizeze o vioară dintr-o sfoară întinsă pe o bucată de lemn iar cu câteva bețișoare își imagina că are un țambal. În fragedă copilărie a învățat, de la tatăl său, melodia „Valurile Dunării” compusă de Ivanovici. La vârsta de patru ani a început să cânte la vioară iar la cinci ani a început, la Iași, studii de compoziție sub îndrumarea lui Eduard Caudella. Tot atunci a apărut în primul său concert și a compus prima sa lucrare pentru vioară și pian intitulată „Țara Românească”.

George Enescu în anul 1909

sursa foto: Arhiva Muzeului Național George Enescu

Bernard Gavoty în volumul „Amintirile lui George Enescu” redă din povestirile acestuia: „Eram, dacă-mi amintesc bine, un copil silitor și chiar destul de conștiincios. La patru ani știam să citesc, să scriu, să adun și să scad. Nu era meritul meu, căci îmi plăcea învățătura și aveam groază de aproape toate jocurile, mai cu seamă de cele brutale; le găseam nefolositoare, având simțământul că pierd timpul, fugeam de zgomot și de vulgaritate, iar mai mult decât orice simțeam un fel de spaimă înăscută în fața vieții. Ciudat copil, nu?”

În anul 1888, profesorul Caudella a constatat că învățământul muzical românesc nu prea mai avea ce să-i ofere micuțului său elev și l-a îndrumat să continue studiile la Viena.

La vârsta de 7 ani este admis la Conservatorul din Viena, cu o derogare de trei ani, atunci limita de vârstă fiind 10 ani. După un examen foarte sever este înscris la vioară principal și pian secundar. Între anii 1888 și 1893, aici, a studiat vioara cu Joseph Hellmesberger și compoziția cu Robert Fuchs iar apoi, între

1893 și 1899 la Paris compoziția cu Jules Massenet și Gabriel Faure și vioara cu M.P.Marsick. În anul 1893 George Enescu absolvă Conservatorul din Viena cu Medalia de aur. A fost un mare succes pentru el. Pe certificatul său de absolvire, în dreptul fiecărei materii, și anume: vioară, istoria muzicii, muzică de cameră, orchestră, cor este înscrisă calificarea primită: Nota I (excepțional). În anul 1894, aflat în vacanță în casa părintească de la Cracalia, compune „Poema Română”. Pleacă apoi în Franța unde își continuă studiile la Conservatorul din Paris. La 1 martie 1897 apare, pe scena Ateneului Român, pentru prima oară ca dirijor, interpretând „Poema Română” în primă audiție în țară. Această primă audiție a avut loc sub înaltul patronaj al Regelui Carol I și al Reginei Elisabeta. A fost momentul consacării acestui tânăr dăruit cu un talent deosebit despre care profesorii lui de la Viena și Paris spuneau că „are geniu”. La Paris norocul îl aduce în salonul prințesei Elena Bibescu, salon unde a fost prezentat unor personalități de excepție și unde a putut cunoaște lumea artistică pariziană și îndeosebi muzicieni iluștri.

La începutul secolului XX, Enescu concerta la Paris și București și era deja un artist cunoscut ca violonist virtuos, compozitor și dirijor.

În timpul primului război mondial, perioadă de restriște pentru România, sub imboldul lui George Enescu, muzica a alinat suferințe și a îmbărbătat suflete. După terminarea războiului ieșenii l-au sărbătorit pe Enescu, proclamându-l Cetățean de onoare al orașului Iași, deoarece el fusese acela care, în vremuri grele pentru țară a știut să revigoreze admirabil viața culturală, artistică și muzicală din vechea capitală a Moldovei. Deasemenea Conservatorul de muzică și artă dramatică din Iași l-a numit „profesorul său onorific” iar „Societatea Simfonică” nou constituită sub auspiciile sale l-a numit „Președinte de onoare”.

În 25 februarie 1919 George Enescu a dirijat concertul său de adio, la pupitrul noii orchestre simfonice ieșene dând astfel un mobilizator impuls viitoareii vieți muzicale a bătrânului și patriarhalului „târg al Ieșilor”. După război Enescu își reia în ritm alert seria turneelor și concertelor în străinătate. Activitatea sa pedagogică capătă deasemenea o mare importanță. Printre elevii săi se numără violoniștii Christian Ferras, Ivry Gitlis, Arthur Grumiaux și Yehudi Menuhin.

Acesta din urmă l-a cunoscut pe George Enescu în anul 1924 când violonistul român a concertat în fața publicului din San Francisco. Copilul Yehudi Menuhin, pe atunci în vârstă de opt ani, a asistat la concert și a fost fascinat de muzica maestrului. Despre acest moment memorabil el își va aminti peste ani cu mult drag: „Voiam să alerg în culise și să stau în apropierea lui. Mi se părea că ar fi fost suficient, pentru ca fericirea mea din seara aceea să fie deplină, dar știam că părinții nu-mi vor permite o asemenea îndrăzneală și nu am spus nimic. Nu l-am uitat însă niciodată pe Enescu”. În anul 1926, la insistențele părinților lui Menuhin, George Enescu acceptă să dea lecții de vioară fiului lor și să-i îndrume pașii muzicali fiind plăcut impresionat de abilitățile lui. În 1927, Menuhin vine în România și este găzduit la Vila Luminiș, locuința din Sinaia a maestrului Enescu. Aceste lecții au fost determinante pentru întreaga carieră a elevului Menuhin. El este impresionat de calitățile de pedagog și muzician ale maestrului, de personalitatea sa dar și de frumusețea României în totalitatea ei.

Încă din acei ani, între profesorul Enescu și elevul Menuhin s-a legat o strânsă prietenie ce s-a menținut toată viața. Yehudi Menuhin a păstrat un adevărat cult și o profundă afecțiune pentru Enescu pe care l-a considerat părintele său spiritual și pe care l-a ajutat mult în dificilele momente de la sfârșitul vieții. Între anii 1928 – 1929, Menuhin ajunge la Paris și, la recomandarea lui Enescu, ia lecții cu Alfred Busch. Tot sub îndrumarea lui Enescu, în 1931, realizează înregistrări cu acompaniament de pian, la unele participând și sora sa Heptzibach.

Peste ani, referindu-se la îndrumarea primită de la Enescu, Menuhin avea să declare: „Enescu mi-a dat lumina care a ghidat toată existența mea”. O înregistrare dintre cele mai importante este cea realizată în 1933 împreună cu Enescu când au interpretat „Concertul pentru două viori” de J.S. Bach. Aceasta a primit Marele Premiu al Discului Gramaphon și a constituit începutul unei îndelungi colaborări artistice și a unei frumoase prietenii. Încă de la vârsta de 20 de ani, Menuhin era considerat unul dintre cei mai buni violoniști ai lumii. El credea că muzica sa este literalmente p formă de vindecare umană prin care fiecare ar putea face pace cu sine însăși. Despre instrumentul care l-a consacrat, muzicianul spunea: „Vioara, prin claritatea senină a sunetului său, ne ajută să ne

Yehudi Menuhin și Ciprian Porumbescu în anul 1930

sursa foto: Wikipedia

păstrăm în bătaia vântului, ca o lumină în noapte, o busolă în furtună, ne arată o cale spre un rai de sinceritate și respect”.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Yehudi Menuhin s-a alăturat armatei americane pentru a susține moralul forțelor aliate și a prezentat peste 500 de concerte. Deasemenea a concertat pentru cei eliberați din lagărele de exterminare naziste, experiență care i-a marcat profund cariera ulterioară. Un eveniment deosebit a fost vizita lui Menuhin la București în anul 1946 când a venit să-l vadă pe profesorul său și reîntâlnirea cu Enescu a prilejuit o serie de concerte simfonice și de cameră susținute împreună..

În 1956, la prima ediție a Festivalului George Enescu, Yehudi Menuhin a cântat împreună cu David Oistrach „Dublul Concert pentru vioară” de J.S.Bach. La conferința de presă susținută atunci, Menuhin a spus: „Maestrul George Enescu a lăsat țării sale tot ce a avut mai prețios. Întreaga sa viață a fost o expresie a modestiei deosebite care îl caracteriza.

Enescu se gândea în primul rând la patria pe care o iubea mai presus decât orice, prin tot ceea ce reprezenta ea mai autentic și mai expresiv. De aceea, desigur, a prețuit el atât de mult folclorul românesc care este și rămâne supremul său tezaur artistic. Cred că este fericit poporul căruia îi aparține un om și un artist ca George Enescu”.

Yehudi Menuhin a decedat în anul 1999 la Berlin, la vârsta de 83 de ani, în urma unei suferințe cauzate de o severă bronșită. Avea încă numeroase planuri de viitor, înscrise într-un program bine conturat care cuprindea și președenția de onoare a Festivalului Internațional „George Enescu” din anul 2001. În 1994 a lansat un program european de educație în domeniul artelor, peogram care se derulează și în prezent în mai multe țări europene și vizează dezvoltarea creativității copiilor prevenind violența și resismul. În semn de cinstitie a memoriei lui Yehudi Menuhin, marele discipol și prieten al lui George Enescu, strada din Sinaia pe care se află situată Vila Luminiș (Casa Memorială George Enescu) poartă acum numele său. Deasemenea în anul 2019, la Paris, s-a inaugurat Promenada Yehudi Menuhin, în fața clădirii UNESCO unde acesta a activat între anii 1969 – 1975.

Sir Yehudi Menuhin a avut una dintre cele mai lungi și mai prestigioase cariere muzicale din secolul al XX-lea și s-a bucurat de aprecierea unanimă a melomanilor din întreaga lume și a criticii de specialitate. De-a lungul întregii cariere a fost răsplătit cu numeroase și binemeritate premii, ordine, diplome și medalii.

Cartea „Viața lui George Enescu” scrisă de matematicianul Emil Pintilie este structurată în paragrafe presărate cu numeroase documente și fotografii referitoare la consacrarea marelui muzician, la viața de familie, la întâlnirea cu Maria Cantacuzino și la căsătoria lor, la plecarea din țară și la ultimii ani de viață petrecuți la Paris. Deasemenea sunt prezentate o serie de persoane din familie și mari personalități din viața muzicală și culturală românească și internațională care au avut legături de prietenie cu marele Enescu și care, în anumite perioade, și-au pus amprenta asupra vieții sale personale sau carierei muzicale.

„Viața lui George Enescu” este încă un omagiu adus marelui muzician român și ea trebuie citită cu atenție pentru a putea pătrunde în multiplele informații și surse documentare care ne sunt oferite de autor cu multă dragoste și fidelitate față de subiectul studiat.

Statuia lui George Enescu din Tescani și Casa Memorială George Enescu, Liveni, județ Botoșani
sursa foto: Wikipedia

ENIGME LA VEDERE: VIUL ȘI INTELIGENȚA

Dacă prin cine știe ce întâmplare mi-ar fi adresată întrebarea: ce este viața, cel mai sincer răspuns ar fi: nu știu! Cum sunt însă doar un biet om, deci ros de trufii și orgolii cred că aș răspunde evaziv: privește în jur și vei înțelege singur sau, și mai rău, citând definiția din dicționar: Sinteză a proceselor biologice, fizice, chimice, mecanice care caracterizează organismele; faptul de a fi viu; stare a ceea ce este viu completată cu: Ansamblul fenomenelor biologice (creștere, metabolism, reproducere etc.) pe care le prezintă organismele animale sau vegetale de la naștere până la moarte.

Având în vedere modul aproape criptografic de exprimare prin definiții este posibil să mai completez și cu alte banalități, iar apoi să mă rușinez de superficialitatea, dar și de lipsa mea de cunoștințe în acest domeniu care, iată, de-a lungul vremurilor, a provocat apariția a tot felul de curente filosofice și lucrări de înaltă ținută științifică. Voi constata în primul rând că o definiție dintr-un dicționar, însoțită chiar de felurite exemplificări, nu poate cuprinde un fenomen atât de vast, atât de profund și atât de versatil precum conceptul de viață, deși cuvântul acesta este foarte folosit ca bază pentru proverbe ori ziceri înțelepte de către toate popoarele lumii, în toate vremurile. Aș mai avea și tendința de a mă uimi de faptul că împotriva oricărei logici, folosirea excesivă a acestui cuvând nu lămurește în nici un fel misterul ascuns în spatele conceptului atât de larg răspândit. Chiar așa, oare ce este viața?

Cum definițiile vieții sunt deosebit de vagi și confuze am considerat necesar să-mi lămuresc un alt concept, cel de viu, unul congruent primului, dar cu o sferă de cuprindere mult mai largă. Și aici dicționarele abundă de explicații menite să demonstreze cam cât de complex este cuvântul în construcțiile lingvistice, iar știința face o referire destul de aproximativă la subiect propunând aserțiunea cu caracter generalizant: complex coloidal organizat pe baza metabolismului carbonului, dependent de regulă de apă, oxigen sau, în general, dar nu obligatoriu, de lumină! Însă putem observa imediat referitor la aceste concepte: viul sau

viața, că în definițiile propuse, au un domeniu limitat de cuprindere, unul care implică în mod firesc ființa, așa cum o înțelegem noi și exclude în bună parte viața celor pe care le considerăm neființe, dar care sunt totuși vii, de exemplu algele, lichenii sau chiar arborii ca să nu mai vorbim de ciuperci.

Destul de ciudat pentru o abordare cu adevărat științifică deoarece s-a descoperit că viață, ce-i drept în forme simple (bacterii) se află și în interiorul stâncilor de granit sau bazalt acolo unde nu prea poate fi vorba despre aer, apă sau lumină. Firesc, nici metabolismul acestor forme de viață nu a fost deslușit până acum la fel cum nu se prea poate explica nici prezența bacteriilor în apa de răcire a reactorilor nucleare acolo unde radioactivitatea ar trebui să facă, așa cum știm noi, imposibilă prezența vieții indiferent de nivelul ei de evoluție. Dar la fel de surprinzător putem spune că este și ursul de apă, o ființă din familia Tarigradelor care este capabilă să supraviețuiască în condiții extreme, la temperaturi cuprinse între $-273\text{ }^{\circ}\text{C}$ și $+150\text{ }^{\circ}\text{C}$, păstrându-și vitalitatea circa un deceniu fără apă. Pentru noi, într-un sens mai larg, această ființă pare a fi indestructibilă deoarece nici condițiile extreme ale spațiului cosmic nu o omoară. Nu mai vorbim despre adâncurile oceanelor acolo unde, deși sunt presiuni uriașe, întuneric deplin și temperaturi care pot provoca moartea prin hipotermie în câteva minute, trăiesc pești, celenterate sau viermi, deci ființe aflate totuși pe o treaptă semnificativă a evoluției așa cum o cunoaștem și acceptăm noi de la Darwin încoace. Și tot în oceane pe lângă trombele de apă provenite din fisurile scoarței cele care ating și $+300\text{ }^{\circ}\text{C}$ trăiesc foarte multe vietăți ale căror corpuri deși formate tot pe bază de albumine nu coagulează așa cum în mod normal se întâmplă la temperaturi de maximum $+100\text{ }^{\circ}\text{C}$ ceea ce ne demonstrează că viața găsește forme de adaptare mult dincolo de limitele imaginate de noi și acceptate de știința experimentală.

În consecință, am abordat un alt nivel, cel pentru care știința experimentală, inspirându-se din învățăturile științelor revelate, oferă o ierarhizare cât se poate de logică și de ușor de înțeles spunând că lumea materială se împarte în osis (mineral), biosis (viul în întregul său), noetic (viul conștient de sine) însă admite și un nivel superior pe care îl numește enistic, dar despre care nu cunoaștem nimic de aceea rămâne încadrat ca fiind enigmatic. Modelul în sine fiind perfect admisibil prin logica sa ireproșabilă face parte din strategia modernă de abordare a cunoașterii, însă pare a fi cumva scos și amputat într-o oarecare măsură din contextul cunoașterii științelor revelate, cele care dezvoltă ideea afirmând că întregul univers material este creație și formă de manifestare a Creatorului, iar acesta fiind viu menține creația în funcționalitate prin aplicarea fermă a legilor universale. În consecință, Creatorul, manifestat la oricare dintre nivelurile materiale, face posibilă funcționarea construcției numită cosmos (ordine) cea care în lipsa forței coordonatoare, a Creatorului deci, ar reveni la starea de haos, respectiv dezordinea anterioară. Și poate acest deziderat este cel mai bine exprimat în scrierile Sf. Apostol Ioan, cel care spune: Dumnezeu este unul și același în toate cele văzute și cele nevăzute.

Din acest moment însă ne putem pune întrebarea: oare și pietrele sunt vii? Nu cred că răspunsul este prea liniștitor deoarece în mod logic ar trebui să admitem că da, pietrele sunt și ele vii, dar nu asta ar fi problema, ci implicarea conceptului de inteligență cel pe care îl asociem obligatoriu celui de viu, inteligența fiind calitatea care asigură adaptarea viului la mediul înconjurător și prin aceasta supraviețuirea sa. Inteligența este factorul care determină și facilitează căile prin care viul, aflat sub diferite forme, găsește surse de hrană, adăpost, modalități de protecție și de perpetuare, respectiv dăinuirea în timp a oricăreia din aceste forme.

Știu desigur că psihologii consideră inteligența ca fiind proprie numai omului, iar toate celelalte ființe nu au la dispoziție decât reflexe (condiționate și necondiționate) pe care noi le confundăm deseori cu inteligența, deși nici chiar psihologii nu au o definiție satisfăcătoare a fenomenului. Mai știu și faptul că atunci când îndrăznesc să cred că inclusiv pietrele sunt inteligente îmi asum un mare risc, cel al lapidării cu vorbe mai grele decât pietrele. Cu toate acestea există lucrări foarte interesante (ce-i drept din zona științelor

revelate!) care fac cel puțin o afirmație bizară. Cu mult înaintea descoperirii quarcilor, considerați „cărămizile universului” profesorul Scarlat Demețrescu (1872-1945) în lucrarea sa: Din tainele vieții și ale universului vorbește și el despre cele trei „cărămizi” ale construcției universice, respectiv particula de inteligență, cea de voință și cea de memorie, cele prin care Divinitatea a dat naștere cosmosului (pluriversurilor) înzestrând fiecare formă a materiei cu un anumit dozaj al celor trei particule, rezultând astfel materia grosieră cea care are mai multă memorie drept care trece aproximativ nedeformată prin timp, dar și o cantitate mai mare de voință și inteligență celorlalte forme de exprimare a divinității, cele care prin evoluție vor deveni entități conștiente de sine sau chiar mult mai mult decât atât. În context se poate afirma și faptul că, recent, astronomi de renume au făcut și ei o afirmație cel puțin riscantă și anume că unele stele par a avea manifestări pe care noi oamenii le-am putea clasifica drept inteligente. Oare suferim toți de o gândire aberantă, rod al lecturilor science-fiction sau poate didacticismul extrem de conservator al unor sfertodoști nu se poate desprinde de învățăturile unui cartezianism retrograd aparținând materialismului vulgar care a dominat ferm cel puțin secolul anterior...

Căutând să înțeleg de ce lumea științelor experimentale consideră că doar omul este inteligent am ajuns la concluzia că această afirmație se datorează în primul rând faptului că omul este singura ființă cunoscută care admite existența unei logici superioare celei umane, o existență dincolo de posibilitățile noastre senzoriale, cea pentru care am și construit tot felul de temple sau catedrale pentru a o venera și pentru a-i solicita sprijinul și nu cunoaștem alte forme de viață care să fi făcut același lucru. Da, este un argument forte, însă nu trebuie să uităm că există și în prezent comunități cât se poate de umane care venerază doar fenomenele naturii și nu construiesc nimic pentru a le îmbuna. Oare acești oameni sunt ei inteligenți? Deoarece, dacă nu sunt, există posibilitatea, confirmată istoric, de a-i considera un alt fel de animale și să ne purtăm cu ei ca atare, ceea ce perioada de înflorire a negoțului cu sclavi a confirmat-o pe deplin.

Și ar mai fi cel puțin un aspect al extrem de versatilității inteligenței! Cât de inteligent putem considera că este un om care poate face calcule matematice complexe folosindu-și doar mintea, dar vorbește gândăvit și nu va putea niciodată să învețe cum se leagă șireturile, existența sa în afara unei comunități protectoare fiind absolut imposibilă?

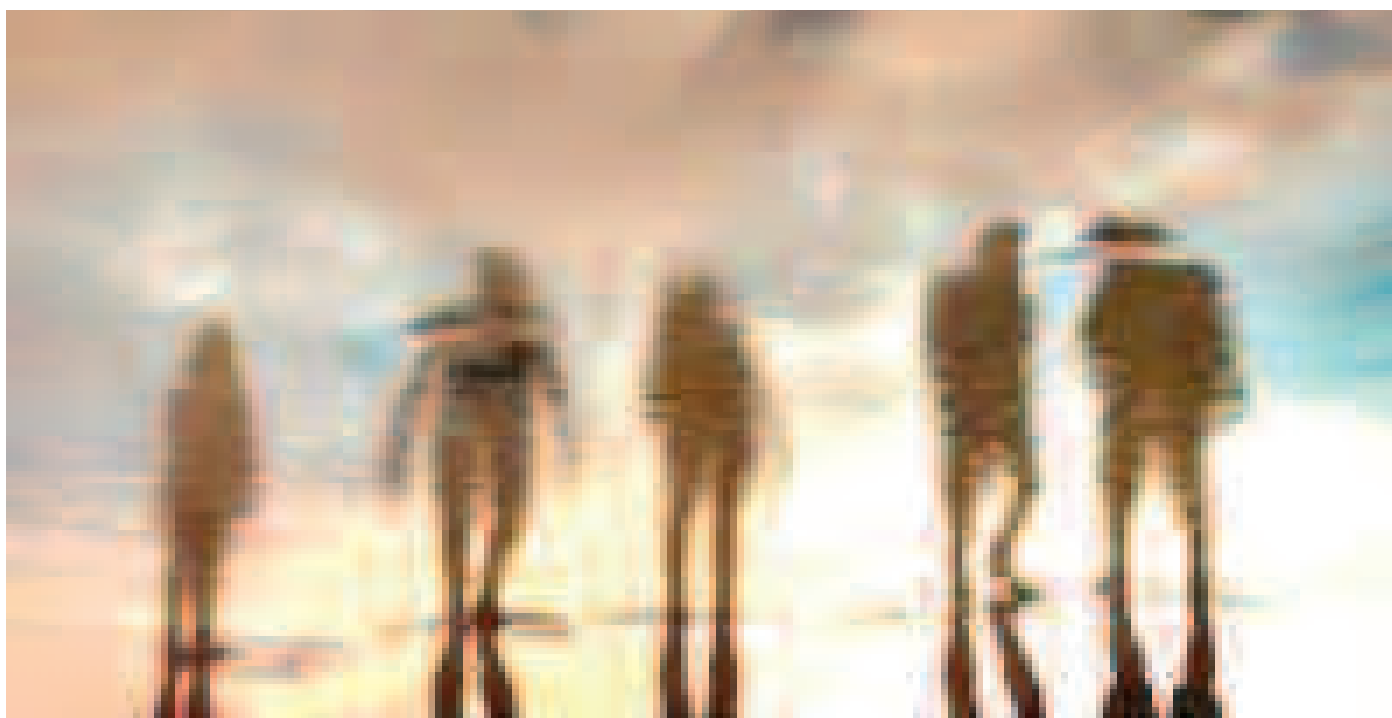
Faptul că știința nu se grăbește să găsească explicații pentru asemenea manifestări care nu sunt tocmai rarissime dovedește că mai avem încă multe de

învățat de la natură și, în consecință, orice atitudine categorică devine ridicolă.

Desigur oricine s-ar putea întreba: Și ce dacă pietrele sunt inteligente sau viul poate avea forme absolut surprinzătoare pentru nivelul nostru de cunoaștere?

Perfect îndreptățită o astfel de întrebare, dar înainte de a găsi răspunsul ne putem bucura că ea ne-ar putea feri de trușiile care au alimentat o pseudoștiință unde ne regăseam ca fiind singuri în univers, iar acesta era foarte puțin diferit de tavanul pictat al unei biserici, fiind el doar ceva mai mare și Creatorul devenit un fel de om, mai bătrân, deci, implicit, mult mai înțelept, dar nu ferit de greșeli precum fiecare dintre noi și care, de regulă, are comportamentul unui pedagog de internat sau cel puțin așa ni se spune în scrierile pe care le considerăm sacre.

Evident, în această schemă de gândire insistent promovată se strecoară subtil ideea că nimeni nu poate fi mai înțelept decât preotul sau episcopul ori regele fiindcă ei sunt cei care au drept de viață și moarte asupra noastră, deci cam la fel cu Dumnezeu însuși. În această lume în care totuși este exclusă posibilitatea apariției unor alte forme de viață decât cele cunoscute de noi, acestea, atunci când totuși apar, nu pot fi interpretate decât ca năluciri ale răului, iar noi nimeni alții decât mesagerii mai mult sau mai puțin conștienți ai acestuia cu implicarea consecințelor de rigoare. Unele drastice! *Vae victis!*

CU GÂNDUL LA TÂRZIUL VIEȚII

Când începe acest târziu al vieții? E o întrebare destul de frământată. Dacă-l ascultăm pe Al. Vlahuță, „bătrânețea începe de când începi să te temi de ea”. Ea vine molcom, cu pași în vârful picioarelor. Ne trimite mai întâi niște mesaje blânde de avertizare. Nu se instalează într-o singură zi. Mai întâi ne face câte o vizită de curtoazie pentru acomodare, aducându-ne niște prefaceri ale unei maturități coapte, dar abia perceptibile, ale corpului și ale minții.

Instalarea bătrâneții, ca și celelalte etape de viață, este destul de elastică. Ce știm sigur este că bătrânețea vine la braț cu longevitatea care sosește, și ea, cu multe și semnificative schimbări. Nu toți oamenii pot ține pasul cu aceste schimbări și rămân credincioși miturilor și ideilor preconceptuate despre bătrânețe având la bază experiențele trecute, când longevitatea nu ajunsese la cote atât de înalte, când nu existau tratamente eficiente pentru bolile cronice cu care ne confruntăm astăzi și când nu se puneau un accent atât de mare pe prevenire și pe controlul pe care îl avem asupra stării de sănătate în zilele noastre. Din cauza stereotipurilor în care am învățat să credem, mulți oameni, înainte de a ajunge la vârsta a treia, devin anxioși. Pe măsură ce înaintează în vârstă, neliniștea care le-a tulburat viața dispare, pentru că se obișnuiesc cu efectele ei învățând cum să trăiască cu ele. E scris în codul genetic al fiecărui om să treacă prin cele patru faze ale vieții. Dar victoria asta, nu de puține ori, e întreruptă.

Aspectele psihologice au un rol de primă mărime în cadrul proceselor de îmbătrânire. O gândire pozitivă și o atitudine în același spectru pot influența longevitatea. Pot îmbunătăți sănătatea fizică și mentală. Nu trebuie să ne gândim la bătrânețe ca la o ultimă etapă, în care pierdem o parte din capacități și devenim inutili. E bine să o privim ca pe o oportunitate de a dobândi înțelepciune și experiență de viață. De mult ajutor este conversația cu cei din jur, veselă și sprintenă. Trebuie să ne apropiem de oamenii care au reușit să „descopere comoara ascunsă a bătrâneții”. Cine sunt aceia? Sunt cei care au privit partea pozitivă a bătrâneții!

Eu sunt un om solar, călăuzită de-a lungul vieții de optimism. Spun asta cu căldură și cu deosebită satisfacție privind în urmă, acum, aflându-mă la ceasul adunării în cămară a recoltelor din vara vieții. Asta nu înseamnă că îndoiala nu bate și la poarta gândirii mele.

Odată, când am avut sufletul hăituit și părăsit, mi se părea că duc povara întregii suferințe umane.

Durerea mi se părea un hău fără sfârșit având ecouri ca un urlat al neputinței. Atunci am căutat lumina speranței care nu se stinge niciodată. Am făcut efortul să-mi replezesc puterea, să mă pot ridica. Mi-amintesc o scenă. În focul durerilor, căzută la podea, când credeam că mi-a venit sfârșitul, mi-am adunat rămășițele de putere, m-am târât până la patefon și am pus discul cu melodia lui Zorba Grecul. O energie, pe care oamenii credincioși o numesc mâna dumnezeiască, am simțit că mă ridică în picioare.

Mai în anii din urmă, uneori mi se pare că aud o toacă de vecernie a vieții mele și mă doare zădărnicia pasiunii nelimitate a omului pentru viață care îmi dă târcoale și mie. Atunci întorc fața în altă parte, acolo unde găsesc pilonul de sprijin în cele ce ne spune religia ortodoxă.

Nu de puține ori, mă trimite gândul la efortul depus de omenire de-a lungul miilor de secole de a găsi un răspuns întrebării: ce este dincolo de granița vieții? Răspunsul ne scapă, dar omenirea mai speră, nu renunță la căutarea lui. Până la găsirea acestui răspuns, prelungim viața de pe pământ cu cea de dincolo, care ridică, și ea, probleme pe care nu le-a putut dezlega niciun pământean.

Ce ne spune biblia sau concluziile cercetărilor asupra celor care au avut moarte clinică? Uneori răspunsul cuprinde și tăcerea. Atunci îmi vine în minte întrebarea: am fi mai fericiți dacă am ști totul? Dacă am ști când, cum și de ce murim? Tainele astea își au și ele rostul lor. Și închei întrebările și tulburarea profundă cu mulțumirea că tainele astea îmi fac viața mai interesantă. Consider bătrânețea drept cea din urmă facultate. Ea m-a învățat, nu cum să adun, ci cum să dau ce am adunat.

Și mai e ceva foarte important pentru mine, ceva ce am pregătit în urmă cu aproape 20 de ani - SCRISUL. M-am refugiat în lumea scrisului, acea lume încărcată de dragoste și de aleasă frumusețe, aflate în afara timpului. În cărțile mele, bătrânețea constituie o sursă inepuizabilă de povești cu adevărat trăite. Astfel, pentru mine, bătrânețea, acest târziu al vieții, nu e chiar așa de târziu, îl accept și îl apreciez și pentru că e și perioada împăcării cu sinele meu, trăind în firescul vieții.

Concluzia mea este că, trăind în firescul existenței, chiar și în târziu al vieții, omul nu simte că se află la capăt de drum, la limita vidului. Din contră, omul capătă gustul seninătății și al tinereții fără bătrânețe.

De ce să iubim toamna...?

De ce să iubești toamna? Este anotimpul în care se termină vacanțele, viața reîncepe și trecem de la climatul festiv al verii la cel nostalgic și melancolic. Doar ne lăsăm hainele de vară și trebuie să începem să le scoatem pe cele de iarnă. Un șoc fizic greu de depășit: să-ți pui pantofii închiși în picioare și să te obișnuiești cu strânsoarea ușoară a puloverelor! Dar apoi ieși și e ceva magic în aerul proaspăt și crocant de toamnă, al frunzelor căzute ce scârțâie sub talpa pantofilor. Există de fapt, multe motive pentru a iubi toamna. Iată câteva dintre iubirile ei.

Culorile toamnei sunt cele mai viu colorate din toate cele patru anotimpuri, mai mult decât verdele crud al primăverii ori albul sidefat al zăpezii. Natura parcă sărbătorește înainte de a adormi iar culorile frunzelor și lumina soarelui sunt ireale. Este ușor să iubești toamna în timp ce te plimbi prin pădure, prin parcuri ori prin fânețele pregătite pentru coasă. Este spectaculos să urmărești copacii când își schimbă culoarea. Este magic cum se schimbă toată natura în decurs de mai bine de o lună.

Încetișor vara dispare și odată cu ea dispar și căldurile sufocante. S-au dus zilele cu „Nu ies din casă până la ora serii”, poți ieși la plimbare oricând vrei! Nu transpiri, nu ți-e frig și mai presus de toate poți ieși fără frica insectelor sau a sticlei de apă ce se încălzește în geantă, ori mai rău, să se deschidă în mod misterios între portofel și telefonul mobil. În sfârșit, temperaturile sunt numai bune pentru a face sport, ori plimbări în natură. În sfârșit haine confortabile!

Vara a dispărut cu tot cu rochiile care modelează formele, care scot în evidență centimetrii pe care de obicei ai tendința să-i ascunzi. Nu mai ai teste de depășit pentru a te simți bine cu corpul tău și în orice caz nu mai ai motive să te simți neconfortabil.

Căldura, care lipea hainele de corp, s-a terminat!

În sfârșit, pantalonii lungi, hanorace calde și eșarfele generoase colorate în ton cu culorile toamnei.

Toamna muntele are un farmec incredibil cu un joc multicolor de frunze pe cărări singuratice. Sunt momente prețioase, furate din sezonul de toamnă, chiar înainte de a începe să ningă pasionații de călătorii se

grăbesc să beneficieze la maximum de ultimile culori, arome, sau chiar câte ceva din nostalgia ei.

Peste stratul gros de frunze în culorile curcubeului încep să cadă fulgii timizi de zăpadă, și plin de emoție, te trezești îndrăgostit de toamnă.

Somnoroșii nu pot să nu iubească toamna. Mai întunecat dimineața, mai puțină lumină seara, cu nopți magice și lungi în care toți putem dormi o oră în plus, făcând timpul să se întoarcă înapoi. Pentru cei romantici, toamna rezervă răsărituri roșii și punctuale în fiecare dimineață în timp ce-și beau cafeaua, iar apusurile sunt de neuitat pe care niciun alt sezon nu vă oferă acest privilegiu.

Toamna este timpul întreținerii și transformărilor. În timp ce primăvara îți deschizi ferestrele noului soare, toamna le închizi pentru a păstra căldura. Desigur a sosit vremea să începi să cumperi lumânări parfumate, pături groase, perne de canapea și decorațiuni noi pentru sfintele sărbători ale nașterii Domnului. Începem să simțim parfumul focului de lemne, de la coșul caselor ori de la focul șemineelor ce îmbujorează fața. Și sigur nu ai uitat să cumperi o sticlă cu vin roșu, servit cu miez de nucă fierbinte prăjit la cuptor.

Cum să nu iubești toamna?

DE ZIUA PENSIONARULUI

Asemeni copacilor desfrunziți de toamnă și peste noi se așază brumele trecutului. Îmbătrânesc copacii dar și noi oamenii. Ei își lasă să curgă ramurile triste spre pământ la fel cum brațele noastre se preling pe lângă corp pătrunse de neputință. Orice adiere de vânt clatină ramurile mai puțin viguroase, dar și noi oamenii ne clătinăm când ordinea lucrurilor nu e firească, ne pierdem din echilibru. Glasul ne scade treptat, treptat și nu mai suntem auziți, nu mai avem forță să ne strigăm durerile. Ne stingem puțin câte puțin, umerii se apleacă sub povara anilor. Suntem uitați și doare, doare atât de tare, că suferința curge prin întreaga ființă. Din când în când, mai marii puterii ne resetează prin promisiuni care se topesc precum fulgii de zăpadă.

Și mergem înainte cu un pas îndoielnic sau poate sprijiniți într-un baston, uneori nu e decât un băț cules de pe undeva; poate un baston, un băț al răbdării. Dar cu înțelepciunea specifică, pornești agale, privești în dreapta și în stânga, dând din cap uneori răspunzi la un gând de genul cum e posibil, apoi te oprești și scrutezi împrejurimile, iei pulsul vremii. Obosit, te gândești că ai pus temelie vieții și acum în vremuri de restriște nu prea înțelegi mersul vremurilor când valorile nu mai sunt valori, pare că totul e răsturnat. Lipsesc respectul, simțul responsabilității, prețuirea și câte nu lipsesc, pare că au dispărut. Unde mai e oare omul pe o scară a valorilor? La tinerețe ai muncit pe brânci, ai avut necazuri și bucurii, eșecuri și succese și ai mers înainte pregătindu-te pentru când va veni și vremea odihnei, adică a gândului la liniște și pace. Cauți armonia în toate și pare că ți-o tot răpește cineva, dorești să te redescoperi și la această vârstă, o etapă nouă.

Seniorii, comori de înțelepciune, încearcă să reziste valurilor vitrege ce se tot abat în aceste vremuri asupra lor. Atitudinile crude ale cârmuitorilor

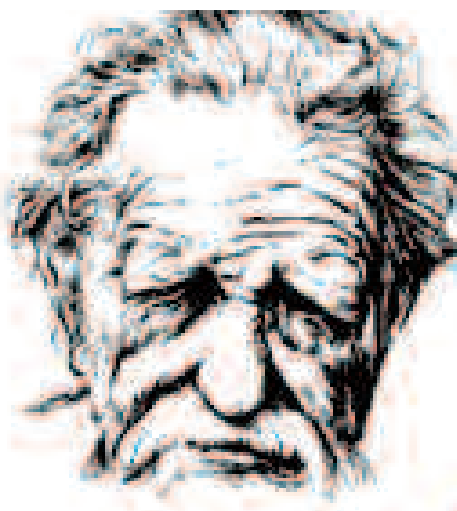
zilei îi înspăimântă. Se desprind asemenea frunzelor când furtuni puternice le învăluie, rupte de vânt plutesc ușor, sărută pământul care le vor înghiți. Și totuși speranța pâlpâie în corpul firav, asemenea copacului paulownia (venerat în China) care după ce se ofilesc florile, ivite primăvara devreme, de o frumusețe unică, spre toamnă i-apar mugurii și iar se pregătește și rezistă gerurilor aspre ale iernii. Așa apar și la om mugurii speranței în toamna vieții. Când omul e sănătos bucuria se strecoară în suflet, la alții tristețea își face loc, adesea deznădejdea uneori dă târcoale, dar nu se lasă doborât. Vârstnicii cer atât de puțin și au oferit atât de mult de-a lungul vieții, dar nu cer decât iubire și respect. Nu doresc decât pâinea câștigată în mod cinstit, nu prin umilință.

E ziua ta! Iartă-i pe cei care te-au uitat că ai pus vieții temelie, generațiilor care vor urma. Ai trudit din greu ca urmașii să o ducă puțin mai bine. Cine să mai înțeleagă astăzi? Ai multă înțelepciune și nu ai cui să o mai împărtășești fiindcă valorile tale nu mai sunt și valorile celor tineri. Poate uneori ai nevoie de ajutor, tu trebuie să înțelegi că nu mai e timp și pentru tine. Uneori ai trebuință de medicamente și constați că prețul lor e cât pensia, cine să știe? Ți-au tăiat orice gând că vei răzbate. Nu e timp nici de o îmbrățișare pe care ți-o dorești atât de mult, lumea e în continuă alergare, frământare: pandemie, scumpiri la curentul electric și gaze, taxe imense... Și zicerea populară: „Cine n-are bătrâni să-i cumpere”

și-a cam pierdut înțelesul, s-a tot perimat până când a dispărut în negura vremurilor. Dar tu, cu înțelepciunea ta, iartă-i! Iartă-i dacă nu-și aduc aminte că azi e ziua ta!

De ziua ta, fii fericit că poți să ierți pe cei care au uitat de tine, că ai și tu nevoie de un trai decent! Iartă – un sentiment înălțător, de care numai TU ești capabil, în asemenea momente, să o faci.

*(Din cartea „Amintiri în amurg”
(eseuri, povestiri, schițe satirico-umoristice), Edi-
tura Pim, 2023)*

Cămașa lui V. Voiculescu

Nu e prima oară când trag acest semnal de alarmă. Și asta pentru că manualele alternative împart cămașa misionarului ca pe cămașa lui Hristos (câștigată la un joc de zaruri de un ofițer roman, cămașă necusută, dintr-o singură bucată, purtată de Mântuitor înainte de Răstignirea pe Cruce), dar și pentru că opera lui V. Voiculescu nu se tipărește atât cât ar merita să se răspândească, rămânând pe nedrept nerăspândită.

V. Voiculescu a fost, cu adevărat, un misionar al pregătirii cultural-religioase; a exprimat ideea că pregătirea culturală trebuie să fie unitară, nesupusă unor experimente trecătoare și de toate soiurile, că Ministerul Culturii e la fel de important ca Ministerul Apărării; doctorul de inimă și de suflet a pus în practică „o pedagogie metodică și rațională” întru cultivarea omului sănătos, i-a așezat „la îndemână” „leacuri”, într-un text limpede și ferm, având în miez credința că plantele medicinale sunt eficiente dacă le culegi din locul unde te-ai născut și ai crescut.

Mai ales în octombrie, luna nașterii sale, limba voiculescă ne dă semn bun. Într-un proiectat Manual al bunului cititor, Mircea Eliade își imagina un lector „perfect”, deschizând cărțile „în acord cu ritmurile cosmice, după succesiunea anotimpurilor, a sărbătorilor fundamentale și a vârstelor”. Poezia religioasă a lui V. Voiculescu e de citit și de recitat „pentru ceasuri grele”, în octombrie, când ziua se micșorează, cel mai târziu în noiembrie. Și nu știu dacă poezia e o țară, cum formula el însuși, dar Voiculescu este una: o țară tutelată de magie.

Am scris o carte „obligată” scriitorului buzoian (Conversație pe Titanic, sub tiparul Editurii Junimea, în 2001), unde Voiculescu e mereu în arriere pensee. Înainte de a învăța să citesc și să-l citesc, am avut șansa să-i calc pe urme, pe picioare de plai și guri de rai, în munții primitivi ai Buzăului. Lacul zânelor (titlu de poezie) e în Penteleu. Topon-

imele stranii (Dealul Balaurului, Piatra Înșelății, Grajdul Zmeilor, Piatra Neagră, Gura Milei) dau veste că, în Triunghiul Bâștelor (Bâsca Mare, Bâsca Mică, Bâsca Chiojdului) au loc „întâmplări de dincolo de fire”, cu oameni „răzniți” ca și vorbele lor, cu solomonari și berevoi, cu arhitaurul, cu arhipeștele. De la Voiculescu am deprins câteva sunete din limba păsărilor, am căutat ca și el comoara Manciului,

poate și tezaurul vizigotului Athanaric. Mi-au îmbogățit mitologia zoologică vulturul de la Înfurcătură, calul în galop din Carambu, loștriuța din râul Bălăneasa, ursul lui Trăsnilă, cățelușa Sfintei Vineri, de la Terca, dar și focul viu de la Lopătari și plaurul plutitor din lacul Mocearu. Prin aceste locuri a trecut Florentin Popescu, care a tipărit, în 1982, Pe urmele lui V. Voiculescu, carte scrisă „cu devoțiune” după Șerban Cioculescu. Așa și este, cu devoțiune, de vreme ce i-au urmat alte 6 cărți despre doctorul fără de arginți.

Pentru că „fiecăruia duce la adevăr” („crede ca să poți înțelege”, ne învață Fericitul Augustin), în curtea plină de troscot a scriitorului din Pârscov am simțit îngerul de la poartă. Urcând scara din pietre de râu, am simțit îngerul de pe trepte. Pe urmă, îngerul mare din odaie: un sfânt bătrân, cu plete albe, patetice și ochi aprinși, despre care tatăl meu zice că aș fi exclamat când l-am văzut:

„Uite-l pe Doamne-Doamne!”

Orașul Buzău își leagă numele de cel mai cumplit torționar: Alexandru Drăghici, iar pe Bulevardul Gării se afla pușcăria lui Chivu Stoica, analfabetul din Zmeeni, ajuns om de stat. Ca o recompensă pentru buzoieni, de numele lui Sava Gotul, martirizat prin înec la Vadu Pașii și de ortodoxistul Vasile Voiculescu, martirizat pentru că a compus poezii religioase, deși nu le-a citit (după mărturia prețioasă a fiicei sale, Gaby Defour) niciodată în public.

Cu toate astea, pumnul roșu tot l-a trăsnet, religia având parte de ură și hulă. Aici trebuie repetat și memorat finalul declarației către Securitate:

„Eu nu pot scrie astăzi poezii pentru regim și nu voi scrie niciodată.”

N-a făcut-o.

Când l-au eliberat, după 4 ani, la 30 aprilie '62, l-au scos pe targă, din dispensarul Turda, aproape paralizat. De morbul lui Pott s-a îmbolnăvit în închisoare. Despre torturi n-a vorbit. Era bătut cu cizmele și chestionat:

„-Mai trăiești, mă, mai trăiești?”

„-Mai trăiesc, domnule sergent major.”

Cu familia (tot Gaby Defour mi-a spus) n-a discutat nimic despre chinurile de la Jilava, de la Aiud. „Mai bine să nu știți nimic.” Înainte de a muri, a mai apucat să-i spună fiului:

„- Ionică, eu mor! Mor. M-au omorât. Nu le dau nimic.”

Avea în vedere manuscrisele. A refuzat cât a trăit -79 de ani- orice compromis cu regimul.

S-a spus de prea multe ori că intelectualul român este crud, profitor, lacom de onoruri, că n-are clasă, că elita țării a fost trimisă în pușcării de însăși elita. Nu-mi plac deloc generalizările de acest tip. Cei cărora nu le e rușine că sunt scriitorii români nu la sperjur se gândesc, ci la martiriu. Rectitudinea e floare rară, e drept, dar au cultivat-o și V.Voiculescu, și Blaga, și Sandu Tudor, și Mircea Vulcănescu, și Steinhardt, și Vasile Militaru, și Gyr, și Crainic, și Pan M. Vizirescu, și Mihai Ursachi... Judeci un popor după relieful lui.

E locul să afirm că, în relațiile cu Puterea, scriitorul, filosoful, artistul -și subliniez: nu numai român- este, de multe ori, orb, orbit.

Heiddeger i-a spus lui Jaspers, despre Hitler: „Uite-te ce mâini frumoase are!” Etichetați „fasciști” au fost Knut Hamsun, D.H.Lawrence, Ezra Pound, Ernest Jünger, T.S.Eliot, Gotfried Benn, Pirandello, D' Annunzio, Céline...

Dadaistul Tristan Tzara, în Zürich, Cabaret Voltaire, a jucat șah cu Lenin, prin 1916, pentru ca să declare la BBC, în '59, că pe atunci nu știa că „Lenin era Lenin”.

George Bernard Shaw își scotea pălăria în fața lui Stalin, încântat de felul cum rezolvase tătuca problema foametei și ridicase nivelul de trai.

H.G.Wells îl găsea cel mai cinstit și blajin om, de care nu se temea nimeni. Pentru Pablo Neruda avea principii ferme și inimă largă. Staliniști până la greață au fost Romain Rolland și Aragon. Aragon îi visa pe cazaci adăpându-și caii în fântânile din Place Concorde. Rolland i-a strâns tovarășește mâna lui Stalin, peste mormântul lui Gorki, care s-a sinucis strigând: „Nu trageți, tovarăși!” Iar André Gide, în jurnalul său, -1932, vă rog- scria, în plină teroare stalinistă, că n-ar ezita să-și dea viața pentru victoria URSS, „patria electivă”, dacă ar fi nevoie. Malraux a închis ochii peste lichidarea lui Zinoviev, Kamenev, Buharin. Nu aflase că Stalin îi omorâse pe Maldenștam, pe Galina Serebreakova, pe Kataev, pe Isaac Babel, pe Mihail Kolțov?

Ce-i drept, unii au și plătit pentru erorile lor politice. Drieu La Rochelle, cu doza mortală de luminal. Alexander Fadeev s-a sinucis după ce a aflat, din gura lui Hrușciiov, la al douăzecilea Congres, din '56, despre crimele lui Stalin. Însă Althuser a ținut-o până-n moarte cu Pour Marx și cu Lire Le Capital. Trebuie recunoscut, totuși, că verticalitatea în viața literară nu-i comună. Nici loialitatea. Radu Gyr a pus semnul egal între poezie și politică. Și poemul, și discursul aveau același țel, Ridică-te, Gheorghe!, ridică-te, Ioane!, ceea ce i-a adus condamnarea la moarte. Iar omul politic Mircea Vulcănescu, contestat aprig de „Elie Wiesel”, a spus: „Vreau să mă devotez, nu să poruncesc.” Această poziție politică i-a adus o suferință impensabilă.

Poziția de oponent al regimului comunist, n-a fost rentabilă, ca stalinismul pentru Rolland sau ca gaullismul pentru Malraux. Sartre a cochetat și cu URSS, și cu Cuba, și cu China, pe rând și cu folos. De un destin frânt a avut parte doctorul Vasile Voiculescu, căruia verticalitatea i-a adus mandat de arestare, în 5 august '58, sub acuza „uneltire contra ordinii sociale”. L-au supus percheziției noaptea. Fusese sfătuit, mai întâi, să se supună îndrumării noilor lampadofori. Pe urmă, amenințat. Tinerelul Crohmălniceanu scria într-o cărțuție de doi lei și jumătate, Pentru realismul socialist: „Marxismul e singura (subliniere personală, n.meă) filozofie pe care realitatea n-o dezmente, ci dimpotrivă.” „Îndrumarea e necesar s-o întărim din ce în ce mai mult”, se rostea ferm același angajat în „lupta celor două culturi”.

Ca un ecou , îi răspundea Mișa Novicov, ilegalist și doftanist, temător de contaminare cu „bacilul culturii Atlanticului”. Exemplele pentru „kampariție”, în opinia șefului cooperativei de scriitori din Șos.Kiseleff nr.10, nu puteau fi luate decât din arta lui Lenin și Stalin. Artă materialistă, adică bine recompensată de Fondul literar.

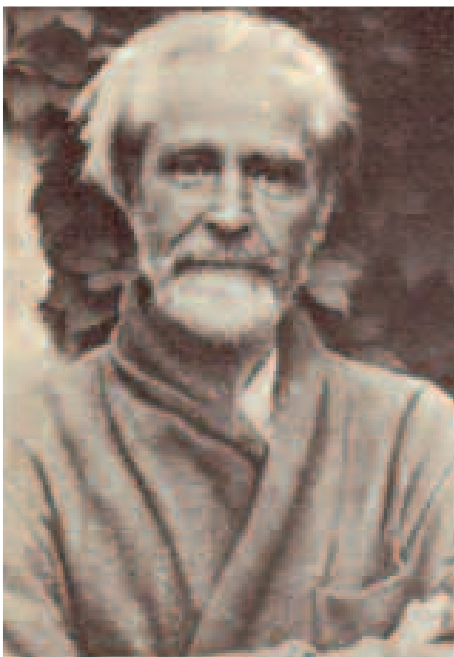
Dacă nu te lăsați îndrumat pe calea care trebuia, dacă erai în cap cu „gânduri albe”, și scriai poeme cu înger, „Bacilul Croh, cum îl poreclea Ion Barbu, găsisse soluția:

„Orice s-ar spune, trebuie să recunoaștem că există personaje cărora li se cuvine, cu pălăria în mână, să le tragem un picior în spate.”

Personajele caracterizate astfel se numeau Blaga, Voiculescu, Gyr, Crainic, Dan Botta, Arghezi..., care întinau (unde am auzit, nu de mult, verbul ăsta?) nobilele idealuri ale comunismului. Nu mergea cu îndrumarea pozitivă, se uza de șut. Călinescu fusese înlocuit de dentistul Vitner, Rosetti fusese „dislocat” de la catedră pentru că nu-și începuse cursul de Istoria limbii române cu prelegerea obligatorie despre învățăturile „lingvistului” I.V.Stalin.

Elitucidul era în desfășurare. În contextul anilor cincizeci, intelectual de dreapta însemna „dujman”, ca Voiculescu, Anania, Daniil Sandu Tudor, Stăniloae, Streinu, Dinu Pillat, Alexandru Mironescu, I.D.Sîrbu ...Nu-i de mirare că, după arest, lui Vasile Voiculescu i-au refuzat ajutorul confrății scriitori, Zaharia Stancu și Geo Bogza. Nici lui Mihail Sadoveanu nu i-a păsat, preocupat fiind să refuze moștenirea Brâncuși, impresionat de argumentele tovarășului Ion Jalea, care combătea „formalismul extrem” al Păsării Măiestre: „Noi de păsări fantastice, magice, de misticism nu avem nevoie.”

Ion Marin Sadoveanu s-a declarat brusc bolnav de angină. Micul Beniuc, atotputernicul, nici nu auzise de Voiculescu. Indiferența la martiriu e una dintre cele mai urâte maladii socialiste, dar și post-socialiste.

Impresionat de actele magice din proza voiculescă, Dumitru Ion Dincă opinează că V.Voiculescu este „inițiatorul curentului realismului magic, cu mult înaintea sud-americanilor, care au adjudecate toate meritele, inclusiv Nobelee”.

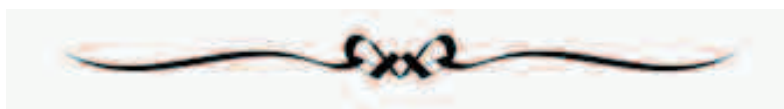
Mai mult încă, magicul din vatra satului românesc se aseamănă cu magicul asiatic și cu cel european, al inițiaților din întâiul mileniu creștin. Întoarcerea la marile modele mitice se impune, ca replică la blasfemierea minunilor christice. Și asta ca să nu ne afundăm în „nimicul vid”.

În celulă, Vasile Voiculescu găsisse puterea, compunând o ultimă rugăciune, să învețe să moară întru Iisus Hristos.

„La marea sărbătoare, curând, a morții mele,
Pe lângă albul înger cu aripa de gheață,
Te rog adânc, o, Doamne, ca-n clipele acele,
Chezaș al meu la Ceruri, pentru eterna viață,
Cu sfântul trup și sânge, să fii și Tu de față!”

Iar acum, în declarată libertate de expresie, când ni se cere să ne deconectăm de religie, ofensele aduse credinței curg. Nu se încurajează tot ce înseamnă abatere de la morală creștină? Paradisul e declarat defect, omul iremediabil căzut, fără șansă, iar Dumnezeu pare a se sinucide. Numai că, în plină anormalitate, e normal să taxezi apăsat astfel de blasfemii, să fii în solidar cu Dumnezeu. Și am ales să citez riposta lui Gellu Dorian, din O săptămână din jurnalul unui om la fel de singur ca Dumnezeu: „fie, îmi spun, cerul în cer se surpă, /ochii se aruncă în cer/ca peștii în ape...” Da, în vremi buimace, trebuie apărute cele aflate în pericol: Biserica și Limba română.

Și pentru asta viața și opera exemplară a doctorului V. Voiculescu, reper moral, ar trebui pusă sub ochii fiecărui școlar. Ca plantă de leac. Ca iarbă sacră de sub cruce, pentru vindecare. Măcar în acest octombrie, când se împlinesc de la nașterea marelui dispărut 140 de ani.

25 octombrie - Ziua Armatei Române

Armata reprezintă totalitatea forțelor militare ale unui stat (oaste, oștire). În epoca medievală, Țările Române aveau oastea permanentă a domnului (oastea cea mică, uneori fiind plătită) și oastea cea mare (formată din cetele boierești).

Bazele moderne ale armatei române s-au pus în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. La data de 12/24 noiembrie 1859, prin Înaltul Ordin de Zi, nr. 83, al Domnului Alexandru-Ioan Cuza, s-a înființat Statul Major General al Armatei Române. Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a realizat Ordinul militar STEAUA ROMÂNIEI, dorind să-l acorde ostașilor din Compania de pompieri, comandată de căpitanul Pavel Zăgănescu (colonel în Războiul de Independență) și Regimentul 2 Infanterie din București, comandat de colonelul Radu Golescu, jertfiți și evidențiați în luptele de apărare a orașului București, în ziua de 13 septembrie 1848, în Dealul Spirei, în confruntarea cu intervenționistii turci, însă nu a putut să îndeplinească această măsură patriotică, pentru-că s-au opus hotărât Imperiile Otoman și Habsburgic. Ordinul a fost oferit de domnitorul Carol I, ostașilor români în Războiul de Independență 1877-1878.

Anul acesta sărbătorim Ziua Armatei României, în contextul aniversării celor 106 ani de la Marea Unire din 1 decembrie 1918. Tot în acest an s-au împlinit 107 de ani de la campania militară a Armatei României, din vara anului 1917, desfășurată în triumghiul jertfei și eroismului la Mărăști, Mărășești și Oituz. Istoricii Florin Constantiniu, referindu-se la măsurile adoptate de Majestatea sa Regele Ferdinand I și guvernul I.I.C. Brătianu cu privire la perfecționarea conducerii Armatei Române, arată că numirea generalului Constantin Prezan în funcția de șef al Marelui Cartier General, în decembrie 1916, a

constituit un mare câștig pentru conducerea Armatei României. Generalul de corp de armată Constantin Prezan a fost un bun organizator, astfel că în vara anului 1917, Armata Română avea să dovedească aliaților și adversarilor că reprezintă o forță vrednică de respect.

Armata Română, refăcută în iarna anului 1916/1917 cu eforturile poporului român și cu ajutorul misiunii militare franceze, condusă de generalul Mathias Henry Berthelot, a desfășurat victorioasele bătălii de la Mărăști (9/22 iulie - 19 iulie / 1 august 1917), Mărășești (24 iulie / 6 august - 6/19 august 1917) și Oituz (26 iulie / 8 august - 9/22 august 1917).

Bătălia de la Mărăști, arăta profesorul Florin Constantiniu, „desfășurată de Armata a 2-a Română, condusă de generalul de corp de armată Alexandru Averescu, în cooperare cu Armata a 4-a Rusă, a luat prin surprindere pe adversar, convins că nici soldații români, nici cei ruși nu mai erau capabili de un efort ofensiv. Deși a trebuit să fie întreruptă din cauza ordinului guvernului lui Kerenski de a suspenda acțiunile ofensive ale armatei ruse pe toate fronturile și a situației create în Bucovina, unde trupele austro-ungare au ocupat Cernăuții, bătălia de la Mărăști, fără să fi avut o mare însemnătate strategică (au fost cucerite 500 km², cu 30 de sate, pătrunzând 21 km în adâncimea frontului, larg de 30 km), a însemnat o cotitură, întrucât, cum se arată în istoria oficială a războiului, pentru întâia oară, după 11 luni de la intrarea României în război, ei au văzut că inamicul atacat fuge din fața lor, că el le cedează terenul, că-i iau prizonieri, că-i capturează material (puști, mitraliere, tunuri). Victoria de la Mărăști a ridicat moralul poporului român și a armatei sale pentru desfășurarea bătăliilor de la Mărășești și Oituz”

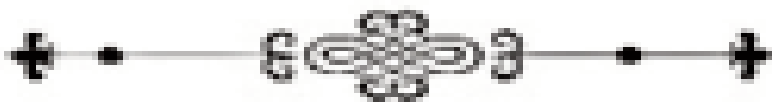
Bătălia de la Mărășești, evidențiată de geograful și istoricul Constantin Kirilescu, a durat 28 de zile, dintre care 15 au fost de luptă, iar 13 de acalmie relativă. În luptele de la Mărășești s-au remarcat ostașii din Armata 1-a Română, condusă de la 24 iulie până la 1 august 1917 de către generalul de corp de armată Constantin Cristescu și de la 1 august 1917 de către generalul de corp de armată Eremia Grigorescu, care au luptat sub deviza lansată de Eremia Grigorescu: "Nici pe aici nu se trece". Bătălia a cuprins două operații militare. Prima s-a desfășurat în perioada 24 iulie- 6 august 1917, cuprinzând luptele din perimetrul Est linia ferată Focșani-Mărășești și râul Siret, angajând Divizia a 5-a Infanterie Buzău, din care făceau parte și unitățile militare prahovene (Brigada a 9-a Infanterie Ploiești, Regimentul 7 Infanterie Prahova, Regimentul 32 Infanterie „Mircea” Ploiești, Regimentul 3 Vânători/Infanterie Ploiești, Regimentul 19 Artilerie Ploiești, Regimentul 6 Călărași Ploiești, precum și Regimentul 8 Infanterie Buzău și Regimentul 9 Infanterie Râmnicu-Sărat), Divizia a 9-a Infanterie Constanța, Divizia a 10-a Infanterie Tulcea, Divizia a 14-a Infanterie Iași și și Divizia a 2-a Cavalerie Iași. A doua operație militară, desfășurată în perioada 6 august – 19 august 1917, s-a desfășurat în fața localității Mărășești, la Vest spre Panciu, viile Negroponte (proprietățile Elenei Negroponte, fiica moșierului grec Ulise Negroponte, care avea mari proprietăți pe Valea Troțușului și în Dobrogea), pădurea Răzoare, Cota 100. În această zonă au participat în lupte ostașii Diviziei a 13-a Infanterie Ploiești, comandată de generalul de divizie Ion Popescu, din care făceau parte Brigada 25 Infanterie Ploiești, având în subordine Regimentul 47 Infanterie Prahova, dublura Regimentului 7 Prahova, Regimentul 72 Infanterie Mizil, dublura Regimentului 32 Infanterie „Mircea”, Brigada 26 Infanterie Buzău, având în subordine Regimentul 48 Infanterie Buzău, dublura Regimentului 8 Infanterie Buzău, Regimentul 49 Infanterie Râmnicu-Sărat, dublura Regimentului 9 Infanterie Râmnicu-Sărat, Regimentul 23 Artilerie Buzău, Divizia a 9-a Infanterie Constanța, Divizia a 10-a Infanterie Tulcea, Divizia a 14-a Infanterie Iași și Divizia a 2-a Cavalerie Iași. Alături de Armata 1-a Română au luptat și ostașii din Armata a 4-a Rusă.

Pentru noi, românii care au făurit victoria cu priceperea comandanților, cu vitejia și sângele îmbelșugat vărsat de trupe, Mărășeștii vor rămâne pagina cea mai strălucită a marelui nostru război național. După desfășurarea tragică a campaniei militare din 1916, după perioada de muncă încordată, de așteptare, plină de neliniște și speranțe, Mărășeștii au venit după Mărăști, ca să facă dovada că vigorarea sufletului românesc nu se alterase. Cu victoriile repute de bunicii noștri la Mărăști și Mărășești luam iarăși loc, cu fruntea sus, în rândul prietenilor și aliaților noștri.

Bătălia de la Oituz a reprezentat o izbândă a puterii de rezistență a soldatului român. Cele mai dramatice momente ale bătăliei au fost atacul Cireșoaei (30 iulie/12 august - 2 august/15 august 1917), care a rezolvat criza în favoarea Armatei Române și lupta de la Coșna (7/20 și 9/22 august 1917), în care Armata a 2-a Română a încheiat victorioasă bătălia de la Oituz. Împreună cu victoria de la Mărășești, această victorie a reușit să dezoace planul strategic al inamicului privind frontul românesc.

Victoriile obținute de bunicii noștri în bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz, cu mari jertfe umane și materiale au salvat ființa poporului român și au creat condițiile întregirii statale și al eliberării naționale, al provinciilor românești, care erau stăpânite pe nedrept de puteri hrăpărețe vecine.

Anul acesta se împlinesc și 80 de ani de la eliberarea de către Armata Română, în cooperare cu Armata 40-a sovietică, a părții de nord-vest a Transilvaniei – ocupată în mod samavolnic de către Ungaria horthystă (sprijinită de dictatorii Hitler și Mussolini) prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940 – desăvârșindu-se astfel acțiunile militare de alungare din țară a cotropitorilor fascisto-horthyști unguri. În ziua de 25 octombrie 1944 au fost puse la locul lor bornele de hotar pe granița de nord-vest a țării. În semn de recunoștință față de bărbații și femeile în uniformă militară care și-au consacrat eforturile pentru apărarea hotarelor țării și a libertății poporului român, prin Decretul nr. 381, din 1 octombrie 1959, guvernul României a stabilit data de 25 octombrie ca zi de sărbătoare pentru Armata României și pentru Poporul Român.

Conform hotărârii guvernului Republicii Populare Române, în perioada 1950-1959 ziua Armatei României s-a sărbătorit la data de 2 octombrie, în semn de respect pentru ostașii români, foști prizonieri de război în lagărele sovietice, care la data de 2 octombrie 1943 au semnat, pe teritoriul sovietic, actul de înființare a Diviziei de Voluntari „Tudor Vladimirescu”, căreia, după eliberarea localității Debrecen, de pe teritoriul Ungariei, la data de 20 octombrie 1944, i s-a adăugat în titulatură și denumirea acestei localități, prin hotărârea adoptată de Comandamentul Militar Sovietic, la propunerea comandantului Frontului 2 Ucrainian, mareșalul Rodion Malinovski.

Efectivele armatei române care au participat la dezarmarea trupelor germane, în perioada 23-31 august 1944, și, concomitent, la acoperirea granițelor țării, de la Întorsura Buzăului și până la Orșova, și apoi la eliberarea țării, au fost formate din 11 comandamente de corp de armată și 27 de divizii, plus forțele Aeronauticii, însumând peste 540.000 de luptători, din care au căzut în luptele pentru eliberarea Transilvaniei, Banatului și Maramureșului peste 59.000 de soldați, gradați, subofițeri și ofițeri (morți, răniți și dispăruți).

O coincidență tulburătoare a făcut ca la eliberarea orașelor Carei și Satu Mare, unde s-au derulat ultimele rezistențe ale inamicului pe teritoriul național, să participe divizii constituite din ostași aparținând tuturor provinciilor românești, ceea ce reprezintă un strălucit simbol al unității naționale: Divizia 9 Infanterie Constanța (Dobrogea), Divizia 18 Infanterie (Transilvania), Divizia 3 Infanterie Pitești (Muntenia), Divizia 11 Infanterie Slatina (Oltenia), Divizia 21 Infanterie Galați (Moldova) și Divizia 1 Cavalerie Timișoara (Banat).

În conformitate cu prevederile Convenției de Armistițiu, încheiată cu reprezentantul Națiunilor Unite, Uniunea Sovietică, Armata Română a participat apoi la eliberarea Ungariei, cu două comandamente de armată (Armata 1-a și Armata a 4-a), 5 comandamente de corp de armată, 17 divizii (dintre care 11 de infanterie, 4 de cavalerie și două de vânători munte), un corp aerian (15 escadrile de aviație, cu 174 de avioane de vânătoare, bombardament și observație), două brigăzi de artilerie antiaeriană (organizate, de la 1 ianuarie 1945, în Divizia 1-a Artilerie Antiaeriană), un regiment de care de luptă, un regiment de pon-

tonieri, 4 batalioane pentru construcții de drumuri și poduri, grupul operativ al brigăzii de căi ferate și alte unități provenind de la diferite arme. Efectivele militare românești totale angajate în luptele din Ungaria au fost de 210.000 de militari, dintre care au căzut în luptele purtate în diferite zone ale acestei țări peste 43.000 de ostași români, situație care ar trebui să le trezească respect actualului conducător al Ungariei.

Pe teritoriul Cehoslovaciei au fost angajate în luptă două comandamente de armată: Armata 1-a și Armata a 4-a, 4 comandamente de corp de armată, 16 divizii (din care 11 de infanterie, 3 de cavalerie și două de munte), un corp aerian de aviație (20 de escadrile, cu 239 avioane de luptă), o divizie de artilerie antiaeriană, un regiment de care de luptă, două regimente de pontonieri (un regiment a fost pus la dispoziția Frontului 3 Ucrainian), 6 batalioane pentru construcții de drumuri și poduri și alte unități provenind de la diferite arme. Efectivele totale angajate în lupte au fost de 248.430 militari, dintre care au căzut în crâncenele lupte purtate în masivele muntoase Tatra Mică, Tatra Mare și Javorina, precum și în alte zone ale Cehoslovaciei, peste 67.000 de ostași români. Jertfele ostașilor români sunt comemorate în fiecare an de conducerea statelor ceh și slovac.

Pe teritoriul Austriei, la nord-est de Viena, au acționat, între 9 aprilie și 8 mai 1945, Regimentul 2 Care de Luptă (13 autoblindate și 66 tancuri și autotunuri) și, între 23 aprilie și 20 iunie 1945, câteva subunități de căi ferate.

În cele 260 de zile de luptă, efectivele militare angajate de România s-au ridicat la peste 540.000 de combatanți. Armata Română a străbătut în marșul ei peste 1700 km (de la Marea Neagră până la Brno), a traversat 17 masive muntoase și a forțat 12 cursuri mari de apă, eliberând 3831 de localități, dintre care 53 de orașe. Ostașii români au provocat inamicului pierderi de 117.798 prizonieri și 18.731 de morți, găsiți pe teren. Armata Română a pierdut 170.000 de ostași (morți, răniți și dispăruți pe front).

Faptele de arme ale ostașilor români au fost citate de Comandamentul Militar Român și Comandamentul Suprem Sovietic prin 7 ordine și 21 de comunicate de război. Peste 300.000 de soldați, gradați, subofițeri și ofițeri români au fost decorați cu ordine și medalii de război românești, sovietice, cehoslovace, ungurești și austriece.

Așa cum apreciau corespondenții ziarului „Sunday Times”, din 7 ianuarie 1945, și ai postului de radio Londra, într-una din emisiunile sale din ianuarie 1945, România se situa „în al patrulea rând în ceea ce privește numărul de soldați cu care participă la bătălia pentru distrugerea nazismului”, iar cunoscutul post de radio Paris aprecia, în ziua de 13 ianuarie 1945, că România „a adus prin contribuția ei o scurtare a războiului cu cel puțin șase luni de zile și a salvat viața a mii de soldați români și aliați”. La încheierea războiului antihitlerist Armata Română s-a întors de pe front cu steagurile de luptă acoperite de glorie, făcându-și pe deplin datoria față de țară și de poporul român.

Prahovenii și-au adus o mare contribuție la eliberarea țării și la înfrângerea armatelor hitleristohorthyste, pe fronturile de luptă din Transilvania, Ungaria, Cehoslovacia și Austria, fiind încorporați în următoarele mari unități și unități militare: Corpul 5 Teritorial Ploiești, Divizia a 13-a Infanterie Ploiești, Divizia 1-a Vânători de Munte Sinaia, Regimentele de Infanterie din Ploiești, 32 „Mircea” și 7 Prahova, Regimentele de Cavalerie: 10 Roșiori Ploiești, 4 Roșiori Ploiești și 3 Călărași Ploiești, Regimentul 19 Artilerie Ploiești, Regimentele 7 și 9 Artilerie Antiaeriană Ploiești, Flotila a 2-a de Aviație de Vânătoare Târgușorul Nou, Grupurile de Aviație pentru Observații și Informații Mizil, Școala de Ofițeri în Rezervă nr. 1 Infanterie din Ploiești și alte formațiuni militare.

Armata română continuă, în prezent, transformările structurale și organizatorice, îndeplinindu-și misiunile de apărare a țării, în cooperare cu partenerii N.A.T.O. și în diferite misiuni de luptă din diferite zone ale lumii, veghind la menținerea păcii în Estul Europei și în lume.

În aceste momente premergătoare zilei de 25 octombrie, administrațiile centrale și locale, Asociația Națională a Veteranilor de Război, din M.Ap.N. și M.A.I., Oficiul Național „Cultul Eroilor”, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria” și cadrele militare active, în rezervă sau retragere din M.Ap.N., M.A.I. și S.R.I., precum și cadrele didactice din școli, muzeografi din muzeele de istorie, personalul din Centrele Culturale desfășoară numeroase activități educative în cimitirele și la monumentele eroilor, omagiiind memoria bunicilor și părinților noștri, care au luptat cu înalt spirit de sacrificiu pentru eliberarea

pământului țării, în Războiul de Independență 1877-1878, Primul Război Mondial și Al Doilea Război Mondial.

În ziua de 25 octombrie în țară se vor desfășura evocări istorice, ceremonii militare și religioase, se vor depune jerbe și coroane de flori și se vor aprinde lumânări și candelile la monumentele eroilor români căzuți în luptele din Războiul de Independență, Primul și Al Doilea Război Mondial, precum și în Ungaria, Cehia, Slovacia, și Polonia, ale căror teritorii au fost eliberate și prin jertfele ostașilor români în anii 1918-1919 și în 1944-1945.

Bibliografie:

1. Constantin Kirițescu, *Istoria Războiului pentru întregirea României*, Editura Karta – Graphic, Ploiești, 2014.
2. Florin Constantiniu, *ediția a III-a revăzută și adăugită*, *Univers Enciclopedic*, București, 2002.
3. General locotenent Ion Șuța, *Infanteria română*, Editura militară, București, 1977.
4. A.N.V.R., *Tradiții și istorie, 1990-2005*, Editura Contrast, București, 2005.
5. Col. (rtr) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Prahova*, Editura „Scrisul Prahovean”, Cerașu, 2012.
6. Col. (rtr) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura PIM, Iași, 2012.
5. Colonel (rtr) Constantin Chiper, *Omagiu eroilor și veteranilor de război prahoveni*, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2020.
7. Col. (rtr) Constantin Chiper, *Cartea de aur a eroilor și veteranilor de război ploieșteni*, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2024.

Monumentul vânătorilor din Ploiești

sursa foto: Wikipedia

COTITURA... DE LA COTUL DONULUI (sau, locul de unde a început schimbarea lumii)

Dragostea de muiere face minuni;
Pentru copii e cauză, nădejde, certitudine și speranță;
Dragoste pentru locuri și neamuri asigură credință și stabilitate;
Dragostea pentru țară motivează...viața !
În totalitatea și felurile ei dragostea înseamnă omenie, normalitate și umanitate.

ROMÂNII AU AVUT ȘI MAI AU O ȚARĂ

Stimate Domnule Prof.dr, Dumitru V. MARIN,

FELICITĂRI, cât încap, ba chiar și peste atât, exprimate după trecerea "grăbită" peste cele 422 de pagini ale noului D.voastră volum: COTITURA... DE LA COTUL DONULUI, Partea a II-a, DIN LUPTA VIEȚII.

Urmează, bineînțeles, o prezentare pe măsură.

Deocamdată, cu emoția încercată după „răsfoire”, pot declara scurt: O carte-document veridic, reieșită din lupta vieții patrioților români, care au știut neînfricați să facă la Don glorioasa COTITURĂ, dar și a vieții înflăcăratului autor, Dumitru V.Marin, care, aidoma lor, știe să facă astăzi ceea ce trebuie la COTUL Vasluiului, pentru ca această străveche așezare românească să ajungă cunoscută pe Meridianele culturale ale mapamondului!

E puțin? E mult? Nicidecum! Este ceea ce înseamnă să lași în urma ta urmele de lumină ale simțirii tale, cum tot le însemnează și le adaugă cu strălucire condeii vrăjii al neobositului cronicar vasluiian, prof.dr. Dumitru V. Marin!

Cu admirație, M.Caba

2

COTITURA... DE LA COTUL DONULUI (sau, locul de unde a început schimbarea lumii)

Război - dragoste – tragedie – istorie - viață

Timpuri în momente alternative

Război și dragoste

(fragment din cartea „Cotitura de la Cotul Donului”)

8. Ordinul se execută, asaltul de la Bogdănești

... Priveau înfricoșați barajul de artilerie de dinaintea mișcării trupelor, a oricărui atac asupra căruia fuseseră avertizați de câteva zile ca să nu se înspăimânte prea tare. Fuseseră binecuvântați de preotul companiei care i-a deslegat de păcate și i-a îndemnat să meargă cu Dumnezeu înainte. Primiseră ordin să doarmă îmbrăcați în tranșeele săpate cu câteva ore înainte, să nu facă nici un zgomot, să nu vorbească. Totuși, în așteptarea grea, între ei mai șușoteau, mai ales să se încurajeze unul pe altul. În sufletul fiecăruia abia mai pălpâia nădejdea că vor mai scăpa de sub focul inamicului, anticipat ca foarte probabil, nimicitor și violent. Plutonul de mitralieri avea între 6 și 11 soldați, în funcție de pierderile care se anticipau, fiecare trebuind să ia locul celui de la mitralieră, comandantii știind că-i trimit la moarte. Cu inima strânsă, unii dârdâind de frică sau clănțănind din dinți, își transmiteau încurajări neexprimate, păstrându-și locul în formație. Psihic erau formați să primească moartea pe care, de fapt, o vedeau cu ochii: perdeaua de foc, fum și explozii de pe malul dinspre Răsărit al Prutului, bubuitul care nu mai contenea târându-se dinspre spatele soldaților, dinspre dealul Copăceana, de unde trăgeau tunurile românești, și se prăvălea asupra satelor de peste apă care tot românești erau, li se spusese, dar care erau înțesate de bolșevici. Era lumină ca ziua, o lumină roșietică, spartă de explozii, pârâitul mitralierelor, vâjâitul brandurilor, bolnăvicioasă, purtătoare de moarte și pentru ai noștri, dintre care mulți n-or mai apuca să vadă lumina zilei, dar groaza pornea de la miile de explozii, doar la

câțiva km, focul nimicitor al artileriei române care trebuia să distrugă până și tranșeele rușilor, cm. cu cm., care păreau a izvorî din largul stepei calmuce sau din Caucaz, și care nu se mișcau de loc, după cum raporta ofițerii care priveau cu binoclurile. Tot orizontul era roșu-roșu.

Purtătorul de afet al mitralierei cărate pe umeri de Vasile Marin era unul Vasile Cogeana dintr-un sat apropiat de Bogdănești năpădit de armată, părăsit de locuitorii evacuați pe Valea Elanului, la Vutcani, Roșiești. Cogeana era din Rânzești și avea sarcina să-i conducă prin orice loc mai ferit, dacă se mai putea descoperi așa ceva. Cei 11 din plutonul lui Vasile Marin, cu el în frunte, au trecut apa Prutului imediat ce au auzit ordinul generalului, al conducătorului Ion Antonescu, după pregătirea de artilerie: „pentru România Mare, vă ordon, treceți Prutul!”, într-un iureș nereglat de cineva. Protejați de malul ceva mai înalt și ușoară umbră față de lumina neconținută a exploziilor, acolo, pe apă, n-a căzut niciunul. Dar la câțiva metri, pe platon, au înfruntat urgia: gloanțele șuierau pe la urechi, unele au lovit căștile sau cu un sunet indescrisibil au pătruns în corpurile vii, avântate în deplasare, niște țiuiele metalice rezultând când erau lovite armele sau căștile. Vasile Marin era primul, însoțit de încărcătorul ochitor care derula banda cu cartușe, deplasarea făcându-se trăgând continuu.

- Văleu, fraților, m-au împușcat, a strigat cam al patrulea, în timp ce alți doi au căzut secerăți, fără a scoate un cuvânt. În vacarmul dimprejur mai mult se ghicea ce voia să spună celălalt, lanțul de trăgători trebuind să asigure puterea de foc în mers. A căzut încă unul, și încă unul, tot fără a mai scoate vreun sunet.

- Culcat, culcat... culcaat, fraților!

Vasile realiza că și din restul companiei cădeau, cu urlate și vaiete, blesteme și rugă laolaltă, că parcă la comandă toți s-au oprit pe loc, dar focul puștilor și mitralierelor continua. Că, cele vreo 200 de metri de la malul apei păreau o imensitate, că nenorocirea zgomotoasă a căzut pe capul oamenilor. Incredibil de repede și-au săpat și acolo tranșee, dar tot repede au constatat că focul tunurilor rusești s-a concentrat asupra lor. I-au pisat ca pe usturoi vreo 3 ore. Un obuz căzu la câțiva metri de sergent și acesta fu pârlit instantaneu pe o jumătate a corpului, simultan un glonț străpungându-i piciorul drept. Mitraliera aruncată de suflu alături fu ridicată imediat de alt soldat, secerat și el. Urlând, Vasile Cogeian, care apucase să-și sape tranșeea continuă să tragă cu mitraliera cu țeava înroșită până i se termină muniția, dar, încă, nu se așternu liniște. Se iviră sanitarii care-l ridicară pe rănit, și-i aruncară două benzi cu cartușe lui Cogeian rămas printre camarazii săi morți. Cei doi Vasile se despărțiră pentru totdeauna.

... Nevoit să stea alături de camarazii săi fără suflare care-l protejau cu trupurile lor moarte, încă vreo 6 zile, acesta a rămas cu o imagine coșmar care l-a însoțit apoi toată viața: viermii ieșind din corpurile morților umflați, care semănau cu boabele de orez, ivindu-se din corpurile umflate, deformate și greu mirositoare. Vasile Cogeian din Rânzești n-a mai mâncat vreodată în viața lui orez.

...Ridicat de sanitarii, inconștient, Vasile Marin a ajuns pe masa de operație tocmai la Buzău, pentru a-i fi extras glonțul dum-dum și operat fără

anestezice. De durere a sfărâmat între dinți un colț al mesei de operație... Când a ajuns alicinind de-un picior pe prispa casei, copilul la botezul căruia trăsesese cu mitraliera făcea primii pași și gângurea în limba lui...

Armatele aliate au atacat simultan pe toată linia Prutului.

În momentul forțării Prutului, toate satele de pe malul drept erau înțesate de soldați români, cei germani fiind mai la sud, sau de la Iași spre Suceava. Se străduiau cât se putea să se asigure momentul surpriză, dar era greu de acoperit zgomotul autotunurilor trase de cai, a transportării armamentului, a mișcării trupelor care se vedeau din depărtare pe dealurile Ghermăneștilor dinspre Arsura, ale Cozmeștilor spre Cotul Bâcului (spre Iași) pe șoseaua dinspre Huși, Stăniliești, Bumbăta unde era un pod de lemn parțial utilizabil, la Vetrișoia, Berezeni, Fălciu, cu podul de fier de la Bogdănești dinamitat de rușii care se așteptau la atac. Nu degeaba a urmat masacrul de la Țiganca. ....

... La câțiva km, spre Nord, către Iași, lângă Albița, dar la o unitate de motorizate, se pregăteau de asalt alte trupe românești, alături sau împreună cu trupe nemțești. Lovitura trebuia să fie năucitoare, Prutul fiind forțat în mai multe puncte, iar aici, între dealuri apropiate, maluri apropiate, posibilități de exploatare a capului de pod, cu deplasare aproape liniară spre Chișinău, în aceeași noapte de 21/22 iunie printre unitățile gata de asalt, se afla și cea a lui Vasile Cernat.

Armata română în al doilea război
sursa foto: ANR

Cum rememorează el, în versuri, momentul:

Cu tot Regimentul

În seara zilei de 21-22 Iunie 1941

Ne susținea artileria ce bătea cu tunul

Căci promisem ordin cu dungă trei culori

Să mă prezint îndată la 10 vânători

Și cu Ferțu Tache noi ne-am prezentat

Și în cinci minute ne-am și echipat

Și de la armatură arme ne-a și dat

Direct la satul Râpi unde am plecat

Era adunătură din tot fundul Moldovei

Căci se cunoșteau după accentul vorbei

La compania 6° unde ne-a dat pe noi

Erau ostași mai mulți... chiar din Dorohoi

Am pornit din râpi pe-o noapte întunecoasă

Însă gândul nostru era tot la cei de acasă.

Mers-am pe întuneric până-n Ghermănești

Ah, ce era acolo, zău că te îngrozești

Bătuse cu artileria din armata rusă

Și ori și ce casă în sat era distrusă

Am ajuns în zori la Cotu Bâcului

Iute am făcut poduri peste apa Prutului

Când am ieșit din luncă și am dat de șes

Am crezut că de acolo cu zile nu mai ies

Cădeau exact ca ploaia ghiulelele de brand

Pe câți i-a prins în rază nici unul n-a scăpat.

Șofer fiind, Vasile Cernat a fost trimis, după forțarea victorioasă a Prutului, să aprovizioneze într-un convoi cu proiectile și muniție din Valea Jiului unde era siguranță, inclusiv aeriană, în aprovizionare și organizare, a parcurs Moldova pe valea Siretului spre Lwow, apoi a urmărit armata a IV-a până la Cotu Donului unde aceasta și-a găsit... distrugerea, aproape în totalitate.

C. Viața în tranșe.

9. Paiu, eroul simplu

Devenit un fel de reporter de război, la 77 de ani de la declanșarea contraofensivei sovietice de la 19 noiembrie 1942, care a întors soarta războiului și practic de la Cotu Donului a început schimbarea lumii și formarea celor două lagăre „sociale” autorul a avut una dintre marile șanse în documentarea cărții: a fost intervievarea bătrânului – veteran – Nică Paiu, în localitatea Soci, comuna Miroslavești, marți, 4 iunie 2019, însoțit de martorul, agent agricol la Primărie, consăteanul său, Adrian Plai și alte interviuri cu Gh. Voiculescu, 12 sept. 2019. /Adăugăm izbânzile: interviuri ample cu Neculai Mocanu din Mădârjești-Iași, Costache David din Zmeu, com. Lungani, jud. Iași, Costache Iosub (de 102 ani), din Tătăruși-Iași, (oct.2019), Gh. Tezu (Crucea), Alexandru Chiriac (Țepu) ș.a., ș.a.

Reporter: Eu stau de vorbă cu Nicu Paiu din Soci, comuna Miroslavești, județul Iași. Când te-ai născut badiță Nică? Și cum ai ajuns pe front la Cotul Donului?

N.Paiu, Intervievat: La 4 mai, 1921. Cum am ajuns? 4000 de kilometri am mers. Și cu mașinile și pe jos. În linia I, în linia a II-a am fost. Aveam ațe-n picior în linia a II-a, în linia I erau tranșee. Sergentul major a murit. Mitraliera noastră l-a mpușcat. Praf l-a făcut. Un sergent care era în grupă cu mine a tras în ruși – în sovietici. Și a tras în sovietici dar n-a tras bine. Și când au tras rușii – sergentul era lângă mine – nu l-am mai văzut. Era cât caterinca. Au sfărmat tot, și pușca mitralieră, tot.

R: Îți mai aduci aminte de satele prin care ai stat acolo?

N.P.: În raionul Kaminski, comuna Morozovskaia. Acolo am luptat. Am stat un an de zile. În linia I.

R: Și, ai idee câți oameni au murit acolo?

N.P.: Să fi murit mai mult de 2000 de oameni. Infanteriști, artileriști... Eram acolo pe linia I. Venea un domn sublocotenent Talmasti de la plutonul I. Eu eram la pluton. Venea și ne lua pe noi. Îi spunea sublocotenentului nostru: „Ne dați din plutonul II grupa I – eu eram în grupa I. Trebuie să minăm.” Mergeam și minam, puneam mine de tancuri. Unde trebuiau să treacă rușii cu tancurile. Și rușii trăgeau cu trasoare.

Și ne vedeau, ne observau pi noi. Și-apoi ne lua la fugăreală, vreo 3-4 km cu brandurile (rușii). După ce trăgeau cu cartușele trasoare și ne vedeau pe noi. Până ce ajungem în linia a II-a, și pe data de noiembrie, 1942 am fost rănit. Și pe 19 am plecat de acolo. Ce-o zis sergentul – domnul sergent Arcadi de la Vadu Moldovei: „Măi Paiu, tu și cu un sergent de la Bacău te duci la noapte de santinelă la domn maior Lisinski. (El era în bordei, îmbrăcat cu mantaua cu tohoarca pe el, cu căciulă pe cap.) De la ora 9 te duci și stai până dimineață acolo-șă de santinelă.” Și m-am dus cu băiatul acela – dom maior Onuță avea sobă cu lemne, făcea foc. „După ce stai o oră afară – mi-a zis el, intri înăuntru și iese băiatul celălalt.” Era frig în Rusia, în noiembrie, cum este la noi în februarie. Și așa am stat până la ziuă. Când s-a făcut ziuă ne-a spus: „Băieți, sunteți liberi.” Noi am plecat, el a rămas acolo. Batalioanele, regimentul nostru IV pionieri (erau patru batalioane: 7, 8, 14 și 54; eu eram la batalionul 54) – plecase de acolo regimentul pentru că îi luau rușii prizonieri. Nouă ne era foame. Nu mâncasem trei-patru zile nimic. Aveam o cutie de miere de albi și o bucată de pâine nemțească din aia, neagră. Și eu ce-am zis când am plecat de acolo cu bălciul (era o pădurice acolo unde eram noi acolo, în linia a II-a), hai să mergem în păduricea aceea, pe unde au trecut ai noștri. Și în păduricea aceea erau rușii mai încolo. Au apărut două avioane de vânătoare. Noi ne-am trântit jos la pământ. Aveam o mână de surcele strânse ca să încălzesc ceaiul. Am venit cu surcelele strânse subsuoară și le-am lăsat jos. Când le-am lăsat jos, am mai mers oleacă. Cartușele veneau pe lângă mine și peste mine și pe stânga și pe dreapta. Și mă trezesc cu manșeta de la manta ruptă, spânzura. Cartușul mi-a trecut prin mână (pe lângă scafoid) și mâna îmi atârna. Arma era în bandulieră la mine și cu masca, casca. „Ține tare, ține tare.” Ce să țin tare, eram doar eu cu Tatăl ceresc. Și vine alt cartuș. Mi-a intrat prin spate și a ieșit prin față. Am avut noroc că a fost pe partea dreaptă. Dacă era prin partea stângă, acolo mă mâncau șobolanii. Am ieșit de acolo. doctorii îmi spuneau: „Ține tare, ține tare.” Am ieșit de acolo și am găsit o căruță de la artilerie care avea un cauciuc rupt. Soldatul o lega cu ceva. L-am rugat: „Măi camarade, ia-mă și pe mine.” „Du-te încolo” s-a răstit el la mine. El

nu știa cum să plece el de acolo. s-a mai gândit el un pic și m-a luat. M-o legat frumos în trei locuri, m-o pus în căruță, pe lada căruței. Era căruță cu doi cai cu coveltură. Și am mers până seară în comuna Gromki, raionul Kaminski. Am mers până seara la Bălancea de Vigi. Am ajuns seara și acolo, într-o hală erau 5-600 de răniți într-o hală mare. Erau pansați și aveau pături. Mi-au rupt cămașa de pe mine, pentru că nu puteam să o scoată. M-au pansat la mână, la chept, mi-au dat o căniță de ceai, o feliuță de pâine. Am stat pe saltea, acolo, lângă un rănit. Mă durea foarte tare, nu mai puteam. Stând acolo mi s-a făcut foame. Mă duc la o rusoaică. Era în sat, în comună. „hazaikišto” „davai troski molokov” – „n-are vacă, n-are lapte”, „n-are coroabă”. Am mers la altă casă. Ne-o dat o căniță de lapte, o feliuță de pâine. Am venit la Bălancea. Era un drum mai sus în Bălancea. Acolo a venit o coloană de șase tancuri nemțești. Am avut noroc că s-au oprit acolo. (Unul din tancuri avea șenila defectă și necesita reparații.) stând acolo, ce fac? M-am suit pe tanc.

R: Te-au primit nemții pe tanc?

N.P.: Da, m-au primit, n-au zis nimic. Tancul care era defect a rămas acolo. M-am suit pe tanc și am mers cam 20-30 km cu tancurile acelea. Pe drum, un colonel de-al nostru a oprit tancurile. M-am dat jos de pe tanc, ei au făcut poziție să oprească rușii.

R: Câți români erați acolo?

N.P.: Eram mulți. După ce ne-am dat jos am așteptat o mașină mare cu o remorcă cu două roți. Era legată cu funie. M-am suit pe ea. Nu m-am putut sui sus în mașină, eram rănit. Am mers cu chisonul acela, până ce la un moment dat s-a rupt frânghia.

Armata română la intrarea în al doilea război

ursa foto: Historia.ro

Nică Paiu, sat Soci, comuna Mirosllovești, județul Iași

Am căzut într-o râpă cu tot cu chison. Am ieșit târâș până ce a venit altă mașină. Eram singur. Eu și cu Tata Ceresc. Am mers cu mașina cealaltă până la un punct sanitar nemțesc. Am mers la doamna doctor de acolo. era o nemțoaică. Am întrebat-o de un spital, unde să merg, dar nu a înțeles. Când am întrebat-o de lazaret a înțeles. Era unul la 500 de metri. Am mers ușurel, dar când am ajuns, fix în acel moment a sunat telefonul să plece de acolo pentru că veneau rușii. Au încărcat răniții iar pe mine m-o luat o mașină nemțească. Am ajuns la un atelier unde niște băieți ruși făceau pâslari. Erau cam 10 băieți ruși. A venit altă mașină care a luat santinela de acolo. Eu am rămas cu rușii. Ei erau dezbrăcați, în maiou, în chiloți, cu capetele goale. Aveau mâncare niște varză tocată. Eu stăteam la ușă, am încercat să fug de trei ori. Credeam că or să mă omoare. Ei se temeau de mine să nu am vreo grenadă la mine, eu mă temeam de ei. Am stat până la ziuă. Am stat să fug de trei ori de acolo dar ei strigau: „Ciolovec, idi suda! Ciolovec kaput, harașo!”. Adică era bine că eram rănit.

R: De care localități îți aduci aminte? Satele pe unde ai fost sau localitățile apropiate de acestea.

N.P.: Nu le cunosc. Noi am stat pe poziții,

n-am umblat să vedem comunele, să vedem satele, să vedem orașele. Noi aveam misiune pe poziții, noaptea pe linia întâi, ziua pe linia a doua.

R: Vreun nume de ofițer îți aduci aminte?

N.P.: Domnul sublocotenent Aonofresei. Era de la Rădășeni, comandant de pluton. De la Făl(ti)ceni. El era mai mare ca mine cu 4-5 ani. a fost pe frontul de la Odessa în 1941. A fost și rănit, dar nu l-a clasat. A fost înrolat din nou. Era comandantul meu de pluton. La Cernăuți era general Caraonț – șef de divizie. Dragalina era șeful lui. La Cernăuți au fost 12 regimente. Toate felurile de armă erau acolo.

R: Dar de la Cernăuți la Don este o distanță cam mare. Cum ai scăpat de acolo de ai ajuns acasă?

N.P.: Cum am ajuns? Ne-au dus la un aeroport nemțesc cu 15 bordeie cu paie unde aveau foc înăuntru. Erau 15 ostași în fiecare bordei. Am stat 6 săptămâni acolo, flămând. O gură de pâine n-am avut să bag în gura mea. Pâine nu era, mâncare nu era, doctor nu era. Am găsit două grămezi de cartofi îngropate de ruși. Am găsit o cutie de conserve și cu puțină zăpadă, fierbeam pe două bucăți de fier. Șase săptămâni am trăit din cartoafele acelea. Am găsit grâu netreierat, spicele erau negre. Puneam pe foc spicele să se coacă, le frecam în palmă și le mâncam. Eram negru de tot pe față. Șase săptămâni n-am avut altceva să băgăm în gură. Eram 1000 de răniți, acolo, nu puteam să ne scoată pe toți, aveau numai două avioane. Lângă noi era o cortină nemțească unde veneau seara două mașini cu răniți. Dimineața dintr-o mașină erau toți morți. Prizonierii făceau gropi, îi târau de cap și dădeau pământ pe ei. La șase săptămâni am avut noroc și m-au scos de acolo.

R: Din locurile acestea, ai avut tovarăși? Îți mai amintești băieții care au scăpat?

N.P.: Da. Era de la Bacău unul Sofinski Ion. Camarad, soldat care era cu mine în grupă. Din Soci era Dascălu Mihai. A murit acum doi ani.

R: Rușii v-au găsit acasă, când au venit?

N.P.: Ne-au scos din încercuire și ne-au dus la o gară. Era plin de păduchi. Dacă stai în paie și nu aveam îngrijire, nu aveam voie să aprindem focul. Erau păduchi cum îs păduchii de porc. Mă rupeau de nu mai puteam. După șase săptămâni, ne-au scos acolo cu avionul, am suferit, ferească Dumnezeu.

Ne-au dus la gară. S-a format o garnitură de tren. 60 de vagoane au fost. În trei locuri au fost trimise acestea: 20 de vagoane de răniți au fost duși la București, 20 la Iași și 20 de vagoane la Odessa. Eu am rămas în spital în Odessa. M-au internat acolo în spital: tratament, mâncare, pastile, îngrijire. M-am făcut gras și frumos și la șase săptămâni am ieșit din spital. M-au îmbrăcat cu uniformă militară nouă. Și am venit acasă.

R: Erai la Odessa când evreii au dinamitat comandamentul românesc?

N.P.: Eram, dar nu știu. Am ieșit din spital. Am venit acasă. Părinții mei trăiau: tata, mama. Noi am fost 11 frați acasă la mama. Eu am făcut doi ani de armată și doi ani de premilitară. Am făcut 5 ani de armată. Făceam toată săptămâna treabă la tata și la mama iar duminica, în loc să mă odihnesc – aveam o pușcă de lemn și mergeam la pregătire. Tata era soldat acasă, mama era evacuată la Bălănești....

Când am venit acasă, ... m-am prezentat la Cernăuți la Biroul mobilizării la unitatea mea. Acolo era domnul adjutant Rotaru: „Ai venit măi Paiu, măi? Unitatea te-a dat lipsă, măi. Ori mort, ori prizonier.” N-am fost nici mort nici prizonier, mai rău ca prizonier. M-or luat în evidență, apoi mi-au dat drumul acasă de la Cernăuți. Foaie de drum, hrană pe două zile. Am venit acasă. Când am venit acasă, război tot mai era. Am stat o lună

de zile și apoi mă prezint la Cernăuți, la unitate. Pe mine m-au dat la compania de depozite. Asta era în 1943.

R: Mai am niște întrebări: cu ce arme ai luptat pe front?

N.P.: Cu ZB-uri. Cu mitraliera n-am tras. Am avut grenade.

R: Dar în 1944, când s-a rupt frontul de la Iași, unde erai?

N.P.: Eram în Oltenia. Acolo am fost concentrat șase luni de zile. Aveam un sublocotenent din Dolhasca – unul Roșu. Eu aveam carnet de drepturi cum am fost lăsat cu procentaj de 20%. Aveam procesul verbal și carnetul de drepturi la mine. Sublocotenentul mi-a spus: „Tu n-ar trebui să fii aici. Tu faci în locul la altul. Măine mergem la Biroul Mobilizării. La Piatra Olt.” Acolo mi-a dat Ilisei, adjutantul, un serviciu. Acolo am făcut șase luni de serviciu. Duceam pâine la oșteni, la familii. Soldații erau aici și la Romanați, acolo erau familiile lor. Și luam pâine de la brutărie și duceam pâine în Piatra Olt, Brâncoveni, Văleni. Și locotenentul a mers cu mine la Biroul Mobilizării și am aflat că Iașul era ocupat de ruși. Am mers la Bălănești la familia mea. Am venit acasă și mi-am căutat de treabă. Am doi copii și nepoți, strănepoți... 10 de toți.

R: Îți doresc sănătate și să te ocupi de ei.

10. Neculai n-a fost în linia I

Reporter: Ne găsim la Mădârjești în locuința domnului **Neculai Mocanu**. 100 de ani fără câteva zeci de zile. Bună ziua. Am înțeles că ai făcut puțină armată, la viața dumitale.

N.M.: Bună ziua. Am făcut din 1941 până în 1945, când am fost lăsat la Vatră ca militar în termen. Eu am fost doar până la Tighina. Am mai fost la artilerie, la o baterie de tunuri pe roți de lemn.

R: Trase de cai?

N.M.: Nu, aveam mașini de tip Marmont, englezești. Dar bateria era de calibru 75,6. Am stat la Tighina din 1941, până în martie, 1945. De la Tighina ne-a mutat în comuna Obreja, județul Hunedoara. De acolo am fost duși pe front: Ungaria, Cehoslovacia. Am stat până în iunie 1946 când am fost lăsat la vatră ca militar în termen.

R: Dar pacea s-a încheiat la 9 mai 1945.

N.M.: Da, la 9 mai. Eram în Cehoslovacia când a capitulat Germania. O bucurie pe bieții soldați, de nemaipomenit în noaptea aceea. Ne-au dat drumul și am venit în concediu nelimitat.

R: Ai fost angajat militar?

N.M.: Da. Și în 1951 au luat comisariatele militare de tip rusesc și am fost chemat la comisariat la Târgu Frumos. Comandantul comisariatului era un căpitan. M-a chemat de acasă cu ordin și am crezut că mă concentrează. El mi-a luat o declarație dacă vreau să mă angajez în armată. „Domnule căpitan, eu mă angajez, mi-e dragă armata, abia am fost lăsat la vatră. Dar sunt în vârstă: aveam 32 de ani.” Mi-a zis că nu-i nimic. M-a chemat și m-a angajat.

R: Câți ani ai stat la comisariat?

N.M.: La comisariat am stat până în 1972. În septembrie 1972 am fost trecut în rezervă ca fiind un pic bolnav și un pic cam în vârstă. Dar tocmai venise un ordin. Că militarii care au peste 52 de ani și peste 25 de ani de armată pot fi trecuți în rezervă. Eu am și făcut raport.

R: Să ne întoarcem un pic la perioada din timpul războiului. Ce făceai dumneata la artilerie?

N.M.: Eram servent la tun și apoi am fost trecut la cancelarie.

R: N-ai tras la tun? Ce fel de tunuri aveai?

N.M.: Nu, n-am tras. Aveam tunuri de origine cehoslovacă. Aveam patru tunuri achiziționate de armata română. Abia se înființase artileria

antiaeriană în armată. Aveam tunuri mari de 75 de mm. Erau tunuri grele, de 3000 de kg un tun. La Tighina am avut tragere și noaptea. Dar în zadar.

R: Urmăreați avioanele, nu? Întâi trăgeați după cele sovietice, apoi după cele nemțești?

N.M.: Da, trăgeam după avioane. Rușii în special ne căutau. Am tras cu tunul dar n-am doborât nici un avion. Tunurile băteau până la 8 km antiaerian și 13 km terestru. Erau tunuri mari. N-am nimerit nici un avion, acestea erau la 10 000 de metri.

R: Dar obuziere de 120 ai văzut? Câți oameni serveați un tun?

N.M.: N-am plecat de la Tighina trei ani de zile, n-am văzut nimic altceva. La un tun erau 10 servanți. Bateria avea un efectiv de 100 de oameni. Erau 4 tunuri cu aparate centrale, cu puști mitraliere.

R: Apoi ai mers la cancelarie? Era mai bine acolo ca la tun?

N.M.: Am mers la cancelarie ca furier. Acolo până ce am învățat am luat bătaie de la comandant pentru că nu știam rostul hârtiilor, a dosarelor, a ordinelor. Dar eu eram obișnuit la tun. Mai bine o duceam la tun decât la cancelarie, acolo în fiecare zi luam bătaie. Când venea comandantul îmi zicea: dă-mi dosarul cutare. Mă băgam cu capul în dulap, nu știam ce dosar să scot. „Ia vină încoace”: poc! În fine, am reușit și am scăpat.

R: Decorații ai avut?

N.M.: De vechime nu pentru victorie. După ce am terminat armata mi-am cumpărat grădina aici. Din Bălțați făceam naveta la Iași, la Târgu Frumos.

R: Din comună a luptat cineva la Cotul Donului?

N.M.: Nu știu. Bateria mea a fost la Tighina și de acolo am fost duși când s-a rupt frontul la alte baterii care au fost în Cehoslovacia și în Ungaria.

R: Deci ai luptat și cu rușii și cu nemții. Cine au fost mai de treabă?

N.M.: Păi cine să fie? Nici unii. Am avut noroc că au capitulat nemții și s-a terminat războiul.

R: Mulțumesc Neculai Mocanu. Și îți doresc să fii la fel și peste 5 ani când voi veni să-ți mai iau un interviu.

N.M.: Să trăiești. Mulțumesc.

(Dumitru V. Marin, 1 sept. 2019, Mădârjești-BĂLȚAȚI-Iași).

11. Realități și rapoarte de război

Pagină crudă și seacă de război în desfășurare (primită de la fiul locotenentului Tache Brumă, prizonier în vest): efectiv pe front. O reproducem, în continuare : Raport de front.

S-a întâmplat în 7 iulie 1941: Armata română a ocupat localitatea Lipnic, atingând aliniamentul Nistrului. Operația „München” este numele de cod al ofensivei armatelor română și germană în timpul celui de-al doilea război mondial pentru eliberarea Basarabiei și nordului Bucovinei de sub ocupație sovietică. Operația a început la data de 2 iulie 1941 și s-a încheiat victorios la 26 iulie, același an. În timpul operației, armata română a suferit pierderi semnificative: 22.765 de oameni (4.271 morți, 12.326 răniți și 6.168 dispăruți) și 58 de avioane. Pierderile sovietice s-au ridicat la 17.893 (8.519 morți și dispăruți și 9.374 răniți).

Ofensiva generală pe frontul Prutului, denumită Operația „München”, a fost plănuită pentru 2 iulie. Lovitură principală urma să fie dată de experimentata Armată a 11-a germană, cu Corpul de Cavalerie român (Brigăzile 5 și 6 Cavalerie) și Corpul 11 german (Diviziile 76 și 239 Infanterie germane, Diviziile 1 Blindată și 6 Infanterie române) spre direcția principală – Moghilău. Corpurile 30 (Divizia 198 Infanterie germană, Diviziile 8, 13 și 14 Infanterie române) și 54 (Diviziile 50 și 170 Infanterie germane, Divizia 5 Infanterie română) aveau misiunea să ocupe Bălțiul și Dubăsarii. Armată a 4-a Română urma să atace cu Corpul 3 (Diviziile 35 Infanterie Rezervă, 11 și 15 Infanterie) în direcția Chișinăului și cu Corpul 5 (Divizia de Gardă, Divizia de Grăniceri și Divizia 21 Infanterie) spre Tighina. Corpul 11 (Brigăzile 1 și 2 Fortificații) rămânea pe poziții defensive. În sud, în Deltă, Corpul 2 (Diviziile 9 și 10 Infanterie) trebuia să forțeze Dunărea și să curețe litoralul până la Limanul Nistrului. În fine, Armată a 3-a a primit comanda operativă a Corpului de Munte (Brigadă 8 Cavalerie, Brigăzile 1, 2 și 4 Mixte Munte și Divizia 7 Infanterie) și avea misiunea să ocupe nordul Bucovinei.

La 2 iulie, în nord, Divizia 7 Infanterie a început atacul la ora 4:00 după o pregătire de artilerie de zece minute. Înaintarea a fost însă oprită la 6:30 de puternice contraatacuri sovietice. Însă trupele Corpului 17 din Armata a 12-a sovietică erau în retragere, datorită pătrunderii germane până la Rivne, care le amenința spatele.

Generalul de divizie Gheorghe Avramescu, comandantul Corpului de Munte, a ordonat atacul pe tot frontul a două zi. Mai în aval de Bucovina, pe frontul central-nordic al Basarabiei, Corpul de Cavalerie din componența Armatei a 11-a a început trecerea în primele ore ale zilei. Brigada 6 Cavalerie, aflată pe aripa stângă a corpului, la joncțiunea cu Armata a 3-a, a creat cu greu un cap de pod peste Prut în zona nord Șerbeni - Dumeni, datorită numeroaselor contraatacuri ale blindatelor sovietice. Divizia 6 Infanterie a început traversarea la Cuconești, Movila Ruptă și Corpaci, fără incidente. Regimentul 27 Dorobanți „Bacău” a reușit să treacă 2 batalioane peste râu până la căderea serii. Divizia 1 Blindată a declanșat și ea atacul pe direcția Brătușeni – Edineț. Corpul 3, care reprezenta aripa nordică a Armatei a 4-a, vecină cu Armata a 11-a germană, a atacat numai cu Divizia 35 Infanterie Rezervă. Traversarea Prutului a început la ora 16:45. Regimentul 67 Infanterie a reușit să treacă pe malul estic două batalioane și să ocupe Dealul Costuleni, pierzând un singur soldat în cursul operațiunilor. Seara, Compania 6 Pontonieri a început construirea podului. În fața Corpului 3 se aflau elemente din Divizia 95 Pușcași și Corpul 2 Cavalerie (Diviziile 5 și 9 Cavalerie) sovietice.

Primele trupe ale Diviziei de Gardă care au trecut Prutul a fost o companie a Regimentului 6 Infanterie Gardă „Mihai Viteazul”, care avea misiunea de a menține capul de pod de la Bogdănești.

Demonstrație germană cu mitraliera MG 34 pe vehicule blindate pentru ofițerii români;

sursa foto: Wikipedia

În rest, pe tot frontul Corpului 5, a avut loc o pregătire de artilerie care trebuia să neutralizeze artileria grea sovietică din zonă, să distrugă fortificațiile și să dezorganizeze apărarea, însă datorită alocării unei cantități insuficiente de muniție, aceasta nu și-a atins scopul. Pregătirea trecerii râului nu a fost bine mascată și nu a constituit o surpriză.. Astfel Divizia de Gardă a întâmpinat greutăți serioase în momentul traversării Prutului, fiindu-i practic imposibil să înainteze prea mult, deși avea la dispoziție pe malul estic aproape toată infanteria sa. A fost oprită de puternica rezistență întâmpinată pe Dealul Epureni și lângă satele Stoenești și Țiganca. La 3 iulie, Batalioanele 1 și 2 ale Brigăzii 1 Mixtă Munte au înaintat până în apropierea Storojinețului, au trecut Siretul prin apă, deoarece podul fusese dinamitat în timpul retragerii, și au distrus ariergarda sovietică aflată în oraș. În dreapta Brigăzii 1 Mixtă Munte, Brigada 4 Mixtă Munte a ajuns pe Siretul Mic împingând înapoi ariergărzile Diviziei 60 Munte sovietice. Aripa dreaptă a Armatei a 3-a era formată din Divizia 7 Infanterie și Brigada 2 Mixtă Munte, Brigada 8 Cavalerie fiind în rezervă. Brigada 2 Mixtă Munte a înaintat spre Molnița, cu Batalionul 15/Grupul 4 Vânători de Munte în avangardă, care a dus lupte grele pentru cucerirea Dealului Bourului, în timp ce Grupul 5 a ocupat Dealul Porcului. Divizia 7 a dus lupte în zonele Fântâna Albă, Cerepcăuți și Petricani, fără a înainta prea mult și pierzând 88 de oameni (7 morți, 72 răniți și 9 dispăruți). Brigada 6 Cavalerie a ajuns la nord-est de Vărativ, iar Divizia 6 a continuat traversarea fără probleme. În schimb Divizia 13 Infanterie a fost atacată foarte puternic de Corpul 2 Mecanizat sovietic la Șoltoiaia. Rapoartele înaintate comandamentului menționau 200 de tancuri, cifră foarte probabil exagerată. Regimentul 55 Infanterie, precum și câteva divizioane de artilerie au trecut Prutul. Divizia 35 a lărgit capul de pod, fără a întâmpina rezistențe serioase, și a intrat în legătură cu trupele germane din stânga sa. La 4 iulie, Brigada 4 Mixtă Munte a executat la ordinul generalului de corp de armată Petre Dumitrescu o manevră cu o parte din forțe în spatele trupelor sovietice care luptau în zona Fântâna Albă și Cerepcăuți, forțându-le să se retragă și astfel Divizia 7 Infanterie și Brigada 8 Cavalerie au traversat și ele Siretul. Brigada 1 Mixtă Munte a continuat înaintarea și a ajuns cu Grupul 1 Vânători de Munte al col. Albert Ludwig în fața Cernăuților. Acesta a fost decorat ul-

terior cu Ordinul Mihai Viteazul de clasa a III-a pentru înaintarea rapidă a detașamentului său. Brigada 5 Cavalerie a trecut și ea Prutul cu Detașamentul „Col. Korne” și a început înaintarea pe direcția Terebna – Edineț. Divizia 1 Blindată a intervenit cu Batalionul 1 din Regimentul 1 Care de Luptă la est de Brătușeni în sprijinul Regimentului 203 din Divizia 76 Infanterie germană, care era atacat de blindate sovietice și se afla într-o situație grea. Divizia 8 Infanterie, subordonată Corpului 30, a ieșit din capetele de pod de la Bădărăi, Chetriș și Moara Domnească, dar a fost oprită de comandamentul corpului, deoarece Divizia 198 germană aflată în flancul său întâmpina greutăți. Subordonată aceluiași corp german, Divizia 13 a dus lupte la Sărata Nouă. În timpul nopții spre 5 iulie, Divizia 1 Blindată a fost angajată lângă Brânzeni cu elemente ale Diviziilor 74 și 176 Pușcași sovietice (din Corpul 48 Pușcași), sprijinite de tancuri. Ulterior a pus stăpânire pe satele Chetroșica Veche și Parcova, iar grupul său de cercetare a ajuns până la Edineț. La 5 iulie, Grupul „Col. Mociulski” din Brigada 1 Mixtă Munte (Batalioanele 1, 2 și 23 Vânători de Munte, Divizionul 1 Obuziere Munte, o baterie de tunuri de munte, o companie anticar și Escadronul 1 Vânători Călări) a atacat frontal Cernăuțiul, în timpul ce restul brigăzii, masată în Grupul „Col. Marinescu”, a manevrat pe vest, iar Brigada 4 Mixtă Munte a manevrat pe la est. Amenințate cu încercuirea, trupele sovietice s-au retras. La ora 17:00 au pătruns în oraș Batalioanele 3 și 23 Vânători de Munte. Capitala Bucovinei de Nord fusese reluată. Brigada 2 Mixtă Munte a trecut Prutul și a înaintat spre Hotin, ducând lupte grele la Noua Suliță și Dinăuți, unde trupele sovietice au contraatacat, situația fiind salvată de intervenția Escadronului 2 Vânători Călări.

Proiectil din al doilea război

sursa foto: Wikipedia

Pentru operațiunea de ocupare a orașului, generalului de brigadă Ion Dumitrache, comandantul Brigăzii 2 Mixtă Munte, i s-a subordonat și Brigada 8 Cavalerie, care a înlocuit în stânga sa Divizia 7 Infanterie. Divizia 13 a întâmpinat rezistențe puternice la Mărăndeni. Batalionul III/Regimentul 7 Dorobanți a reușit să ocupe localitatea, dar a suferit pierderi mari. De asemenea, Divizia 5 Infanterie română, din Corpul 54 German, a trecut și ea Prutul și a luat o poziție pe flancul drept al acestuia. Divizia 35 a respins un asalt sovietic lângă Brătuleni, iar Divizia 15 a avut de suportat două lovituri. Prima a avut loc în jurul orei 12:00, lângă Bălăurești, la aripa stângă a Regimentului 25 Infanterie, unde se afla Batalionul 3, dar intervenția artileriei a dus la respingerea acesteia. În după-amiază, două companii sovietice au atacat dinspre Sărăteni pozițiile Batalionului 3/Regimentul 10 Vânători, aflat pe flancul drept. Asaltul a fost respins, iar cele două companii au fost distruse aproape în totalitate. Doar 8 supraviețuitori au fost luați prizonieri. Trupele sovietice au contraatacat numai flancurile Diviziei 15, încercând să pună grosul unității în dificultate. Corpul 5 a decis angajarea Diviziei 21 Infanterie la dreapta Diviziei de Gardă pentru a o ajuta pe aceasta să depășească impasul în care se afla. Atacul trebuia să aibă loc în timpul nopții. Infanteria urma să traverseze râul pe podul de cale ferată de la Bogdănești. Artileria nu putea fi mutată decât după ce un pod de vase va fi construit la Fălciu. După o scurtă recunoaștere, generalul Dăscălescu a decis că atacul să fie executat de Regimentul 24 Infanterie, cu două batalioane în prima linie. La ora 1:00 trupele au început să treacă prin ploaie pe pod, care fusese avariat de un bombardament, dar încă mai rezista. La 6 iulie, Regimentul 2 Călărași trebuia să fixeze forțele inamice, în timp ce Detașamentul „Lt. col. Ciubotaru” (comandantul Batalionului 7) și Escadronul 1/Regimentul 3 Călărași Purtați manevrau pe la est, iar două batalioane de Vânători de munte și un divizion de artilerie de munte pe la nord-vest. La ora 5:45, avangarda Regimentului 2 Călărași (Escadronul 3) a ajuns în zona conacului Rateș, unde a fost oprită de o rezistentă puternică, cpt. Fortunescu, comandantul unității, fiind rănit. Escadronul a fost întărit cu două plutoane și la 9:00 a învăluit poziția sovietică pe la est, forțându-i pe apărători să se retragă. Asaltul asupra Hotinului a început la ora:00, iar la 19:30 Batalionul 16 a fost puternic atacat dinspre Rucșin. A

intervenit Batalionul 9 Vânători de Munte și a restabilit situația. Astfel, la ora 20:00, Batalionul 16 a intrat în partea de sud a pădurii Hotin, urmat aproape de Batalionul 9. Detașamentul „Ciubotariu” a înaintat până pe Dealul Imașului, unde a surprins o coloană sovietică în retragere. În timpul nopții, pozițiile detașamentului au fost puternic atacate de infanterie sprijinită de tancuri, dar a rezistat, blocând o eventuală cale de repliere spre sud-est. Generalul de divizie Vasile Atanasiu, comandantul Corpului 3, a decis introducerea în prima linie și a Diviziei 11 Infanterie, ultima mare unitate aflată în subordinea sa. Aceasta a ocupat poziții la dreapta Diviziei 15 și la nord de Corpul 5, care se chinuia să spargă frontul la Țiganca și să iasă din capul de pod. La ora 10:00 două batalioane ale Regimentului 24 Infanterie 10:00 au decis începerea atacului fără sprijinul aviației (care era așteptat pentru ora 9:00, dar nu apăruseră). Însă, avioanele au apărut după jumătate de oră și au atacat din greșeală trupele române. Cu toată confuzia creată, Batalionul II a reușit să se apropie de satul Stoenesti, avansând cu dificultate prin bălțile din zonă. A fost cerută intervenția Regimentului 30 Artilerie, dar din motive necunoscute aceasta nu s-a materializat. Totuși, la 20:00, Regimentul 24 Infanterie ajunsese deja la poalele Dealului Epureni, iar Batalionul I începuse asaltul. Pierderile primei zile pentru Divizia 21 Infanterie: 26 morți și 166 răniți.

După bombardamente, în al doilea război

sursa foto: Wiki.com

Divizia de Gardă a atacat cu Regimentul 6 Infanterie Gardă și a reușit să învingă rezistența sovietică din fața ei și până seara să ocupe Dealul Cania, stabilind un cap de pod solid. Pierderile regimentului au fost însă destul de mari: 32 morți, 158 răniți și 7 dispăruți. La 7 iulie, pe o ploaie torențială, luptele au continuat în nordul Basarabiei. Batalionul 10 Vânători de Munte a reușit să pătrundă în nordul Hotinului, iar Batalionul 16 să se apropie de satul Otaci, punctul de trecere peste Nistru folosit de sovietici. În ziua următoare, Divizioanele 52 și 57 Artilerie Grea au redus la tăcere artileria inamică de pe malul stâng al Nistrului. La ora 14:00, Brigadă 2 Mixtă Munte a declanșat atacul și a eliminat ultimele rezistențe de pe Dealul Cetății și de la Otaci. Până la ora 17:00, orașul era în mâinile românilor. În urma acestor succese, Armată 3 a primit ordinul să schimbe direcția de atac spre est. Astfel, Brigada 8 Cavalerie trebuia să asigure legătura la aripa dreaptă cu Corpul de Cavalerie, în timp ce Corpul de Munte urma să înainteze până la Nistru între Vijnievo și Voloșcova. Divizia 7 Infanterie a fost subordonată Armatei a 4-a. Forțele Diviziei 1 Blindată a ajuns la frontiera din 1940, în dreptul orașului Moghilău. Tot în această zi, elemente ale Corpului de Cavalerie, comandat de gen. de divizie Mihail Racoviță, au ajuns lângă Lipnic, pe Nistru. Brigada 6 Cavalerie a reușit performanță de a străbate 50 km în acea zi. Mai la sud înaintarea a decurs mai greu, Divizia 14 Infanterie, din Corpul 30 german, fiind oprită în față orașului Bălți. Batalionul 3/Regimentul 13

Dorobanți „Ștefan cel Mare” a atacat frontal satul Biliceni, în timp ce Batalionul II a manevrat localitatea pe la nord. Corpul 3 a primit misiunea să înainteze pe direcția Lăpușna – Hîncești – Chișinău. Pentru aceasta, Divizia 35 Infanterie Rezervă a început să înainteze pe două direcții: spre Vărzărești, Șendreni, Vorniceni și spre Călărași, iar Divizia 11 spre Leușeni, Cărpineni, Sărata Galbenă, trebuind să ocupe malul vestic al râului Lăpușna. Aceasta din urmă a fost oprită pe Lăpușna de focul artileriei sovietice, Regimentul 2 Romanați suferind pierderi considerabile. Batalionul 3/Regimentul 1/2 Vânători de Gardă a atacat printr-o ploaie torențială, traversând pârâul Bălacea sub un puternic foc de artilerie și mitraliere și a avansat până la marginea vestică a Dealului Țiganca, între satele Țiganca și Stoenști. Divizia 21 Infanterie a trecut și restul infanteriei la est de Prut. Rezistența trupelor sovietice din zonă era foarte puternică, cauzând pierderi considerabile Corpului 5. Insuccesele acestuia s-au reflectat asupra comandantului: generalul de corp de armată Gheorghe Levenți, care a fost înlocuit în acea zi cu generalul de divizie Aurelian Son.

Și luptele pentru eliberarea Basarabiei și nordului Bucovinei de sub ocupație sovietică au continuat și s-au încheiat victorios la 26 iulie...

Comunicare Bruma Cornel 9 iul. 2021

facebook.com, worldwar2.ro, afas.ro, istoria.md, unitischimbam.ro/operatiunea-munchen-interventia-armatei-romane-in-basarabia-si-bucovina-de-nord-aflata-sub-ocupatie-sovietica-1941, wikiwand.com, once.mapn.ro, ziare.ro, antena3.ro.

Cimitirul Eroilor de la Țiganca

II

REDACTORUL REVISTEI „ION CREANGĂ”

CONDIȚII FORMATIVE.

(fragment din Opera Magna I)

II.1. PERIOADA FORMATIVĂ (până la 1908)

Se ridică din condițiile satului răzeșesc Țepu de lângă Tecuci, la sfârșitul secolului al XIX, tânărul cu elevate disponibilități intelectuale, imprezibilul premiant care repeta câte un an în fiecare etapă de studii, cu șansa cunoașterii treptelor sociale într-o copilărie zbuciumată.

A înțeles ca nimeni altul puterea miraculoasă a muncii. S-a convins apoi de cea a creației.

Lipsit de posibilitatea unor studii temeinice, dar vechi culegător (1) în căutarea specialistului în materie, întreprinzătorul Pamfile se înfățișează lui Th. Burada, în primăvara anului 1903, dar cele câteva caiete cu culegeri pe care le întocmise nu-l conving pe acesta să-i acorde sprijinul necesar. Elevul școlii militare „temperament flegmatic tăcut, resemnat în durerea lui, caracter de bronz, demn față de superiori, și afabil, deși foarte serios față de egali și inferiori” care își surprindea colegii prin maturitatea și varietatea preocupărilor sale, – îl vedeam mereu studiind și mai ales scriind... numeroase caiete, fițuici, însemnări, toate scrise de mâna lui, cu scris mărunț, aproape feminin care contrasta cu mărimea mâinii ce ținea creionul, ca și statura și caracterul eminent masculin” (2) – își caută îndrumătorul în persoana directorului ȘEZĂTORII, A. Gorovei, cu o lungă misivă, după ce-i expediase „Cântece din ținutul Tecuciului” (3). Mereu în căutarea „călăuzitorului” ideal și probabil nesatisfăcut de indicațiile scrise și verbale date de Gorovei, determinat și de schimbarea locului pregătirii ca ofițer de carieră, ajunge pe urma unor culegeri fraudulos însușite de un superior să-l cunoască pe M. Sadoveanu, care observă la tânărul „nalt și subțire, modest și sfios” că „avea în sufletul lui dragostea nețărmurită de pământul bătrânesc, avea în el cumiștenia și suferința șirurilor de „neamuri”,

avea în ochi melancolia peisajului moldovenesc și murmurul zăvoaielor Siretului...” (4).

Ceva mai înainte făcuse cunoștință cu I. Bianu, trimis probabil de căpitanul Praporgescu (5) iar în 1905 i se adresează lui N. Iorga cu o lungă scrisoare, după ce-l căutase personal, pentru „sfaturi despre o rânduială ce se cuvine” (6), în legătură cu colecția sa (aflată la M. Sadoveanu) – de pe cele „150 de coli ministeriale scrise pe ambele fețe. În general cuprinde 60 povestiri, 1400 cântece, ghicitori, superstiții medicină populară, colinde, strigături etc.”. Pentru că „voinicul flăcău tecucean se arăta voitor de a ști și a lucra” (7) istoricul îl încurajează prin intermediul publicațiilor pe care le conducea și prin viu grai. Demnitatea respectuoasă degajată de scrisorile lui Pamfile înfățișează o exemplaritate umană, demnă de reținut prin voință, caracterul integru și dragostea constantă pentru produsul spiritual al celor mulți.

Aspirațiile sale izvorăsc din convingerea că „folclorul arată mult mai mult” decât unele opere literare (8) – și totuși „producțiile poporului se pierd”. De aici rostul culegerilor: a) de conservare a creației populare: „să le avem odată și odată, ca pe o sticlură de doctorie – când vor sosi zilele de căință” b) pentru cercetarea complexă, să pună la îndemâna multora folclorul: „să-l studieze cum se cade, cu toată obiectivitatea” și c) încurajarea culegătorilor: „(fiindcă bunii Români se plâng) că prea puțini sunt cei ce cercetează poporul” (9).

Cultivând bunăvoința istoricului, sublocotenentul îi trimite „salutări din țara sârbească” (10), printr-un limbaj colorat înștiințându-l apoi de trimiterea unor hârtii vechi (11), altădată întrebându-l dacă „Neamul Românesc” condus de el „ar primi melodii puse pe note inedite, de jocuri flăcăiești, sau doine” (12).

La această dată intrase în lucru „Jocuri de copii” I, pregătea memoriul al II-lea și dorea să tipărească și melodii.

Pentru operativitate, solicită răspunsuri la „poșta Neamului Românesc”: dacă s-ar găsi un exemplar dintr-o lucrare a lui N. Iorga, sau ce părere are acesta despre povestirea trimisă pentru Calendar și povestea pentru „Floarea darurilor” (13). Era, de asemenea, neastâmpărul tânărului în căutare de certitudini „dacă face bine” culegerile sale, dar neezitând să emită păreri îndrăznețe despre culegerile lui Gr. Tăbăcaru „Jocurile românești pentru copii” abia apărută de sub tipar: „N-aveți nici o pierdere că nu vi s-au trimis. Broșura D-lui e o adunătură de tot ce-i mai nepotrivit pentru școlari – pentru cari-i alcătuită: jocuri de mahala din colecția lui Ispirescu, bucăți cu totul secundare din colecția mea (care-i un material), întorsături de limbă porcoase și toate înțepenite într-un schelet absurd... Știu un alt învățător care experimentează jocuri de copii în școala sa...” (14), încearcă el să atragă atenția asupra noului său prieten M. Lupescu, directorul Orfelinului din Zorleni.

Tinerelul militar de la Țepu venit la I. Bianu să „mai întrebe dacă culegerile lui pot să fie de folos și dacă le face bine” (15), beneficiarul unor posibilități de studiu nevisate, prin grija „bibliotecarului Academiei Române”, culegătorul care „cam la două trei-trei săptămâni... aducea poezii populare, schițe despre obiceiuri și foițe scrise” se formează ca folclorist în spiritul tradiționalist al epocii. Culegerile sale sunt

întocmite după concepția lui Gaster potrivit căreia „un culegător bun de basme va fi numai acela care nu va amesteca limba și lipsa de stil a literaturii numite artistice, în graiul naiv al poporului, acela care nu va sădi flori exotice în câmpia înflorită a geniului popular” (16) pe care o găsim formulată într-un mod propriu de către Pamfile în 1905. Privitor la unele „producții cari nu se pot copia – poveștile, tradițiile, glumele”, tânărul crede – și va aplica în tot timpul activității sale – că „scheletul acestora rămâne neatins; îmbrăcămintea se datorește cu impunere scriitorului adunător. Producția astfel redată rămâne ca bună atunci când are formă cât mai aproape de graiul popular, când producția aceasta se poate socoti ca o variantă dictată de unul din cei mai importanți țărani” (17).

Prin observarea naturii formative, a conjuncturii sociale și specificului afirmării folcloristului constatăm că hotărâta orientare spre valorificarea creației populare a condus la apropierea de autorități științifice române și străine unde a găsit înțelegere și sprijin moral. Influența lui Sadoveanu, bine ilustrată de colaborările literare la „Vocea Tutovei”, „Freamătul” și mai apoi la „Însemnări literare”, „Viața românească”, „Școala Basarabiei” a generat o tardivă orientare spre literatură, cu efecte negative asupra importanței folclorului adunat (mai ales proza). Hotărât și perseverent, prin sprijinul autorizat primit, Tudor Pamfile s-a îndreptat fără dibuiri către un țel nepărăsit toată viața, consemnarea producțiilor poporului. Obiectivul fiind în atenția supremului for științific, Academia, el a devenit astfel repede omul cerut de momentul cultural, primul solist al mării orchestre a micilor intelectuali, cu Bianu dirijorul din umbră. Considerându-se inapt pentru teoretizări, totdeauna conștient de valoarea sa, va evita dezbaterile de principii chiar mult mai târziu, când deținea poziții favorabile și având dobândită specializarea folcloristico-etnografică necesară. Chiar demonul polemic și accentele protestatate care răzbat din articolele semnate P. Troian în „Vocea Tutovei” – cu „oastea ascultătoare în urmă, proprietarul își poate munci și mai departe pământurile fără plată, dar, e drept?

Aceasta e menirea oștirii? Nu fiți fățarnici voi cei mari, ca să ne stoarceți și măduva oaselor...” (18) – rămân dovezi ale plinului sufletesc.

Bârladul începutului de secol se caracteriza printr-o efervescentă culturală deosebită, materializată prin scurte, dar notabile apariții ale unor ziare și reviste ca „Gheorghe Lazăr”, „Vocea Tutovei”, „Paloda literară”, „Făt-Frumos”, apoi „Ion Creangă”, „Miron Costin”, „Florile dalbe” – unele publicând și folclor (19) – la care colaborau: Gh. Ghibănescu, G. Tutoveanu, Emil Gârleanu, D. Nanu, Al. Vlahuță, C. Moldovanu, V. Pârvan, V. Voiculescu, V.I. Popa și alții. Prin integrarea lui Pamfile peisajul spiritual apare redimensionat, urbea devenind centru al preocupărilor folcloristice, mai ales după 1908 (la 1 aug. ieșe de sub tipar revista ION CREANGĂ) căci dotat cu un simț al realului, chibzuit și atent la cele mai mici amănunte, emițând judecăți severe la adresa tembelismului și politicianismului, privind critic slăbiciunile omenești, inconsecvențele și prețuind inteligența superioară, ascultând sfaturi, tânărul ofițer atrage noi colaboratori pe care-i formează și cultivă. Impresionează intelectualitatea Bârladului prin „mîntea luminată și cumpănită, o inimă caldă și nobilă, o voință vie și stăpănită” (20). Bazat pe acumulările anterioare s-a încheșat nucleul spiritual alcătuit din poetul G. Tutoveanu, istoricul I. Antonovici, învățătorii M. Lupescu, Leon Mrejeriu, I. Popescu, apoi Stroe Belloescu și alții, care se întâlnesc la locuința lui Pamfile ori la „Casa națională”; mediul acesta emulativ a constituit un alt factor determinant al evoluției folcloristului. Energic, documentat, perseverent, colaborator la diverse publicații, va confirma repede și cu prisosință încrederea investită ab initio: „Cu intuiție rară Pamfile a înțeles și a pătruns adâncul neprefăcut al țăranelor române, i-a căutat să-i adune manifestările și să le grupeze în mod sistematic după aplicările lor la deosebite stări sufletești și la deosebite credințe păstrate din adâncurile veacurilor, trecute în cele mai intime cute sufletești” scria mai târziu I. Bianu (21) rezumând de fapt o întreagă perioadă din activitatea folcloristului.

Folcloristica a fost ALEGEREA lui T. Pamfile la 20 de ani când și-a canalizat disponibilitățile creatoare urmărind o cale de afirmare într-un domeniu accesibil, inedit și cu autoritate socială, „...fiecare om își ia... o cale; dorul de a se convinge de sine... își

caută o lume proprie și compatibilă cu spiritul său”, spicuim noi din scrisoarea adresată lui A. Gorovei la 15 iulie 1903, la două săptămâni după ce fusese admis la școala de cavalerie din Târgoviște. „Am ales folcloristica” pentru că „folclorul arată și mai mult” decât literatura, i se confesează directorului ȘEZĂTORII pe care se străduia să-l convingă de aspirațiile sale. La 20 de ani, oscilația agonie-extaz din perioada studiilor civile și apoi militare, respectiv repetent-premiat, l-a situat într-o albie din care nu și-a propus să iasă decât după Război.

Preluând un citat din cartea „Jocul cu mărgelile de sticlă” a lui Herman Hesse, fiul răzeșilor din Țepu căruia alegerea folcloristicii i-a conferit la rândul-i reprezentativitate a făcut parte dintre acei oameni „din viața cărora nu poate fi omisă ideea de noroc, aceasta constând fie și numai că ei se întâlnesc și se confundă în realitate, biografic și istoric, cu misiunea ce li se potrivește”, copil de oameni săraci sprijinit de boierul Cincu și de familia Medeleanu să-și cumpere cal și harnașament (notă: la școala militară a fost admis ca premiant – la Tecuci – dar trebuia să aibă cal propriu care costa 800 lei, contravaloarea a două fâlcii de pământ/3 ha.). Aducem aminte, subliniem chiar, că în școala de ofițeri erau admiși absolvenții cei mai dotați, capacitați, fiii militarilor, politicienilor și de oameni bine înstăriți.

„Catedra universitară” a lui T. Pamfile, a fost funcția militară așa cum pentru Ov. Densusianu, C. Brăiloiu, D. Caracostea erau catedrele din învățământ sau funcțiile publice. Mai mult, Pamfile a avut posibilități mai mari de culegere și cercetare decât aceștia, la nivelul accesibil și neremunerat prin situare în mediul folcloric (Bârladul, un oraș mic; militarii din unitate; dese deplasări la Țepu și aiurea).

Dacă acceptăm formularea aceluiași Herman Hesse că „Norocul nu are nimic de a face nici cu rațiunea nici cu morala, este prin esența lui ceva magic, aparținând unei trepte timpurii, tinerești a umanității” admitem că Pamfile a fost un norocos. Și muncitor! Dar mai ales a fost o adevărată capacitate care s-a impus ca valoare, cu aură de modestie, prin eforturi greu de acceptat ca posibile. „Voi munci așa cum mă pricep. Veți vedea după ani și ani...” (22).

Să schițăm numai începuturile: debut în ȘEZĂTOAREA cu „Cântece din ținutul Tecuciului” (1903); concepe un volum în 1905, apărut în 1906, Jocuri de copii I; trimite și publică la Făt-Frumos (Bârlad), Adevărul (versuri), România ilustrată (23), Viața literară (24), Revista noastră (25), Sămănătorul (26), Viața literară și artistică, Neamul Românesc, Calendarul Național Român, Colnicul Hora, Vocea Tutovei, Floarea darurilor, Tutova, Calendarul ligii culturale (1908) și în sfârșit ION CREANGĂ; tipărise în 1907 Povestire pe scurt despre neamul românesc (culeasă în același timp cu Monografia comunei Bogdana a lui I. Antonovici, la Bârlad) (27) și tot în același an Carte pentru tineretul de la sate (împreună cu M. Lupescu, L. Mrejeriu, apărută până în februarie) – deci era autorul a 5 volume până la apariția revistei ION CREANGĂ (la cele de mai sus se adaugă: Jocuri de copii II, București f.e, 1907, 116p. și Cimilituri românești, introducere și glosar de T. Pamfile, București f.e., 1908, 57 p., colecția „Din viața poporului român”).

Mai era în iulie 1908 un necunoscut? În nici un caz în Bârlad unde conducea, din 1907, „Vocea Tutovei” (cu o excelentă campanie de presă împotriva administrației locale), nici în mediul folcloric sau literar, unde girul lui N. Iorga era suficient.

Dar realizările abia de acum vin.

Cunoscuta formulă a succesului care constă în convergența noțiunilor „a ști, a vrea, și a putea” ar putea fi particularizată în cazul lui Pamfile astfel:

◆ 1903 – VREA:

- încercări literare;
- colaborări la diverse publicații;
- culegeri unicate: Jocuri de copii;
- activitate de ziarist și polemist;

◆ 1908 – POATE

- revista ION CREANGĂ;
- direcționare și culegeri folclorice;
- materiale pentru volumele personale;
- clarificarea concepției;

◆ 1913 – ȘTIE

- așa cum demonstrează calitatea revistei;
- ritmicitatea realizărilor personale;
- multilateralitatea preocupărilor;
- Revista Miron Costin;

◆ 1918 - VREA, ȘTIE, dar nu mai POATE pentru că voia Domnului e mai presus de drumurile omului:

– Războiul modifică destinele țării și ale oamenilor,

– „FLORILE DALBE” prima apariție de după Război, la 1 ian. și în tot anul 1919;

– reparația lui ION CREANGĂ „cam costelivă”;

– Activitatea culturală din Basarabia;

– Decesul la 16 octombrie 1921;

– „Tradiția literară respectabilă” de care vorbea C. Ciopraga era promovată și prin activitatea lui T. Pamfile alături de Al. Vlahuță, G. Ibrăileanu, P. Bujor, E. Gârleanu, D. Nanu, în reședința jud. Tutova. Erau aici cel puțin trei elemente de handicap pentru creator:

– oraș de provincie cu destul de slabe străluciri culturale;

– lipsa unei biblioteci serioase (abia în 1906, Stroe Belloescu oferă posibilitate pentru înființarea ei) și a unui centru universitar, deci lipsă de documentare completă și relațiile firave cu străinătatea;

– viața de ofițer activ;

Pentru neubitorul de onoruri, viața mondenă și politică, acestea și-au transformat însă în avantaje:

– armata, haina de ofițer îl ajută să lucreze în liniște;

– își putea asigura documentarea și pregătirea teoretică prin I. Bianu, B.A.R. și corespondență și-și putea extinde culegerile personale;

– intră într-un cerc cu pretenții culturale mereu mai lărgit și benefic prin tinerețea lui: prietenia cu G. Tutoveanu, I. Antonovici, M. Lupescu, G. Munteanu (tipograf) și alții, oameni cu putere de muncă, ambițioși și talentați.

A urmărit T. Pamfile să scoată o revistă pur folclorică înainte de iulie 1908? După chestionarul din arhiva profesorului Gh. Cardaş pe care l-am văzut noi înşine (în 1973), da, tocmai pentru că acesta cuprinde cam aceleaşi capitole ca şi rubricile revistei (şi, poate fi datat: 1907 -1908).

ION CREANGĂ, chiar cu un nume controversat, este o revistă născută în după amiaza unei zile, 17 iulie 1908, într-o zodie norocoasă, din voinţa unui om ajutat de Mihai Lupescu şi Leon Mrejeriu, la care s-au alăturat câţiva ca întemeietori (G.T. Kirileanu, Şt. Şt. Tuţescu, D. Mihalache, C. Rădulescu - Codin) după ce au văzut primul număr. În dimineaţa acelei zile M. Lupescu şi cu atât mai mult L. Mrejeriu nu bănuiau că vor pune bazele unei publicaţii „istorice”. Propunerea lui Pamfile i-a luat pe nepregătite: Mrejeriu nu avea pretenţii, M. Lupescu fusese plecat câţva timp şi chiar în dimineaţa zilei îi expediase o mare cantitate de material lui A. Gorovei, iar scrisoarea din dimineaţa zilei îl arată total neştiutor (28).

Pamfile ar fi scos şi singur revista având experienţa de conducere (organizare, paginare, redactare) de la „Vocea Tutovei”, sprijinul tipografului şi al tânărului Şt. Manole şi mai ales suma de pornire constituită din salariul de ofiţer şi împrumutul la Casa de credit a militarilor (v. Dosarul de ofiţer). Înspre seara de 17 iulie 1908, visul celor trei prindea contur prin scrisoarea expediată către posibili întemeietori şi colaboratori.

Cât de clare erau obiectivele celor trei? În primul rând administraţia era în mâinile bune ale lui M. Lupescu, iar Pamfile ştia foarte bine că publicaţia trebuie să trăiască din abonamente, prin urmare trebuie să fie atractivă şi variată. De la bun început s-a exclus ideea articolelor teoretice mizându-se pe aceiaşi oameni afirmaţi la ŞEZĂTOAREA şi atragerea lui G. Pascu, G. Coşbuc, T. Maiorescu(!), Al. Philippide, B. Delavrancea, A.C. Cuza, Al. Vlahuţă şi a altora, îndeosebi prin intermediul lui G.T. Kirileanu.

Intervenţiile în rubrică ale lui Pamfile sunt determinate, exclusiv, de nevoia unor poziţii clare pentru menţinerea unităţii culegătorilor. Posibilitatea de stimulare (prin tipărire) era regulamentul principal pentru strângerea rândurilor grupului care-n avântul cultural-patriotic deja luat prin răspunsurile la chestionare şi prin publicaţii care tipăreau folclor îşi vedeau risipite speranţele de afirmare. Congresul folcloriştilor era

tratat ca posibil, dar a rămas nerealizat şi datorită ezitărilor de la ŞEZĂTOAREA. Dincolo de principii programatice de nuanţă sămănătoristă aici se declara hotărât că revista va ocoli zavistia şi agresivitatea polemică voind să se constituie ca o tribună a colaborării. Tenta patruzecioplistă (direct din introducţia „Daciei literare”) aluneca astfel spre apostolatul ideal, năzuind la înnoiri fără polemici şi spirit ofensiv (exact invers de cum făcea T. Pamfile în „Vocea Tutovei”, „Freamătul”, ca polemist). Nici un moment organizatorii noii evadări din politicianismul arid nu se gândeau la o nouă direcţie în teorie şi la alte modalităţi de culegere în practică.

Acum, la 25 de ani, Pamfile, prin urmare şi grupul iniţiator, înţelegea ştiinţa folcloristicii cu două despărţiri: culegerea literaturii şi artei populare şi interpretarea ştiinţifică, de bună seamă ei aparţinând primei categorii, cu misiunea de „a pune în mâna învăţaţilor material ales”. Cu certitudine, Pamfile nu era chiar din acelaşi aluat cu sutele de culegători pe care-i strânge în jurul său, pregătirea sa în specialitate fiind dintre cele mai complete. Când îi scria lui A. Gorovei, în iulie 1903, tocmai fusese admis la şcoala de ofiţeri, deci avea „bursa de studii” asigurată; şi mărturia elevului ofiţer Mayer nu este câtuşi de puţin neadevărată: tecuceanul avea o putere de muncă şi o voinţă ieşite din comun.

Minimalizator, unii consideră că neavând studii de specialitate n-ar fi avut pregătire teoretică, nu era decât „autodidact” (29) ca şi cum cineva cu trei ani de facultate ar fi deja specializat într-un domeniu! Documentarea şi eforturile specializării sunt atestate de scrisorile (şi nu numai) redacte uneori în extenso, care permit o concluzie clară: el însuşi a refuzat orice teoretizare.

„La 31 iulie 1908, când a văzut lumina revista ION CREANGĂ am strigat cu toţii: ura! ...să trăiască copilul nostru!” sar M. Lupescu şi L. Mrejeriu, iar Pamfile scrie: „Scânteie izvorâtă din focul sufletului, slabe cumpăniri pe fruntea îngustă a adevărului, biruinţa sufletului curat, povestea făpturii noastre: ION CREANGĂ” (30).

„Garantat că nu va dispărea cât voi trăi” asigură el pe Şt. Manole cu câteva zile mai înainte, ca după articolul din „Voinţa naţională” din 25 dec. 1908 să scrie hotărât „De un lucru încredinţăm însă mai mult: vom izbuti cu orice preţ” (31).

Redactorul revistei a condus-o pe aceasta cam după chipul și asemănarea sa și nu apariția acesteia a determinat imaginea publică a lui Pamfile care este repede, chiar foarte repede recunoscut de adevărat lider al acestei generații (deci autoritatea lui A. Gorovei scade destul). O notă de eminență i se cuvine lui Pamfile care deși „duce” personal toată revista (mai puțin administrația) o prezintă în numele grupului în timp ce A. Gorovei, D. Furtună, P.G. Savin, Tuțescu, Gh. N. Dumitrescu – Bistrița se sprijină pe mulțime să-și dea obolul, dar conduc revistele în nume propriu.

E o șiretenie minoră sau confirmarea spiritului autentic democratic observat de M. Sadoveanu?

O nouă revistă titrează „Vocea Tutovei” pe 3 aug. 1908 (32) care comentând revista ION CREANGĂ citează din „Ținta noastră” – articolul program – sub semnătura D.V.A. încheind: „numele celor ce figurează ca întemeietorii acestei reviste prezintă garanția cea mai puternică, că vor lucra așa cum și-au pus în minte, și că vor lucra mult și cu folos”. Mai rămânea ca începând cu prima zi de august 1908, conducătorii să-și arate toată priceperea, abonații dragostea și norocul puterea.

Notăm că prin orice introducere la culegerile sale Pamfile se arată, ca informare teoretică, superior cohorții de culegători (absența teoretizărilor fiind o calitate și nu un defect al revistei) omul cunoscându-și perfect locul în mediu și timp. Iarăși subliniem: El și-a ales domeniul de activitate și afirmare știind de la bun început (între 1903-1906, are destule producții literare și descoperiri de documente istorice) că adunarea și consemnarea culturii populare îl avantajează prin prisma cerințelor Academiei, cercetător în deplină înțelegere a cuvântului auto – formându-se ca oricare altul într-o altă disciplină, în condițiile, în condițiile începutului de secol.

ION CREANGĂ
concura nu numai cu

ȘEZĂTOAREA, care se poticnea zdravăn, ci chiar cu seria Academiei „Din viața poporului român” ca să nu mai spunem de atâtea altele mărunte care publicau și folclor contribuind inconștient la dispersarea valorilor.

Apelăm la câteva date pentru a observa că revista era o mare cerință a momentului: în primul număr din august 1908 sunt 7 întemeietori (menționați deja), la un tiraj de 700 exemplare (care costau „63 de franci”) mărit chiar de la numărul 2 când sunt anunțați 19 întemeietori și 41 de colaboratori (scrisoare L. – K. din 9 sept., când erau plătite nr.1 și 2) când „viața revistei e asigurată”. Singurul care cere să fie scos dintre întemeietori, la 19 sept. 1908, este Al. Vasiliu din Tătăruși, cel mai aproape de A. Gorovei, care nu acceptă nici el, deși este solicitat. „Și bănește și mai ales material avem, slavă Domnului” (scris. L. – K., 18.XI.1908), după numai 5 numere cei 26 întemeietori plătesc doar 1 leu cotizație în plus, iar la sfârșitul anului III sunt 30 întemeietori, 6 societari și un total de 123 de colaboratori pentru 860 pag. (pentru statistică an I: 41 colaboratori; an II: 82 colaboratori; an III: 88 colaboratori). Tirajul de 1000 de exemplare este destul de mare, oricum, ca cifră comparabil cu al „Semănătorului” (1905) de câteva sute de exemplare (chiar dacă B. Theodorescu dă cifră de 2000 exemplare mai târziu, în ipoteza unui sprijin financiar obținut de N. Iorga) (sau), cel mult 400 al ȘEZĂTORII, 2700 al „Vieții românești”.

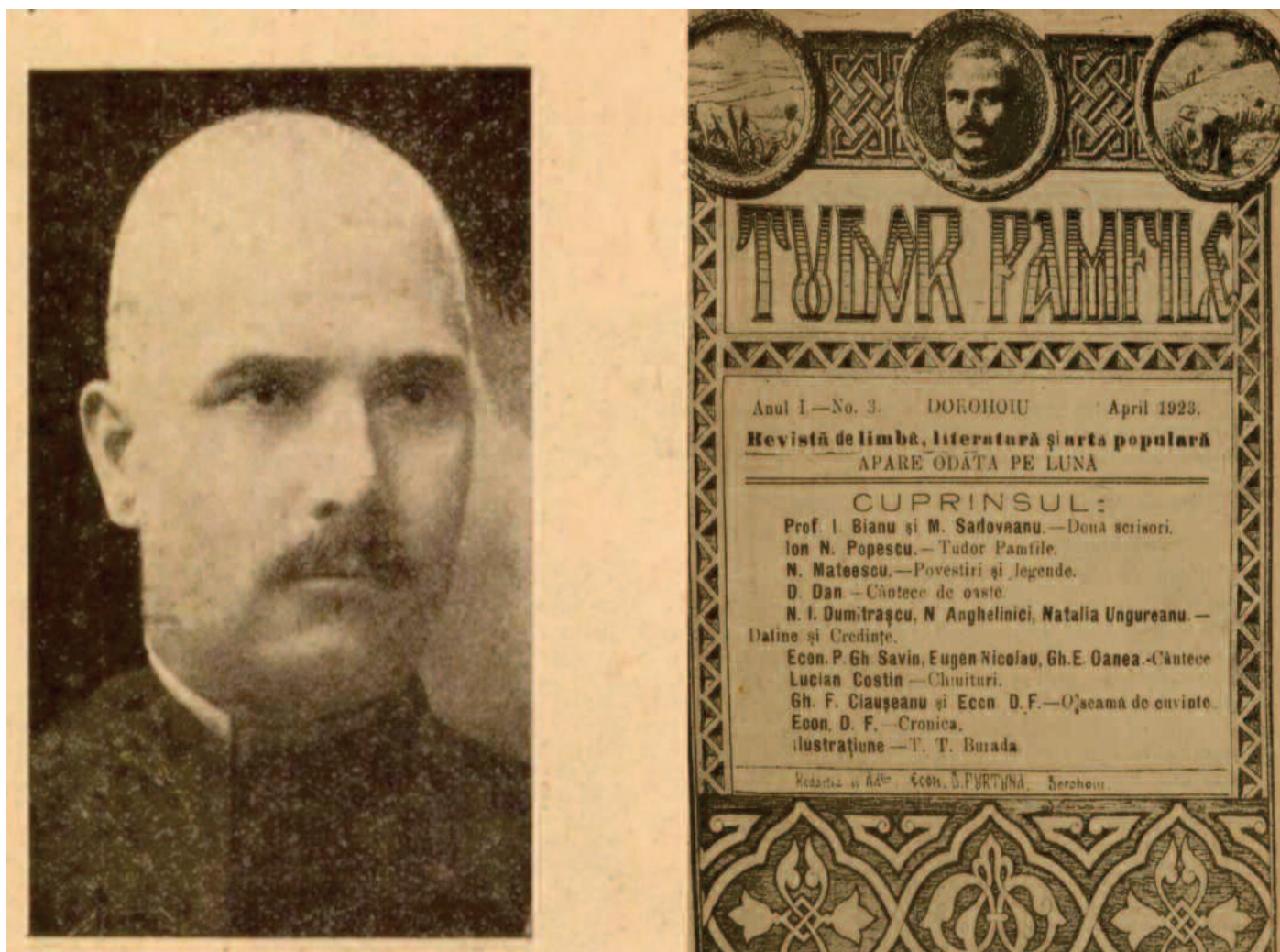
„Viața revistei” nu mai este amenințată decât

de foc și de război: tipografia arde de două ori, iar cele două războaie (balcanic, 1913 și mondial, 1916) îi întrerup aparițiile normale. Căci grupul se strânge în jurul celor doi „mai de la roate” cu material, abonamente, sugestii și ...sentimente. ION CREANGĂ a fost, sentimental, cea mai apropiată publicație pentru învățătorime, utilizată uneori și ca manual. Oricum aceasta ca organ de presă nu putea lipsi din „Planul...” folcloristului.

Note

- 1 – *Șezătoarea* – An XI, nr. 2, apr. 1903, vol. VIII, p.23-31.
 2 – *Făt-Frumos* – II, nr.5, nov. 1905, p. 88 – *Poșta redacției*
 3 – *Revista noastră* – I, nr.16, nov. 1905 „o zi de bucurie”
 4 – *România ilustrată* – IV, nr.9 Trimitte la „Adevărul” (1900-1917)
 5 – *Viața literară* – I, nr.1, ian.1906, p.7-8, *Omul și peștele cu glas*
 6 – *Semănătorul* – V, nr.21,21 mai 1906, p.420
 7 – *Revista noastră* – II, nr. 7,15 iunie 1906, nuvela „Singur”
 8 – *Colnicul Hora* – I, 1906
 9 – *Viața literară și artistică* – I, nr.2,14 ian. 1907, p. 13
 10 – *Floarea darurilor* – II, nr. 9,27 mai 1907, p. 141-143
 11 – *Vocea Tutovei* – XIII, nr. 23, 2 sept. 1907, p.
 12 – *Calendarul ligei culturale* – 1908
 13 – *ION CREANGĂ* – I, nr. 1,1 aug. 1908
 14 – *Liga culturală* – I, 1910
 15 – *Neamul românesc* – An I, 1910, nr. 42, 13 oct., p. 669 / R
 16 – *Fluerașul* – I, 1910, nr.5, p.68 – *Curpănul și stejarul*
 17 – *Neamul românesc literar* – III, 1911,nr.45-46/ 27 nov., p. 721
 18 – *Calendarul revistei ION CREANGĂ* – 1911, 1912, 1913, 1914
 19 – *Răsăritul*- I. nr. 8, D. 4 martie 1912
 20 – *Lumina poporului* – I, nr. 2, d. 1 aprilie 1912
 21 – *Freamătul* – II, nr.1-3, ian. – mart. 1912
 22 – *Ghilușul* – I, nr.1, p.16, 1912
 23 – *Miron Costin* – I, nr,1,1 aug., 1913
 24 – *Calendarul nostru* – 1918; *Calendarul gospodarilor, Lumea poporului, C. Neamul românesc, Calendarul național al ziarului – America – Cleveland (Ohio), Calendarul poporului, Calendarul sătenilor.*
 25 – *Lamura* – cu Al. Vlahuță
 26 – *Florile dalbe* – I, ian., 1919
 27 – *Însemnări literare* – I, 1919, nr. 44, p. 1-4
 28 – *Viața românească* – XII, 1920, nr.3, martie, p. 432 – 435
 29 – *Convorbiri literare* – an 52, nr.8-9, Buc., aug.- sept. 1920
 30 – *Școala Basarabiei* – Chișinău
 31 – *Sfatul Țării*
 32 – *Dreptatea*

CV-LITERAR OANA FRENȚESCU

Data și locul nașterii: 22 oct, Huși, jud. Vaslui

A publicat 15 cărți de poezie, între anii 2016-2024. O cronică făcută cărții *Aventura cuvintelor*, criticul literar **Ioan Holban**, scrie în revista *Convorbiri literare*: „Oana Frențescu este una dintre revelațiile poeziei din stricta noastră realitate literară”.

Este membră în mai multe cenacluri literare, pe care le frecventează.

A participat de-a lungul timpului la mai multe concursuri și festivaluri literare, unde a obținut numeroase diplome și distincții.

În anul 2018, cartea „*Copacii aleargă odată cu mine*” este premiată de **Liga Scriitorilor Români**.

La concursul Internațional „*CARTEA ANULUI – 2022*”, concurs organizat de Societatea Apollon, câștigătoare este cartea *Aventura cuvintelor*, autor **Oana Frențescu**.

A fost invitată la televiziunea Apollonia Iași, emisiune tv, *CORTINA DE STICLĂ*, sept 2021, de către criticul literar **Ioan HOLBAN** participând la două emisiuni: *Locuri identitare românești* și *Medicină și poezie*.

Publică poezii în revista **POEZIA**, revistă aflată sub egida **USR**, între anii 2018, 2019, 2020, 2021, revista **Rotonda valahă**, **Impact cultural**, **Revista ziariștilor profesioniști 2020, 2021, 2022, 2023, 2024**, revista **PRODIGY MAGAZINE** (S.U.A), 2020, revista **Perspectiva**, 2021, revista **MAGAZIN CRITIC**, revistă culturală îngrijită de **FEDERAȚIA EURO EDUCATION**, organizație creditată de **Comisia Europeană**, 2020, revista **Plumb**, sept. 2024 etc.

Are poezii traduse în limba germană în antologia **WORT VERGESSEN: Gedichte: Lirik-Kreis Schenk**, editată în Polonia, 2020. În anul 2024 apare antologia **RUMÄNISCHES LIRIK-ANTHOLOGIE VON DEN ANFANGEN BIS HEUTE, BAND VI, 2024**, editată tot în limba germană. Ed. Dyonisos, autor **Christian W. Schenk**, unde **Oana Frențescu** este publicată cu poezii, alături de poeți consacrați contemporani, de exemplu: **Valentin Tălpălaru**, **Nichita Danilov**, **Emil Hurezeanu**, **Mircea Cărtărescu**, **Varujan Vosganin**, **Marius Chelaru**, **Adi Cristi** și mulți alții.

Cartea „*Jubileul Umoriștilor*” redactată de **Asociația Literară Păstorel, Iași**, apărută la sfârșit de an 2024 prezintă activitatea literară a poetei **Oana Frențescu** a întregului an 2024.

Ecouri critice ale cărților **Oanei Frențescu** se găsesc în reviste precum **CONVORBIRI LITERARE**, revista **POEZIA**, revista **Plumb**, reviste aflate sub egida **USR**, dar și alte reviste sau cărți cum este cartea **INTERPRETAREA TIMPULUI** de **George Călin**, etc.

Criticii literari care scriu despre cărțile **Oanei Frențescu** sunt, **Ioan Holban**, **Cristian Livescu**, **Constantin Dram**, **Emilian Marcu**, **Diana Vrabie**, **Daniel Marian** ș.a.

Cartea „*Aventura cuvintelor*”, apărută la editura **Pim**, anul 2022, obține premiul „*Cartea anului*”, concurs organizat de societatea **Apollon** și are o scurtă recenzie făcută de criticul literar **Daniel Cristea Enache**.

„*Cuvintele nu cred în uitare*” și „*Amprente lirice*” sunt editate anul acesta, 2024.

Bibliografie Oana Frențescu:

- *Cuvinte nerostite*, edit PIM Iași, 2016
- *Dincolo de fereastră*, editura PIM Iași, 2017
- *Copacii aleargă odată cu mine*, editura PIM Iași, 2018
- *Refugii în albastru*, editura PIM Iași, 2019
- *Tăceri albe*, editura PIM, Iași, 2019
- *Gând tatuat în clepsidră*, editura PIM, Iași, 2020
- *Umbra spațiului gol*, edit PIM, Iași, 2020
- *Diminețile visului alb*, edit Ars Longa, Iași, 2021
- *Undeva fără timp*, edit PIM Iași, 2021
- *Emoții desculțe*, edit. PIM, 2021
- *Țipătul frunzelor*, edit PIM, 2022
- *Aventura cuvintelor*, edit PIM, 2022
- *Ecou de salcâm*, edit PIM, Iași, 2023
- *Cuvintele nu cred în uitare*, edit. PIM Iași, 2024
- *Amprente Lirice*

„CĂLĂTOR PRIN LUME ”

--Fragment din roman --

Maloiaroslaveț

„Un oraș în apropierea Moscovei păstrează a-mintirea constructorilor români cu litere de aur săpate în granit”

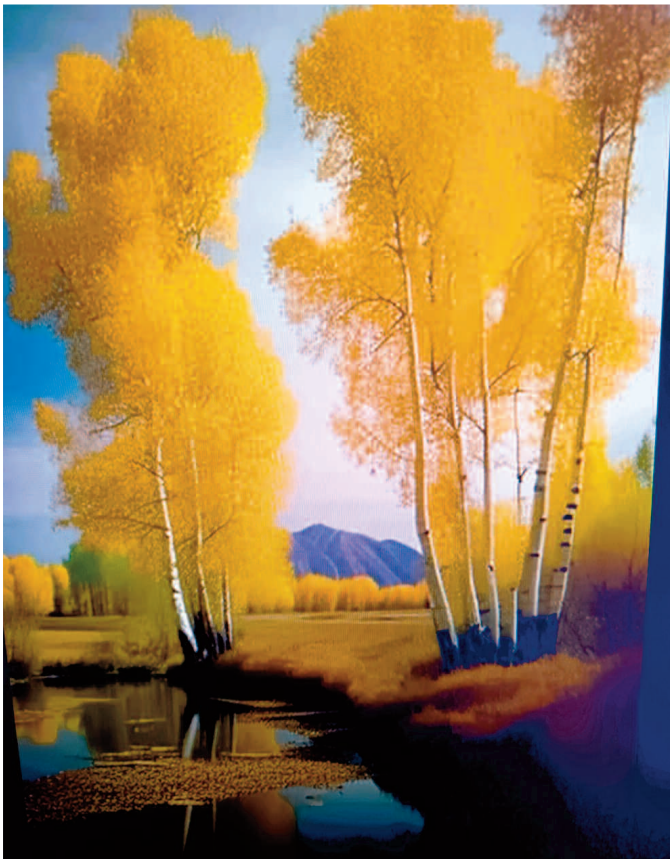
Cu mai bine de 25 de ani în urmă mă aflam într-o zonă apropiată de capitala Rusiei, metropola Moscova. Terminasem un mare contract pe Fluviul Volga în orașul Astrahan și m-am îndreptat spre nesfârșitele păduri din nordul capitalei ruse pentru a finaliza și a încheia ultimul contract cu lucrări de construcții și montaje al companiei „Arcom SA București”. Beneficiarul contractelor noastre pentru lucrări de construcții montaj și instalații (clădiri, vile, depozite de fructe și legume, ateliere de reparații, fabrici de tâmplărie din aluminiu și plastic, școală, grădiniță, bazin olimpic, stadion, fabrici de betoane, fabrică pentru tablă de tip Lindab, etc.) nu era altcineva decât „Concernul GAZPROM” cu sediul central în capitala Rusiei, mega orașul Moscova. Concernul moscovit era stăpânul tuturor zăcămintelor de gaze naturale din subsolul Rusiei și avea ca activitate principală extracția, prelucrarea și transportul gazelor naturale din Rusia, precum și din zăcămintele zonei Mării Caspice și a celor din toată Asia Centrală. Personalul muncitor al concernului, în număr de peste o sută de mii de persoane, lucra în condiții foarte grele în zonele nordice ale Siberiei, iar în perioada de odihnă revenea la locurile de baștină lângă familii și la casele lor (dacă le aveau!). Pentru stabilizarea forței de muncă și a specialiștilor din industria gazelor, concernul a luat măsuri să construiască în sătucul Maloiaroslaveț, locuințe în vile și blocuri cu mai multe etaje, estimativ 3000 de spații de cazare noi, echipate complet pentru locuire, dotate cu rețele electrice, apă potabilă, canalizare, spații verzi, parcuri și locuri de joacă pentru copii.

Sătucul Maloiaroslaveț (sau mai pe scurt Malo, cum îl voi numi în continuare), era o localitate mică ce ținea administrativ de regiunea Kaluga, fiind așezat la marginea unei bătrâne păduri de pin și mesteacăn. Casele vechi construite din butuci de lemn

Autorul

și împodobite cu decorațiuni rusești sculptate în lemn, vopsite în verde și albastru, erau locuințele sătenilor ruși. Răspândite prin pădure precum casele celor șapte pitici, căsuțele satului erau ocolite de pârâiașe reci și cristaline care șerpuiau printre mesteceni și pini. Bălțile formate cu apa din topirea zăpezilor primăvara erau bucuria găștelor și rațelor leșești care convețuiau în deplină pace și prietenie cu toate soiurile de broaște și mormoloci. Prin lunile martie și aprilie, când mestecenii înmugureau și se înverzeau, rușii din sat și din împrejurimi veneau sâmbăta și duminica la pădure pentru a recolta sevă de mesteacăn. Cum? o să mă întrebați. Foarte simplu! Se practică cu un burghiu pentru lemn o gaură de un centimetru diametru în tulpina unui mesteacăn verde și se agață sub gaură o sticlă de plastic. Peste o jumătate de oră seva copacului va începe să curgă în sticlă. Se recoltează cantități mari de sevă de mesteacăn, un lichid transparent cu gust ușor dulceag care trebuie păstrat la rece în frigider.

Rușii consumă seva de mesteacăn pentru ameliorarea bolilor de stomac și fac o cură de primăvară pentru dezintoxicarea organismului. Prin luna mai, pădurea are o culoare verde crud, mugurii de brad sunt buni pentru preparat siropul de tuse, iar la tulpina copacilor bătrâni încep să scoată capul de sub frunzele uscate hribii cu pălăria lor maro și piciorul încălțat cu ciorap alb. Hribul este o ciupercă comestibilă deosebită, denumit și „regele ciupercilor”, foarte gustoasă la preparat ciorbele de vară, dar și tocănițele cu smântână și mujdei de usturoi, servite cu mămăligă caldă și o țuică la începutul mesei. În circa patru ani de la intrarea primelor echipe de constructori în șantier, satul Malo și-a schimbat total fața, transformându-se într-un orașel cochet, cu școală nouă având capacitate de 1200 de locuri, plină cu elevi de la clasele I-a la a XI-a, grădiniță ultramodernă conform normelor europene, bazin olimpic de înot, stadion și cu o populație nouă care zilnic aveau activități de mutat în casele cele noi. Blocurile cu patru niveluri construite de noi, românii, erau la mare căutare și se aflau pe locul unu în lista preferințelor noilor locatari, spre deosebire de blocurile construite de firma din Turcia. Locatarii, în marea majoritate femei cu copii, (bărbații lor lucrau în Siberia la extracția gazelor naturale) apreciau mult finisajul interior al aparta-

mentelor, dar și cel exterior lucrat în praf de piatră. Apreciau cu mare bucurie bucătăriile mobilate complet cu mobilă din România, cu aragazele în funcțiune, precum și mobilierul înzidit din camere. Noul orașel care se dezvoltă foarte frumos de la o zi la alta, era proiectat de o firmă rusă de arhitectură din Moscova care a îmbinat artistic construcțiile noi cu cele vechi din care unele au fost păstrate în picioare. Deși am mai scris despre acest contract, voi povesti în detaliu despre orașul Malo sau „orașul construit de români”-cum era denumit de populația rusă locală.

Orașul era condus de un primar, inginer constructor, foarte priceput și bun organizator al activităților edilitare. Biserica pravoslavă creștină era cea mai înaltă din toată zona, iar preoții ruși țineau slujbe la toate sărbătorile creștine. Biserica era deschisă zilnic, iar enoriașii aveau acces la toate slujbele sărbătorilor, cât și în orice moment al zilei. Sărbătoarea Paștelui la care am participat și eu, a umplut biserica la refuz cu credincioși creștini ortodocși de toate națiile, iar slujbele din noaptea de înviere au fost ținute în exteriorul lăcașului sfânt, unde au participat câteva mii de persoane din care aproape o mie erau români-constructori ai orașului. Referitor la bisericile pravoslave din Rusia și în general despre activitatea de cult, eu am constatat o revigorare importantă în ceea ce privește refacerea și repararea majorității bisericilor din orașele văzute de mine. Interiorul lăcașurilor sfinte era bine întreținut iar preoții își vedeau de cele sfinte. Undeva în apropierea bisericii din Malo funcționa o piață agroalimentară, foarte bine aprovizionată în special de precupețele din Moldova, dar și de bărbații caucazieni din Gruzia și Armenia.

Doresc să fac o remarcă privitor la piețele agroalimentare din fostul teritoriu al URSS: în toată perioada cât am condus lucrările de construcții din Caucaz, Astrahan pe Volga și Marea Caspică, Moscova și Maloiaroslaveț, aproape peste tot aprovizionarea și distribuția produselor în piețele agroalimentare era făcută de gospodinele din Republica Moldova, precum și de bărbați caucazieni. Era o plăcere deosebită pentru un cumpărător să admire imensele hale din Tbilisi (Gruzia- Georgia), Erevan (Armenia), Astrahan, Moscova, Malo și altele. Peste tot domina curățenia exemplară, toți vânzătorii purtau bonete și halate albe, mărfurile erau așezate pe mese curate ori stivuite artistic în forme și culori asortate....

(va continua)

Profil aniversar

Ioan Neacșu

N. 10 noiembrie 1939, în târgul Băcești, județul Roman (azi, Vaslui). **Critic literar, estetician, eseist, publicist, profesor.** Fiul lui Theodor Neacșu, comerciant, și al Eugeniei (n. Holban), casnică, a urmat cursurile Școlii Elementare Băcești (1946-1953) și ale Liceului Național din Iași (1953-1956, la acea dată, „Mihail Sadoveanu“), apoi pe cele ale Facultății de Filologie a Universității „Al. I. Cuza“ din Iași (1959-1964). Până să ajungă student a lucrat ca profesor suplinitor la școlile nemțene din Valea Ursului (1957-1958) și Poenari (1958-1959). Exclus din U.T.C. încă din 1957, în 1962 a fost pe punctul de a fi exmatriculat și din facultate, întrucât același vigilant activist care-i instrumentase dosarul a descoperit că și-a falsificat datele la admitere, omițând anumite elemente legate de familie. După absolvire vine la Bacău, unde este un timp ziarist la Stația de Radioamplificare (1964-1967), dar, nefiind membru de partid, a fost trecut ca profesor în învățământ, mai întâi la Școala Generală Nr. 8 (1967-1969), apoi la Liceul Teoretic „Lucrețiu Pătrășcanu“ (1969-1976, azi, Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu“). Din 1976, când a ocupat postul prin concurs, și până la pensionare, a fost titular în cadrul catedrei de limba și literatura română, având gradul didactic I, la actualul Colegiu „Mihai Eminescu“ (fost, Liceu Sanitar). A debutat în critica literară în 1962, la revista Iașul literar, publicând apoi eseuri, recenzii, studii și articole în **Ateneu, România literară, Cronica, Luceafărul, Revista de filologie, Convorbiri didactice** ș.a. I-au apărut, de asemenea, zeci de articole de metodică și didactică în **Limba și literatura română, Radio teleshcoală, Tribuna școlii, Ateneu, Tribuna învățământului** și în diferite culegeri metodice, a elaborat o metodă de evaluare globală a elevilor, a

creat unul dintre primele cabinete de literatură și alte mijloace de învățământ, o programă pentru orele de dirigenție și a ținut sute de conferințe, fiind unul dintre fondatorii și conducătorii de curs (cel de „Estetică industrială“ a fost prezentat și la Liceul „L. Pătrășcanu“) ai Universității Populare din Bacău, alături de regretatul Iulian Antonescu. A participat, totodată, la congresele internaționale de estetică de la București (1972, **Arta ca materialitate**), Darmstadt (R.F.G., 1976, **Spre o civilizație estetică**), Dubrovnik (R.S.F. Iugoslavia, 1980, **Creație și creativitate. Educația creativității prin lecțiile de literatură**), Montreal (Canada, 1984, **Esteticul ca factor de progres**) și Nottingham (Anglia, 1988, **Pentru o estetică a limbajului**), comunicările sale fiind publicate în lucrările acestora chiar dacă la cele din străinătate nu a avut permisiunea să meargă direct. După mai multe apariții în volume colective, fie direct cu studii, fie cu referințe critice (la cărți de Radu Cârnci, George Genoiu, George Bacovia), a debutat editorial la Editura Cartea Românească (1983), volumul **Introducere în poezie** fiind bine primit de critică și recomandat în bibliografia pentru perfecționarea cadrelor didactice. După evenimentele din decembrie 1989 s-a numărat printre membrii fondatori ai Sindicatul Liber din Învățământ, fiind ales vicepreședinte (1989-1991, funcție din care demisionează) și contribuind la organizarea acestuia, precum și a Asociației Ziariștilor Români, întemeind, în 1990, și conducând în calitate de redactor-șef prima revistă nedepartamentală din învățământ, **Catedra**. În același an a inițiat primul Simpozion Național de Estetică din România, care se ține anual în Bacău, cu participarea unor specialiști și oameni de cultură din întreaga țară.

Spre deosebire de alți intelectuali s-a implicat și politic, fiind președinte fondator al Filialei Bacău a Alianței Civice (1990) și al Filialei Bacău a F.D.A.R. (1990-1991), membru fondator al Partidului Alianței Civice (1991-1992, din care demisionează), membru fondator și purtător de cuvânt al Filialei Bacău a C.D.R. (1991-1997), purtător de cuvânt al Organizației Județene Bacău a P.N.Ț.C.D. (1995-1997, renunță tot prin demisie). Revenit la uneltele sale, a reluat activitatea publicistică, înființând revista și Editura **Orizonturi noi** (1994), în care publică ediția a II-a, revăzută și adăugită, a volumului de debut, de data aceasta cu un titlu ușor modificat: **Introducere în poezie – o estetică în nuce** (2002). Tot în 1994 devine președinte fondator al Societății Culturale a Elevilor și Profesorilor din Liceul „Mihai Eminescu“, iar în 2003 inițiază și Colocviile revistei **Orizonturi noi**, la care participă mai multe personalități ale vieții culturale și științifice. Asta după ce, cu un an înainte, inițiasse primul Forum al ONG-urilor școlare de la Valea Budului. Publică intens, mai ales articole de analiză politică, dar și de estetică sau critică literară, în **România liberă**, **Deșteptarea**, **Monitorul**, **Catedra**, **Revista de filozofie**, **Ateneu**, **Cadran cultural**, **Vitraliu**, **Analele Universității „George Bacovia“** ș.a. Timp de câteva luni publică săptămânal editoriale în Monitorul de Bacău, re-

unindu-le apoi în sumarul celei de a doua cărți: **Editoriale** (Editura „Orizonturi noi“, 2004). La rândul lor, articolele apărute inițial în **Ziarul de Bacău** au fost incluse în sumarele a trei volume distincte, purtând chiar titlul rubricii, **Jurnalul unui outsider** (2005, 2006, 2007), **Școala românească** (2008), nepublicate inițial pe hârtie, dar accesibile pe blogul personal, **Lumea văzută din fotoliu**. Tot sub formă de e-book cititorii săi pot citi eseurile critice **Bacovia - contemporanul nostru** (2011), ediția a III-a a cărții sale de estetică, de data aceasta sub girul Editurii Vivocovia, care îi va tipări apoi, rând pe rând, ediția anastatică a revistei **Orizonturi noi**. **Centenarul unei reviste** (2015), **Oglinda retrovizoare** (2016), **Școala românească. Publicistică 2005-2009** (2017), **Primul an de „libertate“** (2018), **Lumea văzută din fotoliu** (vol. 1-2, 2020), **Introducere în poezie – o estetică în nuce** (2022) și **Ce este opera de artă și la ce folosește** (2023). Un alt volum, **Știința literaturii**, își așteaptă editorii, cei interesați de creația sa mai putând consulta culegerea de studii și articole **Probleme privind lecția de limba română. Consultații metodologice** (Bacău, 1982), la care este coautor, prefețele la volume semnate de Octavian Mareș, Kevin MacDonald, Constantin George, Codrin Doloi și Timotei Ciobanu, sutele de cronici, articole și eseuri risipite prin paginile publicațiilor amintite.

Trăind printre cărți
- artist: Claude Raguet

PRIN ORAȘUL SUBTERAN CRICOVA - REGATUL VINULUI- REPUBLICA MOLDOVA

9 noiembrie 2024. Câțiva membri ai Ligii Scriitorilor - Filiala Iași - Nord Est pornim spre orașul Cricova, la 11 kilometri de orașul Chișinău, Republica Moldova, pentru a vizita Cramele subterane pline de mistere.

Deși e o zi cezoasă, cu un soare a cărui raze răzbat cu greu până la noi, ne continuăm călătoria plini de speranță că vom vedea ceva unic. Avem noroc, la graniță nu e nicio mașină și imediat am ajuns în satul Leușeni, cel mai aproape de frontieră. Casele cu acoperișuri din azbociment și ceața care nu dispăruse amplificau și mai mult culoarea cenușie. Pe măsură ce înaintam razele soarelui au străbătut griul și am putut admira culorile pe care toamna le-a pictat peste tot, mai ales în păduri - ca un adevărat pictor a amestecat culorile, le-a armonizat, iar în unele locuri a adâncit contrastele, atrăgându-ne atenția ce minuni poate să facă. Admirăm dealurile domoale și hărnicia gospodarilor moldoveni care au arat deja terenurile, au executat semănăturile de toamnă și par niște figuri geometrice diferite ca mărime și culoare.

Ajungem la destinație, la un hotel frumos amplasat în orașul Cricova, Giowine, ce dispune Terasă, Săli de evenimente, Piscină, Saună și Cramă. Cel mai minunat lucru a fost când, la recepție, ne-a întâmpinat cu amabilitate un tânăr și în urma unui dialog ne-a spus cu toată sinceritatea: „La noi, în Moldova, se vorbește moldovenește”. Complexul Giowine - o construcție modernă, camerele amenajate plăcut, confortabile, dotate cu cele necesare pentru a oferi liniște și relaxare.

Pentru a vizita Vinăria Cricova suntem programați la ora 18 și am ales Pachetul Tradițional,

trebuie să vă spun că sunt mai multe, după dorința fiecărui vizitator.

Am aflat de Legenda numelui Cricova care spune că pe aceste meleaguri, în timpuri îndepărtate, locuia un călugăr care făcea un vin miraculos. Când au năvălit turcii, au interzis locuitorilor să mai cultive vița de vie. Călugărul s-a retras într-o chilie săpată în stâncă și a continuat prepararea vinului fără știrea cuiva, dar turcii au aflat, l-au prins și pedepsit. Localnicii păstrează cu sfințenie amintirea călugărului și cred că se mai aud ecurile din stâncă, amintind de strigătul său, unii cred că se aud și pașii prin tunele uneori. De aceea localitatea poartă numele de Cricova, ce provine din cuvântul slavon „крик” (cric) care

înseamnă strigăt.

Cu gândul la legendă și la surprizele ce ne așteaptă, cum s-a înserat de-a binelea, ne-am îndreptat spre recepția Cramei Cricova. Aici ne-a întâmpinat o tânără, cu un zâmbet frumos. Ne-a anunțat că trenulețul ne aparține, adică așa ca în povești, va urca numai grupul nostru. Ne așezăm, emoțiile ne cuprind când trenulețul prinde viteză și pătrundem într-un labirint de străzi mai mici sau mai mari și chiar bulevarde. Gândul ne duce la firul Ariadnei și noi coborâm în galerii, la vreo sută de metri pe alocuri, dar avem cu noi ghidul Ionela Chercheja care ne dă informații despre acest loc unic și ne duce prin istoria încântătoare a acestor locuri, o călătorie prin timp. Tunelurile au apărut ca urmare a excavării pietrei de calcar folosită pentru construcția multor clădiri din orașele: Cricova, Chișinău, Bălți ș.a. Temperatura și umiditatea sunt aceleași pe tot parcursul anului, datorită tipului de piatră.

Ghidul ne anunță că vom vizita: străzile și bulevardele, secția de maturare a vinului și secția de producere a spumantului clasic, Colecția Națională și Complexul de Degustare, cinematograful. Aici, în subteran, timpul stă pe loc. Liniștea e profundă, poate auzim pașii sau strigățul călugărului din legendă!

Ionela, tânăra studentă la Facultatea de Medicină Veterinară Iași, ne explică pe îndelete și cu multă responsabilitate totul. Însoțește turiștii ca ghid în timpul liber, fiindcă sora ei, Ana, lucrează demult aici. Răspunde cu respect la fiecare întrebare. Istoria Cramei Cricova datează din secolul al XV-lea și de-a

lungul secolelor, tunelurile subterane au fost transformate într-un labirint de pivnițe de vinuri, cu o lungime de 120 km și o suprafață de 53 de hectare. Zărim butoaie imense, vopsite în funcție de ce culoare are vinul. Străzile au nume de soiuri de viță de vie sau de vinuri: Fetească, Cabernet, Chardonnay, bulevardul Șampaniei. Imaginați-vă că sunt milioane de sticle de vinuri, colecții ce datează de secole, probabil fiecare

sticlă are o poveste. Pătrundem în zona în care se fac vinurile spumante, adică în secțiile de remuaj și degorjaj. Miile de sticle depozitate într-o anumită poziție în stative, sunt rotite manual pe parcursul procesului de preparare de la o înclinație de 45 de grade până ajung în poziție verticală, în așa fel ca depunerile să ajungă în vârful sticlei, acesta este criogenat pentru a elimina depunerile și apoi se aplică dopul și urmează maturarea vinului. Rotirea sticlelor se face zilnic, numai de femei deoarece au mâna mai fină și delicată, dar și răbdare.

„Cricova” produce vinuri spumante, după metoda celebrului călugăr Pierre Pérignon, „methode champenoise”.

Sunt sticle cu vin foarte vechi, valoroase. O parte din ele nu pot fi vândute fiindcă fac parte din Patrimoniul Național al Moldovei. Colecția de vinuri e remarcabilă. Cel mai vechi vin este „Ierusalim de Paști”, fabricat într-un singur lot, recolta anului 1902. Pe un perete se află galeria personalităților: președinți, oameni importanți care au vizitat Galeriile Cricova. O parte din aceștia au închiriat câte o „caza”, un fel de nișă în perete pentru a-și păstra vinurile, aceasta are un număr special cu informațiile necesare pe o plăcuță. Sticlele sunt păstrate în poziție orizontală, vinul fiind permanent în contact cu dopul de plută se umezește și nu permite aerului să pătrundă în interior.

Un document, o scrisoare de apreciere, arată că Iurii Gagarin a vizitat crama în anul 1966

și a spus că i-a fost mai ușor să zboare în spațiu decât să iasă din beciurile Cricovei.

În Sala Muzeului am admirat diverse utilaje folosite în viticultură și vinificație, amfore și ulcioare din lut, ploști pentru vin, butoaie și o căruță ce sugerează tehnologia producerii vinului și obiceiurile din regiunea Moldovei, dar și tablouri care amintesc de prepararea tradițională a vinului.

În sala de cinema se poate urmări un documentar despre Beciurile Cricova, foarte bine realizat și care demonstrează că e o adevărată perlă a vinului moldovenesc. Înainte de vizionare, am fost serviți cu un vin spumant rosé și l-am savurat în timp ce urmăream întreaga istorie a ținutului.

În beciurile Cricova se află o biserică subterană, locaș sfânt sculptat de pe vremea lui Ștefan Cel Mare, descoperit de curând. Biserica „Tuturor Sfinților” are și opere de artă. Impresionante sunt ușile sculptate prin care pătrunzi într-o atmosferă de taină și har. Privești și vrei să cuprinzi totul, încerci să deslușești mesajul transmis de generații.

Sălile de degustare sunt deosebite: Sala Maritimă, Casa Mare, Sala Prezidențială, Sala Europeană, Sala Șemineului, decorate cu vitralii, tapiserii, covoare moldovenești, basoreliefuli reprezentând vinificația și viticultura, sculpturi în lemn, piatră etc., fiecare în stilul său.

Noi am luat cina în Sala tradițională Casa Mare, cu mobilier masiv din stejar, scaune boierești decorate cu elemente specifice din partea locului. Preparatele tradiționale au fost diverse, bogate, foarte gustoase. Am degustat câteva soiuri de vin și am primit câteva sticle ca suvenir.

În incintă se află și un magazin cu diverse sortimente de vinuri și suveniruri.

Merită să vizitați Orașul subteran Cricova, cel mai mare complex din lume, recunoscut pentru vinurile sale remarcabile. Istoria, arheologia și arta vinificației pot fi văzute și în Orașul Subteran.

În drumul spre România ne-am abătut spre satul Condrîța, din municipiul Chișinău, unde am vizitat Mănăstirea Condrîța, ortodoxă, într-un loc binecuvântat din codrii Moldovei. Mai întâi a fost ctitorită ca schit, în anul 1783, după o istorie zbuciumată Mănăstirea Condrîța a fost reînființată în anul 1993. Prima biserică cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” exista deja prin anii 1920. În curte se află și Biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, ridicată între anii 1895-1897. Pereții bisericii sunt groși de 1,2

metri, sub ea aflându-se un subsol în care e amenajat alt locaș de cult, o bisericuță. Măicuța ne-a spus că aici s-au adăpostit călugării de prigoana comunistă. În curtea mănăstirii se află o piatră veche, cu semnul crucii săpat pe ea și o inscripție veche, greu de descifrat. Această piatră ar indica locul unde se afla biserică de lemn, din secolul al XVIII-lea.

Urmele dezastrelor prin care a trecut această mănăstire sunt încrustate în zidurile dărăpănate rămase, mărturie a unei istorii tulburătoare. Multă lume merge să se închine la icoanele din cele două biserici. Oamenii, în credința lor neșarmurită, lasă bilețele cu rugă către Dumnezeu, pentru a le alina necazurile și durerile. Slujba se terminase, dar rugile continuau, apoi aprindeau lumânări pentru cei vii sau pentru cei adormiți.

Am admirat și noi în tăcere icoanele, obiectele de cult, sculpturile din curte, agheazmatarul etc. Ne-a impresionat în mod deosebit liniștea deși era multă lume, fiecare se închina și se ruga, așa cum credea de cuviință. În prima Biserică avea loc un botez. Am stat câteva minute și apoi ne-am retras în tăcere. Am plecat cu gândul că și pietrele dezgolite zărite pe alocuri vorbesc de istoria zbuciumată a acestor lăcașuri.

De veți avea drum și timp, opriți-vă câteva clipe și vă veți umple de liniște și binecuvântări.

O viață dăruită ziaristicii și oamenilor, are un nume DUMITRU V. MARIN

Am primit de la Vaslui o carte deosebită, pentru că este o bornă ce marchează "imperiul" unui suflet mare, ce poartă numele Dumitru V. Marin, intitulată "Editoriale...și Viață", apărută la Editura Pim, Iași, 2024.

Și așa cum îi stă bine unui Om ce și-a dedicat întreaga viață oamenilor și culturii, își deschide volumul cu un citat dedicat tovarășilor în mijlocul cărora a trăit, a muncit și și-a "transpirat" inteligența și talentul: "Omăgiu vasluienilor pe care i-am slujit o viață!"

Ctitor de reviste și televiziune Dumitru V. Marin își dedică întreaga viață celei mai nobile meserii de comunicare prin cuvânt și imagine, numită ZIARISTICA. Prin aceasta a încercat, și reușit, nu numai la vasluienii în mijlocul cărora a trăit și muncit, dar și la cititorii din întreaga țară, să le aducă informația corectă, cultura necesară prin editoriale citite cu interes.

După câteva aforisme și citate, scrise cu talent și inteligență, cu care se deschid paginile cărți, autorul, esențializat, își descrie viața, începând cu o amintire, care ne zguduie și acum: "Am început să țin, într-o dimineață devreme când se îngemăna ziua cu noaptea, acum peste 83 de ani. Nu cred că am fost un copil cuminte și nici genial. În sept. 1944 l-am salvat pe tata de plutonul de execuție al rușilor, dintr-un impuls copilăresc."

De mic copil, Dumitru V. Marin a iubit folclorul din comuna natală Giurgioana, iar cititul a fost o preocupare, fiind, întotdeauna premiant. În tinerețe a făcut de toate, și totul a contribuit la formarea personalității Omului de azi: "Am învățat să mă strecur printre dușmani, destui crescuți chiar de mine... Am condus: cârduri de oi, cirezi de vaci, clase

de elevi, școli, tractoare, biciclete, mașini de tot felul, multe grupuri de excursioniști, în toată lumea, cămine culturale, biblioteci, grup de presă, organizații județene de partid și tot felul de întâlniri importante în județ, în țară, în Europa. Mai conduc ziar, TVV-online, revistă, o familie cu care mă mândresc, un grup de salariați... și sper să mă mai conduc așa cum se cuvine pe mine însumi, cât mai pot exista. "Sinceritatea cu care scrie ne descoperă sufletul mare al unui intelectual care, prin muncă, și-a "construit" personalitatea pusă

în slujba semenilor.

Citind articolul "Eppur si muove... totuși materia cenușie pleacă (!!!)", îmi dau seama de un trist adevăr din Vaslui. Fapt care mă face să apreciez și mai mult pe autorul acestui volum care și-a iubit și își iubește orașul visurilor sale, unde muncește alături de familia sa frumoasă. Textul erudit, scris cu oful sufletului, este o sinteză eminentă a unui adevăr. Pentru cunoașterea acestuia, redau textul: "Dar, mă întreb... nu cumva ei au dreptate? Am menționat în multe mii de pagini scrise că hemoragia materiei cenușii e fapt istoric îndelungat. S-ar fi auzit de Nicolae Milescu, de Dimitrie Cantemir, de Emil Racoviță, etc.etc. dacă ar fi rămas la vatra strămoșească (pentru că nici unul nu a fost copil sărac)? Botoșanii și Vasluiul au dat multe, multe genii naționale, au avut și tot felul de oameni creativi și capabili, nu cumva erau îndreptățiți să fugă? Nici Bârladul (totuși mai mult ca Vasluiul), nici Botoșaniul, nici alte multe județe nu au putut reține acele capacități afirmate în lume, pentru că n-au avut nici condiții (de valorificare), nici puțințe de integrare în viața socio-economică „rurală”, și atunci apare îndreptățirea acelor plecări."

Buchetul de editoriale, cuprinse în carte, este, până la un punct, catagrafia unei realități agonice și, precum un baroc, editorialistul a văzut și trăit în decompoziție o zvâcnire a vieții, de energie sclipitoare, precum în „OMAGIU Doamnei profesoare dublu licențiate, IULIA MARIN”, în care descoperim aceeași sinceritate pe care o știm de la Tolstoi a cărui soție i-a copiat de nouă ori romanul „Război și Pace”. Redau textul: „A avut și are 3 copii, Sergius, Daniel, Radu, mândriile familiei pentru că toți sunt muncitori, cu funcții importante și afectuoși. E și mai mândră cu cei 9 nepoți și 2 strănepoți. A fost alături de soțul său, în tot ce a realizat acesta care zice totdeauna: „fără ajutorul excepțional acordat de doamna, nu aș fi reușit niciodată să realizez atâtea” (în plan social, cultural, jurnalistic, scriitoricesc și public). Refugiată într-o neîntreruptă muncă fizică, „mâna de femeie” care a devenit, e foarte prezentă în familie, în sprijinirea activităților publice ale jurnalistului-soț.”

E și mai mândră cu cei 9 nepoți și 2 strănepoți. A fost alături de soțul său, în tot ce a realizat acesta care zice totdeauna: „fără ajutorul excepțional acordat de doamna, nu aș fi reușit niciodată să realizez atâtea” (în plan social, cultural,

jurnalistic, scriitoricesc și public). Refugiată într-o neîntreruptă muncă fizică, „mâna de femeie” care a devenit, e foarte prezentă în familie, în sprijinirea activităților publice ale jurnalistului-soț.”

Tot ce este în carte este sintetizat prin stil, textele având o materie epică contemporană, reală, trăind exclusiv prin eveniment și prin atmosfera în care trăiește autorul.

Pentru Dumitru V. Marin publicația „Meridianul” și celelalte publicații adiacente acestuia, sunt viața și sufletul celui care le-a ctitorit. Pot spune, fără să greșesc, că acest OM este un pionier al jurnalismului moldovean, un mentor pentru mulți ziariști, este un talent provenit din România tainică și profundă.

Fotografiile color ce însoțesc unele texte întregesc cu acuitate ideile transmise de texte.

Volumul este o „carte de vizită” al unui jurnalist dedicat trup și suflet adevărului, o bornă care marchiază 83 de ani ai celui care a ctitorit prin cuvânt cultura din Meridianul vasluian. Textele acestuia amintindu-mi de F. Brunea-Fox care știa să ia temperatura morală a umanității în care trăia, ce devenise patriarhul reportajului românesc.

Ioan DĂNILĂ – Bacău
Și totuși o comoară – limba noastră

CIOBURI DE OGLINDĂ (XL)

ROMÂNĂ CONFESIVĂ.

Ne scrie o fostă cursantă din anul pregătitor pentru studenții străini, ca unor prieteni dragi. Reproducem mesajul pentru calitatea limbii române însușite la Facultatea de Litere a Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău și pentru sinceritatea tonului:

Bună ziua! Sunt A., sper că mă mai țineți minte. Nu v-am mai scris de mai mult de 3 ani, nu știu cum a trecut timpul. Voiam să vă zic că am renunțat la medicină până la urmă. Am făcut 3 ani, dar nu am mai putut psihic să merg mai departe.

Am fost diagnosticată cu o depresie majoră, tulburări de anxietate și de somn. La medicină nu mi-am găsit locul, oricât încercam, tot nu reușeam. A fost foarte greu, îmi este greu în continuare, dar am reușit să renunț și m-am dus la Facultatea de Psihologie și Științele Educației, la specialitatea Psihopedagogie specială. Tot nu prea știu ce vreau să fac mai departe și unde mă va duce viața, dar merg pe mâna lui Dumnezeu, cum se zice.

Am avut motive să o încurajăm: cei trei ani de medicină, care echivalează cu pregătirea încheiată cu examen de licență la alte profiluri, îi vor fi de mare folos în viitoarea carieră de psihopedagog special.

UN FEL DE ȘANTAJ. La „chioșcul” de presă dintr-un supermarket băcăuan, aleg „România Mare” pentru pagina unde Ion Machidon (din Urecheștii Bacăului) semnează tableta „Spre luare-aminte” și „Dilema veche” pentru „Centenar Eugen Barbu”. Mă prezint la casă, de unde o tânără mă anunță: „Șaptisprezece lei”. „Nu pot plăti așa ceva, răspund. Dacă nu spuneți corect, șaptesprezece, merg în alt magazin și cumpăr aceste două reviste.” După vreo trei încercări (altfel, rămânea cu revistele nevândute), a ieșit un *e* spre *i*, deși i-am explicat că numeralul e format cu *șapte*, nu cu **șapti*.

CE BUNĂ AR FI FOST O LECȚIE DE GREACĂ VECHE!

Găsim pe internet replica unui oficial care își apără titulatura dovedind că a consultat „Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române”: „Avem varianta de feminin, *ministră*”. Până aici are dreptate, pentru că DOOM³ a introdus această variantă, dar cu mențiunea dublă: „(fam.)” (*familiar*), respectiv „(colocv.)” (*colocvial*). Așadar, avem voie să spunem/scriem *ministră* în împrejurări formale, nu și în contexte oficiale, instituționale. Cu alte cuvinte, dacă persoana care ocupă funcția de conducere într-un minister este de față, nu vom apela la forma de feminin. Interesant este că „Îndreptarul ortografic, ortoepic, morfologic și de punctuație” apărut în 2024 (IOOP⁶) nu înregistrează decât varianta de masculin, adică aceea recomandată pentru contextele formale. DOOM-ul include și forma „ministreasă” (noi am auzit mai ales *ministresă*), de asemenea cu recomandarea „(fam.)”. Pentru că are același regim ca *ministră*, este absentă din IOOP⁶.

Ceea ce urmează în replica doamnei respective etalează un termen folosit greșit: dicționarul nu poate fi *ortopedic*, ci *ortoepic*. Dacă în școala generală s-ar fi făcut apel la etimologia părților care alcătuiesc aceste compuse cu origine grecească, greșeala în exprimarea oficialei nu s-ar fi produs: *orto-* înseamnă „corect, drept”, iar *ped(ic)*, „picior”. (Este cunoscută sintagma „gheată ortopedică”, însemnând acea încălțăminte specială care „îndreaptă piciorul”.) Ca atare, nu avea justificare *ortopedic* într-o discuție despre limba română. În vreme ce compusele cu *-grafic* („scris”) sunt relativ numeroase, ceea ce înlătură riscul de a folosi nelalocul lui termenul *ortografic*, cele cu *-epic* („rostit”) sunt aproape absente și de aici eroarea de utilizare.

PSALMUL IUBIRII DINTRU ÎNCEPUT

Ieri Te-am zidit în cântec, azi templul lui mi-l năruî,
Că poate chip, ce-n mine-l voiai, l-ai dat fântânii.
Izvoru-ntinerește nu când mai mult îl dăruî,
Cum doar din dăruire frumseți de cer fur sânii?

Rămas cu masa goală, vânând nimic cu verbul,
Tu nu mă cerți, și totuși că ești flămând mi-e vina.
Cu rădăcini întoarse nu mă mai soarbe cerbul,
Ce lumi, pândind pe vârfuri, ne-arată balerina?

Doar mintea ca o țoapă sare-n hlizit, ce-aruncu-l,
Că renunțând la vorbe m-asemăn cu vioara:
- Ascultă-mă cu-obrazul ca Născătoarea Pruncul,
Chiar de nu-i grai, lumină e prin jertfire ceara.

Peste vocala-Ți albă Duh Sfânt și-avu plutirea,
Dar n-ai fi fost Cuvântul, de n-ai fi fost Iubirea!

...Mă uit spre Cetatea Neamțului și împreună cu Bolintineanu trecem prin Braniște și coborâm prin clopotele Mănăstirii Neamț. Nu a mai rămas din mine aproape nimic din pământescul țărâniei. Trupule, descaltă- te de lut și părerile lui. Locul acesta, de la un sunet la altul al clopotelor, e sfânt. Zborul se face desculț! Îngenunchează că iată de la o hamatie la alta s- au deschis porțile înalte prin care vin voievozii noștri, ca niște diaconi îmbrăcați în stihare de plop cădind în fața Împăratului cu chivotul lumii pe umăr așa cum se duce dorul, acel spațiu prin care particulele fumului devin constelații de cântec plâns îndelung de dureros pe lemnul galben al lunii...

(Fragment din „Pelerinaj la Ieslea Dorului”)

O CARTE CUM ALTA NU-I!

Mulțumim distinsului poet Mircea Dorin Istrate pentru tot „dragul său” de a ne trimite acest minunat volum închinat Craiului Munților: Avram Iancu și „duhului” său. Bucuros să văd între copertele unei cărți care se deschide cu Testamentul și dorința a Moșului ca „Unic dor al vieții mele e să-mi văd naștina mea fericită...” și se încheie cu reflexia lui Iorga despre prezența Eroilor nației, din legende și lirica populară, în care Avram Iancu rămâne de cea mai largă popularitate! „Sus pe cer un vultur zboară/ Și se-nvârte ca-ntr-o doară,/ Peste padini și pădure,/ Cu pliscu ca de săcure/ La un pom prelung privește,/ Și deasupra se oprește.//”, după cum minunat îl cânta Lucian Blaga.

Ce poate fi mai falnic, mai minunat decât acest imn de slavă dedicat Eroului recunoscut de contemporanii și urmașii săi ca fiind un autentic:

Craiul munților**Motto:**

*Avrămuțul ni-i icoană, însfințind al nost' Ardeal,
Unde candelă-i aprinsă în biserica din deal,
Așteptându-l vină iară cum făcut-a mai odată,
Să ne-orânduie cea viață, fie dreaptă și curată.*

Craiul munților de piatră, moșul Iancu, cel iubit,
De toți cei ce pe-astă vatră, închinați și-n preasmerit,
Cer iertare la Măritul pentru dragul lor erou,
Ce-i icoană-n a lor suflet, pe altarul dumnealor.

...

Ce și-a dat-o țării vamă pentru sfânta libertate,
Pentru toți aceia care jinduiiau după dreptate,
Pentru biet românul care viața toată-nnevoit
Și-atrăit amărăciunea locului ce l-a iubit....

Sunt bucuros să constat subtila și adâncă cunoaștere de către poet a personalității lui Iancu, comandant al oștirii sale. În adevăr pașoptiștii tribuni ai lui Iancu au fost niște tineri entuziaști care au ascultat glasul naștinii lor. Alături de popor Tribunii pașoptiști au urmat calea cea dreaptă ca fiind a strămoșilor poruncă, pentru înfăptuirea idealului de unitate și egală ndreptățire. Pe această cale Mircea Dorin Istrate, în clipe de aducere aminte (p.7-10, ne

poartă prin „împărăția de piatră a Apusenilor”, din vremea cireșelor, când micuțul Avram Iancu, în 1824, a adus bucurie și a înnobilit casa părintească de la Vidra. Și el nu s-a dezmințit, Avram Iancu a rămas pentru eternitate un „nume cât un steag”[1], chiar și după 10 septembrie 1872, când s-a stins din viață.

Încrezător în veșnicie, poetul nutrește speranța că „vremea și vrerea lui Iancu” va domni pe pământul românesc al Țebeii, acolo unde asemenea gorunului ce străbate anotimpurile și timpurile în „locul cel sfânt care este din timpuri vechi și bătrâne, Grădina Maicii Domnului”, unde va naște și „renaște sămânța” veșniciei! (p.9) Fără de tăgadă, poetul este încredințat că fără de Avrămuț, „Ardealul ar fi mai searbăd și fără de speranță”, deoarece rădăcinile neamului, de la moși și strămoși, aduc mereu în actualitate acele troițe veghetoare ce aduc aminte de credința și jertfa Eroilor pe Altarul neamului Românesc.

Pe drumul urcător al devenirii și afirmării Neamului Românesc se profilează cu desăvârșire Eroul Patriot Avram Iancu, intrat în conștiința nemuritoare ca un legendar măreț, falnic și tare ca Munții de piatră, legat puternic precum „cucuruzul brazilor”, gata mereu să fie Stâlp al Neamului, cu trup și suflet. Iancu este adevăr și înțelepciune, luptător pentru Drepturile românilor. El nu-și dorește glorie personală, știindu-se faptul că a refuzat cu demnitate onorurile și rangurile împărătești, el vrea drepturi pentru români, nutrirind speranța că având „legea în mână” Țeaba va rămâne o Cetate Eternă în Sufletele Românilor, un loc de Închinare, un izvor cu Apă Vie!

Veniți la Țeaba noastră-nlăcrimată

Veniți la Țeaba noastră-NLĂCRIMATĂ

Acolo unde-n UMBRĂ de gorun,

A Iancului vecie NEUITATĂ

ÎMBĂRBĂTEAZĂ suflet de român....

(Mircea Dorin Istrate – p.26)

La „Casa Iancului” din Târgu Mureș, situată în localul, fost al Tablei Regești, unde a lucrat Iancu, personalități ardelenene, ce-l au și poartă-n suflet pe Craiul Munților, se întrunesc lunar, sub bagheta unui strașnic apărător al drepturilor românilor, jr. Ioan Berța, spre a-l cinsti în mod specific pe Învățătorul în Drepturi al Neamului. Într-o astfel de împrejurare Mircea Dorin Istrate le-a citit pentru întâia oară poezii, parte din cele 76 cuprinse în volumul Duhul Iancului, inspirate de porunca acestuia:

No, Hai!

Ce gânduri Avrămuțe îți umblă-n miez de noapte

Prin mintea ta-n avânturi, de-atâtea chinuită,

Când munții tăi de piatră îți spun parcă în șoapte

Că e venită vremea, aceea sorocită.

Așa că mi te pune în fruntea a lor tăi,

O cruce-ți fă, și-o rugă la cerurile 'nalte,

Și-apoi porniți cu toții, din dealuri, munți și văi

Ca să-mi schimbați ce-a lume și toate celelalte....

(Mircea Dorin Istrate, p. 21)

Încântător volum pe care autorul scrie o dedicație urare-îndemn pentru ca prin scrisul Domniei sale (adică a subsemnatului) „să-l nemurească și să-l ferească de uitări, pe Avrămulul nostru cel bun și jertfitor pentru dreptatea și libertatea noastră”. Așa vom face! Păi cum s-ar putea oare uita o semnificativă contribuție la ridicarea neamului, precum a făcut-o în feciorie Avram Iancu și tribunii săi, când la temelia operei sale de slobozenie și egală îndreptățire a așezat însăși faptele sale demne de toată măreția și vitejia precum sunt așternute în poeziile lui Mircea Dorin Istrate: „În ruga Iancului” (p.22), „Avea ce-am lăsat-o” (p.66), „Sarmisegetuza” (p.79), „Românul împărat” (p.89), „Rădăcini” (p.99), „Noi, fii jertfei” (p.125), „Craiul munților” (p. 155), sau, cum se încheie splendidul volum cu „Așa gândește ardeleul!”.

La un asemenea volum nu poți decât să sorbești fiecare vers, să reflectezi la orișice metaforă, să cugeți la timpul înălțător al Eroului pus în Duh Sfânt de un poet a cărui „inimă bate pentru cultura română” pentru care „simte, scrie, se roagă, cântă și iubește românește”, la adresa inegalabilului nostru Ardeal, cum spune Liliana Moldovan.

La poeziile de sâmbătă seara, pe care revista „Cetatea Cavalerilor” le-a preluat de la autor, adăugăm acest volum impresionant, cu acea mențiune că pe 30 Mai 2024, la Casa de Cultură a Municipiului Beiuș, cu prilejul lansării volumului „Patriotism în case bihorene”, au fost recitate în premieră, cu acordul autorului, două dintre poeziile cuprinse în volum, mai sus reproduse. Volumul oferit publicului în colaborare cu Editura „Viața Creștină” (Cluj-Napoca, 2024), reprezintă o reușită și o încununare a celor 200 de ani de la nașterea Craiului Moșilor – AVRAM IANCU!

Felicitări celui atât de inspirat de „duhul lui Iancu” și tuturor acelor care au sprijinit și ne-au fericit cu acest volum, cum altul nu-i!

[1] Apud Constantin Moșincat, Avram Iancu – un nume cât un steag, în revista Cetatea cavalerilor, nr.2(42)/2024

Oradea, 15 noiembrie 2024

Dr. Vicu MERLAN – coordonator al Astroclubului Vega din Huși

REVISTE DE ASTRONOMIE DIN ROMÂNIA

Pasiunea și dorința de a cunoaște cât mai mult despre planeta Pământ, Sistemul Solar și Universul care ne înconjoară, a mobilizat atât pasionații cât și astronomii, în realizarea unor investigații științifice de profil.

Realizările, descoperirile dar și informarea publicului larg sunt redată în studii și articole de specialitate, care sunt regăsite în câteva reviste cu profil astronomic.

De-a lungul timpului au fost consemnate următoarele reviste:

- *Bolidul (București), 1997;*
- *Pași spre Infinit (Bârlad) 1999;*
- *Vega (București) 2001, online;*
- *Priviți Cerul (Galați) 2007, online;*
- *Perseus (Bârlad) 2012;*
- *Exploratorii moderni*
- *Space (București) 2016;*
- *Vega (Huși) 2019.*

Vom descrie sumar cele 6 reviste de astronomie:

Bolidul

Revista „Bolidul” a apărut pentru prima oară în 1997, ca publicație editată de filiala SARM București. La momentul apariției, revista era tipărită și distribuită gratuit pe terasa Observatorului Astronomic „Amiral Vasile Urseanu”.

Varianta electronică a apărut în 2000 avându-i ca redactori pe Adrian Șonka, Valeriu Tudose și Zoltan Deak. Revista Bolidul este predecesoarea revistei Vega, revista care va apare până în 2001 în colaborare cu Astroclubul București. În 2002 aparițiile au fost reluate și au continuat pentru un an și jumătate. În această perioadă, revista Bolidul a fost editată de un grup de membri SARM din Târgoviște. Din varii motive, revista a încetat să mai apară până la finalul anului 2006. De atunci, revista a apărut constant, în fiecare lună, fiind coordonată de membrii SARM Alex Conu și Cristina Țintă. Inițial revista era distribuită doar în interiorul organizației sub forma unui newsletter, însă ulterior ne-am descis să o distribuim către publicul larg, ajungând să fie trimisă către aproximativ 400 de abonați, fiind revista românească de astronomie cu cea mai mare audiență. Revista Bolidul este înregistrată la Biblioteca Națională a României cu ISSN 2065 - 9008. În prezent revista nu mai apare din cauza lipsă de resurse umane.

Pași spre Infinit

Revistă înființată de profesorul de fizică Ioan Adam, debutează pe 11 august 1999, cu ocazia evenimentului solar (Eclipsa de Soare), în cadrul Taberei Internaționale EuroEclipsa 99, de la Târgoviște. Astăzi revista a ajuns la nr. 51.

Din colectiv: Ioan Adam director (coordonator), redactor șef: Rica Luchianov, redactor adjunct Flavia Florina Stoian, prof. Marinica Giușcă, secretar: prof. Camelia Stoian.

Din Consiliul director al Asociației Astronomice Sirius, sub egida căruia apare revista, fac parte: președinte: Ioan Adam, vicepreședinte: Marinica Giușcă, secretar: Iulia Chiper. Asociația Astronomică "Sirius"-Club UNESCO în parteneriat cu Liceul Teoretic "Mihai Eminescu" Bârlad.

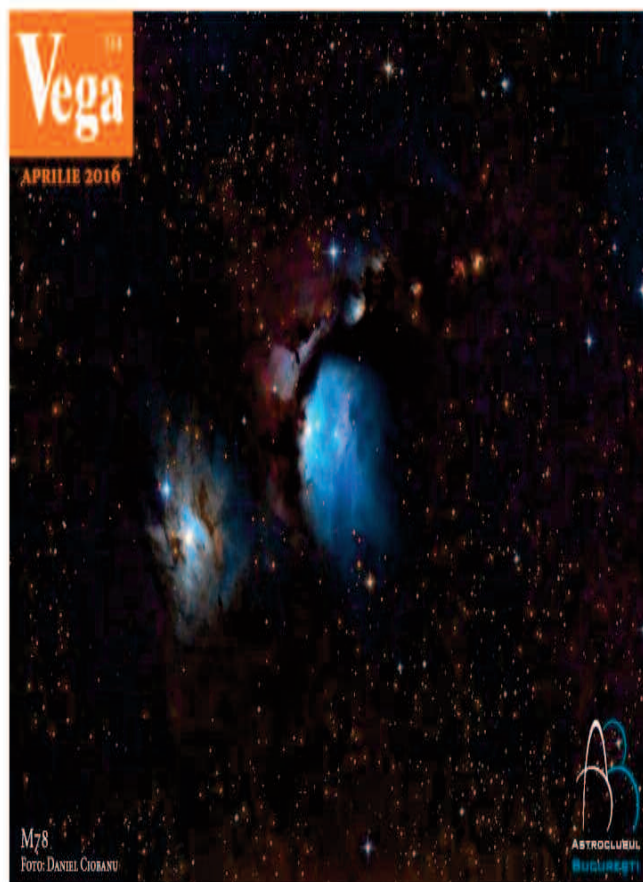
Din sumarul revistei am putut întâlni: Orientarea pe bolta cerească, Fenomene astronomice în actualitate, Din istoria astronomiei, Întrebări frecvente de Astronomie, Astronomia și școala, Cerul văzut de MiniAAS, Credințele țăranului român despre cer și stele, Jurnal de excursie/tabără, Editorial, Cosmopoezii, Știrile AAS/ AAS News, Astrebibus, postere.

La Bârlad, prin aportul asiduu al prof. Ioan Adam, se participă an de an, la olimpiadele naționale de astronomie, fapt care demonstrează că prin activitatea domniei sale, la Bârlad, există o adevărată pepinieră de astronomi sau astronomi amatori.

Vega (București)

„Vega” este o revistă de astronomie din România cu apariție constantă, de 20 ani, față de anul curent care este anul 2021 (minus o pauză de trei ani). Primul număr a apărut în anul 2001.

În paginile revistei veți găsi articole de astronomie, relatări ale activităților, proiectelor și expedițiilor realizate de Astroclubul București, precum și rezultatele activităților membrilor săi. A fost precedată din revista Bolidul, care a apărut în anul 2000. Revista apare sub egida Astroclubului București. Redactor șef: Mălin Stănescu, redactor adjunct: Daniel Bertestean, Redactor: Dănuț Ionescu „Vega” este înregistrată cu „Centrul Român ISSN” de lângă Biblioteca Națională a României, ISSN-ul revistei fiind 1584-6563.

Priviți Cerul

Revista de astronomie Priviți Cerul!, a fost editată de Astroclubul "Călin Popovici" din cadrul Complexului Muzeal de Științele Naturii Galați.

Revista apare cu nr. 1, în mai 2007, ultimul număr fiind 18, în decembrie 2008.

Din colectivul de redacție:

Redactor Șef: Alexandru Dumitriu

Redactori de-a lungul timpului: Jan Ovidiu Tercu, Aurel Chirilă, Ciprian Vîntdevară, Denisa Soare, Dana Lacătuș, Eugenia Delad, Danuț Ionescu, Ciprian Pruteanu.

În cadrul revistei întâlnim informații despre activitatea Astroclubului Călin Popovici, înființat pe data de 16 aprilie 2005. Astroclubul participă la prima tabără de astronomie Deep-Sky, din Munții Măcinului, tabără organizată de secția Planetariu/Observatorul Astronomic al Complexului Muzeal al Științelor Naturii, Galați.

Perseus

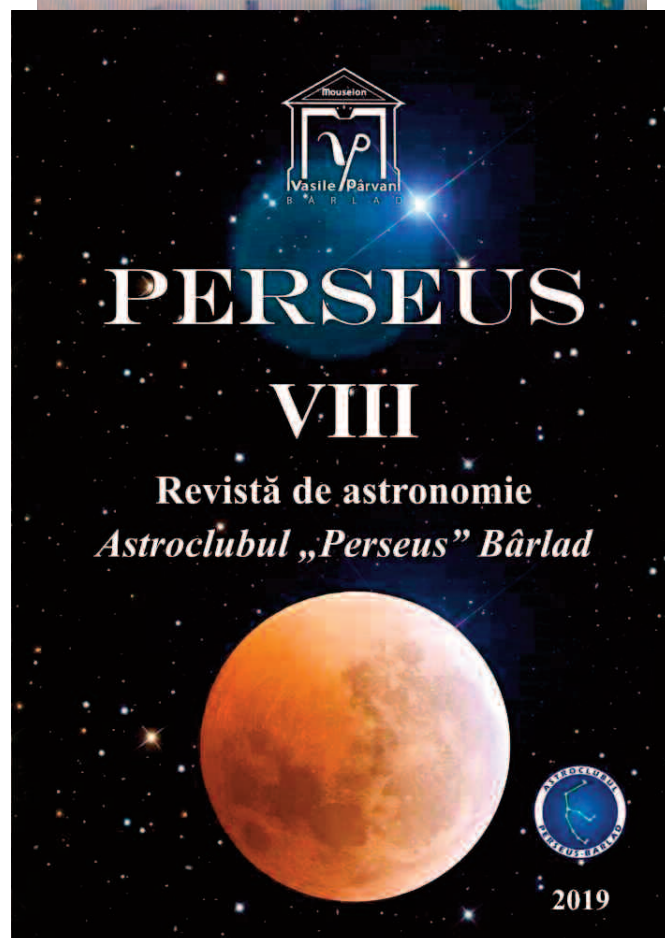
Revistă apărută la Bârlad în anul 2012, în format fizic, avându-l drept coordonator pe muzeograful astronom Ciprian Vîntdevară. Astăzi revista a ajuns la numărul XIII.

Realizatori: Mamalaucă, Mircea (redactor), Vîntdevară, Dumitru Ciprian (redactor), Tercu, Ovidiu (redactor), Pocora, Andrei (redactor), Vîntdevară, Dumitru Ciprian (redactor șef), membri: Jeny Carabarău.

Publicată de Astroclubul Perseus Bârlad, Muzeul "Vasile Pârvan" Bârlad.

Spicuind revista am găsit informații despre taberele de astronomie ale Astroclubului Perseus, de la Motoșeni, jud. Bacău, despre Școala de vară de Astronomie Descoperă Universul, tabără care astăzi a ajuns la ediția a XII-a (10-13 iulie 2024), despre fenomenele astronomice ale anului etc.

Este de remarcat activitatea intensă a acestuia, de cercetare a cerului, de descoperire a unor obiecte cerești inedite, observații care îl înscrie în rândul astronomilor importanți ai mapamondului.

Exploratorii moderni – Space

Revista de astronomie apare sub egida Societății Exploratorilor Moderni. Numărul 1 al revistei a apărut în 2016, fiind urmat de nr. 2 în același an, avându-l ca coordonator pe Bogdan Mirea.

Nu am mai identificat alte numere apărute ulterior.

Vega (Huși)

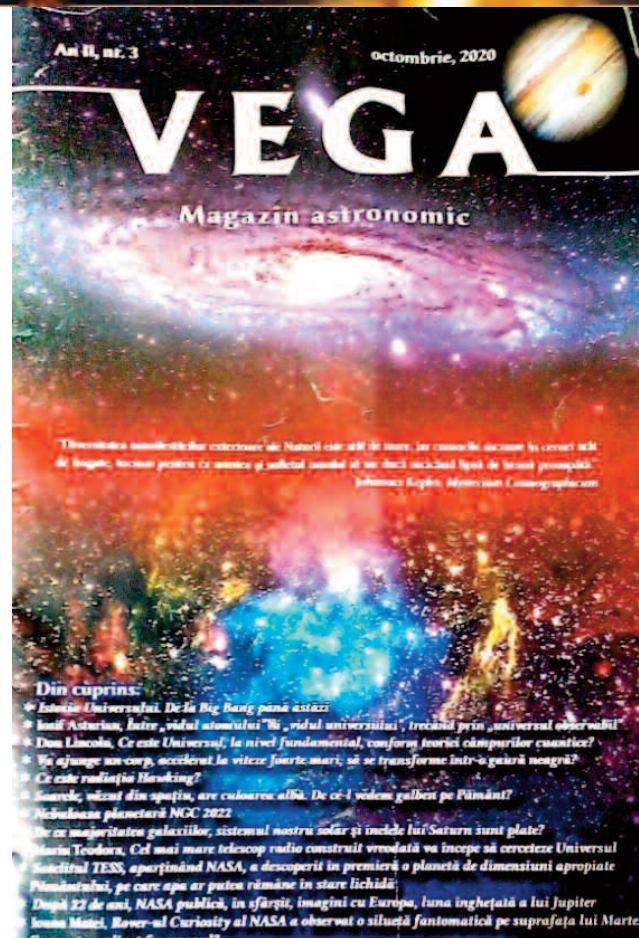
Magazinul de astronomie Vega, debutează la Huși, la sfârșitul lunii decembrie 2019, cu o apariție trimestrială, sub egida Astroclubului Vega. Fondatorul magazinului de astronomie și a Astroclubului Vega din Huși: Vicu Merlan, care este și Redactorul Șef al revistei. Astroclubul are și pagină de facebook.

În cuprinsul magazinului astronomic găsim informații despre apariția Universului, despre formarea și evoluția nebuloaselor, stelelor, roiurilor stelare, a galaxiilor, a Soarelui și a Sistemului Solar, despre activitatea NASA, a sateliților artificiali, despre OZN-uri etc.

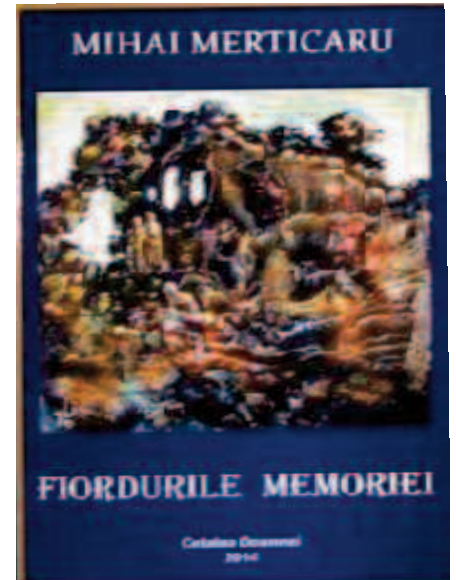
În luna iulie 2024 s-a publicat nr. 15. Magazinul de astronomie hușean a surprins momente din cadrul celor patru ediții ale Școlii de Vară de Astronomie Descoperă Tainele Universului, având ca referenții științifici și colaboratori: dr. Magda Stavinschi, Ciprian Vântdevară, dr. Silviu Gurlui, dr. Bogdan Rățoi, prof. Ioan Adam, prof. Vasile Cârcoț, dr. Vitalie Chistol, prof. Cristian DĂNESCU, Gabriela DĂNESCU, Jan Ovidiu Tercu, Andreea Tercu, Aurel Chirilă, Andrei Dorian etc, de la Universitatea Al. I. Cuza din Iași, Universitatea Tehnică de la Chișinău, Observatorul astronomic Iași, Institutul Astronomic al Academiei Române, Observatorul astronomic Brașov, Astroclubul V. Popovici din Galați, Astroclubul Vega din Huși, Observatorul Astronomic din Suceava, Astroclubul Cotnari etc.

La o analiză sumară a revistelor de astronomie din România, constatăm următoarele: din cele 7 reviste apărute după anul 1990, 4 au apărut sau apar în format fizic pe hârtie, iar 3 în format online. Din cele 4 apărute în format fizic, 3 sunt din județul Vaslui, respectiv 2 din Bârlad și una din Huși. Din tabelul de mai sus se constată că 3 reviste apar la București, 2 la Bârlad, una la Galați și una la Huși.

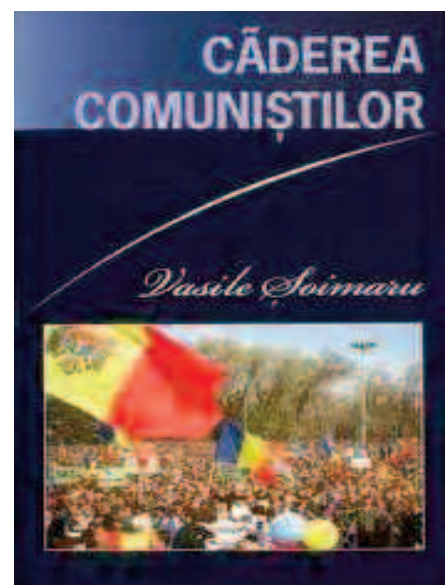
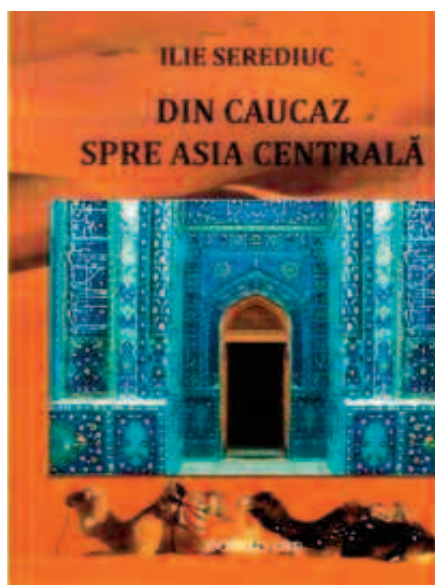
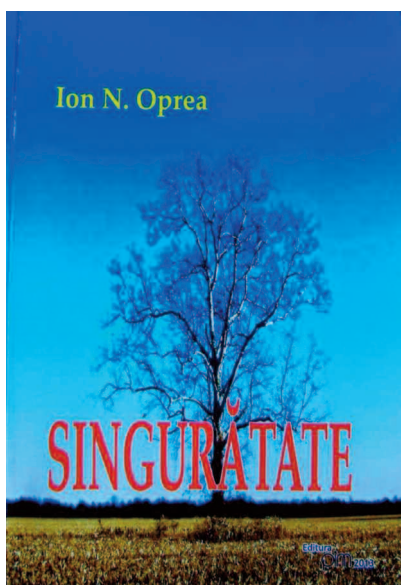
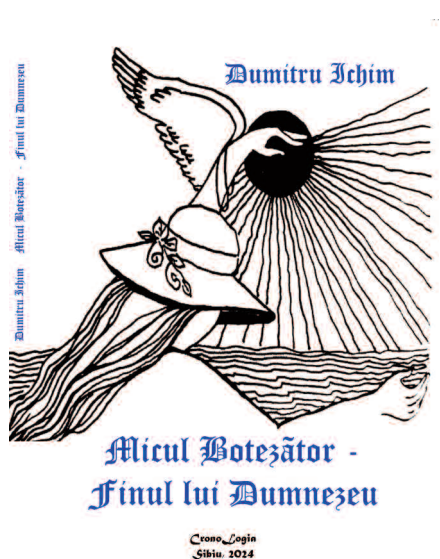
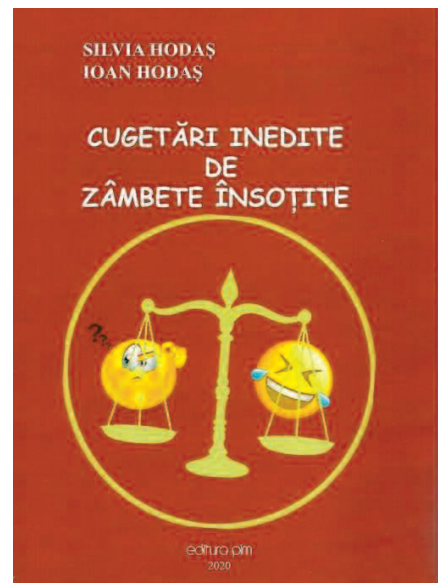
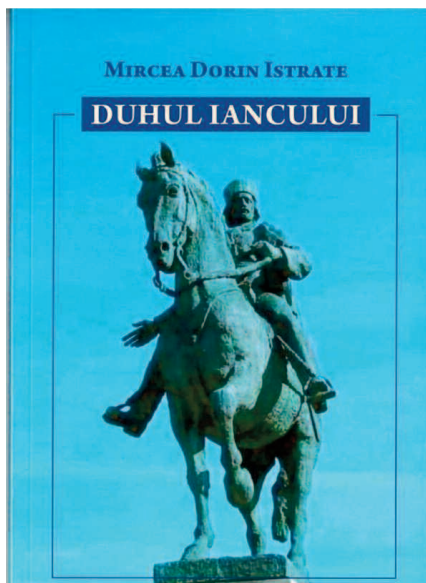
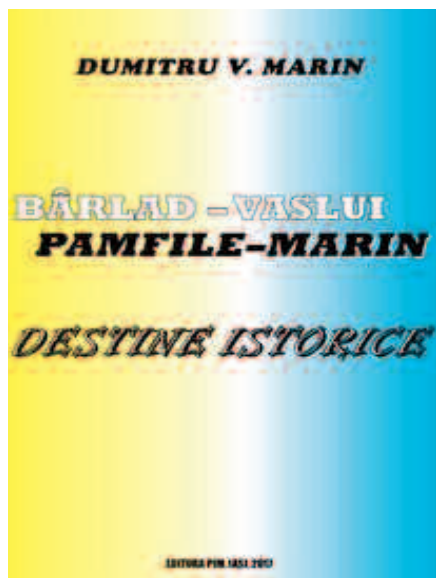
La aceste reviste își aduc contribuția, în special cercetători de pe lângă observatoarele astronomice din țară (București, Iași, Galați, Bârlad, Suceava, Chișinău), dar și unii astronomi amatori și pasionați ai astronomiei.

INVITAȚIE LA LECTURĂ

INVITAȚIE LA LECTURĂ

LA BORNA 40

O ANTENĂ telescopică înrădăcinată temeinic în pământul cu fertilitate culturală deosebită, existent din vremurile străvechi ale meleagurilor vasluiene, se bucură de o admirabilă percepție până la distanțe foarte mari, mărimile îndepărtate fiind chiar de ordinul continentelor. La fiecare secvență de timp (trimestru), edificiul literar s-a împlinit cu încă un inel cu diamante, bogat în informații de foarte mare diversitate și s-a ajuns la cota 40, valoare impresionantă pentru cei care se adapă cu crezământ din acest izvor miraculos. Toate reușitele au fost rânduite cu grijă în paginile Meridianului Cultural Românesc, pe diferite lungimi de undă cu o mare varietate de culori impozante, cu sonorități melodioase care de care mai mângâietoare și mai înălțătoare.

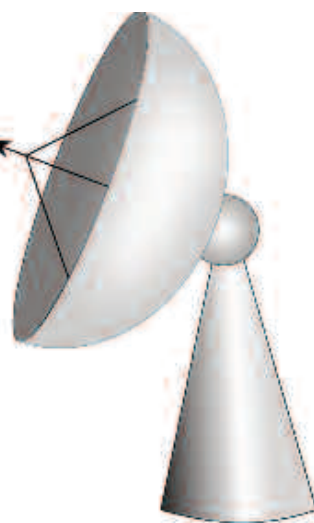
De la altitudinea acestor perspective cu arome de biruință, au fost emise în permanență spre cele patru zări undele penetrante ale cuvintelor, ideilor și convingerilor care înveșmântează cu înțelepciune elegantă încă multe sentimente lumești.

Acest interval de timp cu nestemate culturale impresionante pentru oamenii oameni nu a trecut prin societate numai cu ușurință. Din când în când, în câte un ungher îmburuienit, au scos capul hâd cu colții ponosiți unele furtuni dezlănțuite care și-au propus ca obiectiv, o mare devastare. Dar, gândurile păcătoase pornite pentru a lăsa în urmă numai teren pârjolit, s-au izbit de tenacitatea unui comandor îndârjit care ca un veritabil voievod cutezător a stat cu mâna pe cârma plaivazului știind să răzbată „călcând totul în picioare” spre lumea însorită, pentru a urca victorios către palierul următor.

Având asemenea experiențe binefăcătoare trăim cu convingerea categorică a existenței unor resurse suficiente de o distinsă calitate, pentru a urca pe treptele multpr- vitori parametri din constelația luminilor învățurii.

Vânt bun din pupă!

40...40...40! ACESTA!

Acesta este ultimul număr al acestei publicații născute la începutul lui februarie 2015, apărute până în 15 martie, pentru nr. 1. Avea 93 de colaboratori!!!

Acesta este un an foarte greu pentru noi, acei din fruntea revistei, ziarului, a TVV.

Acesta este numărul care stabilește la 1099 colaboratorii din toate părțile lumii.

Tot „acesta” este un moment de mare bucurie pentru noi: înseamnă ani, înseamnă muncă, înseamnă mulți, foarte mulți oameni cărora eu le-am citit din operă, pentru că nici un rând dintre cele aproape 7000 de pagini tipărite nu a trecut fără să-l văd eu. Nu numai că plătesc apariția (neavând nici un ajutor), dar mă străduiesc să îndrept din micile greșeli (deși îmi impun să respect ce-a săvârșit autorul spre a i se vedea valoarea). Uneori sunt foarte bucuros să-mi redescoper colegii cu care am visat odinioară la facultate. Magda Ursachi deschide gânduri înflorite cu fiecare colaborare pe care mi-o tri-mite. Mulțumesc, Măgduța ! Mihai Miron are calitatea de a nu putea să îmbătrânească: să trăiești cât mai bine și cât mai mult, Mihai ! Visătorule! E un suflet de aur și mărgăritare, Mihai Caba pe numele lui de „mirean” în vârtejul metaforelor, care a colaborat la ziar și revistă în toți anii aceștia. Un alt Mihai, deci, cu alte epigrame și poezii de tot felul, un prieten ales și extrem de sensibil ! Și, iarăși, un alt Mihai, Batog-Bujenița, un comandor care frământă cerul, pământul cu sentimentul și metafora... și ni le trimite. Lacom de viață și glorie, Mihai le merită cu îndestulare pe amândouă!!!

Să știți că nu numai aceștia îmi sunt la inimă. Unii, ca popa Ichim sunt la așa de mare depărtare...cât de cât egalată de olteanul-citizen Alex Cetățeanu de la capătul pământului (noroc de St. Laurent, că-l oprește pe lângă el). Alții mai de aproape ca Nică D. Lupu, Florin Țene, Vicu Merlan, Valeriu Lupu, Costin Clit, pe care-i tăvălesc în gândurile mele și mă lupt cu talentul lor...Adică, oameni cu adevărat, creatori de limbă, dragoste de neam și țară.

Un alt gând se duce și după cei care nu mai sunt. Ce să fac, trebuie să-i nominalizez pe câțiva.

Dar dragostea și recunoștința mea merg către toți colaboratorii acestei reviste, ei, mândria mea și a epocii parcurse, pentru că vorbim de un deceniu de comunicare afectivă ...de jurnalism cultural, de autodepășire între noi și în noi înșine.

Ce-or să zică acei care mereu vin? E treaba lor, noi ne-am străduit să le lăsăm ce-am visat noi mai frumos, ce-am creat mai durabil, chiar dacă vremurile ne-au fost potrivnice. Ei au gândul și fapta noastră, noi nu putem avea nimic de la ei. În fine, vorba lui Creangă, adaptată: atât ne-am priceput!!! Pot primi munca noastră ca pe un cadou meritat.

La numărul acesta, 40, am putea face un amplu bilanț. Ne mulțumim cu atât, acum, și să adăugăm: sănătate deplină, priteni, de oriunde vă veți afla.

MEMBRII DE ONOARE AI REVISTEI

Emil RACOVIȚĂ †

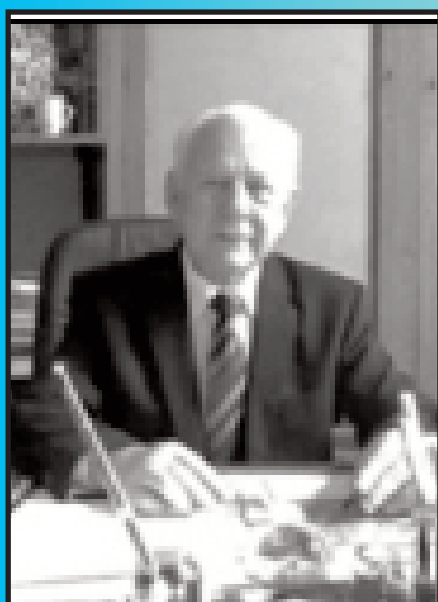
Avram D. TUDOSIE †

Dan TEODORESCU †

Alexandru IONESCU †

Constantin Toma †

Val ANDREESCU †

Cătălin SÎMPETRU †

EDITORIALELE MCR

1. O revistă dinspre jurnalism cultural
2. Previziune, exagerare sau... asta ne așteaptă!
3. Crimă culturală în formă continuată împotriva limbii române!
4. Ianuarie la români - date foarte importante
5. Caragiale - Cel de până azi!
6. Parisul cel frumos = de zi, cel urât = de noapte
- 7-8. Eminescu în starea lui de azi
9. Valori naționale... validate la Vaslui
10. Cultură paralelă în România (?)
11. Destine paralele despărțite de un secol
12. Datine - Obiceiuri de sărbătorile de Iarnă. Eseu - sinteză, decembrie 2017
13. Să ne înțelegem
14. Lucrăm la 101 Vasluieni pentru 100 de ani!
15. Trilingvismul - Actualitate și viitor
16. Credenționalele vasluiene la Alba Iulia - 1990
17. Tâmpenia anonimatului... sau estomparea valorilor
18. Printre valorile secolului...
19. Jelanie și eroism la Cotul Donului... și după!
20. Bătălia pentru Vaslui; 222... printre noi. Memorialistică jurnalieră
21. Niveluri de cultură în județe (Exemplificare: județul Vaslui)
22. Festival semicentinar: FNUCT/ 50:50
23. Realitate culturală provincială.
Precizări strict necesare pentru vremuri și oameni: Comunistoizii... în acțiune (culturală!)
24. 30... TVV – 25... Meridianul... – 6... M.C.R –AZI – Identitate, demnitate, modernitate
25. Destine... (inclusiv) Literare
26. Vitejie românească, istorie după 80 de ani: bătălia de la Țiganca
27. La o unică aniversare a unui important vector cultural din România
28. 803– 4/28/2021
29. Gropari ai culturii (vasluiene) – De ce gropari?
30. Raport public
31. 50... Casa de cultură Vaslui...
32. Valoare și niveluri culturale, în județul Vaslui
33. Din istoria culturii și literaturii române: Unul... contra multora:
Alecsandri-Hasdeu-Macedonschi... Marin
34. Mai pot fi ocultat... Dar: Nu mai pot fi dat afară..
35. Memorial Muzeal M
36. ...9 ani... MCR
37. (?...?) Cartea în viitor: cale de învățătură, de recuperare sau de odihnă?
38. Mașina timpului și Mașinăriile omenești.
39. Gânduri la apariția M.C.R. 39/ Sept.2024.
40. CREDENȚIONALELE, CREDENȚIONALIȘTII ȘI PATRIOȚII LOCALI

INDICE

1. *Abraham Gotthelf Kostner*: MCR 33 (49)
2. *Adela Efrim*: MCR 18 (28); MCR 24 (17); MCR 30 (34); MCR 31; MCR 35 (40)
3. *Adi Cristi*: MCR 32 (34)
4. *Adrian a lui Gheorghe*: MCR 26 (20)
5. *Adrian George Săhlean*: MCR 24 (48); MCR 25 (62)
6. *Adrian Grauenfels*: MCR 3 (20); MCR 4 (33); MCR 5 (45; 58); MCR 6 (61); MCR 10 (52); MCR 11 (125; 137); MCR 20 (126); MCR 22 (26); MCR 25 (68); MCR 29 (55); MCR 30 (36)
7. *Adrian George Itoafă*: MCR 36 (126); MCR 40 (38)
8. *Adrian Lungu*: MCR 1 (118)
9. *Adrian Mondea*: MCR 23 (24)
10. *Adrian Păpăruz*: MCR 20 (30)
11. *Adrian Păunescu*: MCR 28 (62); MCR 34 (10)
12. *Adrian Racaru*: MCR 18 (38)
13. *Adrian Rentea*: MCR 16 (26); MCR 20 (40); MCR 24 (34)
14. *Adriana Chidu*: MCR 19 (33); MCR 25 (64)
15. *Adriana Dandu*: MCR 39 (16)
16. *Adriana Moscicki*: MCR 24 (18); MCR 30 (48); MCR 31 (31)
17. *Ai Quing*: MCR 28 (62)
18. *Alessandra Corbetta*: MCR 26 (21); MCR 29 (44)
19. *Alessandro Nicosia*: MCR 39(12)
20. *Alexandr Pușkin*: MCR 36 (45); MCR 38 (54)
21. *Alexandra Dogaru*: MCR 18 (81); MCR 38 (58); MCR 39(62,68)
22. *Alexandra Firiță*: MCR 23 (25); MCR 25 (54); MCR 31 (32); MCR 35(41)
23. *Alexandra Mihalache*: MCR 1 (137); MCR 4 (141); MCR 7-8 (25); MCR 9 (46); MCR 11 (30); MCR 12 (28) MCR 15 (12); MCR 16 (84, 85); MCR 18 (80); MCR 38 (51); MCR 39(59)
24. *Alexandra Oprea*: MCR 29 (47)
25. *Alexandru Cetățeanu*: MCR 24 (114) MCR 25 (91, 153); MCR 37(36)
26. *Alexandru Clenciu*: MCR 27 (81, 82)
27. *Alexandru Devechia*: MCR 34(60); MCR 34 (63)
28. *Alexandru Florin Țene*: MCR 11(18); MCR 24 (35); MCR 28 (73); MCR 30 (63, 66); MCR 31 (69); MCR 32 (47); MCR 37 (25) (49); MCR 38 (72); MCR 39 (89); MCR 40 (39, 89, 132)
29. *Alexandru Hanganu*: MCR 28 (70); MCR 33 (57)
30. *Alexandru Ionescu*: MCR 1 (13); MCR 2 (57); MCR 3 (36); MCR 4 (66) MCR 5 (12; 60); MCR 6 (62); MCR 7-8 (53; 66; 134); MCR 9 (77); MCR 10 (68; 84); MCR 11 (55; 64; 71); MCR 12 (59; 102; 114); MCR 13 (52; 63); MCR 14 (67); MCR 15 (51, 67, 80); MCR 16 (63); MCR 17 (70); MCR 18 (71); MCR 20 (50, 64, 112); MCR 21 (134); MCR 22 (60)
31. *Alexandru Jivan*: MCR 25 (104)
32. *Alexandru Macedonski*: MCR 29 (86); MCR 36 (53); MCR 37(58); MCR 38 (46)
33. *Alexandru Misiuga*: MCR 24 (64)
34. *Alexandru Nemoianu*: MCR 23 (51)
35. *Alexandru Osvald Teodoreanu (Păstorel)*: MCR 29 (85); MCR 33 (52, 85); MCR 34 (60, 70); MCR 35 (85); MCR 37(66); MCR 38 (49,53)
36. *Alexandru Sașa* (65)
37. *Alexandru Stănescu* MCR 29 (90)
38. *Alexandru Vlahuță*: MCR 38 (53)
39. *Alexia Ema*: MCR 15 (36); MCR 17 (31); MCR 18 (39); MCR 19 (34); MCR 20 (38); MCR 21 (25); MCR 22 (40); MCR 27 (32)
40. *Alfredo Scotti*: MCR 17 (17); MCR 30 (30)
41. *Alice Boangiu*: MCR 23 (26)
42. *Alice Popescu*: MCR 31 (43)
43. *Alice Puiu*: MCR 37 (17)
44. *Alin Ghiorghieș*: MCR 16 (18); MCR 24 (19); MCR 38 (25)
45. *Alina Breje*: MCR 11 (157)
46. *Alina Tanasă*: MCR 1 (47); MCR 2 (34); MCR 4 (41); MCR 6 (55); MCR 10 (18)
47. *Alssandra Racca*: MCR 20 (29)
48. *Amalia Costinescu Crusos*: MCR 12 (79); MCR 16 (73, 79) MCR 18 (79); MCR 24 (62)
49. *Amanda Filipine*: MCR 35 (42)
50. *Amelia Stănescu*: MCR 32 (18); MCR 35(49)
51. *Ana Ardeleanu*: MCR 15 (37); MCR 17 (22); MCR 23 (27); MCR 35(53); MCR 38 (26)
52. *Ana Blandiana*: MCR 5 (78); MCR 28 (62)
53. *Ana Iordache*: MCR 29 (48)
54. *Ana Maria Balan* MCR 5 (8)
55. *Ana Maria Gîbu*: MCR 9 (48)
56. *Ana Nan*: MCR 22 (41)
57. *Ana Opran*: MCR 4 (38); MCR 5 (16; 50); MCR 6 (20); MCR 19 (35)
58. *Ana Podaru*: MCR 17 (26)
59. *Ana Ruse*: MCR 29 (94)
60. *Ana Urma*: MCR 13 (44); MCR 19 (58)
61. *Ananie Gagniuc*: MCR 2 (105); MCR 3 (85); MCR 4 (113); MCR 5 (103); MCR 6 (100); MCR 23 (71); MCR 28 (66); MCR 29 (88); MCR 35(89)); MCR 40 (75)
62. *Anca Hirschpek*: MCR 37 (19); MCR 38 (30)
63. *Anca Moldoveanu*: MCR 15 (15)
64. *Anca Narcisa Neagu*: MCR 3 (51); MCR 5 (73)
65. *Anca Potinteu*: MCR 16 (25)
66. *Anca Teodora Gîmbuță*: MCR 32 (136)
67. *Anda Andrieș*: MCR 11 (79); MCR 14 (81); MCR 15 (94, 96); MCR 25 (101)
68. *Andra Hirnu*: MCR 32 (31)
69. *Andra Mateucă*: MCR 35 (42)
70. *Andrada Silvana Teacenco*: MCR 24 (30)
71. *Andrea Laiolo*: MCR 26 (22); MCR 29 (44)
72. *Andrea Lepone*: MCR 35 (33)
73. *Andreea Maria Budeș*: MCR 19 (106)

74. *Andrei Șerban*: MCR 2 (146)
75. *Andy Ceaușu*: MCR 11 (88); MCR 29 (89); MCR 32 (74); MCR 35(92); MCR 37 (75)
76. *Aneta Georgescu*: MCR 39 (35); MCR 40 (34)
77. *Angela Donna*: MCR 36 (10); MCR 37(22)
78. *Angela Grazioso*: MCR 7-8 (19)
79. *Angela Kosta*: MCR 40 (20)
80. *Angela Mallimo*: MCR 6 (36)
81. *Angela Mamier Nache*: MCR 24 (20); MCR 27 (29)
82. *Angela Melania Cristea*: MCR 14 (34); MCR 27 (40); MCR 28 (38)
83. *Angela Nache Mamier*: MCR 35 (45)
84. *Angela Pistol*: MCR 9 (93); MCR 10 (96; 98); MCR 13 (78, 79) MCR 15 (11, 94); MCR 16 (82); MCR 17 (82); MCR 18 (82); MCR 19 (89); MCR 27 (77); MCR 28 (65); MCR 35 (88); MCR 37 (60); MCR 38 (59); MCR 39 (61, 62, 65)
85. *Angela Stănilă*: MCR 16 (27)
86. *Anica Andrei-Fraschini*: (16)
87. *Anica Tănăsă*: MCR 4 (104)
88. *Anișoara Macor*: MCR 38 (40)
89. *Anna Balducci Gorgone*: MCR 29 (32)
90. *Anna Francesca La Rosa*: MCR 30 (32)
91. *Anna Mazzara*: MCR 29 (30)
92. *Anna Nardelli*: MCR 12 (15); MCR 16 (15); MCR 23 (22); MCR 38 (17)
93. *Anna Polidori*: MCR 26 (14) MCR 34 (14); MCR 40 (13)
94. *Annalisa Simonte*: MCR 16 (15)
95. *Antoine Pierre Lebrun*: MCR 37(74)
96. *Antonella Anedda*: MCR 23 (28); MCR 29 (37)
97. *Antonella Barreca* : MCR 39 (13)
98. *Antonio Meola*: MCR 10 (15); MCR 22 (22); MCR 33 (23); MCR 38 (12)
99. *Antonio Nazzaro*: MCR 26 (22); MCR 29 (45)
100. *Antonio Pascucci*: MCR 6 (37); MCR 31 (28)
101. *Any Drăgoianu*: MCR 10 (95; 99); MCR 11 (35; 86); MCR 13 (80); MCR 15 (98); MCR 17 (82); MCR 19 (28); MCR 21 (82); MCR 26 (23); MCR 27 (80); MCR 28 (65); MCR 30 (47); MCR 32 (66); MCR 35(54); MCR 37(72); MCR 39 (67); MCR 40 (64)
102. *Any Tudoran*: MCR 19 (27); MCR 38 (28, 55)
103. *Arcadie Chirșbaum*: MCR 25 (103); MCR 33 (47)
104. *Armanda Filipine*: MCR 24 (17); MCR 30 (43)
105. *Arnaldo Iacomini*: MCR 18 (31)
106. *Assunta Sperino*: MCR 27 (23)
107. *Aura Dan*: MCR 4 (30)
108. *Aurel Anghel*: MCR 20 (30)
109. *Aurel Baican*: MCR 5 (99; 100); MCR 6 (94); MCR 7-8 (79); MCR 9 (90); MCR 10 (100); MCR 11 (77); MCR 12 (74; 75); MCR 14 (83, 86); MCR 15 (88, 89, 90); MCR 16 (72, 78, 79); MCR 17 (87); MCR 19 (81); MCR 20 (75, 78, 79); MCR 21 (83, 85); MCR 23 (63, 67); MCR 30 (80, 82); MCR 32 (68) (51); MCR 34 (64); MCR 35(90); MCR 37(63); MCR 38 (55)
110. *Aurel Brumă*: MCR 39 (20)
111. *Aurel Buzgău*: MCR 24 (65); MCR 29 (87)
112. *Aurel Chiorean*: MCR 18 (29)
113. *Aurel Contu*: MCR 20 (28)
114. *Aurel Iancu*: MCR 34 (56)
115. *Aurel Iordache*: MCR 33 (46); MCR 34 (58)
116. *Aurel Pantea*: MCR 34 (17)
117. *Aurel Popescu*: MCR 7-8 (80); MCR 9 (88; 89); MCR 10 (98); MCR 11 (84); MCR 12 (78); MCR 14 (86, 87); MCR 15 (95); MCR 17 (89); MCR 21 (88); MCR 33 (55); MCR 35(88, 93); MCR 38 (55)
118. *Aurel Ștefanachi*: MCR 26 (18); MCR 29 (43)
119. *Aurel Trașcă*: MCR 12 (78)
120. *Aurelian Păunescu*: MCR 34 (63)
121. *Aurelio Ciangola*: MCR 11(24); MCR 29 (30); MCR 33 (25); MCR 38 (13)
122. *Avram D Tudosie*: MCR 1 (80); MCR 2 (82); MCR 3 (56); MCR 4 (22; 92); MCR 10 (49); MCR 11 (127); MCR 12 (41); MCR 38 (125)
123. *Azab Al-Rikab*: MCR 26 (17); MCR 27 (39)
124. *Baki Ymeri*: MCR 37 (14)
125. *Barbara Brussa*: MCR 39 (21)
126. *Bartolomeo Smaldone*: MCR 26 (24); MCR 29 (46)
127. *Ben Todică*: MCR 2 (38); MCR 3 (34); MCR 4 (52); MCR 9 (122); MCR 11 (44); MCR 13 (141); MCR 14 (37); MCR 15 (45, 64); MCR 18 (64); MCR 19 (60, 123); MCR 21 (45, 112); MCR 23 (95, 149); MCR 24 (93, 149); MCR 25 (29, 86); MCR 26 (88); MCR 27 (103); MCR 28 (97); MCR 35(114)
128. *Benatti Graziella Vignola*: MCR 6 (36)
129. *Benjamin Fondane*: MCR 27 (88) ; MCR 39 (58)
130. *Benone Neagoe* MCR 6 (7)
131. *Bernard de la Monnoye*: MCR 37 (74)
132. *Bianca Marcovici*: MCR 4 (35)
133. *Bianca Vitcu* ; MCR 35 (77)
134. *Bogdan Petriceicu Hașdeu*: MCR 7-8 (65); MCR 38 (47)
135. *Bogdan Ulmu*: MCR 1 (120); MCR 3 (91); MCR 12 (74); MCR 20 (77); MCR 29 (92); MCR 40 (75)
136. *C D Zeletin*: MCR 3 (40)
137. *Caius Petronius Arbiter*: MCR 34 (65)
138. *Calistrat Costin*: MCR 1 (35); MCR 2 (26); MCR 4 (28); MCR 6 (46)
139. *Calistrat Robu*: MCR 22 (47)
140. *Cameia Neagu*: MCR 14 (41)
141. *Camelia Ardelean*: MCR 18 (37); MCR 19 (69)
142. *Camelia Carmen Stănescu*: MCR 39 (136)
143. *Camelia Florescu*: MCR 40 (22)
144. *Camelia Iuliana Radu*: MCR 23 (25)
145. *Camelia Nistor*: MCR 11 (87); MCR 12 (68); MCR 15 (93); MCR 16 (79)
146. *Camelia Profirescu*: MCR 4 (120)
147. *Carlo Zanutto*: MCR 40 (14)
148. *Carmela Principe*: MCR 13 (19)
149. *Carmen Antoaneta Marcean*: MCR 5 (100); MCR 9 (85); MCR 10 (95); MCR 13 (82); MCR 16 (83, 84); MCR 28 (55); MCR 34 (57); MCR 35(94); MCR 37 (70)
150. *Carmen Chioinea*: MCR 14 (83); MCR 15 (94)

150. *Carmen Chioinea*: MCR 14 (83); MCR 15 (94)
 151. *Carmen Doreal*: MCR 34 (19); MCR 37 (19); MCR 38 (30)
 152. *Carmen Drușu Onica*: MCR 12 (27); MCR 13 (24); MCR 14 (32); MCR 16 (29)
 153. *Carmen Maria Mecu*: MCR 26 (33)
 154. *Carmen Oltean*: MCR 29 (49); MCR 35(66); MCR 37 (29)
 155. *Carmen Secere*: MCR 14 (21, 24); MCR 16 (23); MCR 23 (29); MCR 28 (26); MCR 30 (41); MCR 31 (33); MCR 32 (18); MCR 35(51)
 156. *Carmen Voisei*: MCR 24 (21)
 157. *Carol Feldman*: MCR 12 (81)
 158. *Carolina Baldea*: MCR 15 (32); MCR 18 (50)
 159. *Casciello Marianeve*: MCR 9 (28)
 160. *Cassian Maria Spiridon*: MCR 1 (54)
 161. *Cataldo Filippelli*: MCR 26 (16)
 162. *Cătălin al Doamnei*: MCR 1 (40)
 163. *Cătălin Sîmpetru*: MCR 12 (148)
 164. *Cătălina Orșivshi*: MCR 30 (79); MCR 31 (79)
 165. *Caten Popescu*: MCR 38 (50)
 166. *Cati Urucu*: MCR 25 (108); MCR 26 (46)
 167. *Cezara Răducu*: MCR 35 (53)
 168. *Cezar-Florin Ciobîcă*: MCR 22 (67)
 169. *Cezarina Adamescu*: MCR 7-8 (61); MCR 17 (48)
 170. *Chalil Gibran*: MCR 6 (100)
 171. *Charles Baudelaire*: MCR 6 (106)
 172. *Charles Francois Panard* MCR 36 (52); MCR 37(66, 74); MCR 38 (54)
 173. *Charles Olson*: MCR 6 (52)
 174. *Chiara De Luca*: MCR 31 (34)
 175. *Christine Bernadette Rousseau*: MCR 23 (87);
 176. *Cincinat Pavelescu*: MCR 3 (57); MCR 27 (82); MCR 38 (49)
 177. *Cinella Micciani*: MCR 15 (24)
 178. *Ciprian Iulian Șoptică*: MCR 2 (77)
 179. *Clara Mărgineanu*: MCR 22 (28)
 180. *Claribel Alegria*: MCR 29 (55)
 181. *Claudia Magnasco*: MCR 17 (21)
 182. *Clement Marot*: MCR 37 (74)
 183. *Cleopatra Ravaru*: MCR 1 (77)
 184. *Codruța Marin*: MCR 1 (140)
 185. *Cono Caranna*: MCR 31 (27)
 186. *Constanța Abălașei Donosă*: MCR 24 (22)
 187. *Constanța Apostol*: MCR 26 (73)
 188. *Constanța Doina Spilca*: MCR 23 (54)
 189. *Constantin Anton*: MCR 23 (43)
 190. *Constantin Bucos*: MCR 11 (80; 85); MCR 19 (84, 87)
 191. *Constantin Chiper*: MCR 3 (104); MCR 10 (113); MCR 22 (106); MCR 23 (100); MCR 26 (96); MCR 27 (109); MCR 28 (103); MCR 34 (80); MCR 36 (96); MCR 37 (119); MCR 40 (46)
 192. *Constantin Chirica*: MCR 1 (71) MCR 5 (10)
 193. *Constantin Chirilă*: MCR 1 (65)
 194. *Constantin Clisu*: MCR 1 (88)
 195. *Constantin Dobrescu*: MCR 16 (113)
 196. *Constantin Focșa*: MCR 3 (114)
 197. *Constantin I Moldovan*: MCR 15 (95); MCR 20 (77)
 198. *Constantin Ionescu*: MCR 28 (26)
 199. *Constantin Iurașcu - Tataia*: MCR 3 (57); MCR 11 (83; 85); MCR 14 (86); MCR 15 (92); MCR 16 (70, 73, 77); MCR 18 (79); MCR 19 (86); MCR 20 (79), MCR 21 (89); MCR 24 (62, 63); MCR 25 (103, 106); MCR 29 (87); MCR 34 (66); MCR 35(99); MCR 38 (53)
 200. *Constantin Juncu*: MCR 32 (39)
 201. *Constantin Mândruță*: MCR 24 (64); MCR 28 (61)
 202. *Constantin Manea*: MCR 32 (62)
 203. *Constantin Mănuță*: MCR 5 (48; 88); MCR 6 (50); MCR 10 (56); MCR 11 (28); MCR 12 (50; 56); MCR 15 (59); MCR 17 (56, 61); MCR 22 (56)
 204. *Constantin Marin*: MCR 15 (65); MCR 18 (60)
 205. *Constantin Mihai-Ticu*: MCR 38 (53,61)
 206. *Constantin Moldoveanu*: MCR 12 (72); MCR 22 (79)
 207. *Constantin Moșincat*: MCR 40 (136)
 208. *Constantin Munteanu*: MCR 11 (82); MCR 13 (79); MCR 28 (53)
 209. *Constantin Oancă*: MCR 18 (128); MCR 19 (56)
 210. *Constantin Ostap*: MCR 12 (74)
 211. *Constantin Păun*: MCR 33 (47)
 212. *Constantin Profir*: MCR 1 (84); MCR 2 (60); MCR 3 (55); MCR 4 (91); MCR 5 (100); MCR 6 (95); MCR 9 (90); MCR 10 (93; 96; 98); MCR 11 (82; 95); MCR 12 (36; 78); MCR 13 (75, 84); MCR 14 (88); MCR 15 (94, 96); MCR 16 (76, 77); MCR 17 (85); MCR 18 (84); MCR 19 (82, 85); MCR 20 (75, 76); MCR 21 (90); MCR 23 (72); MCR 27 (78); MCR 28 (72); MCR 29 (101); MCR 30 (82); MCR 32 (65); MCR 33 (66); MCR 34 (68); MCR 35(88); MCR 37 (64); MCR 38 (63); MCR 39 (64)
 213. *Constantin Simion*: MCR 28 (90)
 214. *Constantin Tiron*: MCR 21 (85); MCR 23 (47); MCR 29 (97)
 215. *Constantin Toma*: MCR 1 (82); MCR 2 (80); MCR 3 (128); MCR 5 (75); MCR 11 (66)
 216. *Constantin Vaciu*: MCR 26 (25)
 217. *Constantina Hulea*: MCR 14 (43)
 218. *Corin Bianu*: MCR 24 (60)
 219. *Corina Dașoveanu*: MCR 14 (23, 25); MCR 23 (31); MCR 34 (22)
 220. *Corina Gherman*: MCR 5 (43); MCR 9 (37); MCR 10 (20); MCR 11(27); MCR 13 (25); MCR 21 (33); MCR 24 (149); MCR 25 (25, 136); MCR 26 (57); MCR 28 (37)
 221. *Corina Junghiatu*: MCR 18 (32); MCR 38 (27)
 222. *Corina Vasilache*: MCR 5 (138)
 223. *Corina Zupcau*: MCR 19 (36); MCR 25 (65); MCR 26 (18); MCR 31 (55); MCR 35 (40)

224. *Cornel Galben*: MCR 1 (23); MCR 2 (88; 89); MCR 3 (68; 121); MCR 4 (102); MCR 5 (27; 84); MCR 6 (15; 82); MCR 7-8 (131; 138); MCR 9 (67; 132; 135); MCR 10 (10); MCR 12 (31; 98); MCR 13 (93; 138); MCR 14 (51, 100, 127); MCR 16 (61); MCR 17 (110); MCR 18 (92); MCR 19 (102); MCR 20 (86, 117); MCR 21 (52, 99); MCR 22 (102); MCR 23 (36, 91); MCR 24 (68, 149); MCR 25 (144); MCR 28 (39); MCR 40 (127)
225. *Cornel Rodean*: MCR 22 (78, 79)
226. *Cornel Udrea*: MCR 3 (90); MCR 14 (51); MCR 21 (62); MCR 22 (86); MCR 29 (96); MCR 32 (69); MCR 34(62); MCR 37 (78)
227. *Cornelia Livia Bejan*: MCR 39 (66)
228. *Cornelia Ursu*: MCR 1 (73); MCR 2 (64); MCR 4 (94); MCR 5 (79); MCR 6 (73); MCR 9 (56); MCR 10 (47); MCR 11 (47); MCR 17 (43); MCR 21 (81); MCR 22 (88); MCR 23 (61) MCR 25 (99); MCR 26 (70); MCR 28 (53); MCR 32 (62, 91); MCR 39(40); MCR 40 (58)
229. *Cornelia-Livia Bejan*: MCR 5 (16); MCR 17 (85); MCR 17 (90, 91); MCR 19 (91); MCR 27 (90)
230. *Corneliu Brebente*: MCR 2 (12); MCR 4 (76); MCR 36 (48)
231. *Corneliu Carp*: MCR 5 (26; 35); MCR 11 (135) MCR 15 (13)
232. *Corneliu Costăchescu*: MCR 24 (60); MCR 34 (56)
233. *Corneliu Sofronie*: MCR 38 (54)
234. *Corneliu Văleanu*: MCR 11 (87); MCR 12 (68); MCR 18 (79); MCR 19 (86); MCR 20 (79)
235. *Corneliu Vasile*: MCR 11 (61)
236. *Cornelius Drăgan*: MCR 6 (48); MCR 10 (28); MCR 19 (37); MCR 27 (24); MCR 28 (21)
237. *Corrado de Bari*: MCR 13 (17); MCR 19 (24); MCR 36 (11); MCR 38 (19)
238. *Cosmin Preda*: MCR 1 (112); MCR 2 (121); MCR 3 (98); MCR 4 (40); MCR 5 (15; 123); MCR 6 (115); MCR 7-8 (99); MCR 9 (30); MCR 14 (104); MCR 15 (109); MCR 16 (92)
239. *Costache Plăcintă*: MCR 7-8 (75; 79); MCR 12 (76; 79); MCR 15 (92); MCR 18 (79); MCR 24 (63); MCR 35 (99)
240. *Costin Clit*: MCR 1 (125); MCR 2 (132); MCR 3 (110); MCR 4 (131); MCR 7-8 (119); MCR 9 (118); MCR 11 (113); MCR 12 (117); MCR 13 (109); MCR 15 (74); MCR 16 (118); MCR 18 (98); MCR 19 (112); MCR 20 (93); MCR 21 (38); MCR 22 (111); MCR 23 (105); MCR 24 (89); MCR 35(125); MCR 37 (129); MCR 39 (94)
241. *Cristian Ovidiu Dinică*: MCR 16 (36)
242. *Cristian W. Schenk*: MCR 39 (15)
243. *Cristian Wernicke* MCR 33 (49)
244. *Cristiana Sima*: MCR 12 (37); MCR 16 (44)
245. *Cristina Câmpeanu*: MCR 9 (44)
246. *Cristina Mihai*: MCR 1 (58)
247. *Cristina Ștefan*: MCR 15 (27); MCR 16 (28); MCR 24 (22); MCR 26 (26); MCR 29 (42); MCR 35(47)
248. *Dan Anghelescu*: MCR 2 (84); MCR 4 (24); MCR 11 (110); MCR 12 (45)
249. *Dan Căpruciu*: MCR (84), MCR 22 (82); MCR 25 (107); MCR 26 (74); MCR 28 (60); MCR 29 (93)
250. *Dan Decebal Gavrilesco*: MCR 17 (98); MCR 18 (95); MCR 19 (120); MCR 20 (102, 125)
251. *Dan Deșliu*: MCR 38 (47)
252. *Dan Movileanu*: MCR 18 (54)
253. *Dan Norea*: MCR 4 (98); MCR 5 (82); MCR 15 (98); MCR 29 (94); MCR 34 (56)
254. *Dan Perșa*: MCR 23 (32)
255. *Dan Puican*: MCR 6 (128)
256. *Dan Ravaru*: MCR 1 (131)
257. *Dan Teodor Dănilă*: MCR 7-8 (73; 80); MCR 9 (88); MCR 10 (94; 99); MCR 11 (77); MCR 12 (78); MCR 14 (88); MCR 15 (95); MCR 17 (132); MCR 19 (88); MCR 20 (78)
258. *Dan Teodorescu*: MCR 1 (55); MCR 2 (35; 51; 52); MCR (25; 124); MCR 4 (43; 47); MCR 5 (15; 53; 141); MCR 14 (57, 93); MCR 21 (67); MCR 24 (51); MCR 27 (54); MCR 28 (121); MCR 30 (119)
259. *Dan Viță*: MCR 18 (48)
260. *Dana Borcea*: MCR 16 (36)
261. *Dana Fodor*: MCR 36 (101)
262. *Dana Zetu*: MCR 2 (146)
263. *Daniel Corbu*: MCR 1 (34); MCR 4 (12; 13)
264. *Daniel D Marin*: MCR 30 (50)
265. *Daniel Darie*: MCR 20 (90); MCR 21 (106)
266. *Daniel Luca*: MCR 24 (58)
267. *Daniel Marian*: MCR 7-8 (28; 64); MCR 15 (55); MCR 20 (56); MCR 27 (57)
268. *Daniel Samuel Petrilă*: MCR 18 (52); MCR 20 (39); MCR 22 (42, 63); MCR 27 (32)
269. *Daniela Bârzu*: MCR 16 (24); MCR 19 (39)
270. *Daniela Bonomi*: MCR 39 (14)
271. *Daniela Cattani Rusich*: MCR 16 (18)
272. *Daniela Crăstănuș*: MCR 28 (30); MCR 35(43)
273. *Daniela Forcos*: MCR 25 (55); MCR 28 (25); MCR 31 (34)
274. *Daniela Gîfu*: MCR 21 (141); MCR 22 (144)
275. *Daniela Mărginean*: MCR 24 (33); MCR 35(52)
276. *Daniela Mihăeș*: MCR 23 (35)
277. *Daniela Oatu*: MCR 2 (30); MCR 3 (22); MCR 6(53); MCR 7-8 (23); MCR 9 (41); MCR 10 (27); MCR 22 (46)
278. *Daniela Sorian*: MCR 23 (33); MCR 30 (50)
279. *Daniela Straccamore* MCR 6 (32; 33); MCR 7-8 (16; 17); MCR 9 (25; 27); MCR 10 (13); MCR 11 (22, 26); MCR 12 (14; 16); MCR 13 (15); MCR 14 (13, 18); MCR 15 (22, 25); MCR 16 (14, 17); MCR 17 (16, 19); MCR 18 (26); MCR 19 (21, 25); MCR 20 (26); MCR 21 (18, 20); MCR 22 (20, 21); MCR 23 (20, 23); MCR 25 (38, 50, 51); MCR 26 (13, 15); MCR 27 (19, 22); MCR 28 (16, 18); MCR 29 (29, 31); MCR 30 (29, 32); MCR 31 (26, 29); MCR 32 (13,15); MCR 33 (24) (22); MCR 34 (15); MCR 35(29,32); MCR 36 (9, 11); MCR 37 (9) (12); MCR 38 (10); MCR 39 (13); MCR 40 (11,14)

280. Daniela Toma: MCR 11 (31); MCR 20 (37); MCR 21 (47); MCR 27 (27)
281. Daniele Gazzarin: MCR 15 (23); MCR 38 (16)
282. Daria Călugăru: MCR 17 (146)
283. Darie Ducan: MCR 32 (19)
284. Denis Buican: MCR 10 (41)
285. Denisa Lepădatu: MCR 21 (23)
286. Di Umberto Piersanti: MCR 32 (24)
287. Diana Dumitraciuc: MCR 16 (35); MCR 17 (32)
288. Doina Drăguț: MCR 33 (33)
289. Doina Guriță: MCR 26 (29); MCR 29 (41)
290. Doina Marinescu: MCR 15 (29); MCR 24 (20); MCR 31 (35); MCR 38 (24)
291. Doina Toma: MCR 4 (78); MCR 5 (16; 65); MCR 6 (67); MCR 7-8 (141); MCR 9 (54); MCR 13 (37, 75, 76, 78) MCR 15 (15, 43); MCR 28 (58); MCR 38 (63)
292. Doina Trocinescu: MCR 33 (12); MCR 34 (89)
293. Domenico Branca: MCR 39 (12)
294. Domenico Cavallo: MCR 30 (37)
295. Domenico Giordano: MCR 16 (16); MCR 28 (18); MCR 34(60)
296. Dorel Lazăr: MCR 5 (82)
297. Dorel Schor: MCR 1 (87; 105); MCR 2 (85; 110); MCR 3 (58; 88); MCR 4 (99); MCR 5 (81); MCR 7-8 (75; 79; 81); MCR 9 (84); MCR 10 (91; 96); MCR 11 (93); MCR 12 (69; 70); MCR 13 (85, 86); MCR 14 (80); MCR 15 (89); MCR 16 (74); MCR 17 (90); MCR 19 (84 87); MCR 20 (73); MCR 21 (79, 84, 87); MCR 22 (80); MCR 23 (64); MCR 28 (52); MCR 29 (84); MCR 31 (80); MCR 32 (72) (60); MCR 35(86); MCR 37(73); MCR 38 (57); MCR 40 (63)
298. Dorin Cozan: MCR 1 (38); MCR 2 (27); MCR 5 (36); MCR 34 (59)
299. Dorin Nădrău: MCR 26 (81); MCR 27 (122); MCR 28 (118); MCR 29 (133); MCR 30 (75); MCR 40 (54)
300. Dorin Pînzariu: MCR 2 (31)
301. Dorina Carp Nenici: MCR 31 (49, 58) (92)
302. Dorina Șovre: MCR 33 (47)
303. Dorina Stoica: MCR 9 (39; 62); MCR 10 (21); MCR 11 (37); MCR 11 (59); MCR 14 (129); MCR 17 (25); MCR 18 (56); MCR 27 (31); MCR 31 (51) (26); MCR 34 (31); MCR 35 (139)
304. Dorina Vârlan: MCR 18 (40)
305. Doru Dinu Glăvan: MCR 16 (133); MCR 23 (150); MCR 24 (148)
306. Doru Melnic: MCR 4 (48); MCR 34 (58)
307. Doru Ștefan Dăncuș: MCR 16 (22)
308. Doru Tompea: MCR 1 (78)
309. Dragoș Marcean: MCR 29 (111)
310. Dragoș Olaru: MCR 13 (123)
311. Dragoș Vicol: MCR 38 (47)
312. Dumitru Anghel: MCR 29 (86)
313. Dumitru Botar Tabor: MCR 32 (63)
314. Dumitru Brăneanu: MCR 1 (43); MCR 3 (19; 130); MCR 4 (79); MCR 5 (23); MCR 10 (30); MCR 13 (8); MCR 16 (33); MCR 17 (34); MCR 23 (49, 87) MCR 25 (16, 67); MCR 34 (35); MCR 37 (34)
315. Dumitru Gherghina: MCR 9 (125); MCR 11 (139)
316. Dumitru Ichim: MCR 22 (31); MCR 24 (21); MCR 31 (40); MCR 38 (122); MCR 39 (120) ; MCR 40 (135)
317. Dumitru Ivas: MCR 7-8 (73); MCR 9 (93, 94); MCR 10 (97); MCR 13 (81); MCR 15 (96); MCR 16 (81); MCR 17 (83, 86); MCR 19 (89); MCR 27 (83); MCR 28 (59); MCR 29 (101, 102); MCR 32 (67) (57); MCR 34 (67); MCR 37 (62); MCR 38 (59); MCR 39 (67)
318. Dumitru V Marin: MCR 1 (5; 64; 66; 72; 110; 141; 142; 144; 147; 150); MCR 2 (5; 48; 49; 50; 118; 148; 149; 150; 154; 155); MCR 3 (5; 30; 31; 32; 96; 132; 136; 138); MCR 4 (5; 55; 56; 58; 126; 139; 142; 144; 145; 146) MCR 5 (5; 7; 19; 20; 30; 55; 56; 66; 115; 144; 147; 148); MCR 6 (5; 19; 109; 120; 121; 127; 130; 131; 132); MCR 7-8 (5; 35; 36; 37; 69; 91; 126; 128; 142; 144); MCR 9 (5; 50; 51; 102; 123; 129; 142; 144; 145); MCR 10 (5; 39; 40; 101; 123; 132; 142; 144; 145); MCR 11 (5; 42; 43; 98; 120; 132; 150); MCR 12 (5; 34; 35; 82; 124; 130; 142; 145; 146); MCR 13 (5; 35; 36, 89; 127, 135, 148, 149, 150, 152); MCR 14 (5, 35, 36, 95, 111, 112, 120, 122, 132, 134, 135); MCR 15 (5, 8, 41, 101, 118, 120, 129, 133, 135, 136); MCR 16 (5, 37, 86, 103, 110, 121, 128, 129, 132); MCR 17 (5, 65, 94, 109, 117, 126, 134, 138, 140); MCR 18 (5, 89, 103, 118, 135, 136, 139); MCR 19 (5, 95, 117, 130, 138, 140); MCR 20 (5, 83, 100, 110, 113, 123, 130, 145, 146, 152); MCR 21 (5, 92, 110, 115, 130); MCR 22 (5, 94, 116, 120, 133, 143); MCR 23 (5, 73, 112, 116, 131, 140, 147); MCR 24 (5, 97, 102, 128, 137); MCR 25 (5, 120, 122, 156); MCR 26 (5, 77, 104, 107, 120, 125, 134, 137); MCR 27 (5, 93, 115); MCR 28 (5, 85, 94, 107, 109, 115, 122, 132); MCR 29 (5, 72, 108, 129, 148); MCR 30 (5, 23, 86, 109, 118, 123, 137); MCR 31 (5, 85, 108, 125, 142); MCR 32 (5, 78, 93, 104, 126, 135); MCR 33 (15, 68, 81, 119, 118, 123, 124) MCR 34 (5, 76, 92, 109, 131); MCR 35 (5, 28, 103, 135); MCR 36 (5, 38, 62, 117, 128, 139) MCR 37(5) (82) (135) (143) (152); MCR 38 (5, 68, 105, 115, 121, 152); MCR 39 (5, 75, 97, 106, 124, 126); MCR 40 (5, 75, 105, 117, 144)
319. Ecaterina Sofronie: MCR 12 (68); MCR 13 (75); MCR 15 (96); MCR 16 (79); MCR 20 (78)
320. Edmund Burke: MCR 5 (135)
321. Edoardo Sanguineti: MCR 32 (19)
322. Eduard Mattes: MCR 2 (52; 91)
323. Efîm Tarlapan: MCR 25 (102)
324. Egle Bolognese; MCR 35 (33); MCR 37 (21)
325. Elena Agapi: MCR 25 (56)
326. Elena Bassu; MCR 35 (99)
327. Elena Buică: MCR 14 (40); MCR 30 (102); MCR 40 (95)
328. Elena Buzatu: MCR 6 (70)

329. *Elena Circei*: MCR 35 (30); MCR 37 (20)
 330. *Elena Farago*: MCR 38 (47)
 331. *Elena Gatea*: MCR 23 (48)
 332. *Elena Hanganu*: MCR 17 (139)
 333. *Elena Leica*: MCR 15 (28)
 334. *Elena Leonte*: MCR 2 (147); MCR 30 (72); MCR 32 (49)
 335. *Elena Lucia Spătariu Tudose*: MCR 27 (36); MCR 28 (32); MCR 34 (34)
 336. *Elena Mândru*: MCR 4 (36); MCR 5 (49; 99); MCR 6 (95); MCR 9 (55); MCR 10 (98; 99; 100); MCR 11 (94); MCR 13 (83); MCR 15 (97, 99); MCR 16 (81); MCR 17 (33, 85, 91)
 337. *Elena Mihalachi*: MCR 9 (45)
 338. *Elena Mirca*: MCR 16 (36)
 339. *Elena Olariu*: MCR 29 (58); MCR 32 (53)
 340. *Elena Pace Maxim*: MCR 32 (16); MCR 35(30)
 341. *Elena Podoleanu*: MCR 30 (125)
 342. *Eleonora Cărcăleanu*: MCR 3 (65)
 343. *Eleonora Stamate*: MCR 18 (36)
 344. *Eliada Scorțaru*: MCR 11 (81); MCR 12 (79); MCR 14 (86); MCR 15 (94); MCR 19 (86)
 345. *Elis Râpeanu*: MCR 12 (78); MCR 24 (61); MCR 25 (76); MCR 26 (73); MCR 40 (60)
 346. *Eliza Roha*: MCR 25 (139); MCR 40 (42)
 347. *Ella Poenaru*: MCR 22 (37); MCR 24 (23)
 348. *Ellis Râpeanu*: MCR 34 (56)
 349. *Emanuel Pătrăsciu*: MCR 17 (35); MCR 22 (29)
 350. *Emanuela Bușoi*: MCR 13 (26); MCR 19 (38); MCR 33 (28)
 351. *Emanuela Gentilini*: MCR 27 (21); MCR 35 (32)
 352. *Emanuele Cilenti*: MCR 7-8 (18)
 353. *Emil Almășan*: MCR 39 (15)
 354. *Emil Cioran*: MCR 5 (125)
 355. *Emil Gnatenco*: MCR 1 (45)
 356. *Emil Ianuș*: MCR 12 (79); MCR 14 (84); MCR 25 (105)
 357. *Emil Iulian Sude*: MCR 19 (40)
 358. *Emil Șain*: MCR 25 (103)
 359. *Emilia Amariei*: (32); MCR 20 (41)
 360. *Emilia Simonetti*: MCR 7-8 (19)
 361. *Emilian Marcu*: MCR 1 (53); MCR 26 (30); MCR 29 (40)
 362. *Emilian Popa*: MCR 39 (65)
 363. *Emiliano Bianconi*: MCR 35 (35)
 364. *Ene Vasile Sprîncenatu*: MCR 2 (141)
 365. *Ene Veron*: MCR 9 (88); MCR 10 (99); MCR 15 (91, 92); MCR 18 (79)
 366. *Enza Armiento*: MCR 16 (19); MCR 31 (36)
 367. *Enza Salpietro*: MCR 39 (20)
 368. *Erika Bloy*: MCR 20 (31); MCR 24 (24)
 369. *Eugen Albu*: MCR 26 (74); MCR 27 (84); MCR 29 (87); MCR 34 (56); MCR 34 (63); MCR 37 (61, 69); MCR 38 (49); MCR 39(67)
 370. *Eugen Coța*: MCR 25 (102)
 371. *Eugen Deutsch*: MCR 1 (11; 139); MCR 2 (103); MCR 4 (47; 112); MCR 5 (15; 102); MCR 6 (99); MCR 7-8 (74); MCR 9 (89; 90); MCR 10 (93; 94); MCR 11 (41; 81; 85; 90); MCR 12 (72); MCR 12 (75); MCR 13 (83); MCR 14 (82, 83) MCR 15 (8, 90, 91); MCR 16 (70, 71, 72, 74 78); MCR 17 (46, 92); MCR 18 (78, 80, 81); MCR 19 (82, 83); MCR 20 (72, 74); MCR 21 (83, 88); MCR 23 (68, 70); MCR 25 (105, 106); MCR 27 (76); MCR 28 (67); MCR 29 (85, 87); MCR 30 (79); MCR 31 (76, 77, 80); MCR 33 (47,48); MCR 35 (81); MCR 36 (50); MCR 37 (71); MCR 38 (49, 56); MCR 39 (59)
 372. *Eugen Enciu*: MCR 5 (42)
 373. *Eugen Pop*: MCR 25 (102); MCR 29 (87); MCR 32 (70)
 374. *Eugen Verman*: MCR 9 (109)
 375. *Eugenia Mișu*: MCR 27 (50); MCR 32 (70)
 376. *Eugenia Pavel*: MCR 27 (81)
 377. *Evra Gart*: MCR 13 (68, 74); MCR 22 (39)
 378. *Felix Glasser*: MCR 34 (63)
 379. *Filippo Crucillà* ; MCR 35 (37)
 380. *Fiorella Cappelli*: MCR 39 (18)
 381. *Florea Ștefănescu*: MCR 34 (56); MCR 36 (52); MCR 38 (50)
 382. *Florența Carp*: MCR 34 (30)
 383. *Florentin Sorescu*: MCR 18 (41); MCR 22 (43)
 384. *Florentina Alexandra Oprea*: MCR 30 (127); MCR 32 (31)
 385. *Florentina Anghel*: MCR 18 (85); MCR 27 (80); MCR 39(61)
 386. *Florentina Loredana Dalian*: MCR 10 (23)
 387. *Florentina Niță*: MCR 23 (29); 36 (16)
 388. *Florentina Stanciu*: MCR 2 (33); MCR 13 (62)
 389. *Florian Banu*: MCR 12 (110); MCR 13 (119)
 390. *Florica Patan*: MCR 32 (43)
 391. *Florica R Cădea*; MCR 33 (36)
 392. *Florin Alexandru Stana*: MCR 29 (118)
 393. *Florin Buraga*: MCR 4 (80)
 394. *Florin Dochia*: MCR 26 (26); MCR 29 (40); MCR 32 (20); MCR 37(13)
 395. *Florin Golban*: MCR 14 (20,21, 60)
 396. *Florin Haidamac*: MCR 5 (59)
 397. *Florin Iordăchescu*: MCR 33 (48)
 398. *Florin Rotaru*: MCR 4 (38)
 399. *Florina Dinescu*: MCR 2 (104); MCR 22 (89); MCR 23 (67) MCR 25 (104); MCR 26 (73); MCR 29 (93); MCR 35 (88,93)
 400. *Florina Emilia Pîncotan*: MCR 26 (43)
 401. *Florina Vulpoi*: MCR 23 (37); MCR 35(39)
 402. *Florinela Rusu*: MCR 26 (48)
 403. *Francesca Otupacca*: MCR 12 (15)
 404. *Francesca Semeraro*: MCR 14 (14)
 405. *Francesco Destro*: MCR 30 (37)
 406. *Francesco Tomas*: MCR 40 (19)
 407. *Francesco Troili*: MCR 10 (14)
 408. *Francisc Gavrileş*: MCR 38 (50)

409. *Franco De Angelis*: MCR 22 (21); MCR 29 (31); MCR 38 (21)
410. *Francois Villone*: MCR 34 (55)
411. *Franz Grillparzer*: MCR 37 (50)
412. *Friedrich von Logau*: MCR 33 (49)
413. *Friedrich von Schiller*: MCR 33 (50)
414. *Gabi Schuster*: MCR 23 (34)
415. *Gabor Iancu*: MCR 22 (25)
416. *Gabriel Gherbăluță*: MCR 24 (25)
417. *Gabriel Teodorescu*: MCR 30 (97)
418. *Gabriela Ana Balan*: MCR 2 (23); MCR 3 (17; 63); MCR 4 (26); MCR 6 (10; 32; 38; 43; 77); MCR 7-8 (29); MCR 9 (33); MCR 10 (13; 16; 24; 71; 137); MCR 11 (32; 62; 102); MCR 12 (25; 58); MCR 13 (20; 27); MCR 14 (12, 20, 27, 65); MCR 15 (26, 30, 38, 72); MCR 16 (20, 30, 35, 58); MCR 17 (20, 30, 38); MCR 18 (27, 32, 51, 69); MCR 19 (26, 31, 41, 71); MCR 20 (13, 27, 35, 42); MCR 21 (22, 24); MCR 22 (30); MCR 23 (30, 46); MCR 24 (24, 108, 139); MCR 25 (28, 57); MCR 26 (25, 35, 41, 49, 63); MCR 27 (28, 41, 48, 71); MCR 28 (28, 34); MCR 28 (42); MCR 29 (34, 38, 50); MCR 30 (40, 54, 60, 125); MCR 31 (30, 36, 58, 66); MCR 32 (21, 29, 118); MCR 33 (29, 94); MCR 34 (18, 29, 32, 42, 99, 103); MCR 35 (44, 68); MCR 36 (17); MCR 37 (16, 24); MCR 38 (10, 29, 32); MCR 39 (17, 26); MCR 40 (18)
419. *Gabriela Căluțiu Sonnenberg*: MCR 2 (95); MCR 3 (27); MCR 4 (75)
420. *Gabriela Cucinschi*: MCR 2 (9; 59; 67); MCR 4 (38; 87; 94); MCR 5 (19; 44; 74; 80; 135); MCR 6 (9; 13; 80); MCR 7-8 (8; 68; 104); MCR 9 (97); MCR 12 (95)
421. *Gabriela G Groza*: MCR 26 (73)
422. *Gabriela Garlonta*: MCR 14 (26)
423. *Gabriela Gențiana Groza* ; MCR 38 (53)
424. *Gabriela Verban*: MCR 23 (8)
425. *Gabriella Cozzani*: MCR 12 (18); MCR 27 (20); MCR 34 (16); MCR 38 (23); MCR 40 (13)
426. *Gârda Petru Ioan*: MCR 33 (46)
427. *Gavril Iosif Sinai*: MCR 19 (42); MCR 27 (31); MCR 32 (27)
428. *Gavril Moisă*: MCR 25 (102); MCR 26 (72); MCR 29 (97)
429. *Gela Enea*: MCR 7-8 (27); MCR 28 (22)
430. *Gelu Dragoș*: MCR 25 (66)
431. *Geo Galetaru*: MCR 17 (21); MCR 38 (26)
432. *Geo Olteanu*: MCR 25 (105); MCR 26 (76)
433. *Geo Vasile*: MCR 17 (63); MCR 19 (27); MCR 30 (51)
434. *Georg Barth*: MCR 6 (123); MCR 20 (12); MCR 23 (150); MCR 25 (34, 151); MCR 36 (97); MCR 39 (65)
435. *George Adrian Itoafă*: MCR 28 (35); MCR 29 (103); MCR 30 (100); MCR 32 (85)
436. *George Bacovia*: MCR 28 (62)
437. *George Brăescu*: MCR 36 (34)
438. *George Budoi*: MCR 38 (50)
439. *George Byron*: MCR 34 (58)
440. *George Călin*: MCR 13 (28)
441. *George Călinescu*: MCR 7-8 (51)
442. *George Corbu*: MCR 11 (38; 39); MCR 20 (81); MCR 24 (60); MCR 25 (104); MCR 26 (74); MCR 38 (50, 54)
443. *George Coșbuc* MCR 36 (45)
444. *George D Piteș*: MCR 38 (36)
445. *George Echim*: MCR 5 (41)
446. *George Filip*: MCR 14 (29); MCR 15 (138); MCR 16 (130); MCR 17 (141, 147); MCR 21 (139); MCR 22 (140); MCR 23 (144); MCR 24 (142); MCR 25 (148); MCR 26 (131); MCR 27 (136); MCR 28 (126); MCR 29 (142); MCR 30 (131); MCR 31 (136); MCR 32 (130); MCR 35 (142); MCR 36 (136)
447. *George Geafir*: MCR 6 (74)
448. *George Lesnea*: MCR 21 (9); MCR 38 (47)
449. *George Leteanu*: MCR 1 (49; 53)
450. *George Petrone*: MCR 2 (70); MCR 30 (81, 82); MCR 31 (78)
451. *George Roca*: MCR 2 (109); MCR 7-8 (74); MCR 16 (38); MCR 22 (83); MCR 23 (72)
452. *George Stănciulescu*: MCR 16 (115)
453. *George Stoian*: MCR 1 (19); MCR 2 (125); MCR 3 (100); MCR 7-8 (82); MCR 12 (96); MCR 18 (116); MCR 20 (62)
454. *George Tei*: MCR 25 (69)
455. *George Topârceanu*: MCR 35 (84); MCR 36 (46); MCR 37 (69)
456. *George Zarafu*: MCR 24 (61)
457. *George Filip*: MCR 39 (123)
458. *Georgeta Paula Dimitriu*: MCR 5 (16; 99); MCR 7-8 (75); MCR 9 (84; 90; 92; 93); MCR 10 (94); MCR 11 (79; 80; 84; 86); MCR 12 (71; 73); MCR 13 (81); MCR 14 (81, 82, 85); MCR 15 (88); MCR 16 (73, 77, 78); MCR 17 (85); MCR 18 (79); MCR 19 (86); MCR 20 (79); MCR 21 (82); MCR 22 (81, 84); MCR 23 (63); MCR 24 (62); MCR 25 (103); MCR 28 (60); MCR 30 (82); MCR 31 (82); MCR 32 (66); MCR 33 (53, 47); MCR 34 (68); MCR 35 (91); MCR 37 (61, 62); MCR 38 (53, 62)
459. *Georgeta Popovici Strat*: MCR 3 (39); MCR 29 (51)
460. *Georgeta Resteman*: MCR 1 (37); MCR 2 (32); MCR 3 (11; 23); MCR 5 (51); MCR 6 (103); MCR 9 (47)
461. *Georgeta Vatavu*: MCR 18 (77); MCR 24 (62); MCR 35 (99)
462. *Georgiana Laura Gheorghe*: MCR 15 (33); MCR 17 (36); MCR 19 (57); MCR 21 (28)
463. *Georgiana-Elena Șuşnea*: MCR 30 (126); MCR 32 (30)
464. *Gh Popescu-Ger*: MCR 33 (48)
465. *Gheorghe Alupoaei*: MCR 6 (30; 98; 119); MCR 7-8 (118)
466. *Gheorghe Bălăceanu*: MCR 1 (104); MCR 2 (92); MCR 4 (49; 111); MCR 5 (98); MCR 6 (94; 107); MCR 7-8 (73; 79; 80; 102); MCR 9 (90; 98); MCR 10 (98); MCR 11 (80; 85; 87); MCR 12 (72; 74); MCR 13 (10, 77); MCR 14 (81, 83, 85); MCR 15 (88, 90); MCR 16 (70, 76); MCR 17 (88); MCR 19 (99); MCR 20 (72); MCR 21 (81, 87); MCR 22 (87); MCR 23 (63, 82); MCR 28 (55); MCR 29 (96); MCR 30 (78, 81, 82); MCR 31 (77) MCR 32 (75); MCR 33 (58); MCR 35 (98); MCR 36 (76); MCR 37 (77); MCR 38 (49, 54); MCR 39 (84); MCR 40 (69, 84)
467. *Gheorghe Bâlici*: MCR 12 (78); MCR 15 (97); MCR 16 (77); MCR 25 (104, 107)
468. *Gheorghe Belei*: MCR 33 (48)
469. *Gheorghe Chirilă*: MCR 34 (56)
470. *Gheorghe Clapa*: MCR 1 (138); MCR 15 (61)

471. Gheorghe Constantinescu: MCR 29 (95)
 472. Gheorghe Dan Recheșan: MCR 18 (42)
 473. Gheorghe Gurău: MCR 2 (96); MCR 27 (81); MCR 33 (47)
 474. Gheorghe Ifrim: MCR 12 (33)
 475. Gheorghe Liteanu: MCR 25 (41)
 476. Gheorghe Mavrichi: MCR 39 (87); MCR 40 (87)
 477. Gheorghe Mustață: MCR 4 (86)
 478. Gheorghe N Dragomirescu: MCR 5 (33)
 479. Gheorghe Popa: MCR 1 (75); MCR 3 (128); MCR 4 (88)
 480. Gheorghe Sarău: MCR 35 (25)
 481. Gheorghe Șchiop: MCR 34(60)
 482. Gheorghe Sion: MCR 1 (57)
 483. Gheorghe Suciu MCR 33(46, 47)
 484. Gheorghe Vasilache: MCR 2 (42); MCR 5 (138);
 MCR 9 (140); MCR 10 (139); MCR 11 (145)
 485. Gheorghe Vasiliuță: MCR 40 (32)
 486. Gheorghîța Daniela Slapciu: MCR 13 (32)
 487. Gherghina Tofan: MCR 23 (39) Z; MCR 35 (48)
 488. Giacomo Martinelli: MCR 10 (16); MCR 38 (12)
 489. Gina Zaharia: MCR 12 (20); MCR 23 (40); MCR 35 (43)
 490. Gio Evan: MCR 31 (37)
 491. Giovanni De Tommaso: MCR 19 (22); MCR 36 (10)
 492. Girel Barbu: MCR 2 (76); MCR 19 (43); MCR 29
 (35); MCR 30 (33); MCR 31 (38)
 493. Giuseppe Buro: MCR 6 (35); MCR 28 (17)
 494. Giuseppe Genovese: MCR 19 (25) MCR 36 (14)
 495. Giuseppe Navarra: MCR 38(48)
 496. Gotthold Ephraim Lessing: MCR 33 (50)
 497. Goya: MCR 34 (50,51)
 498. Gregorio Costa: MCR 11(25)
 499. Grigore Alexandrescu MCR 36 (47)
 500. Grigore Buga: MCR 38 (53)
 501. Grigore Chitul: MCR 23 (69)
 502. Grigore Codrescu: MCR 2 (87)
 503. Grigore Lupescu: MCR 38 (50)
 504. Grigore Marian Dobreanu: MCR 29 (93)
 505. Grigore Moisil: MCR 5 (82)
 506. Grigore Vieru: MCR 1 (57); MCR 25 (59); MCR 34 (24)
 507. Gruia Novac: MCR 3 (102)
 508. Hans Kelsen: MCR 6 (78)
 509. Haralamb Lecca ; MCR 38 (48)
 510. Harry Ross: MCR 5 (99); MCR 7-8 (73); MCR 9 (88)
 511. Heinrich Heine: MCR 2 (84)
 512. Horia Bădescu ; MCR 38 (51)
 513. Horia Zilieru: MCR 1 (56); MCR 4 (44); MCR 39(64)
 514. Iancu Grama: MCR 1 (36); MCR 2 (28); MCR 16
 (32); MCR 36 (54)
 515. Ibrahim Al Najim: MCR 17 (20); MCR 20 (27)
 516. Ica Grasu: MCR 4 (32); MCR 5 (44)
 517. Ica Ungureanu: MCR 26 (73)
 518. Ifrim Tarlapan: MCR 12 (78)
 519. Iftene Cioriciu: MCR 12 (23)
 520. Ilarie Voronca: MCR 27 (76); MCR 39(58)
 521. Ildiko Șerban: MCR 20 (91); MCR 21 (25); MCR 22
 (90); MCR 23 (41); MCR 27 (24); MCR 30 (45); MCR 31
 (39); MCR 35(49); MCR 40 (17)
 522. Ileana Vlădușel: MCR 27 (49)
 523. Iliade Breb: MCR 22 (79)
 524. Ilie Cobescu: MCR 32 (63); MCR 33 (46)
 525. Ilie Serediuc: MCR 24 (79); MCR 29 (114); MCR 30
 (93); MCR 34 (48,71); MCR 36 (133); MCR 39 (115);
 MCR 40 (125)
 526. Ina Simona Cîrlan: MCR 2 (98; 99); MCR 13 (87)
 527. Ioan Baban: MCR 1 (24; 48); MCR 2 (22); MCR 3
 (7; 83); MCR 4 (25; 63); MCR 5 (21;32); MCR 6 (42);
 MCR 7-8 (42)
 528. Ioan Dănilă: MCR 1 (22); MCR 2 (37); MCR 3 (26; 29);
 MCR 4 (45; 50); MCR 5 (54); MCR 7-8 (38); MCR 9 (138)
 MCR 10 (126; 141); MCR 11 (149); MCR 12 (141); MCR 13
 (147); MCR 14 (131) MCR 15 (12, 130, 132); MCR 16 (120);
 MCR 18 (134); MCR 19 (77, 137); MCR 20 (129); MCR 21
 (129); MCR 22 (132); MCR 23 (129, 136, 142); MCR 24 (135,
 149); MCR 25 (25, 146); MCR 26 (129); MCR 27 (113, 34);
 MCR 28 (125); MCR 29 (141); MCR 30 (130); MCR 31 (135);
 MCR 32 (128); MCR 35 (140); MCR 36 (131); MCR 37 (149);
 MCR 38 (119); MCR 39 (117); MCR 40 (134)
 529. Ioan Diviza: MCR 12 (78); MCR 15 (97, 98); MCR
 33 (111); MCR 34 (104); MCR 37 (64)
 530. Ioan Emil Hapca: MCR 22 (32)
 531. Ioan Enache: MCR 1 (50)
 532. Ioan Fârte: MCR 22 (82); MCR 29 (93)
 533. Ioan Filimon: MCR 34 (56)
 534. Ioan Frențescu: MCR 12 (71); MCR 14 (86); MCR
 18 (79, 81); MCR 24 (63); MCR 31 (81)
 535. Ioan Gligor Stopița: MCR 10 (93; 94; 98); MCR 14
 (87); MCR 15 (94); MCR 21 (26); MCR 22 (83, 89)
 536. Ioan Hodaș: MCR 2 (107); MCR 4 (115); MCR 5
 (16); MCR 6 (101); MCR 9 (91; 92); MCR 11 (89; 95);
 MCR 12 (80); MCR 13 (77); MCR 14 (88, 89); MCR 15
 (95); MCR 16 (73); MCR 17 (85); MCR 19 (84, 93); MCR
 27 (91); MCR 28 (61); MCR 29 (90); MCR 35 (89); MCR
 37(62, 69,72); MCR 39 (66, 72); MCR 40 (26)
 537. Ioan Holban: MCR 15 (57)
 538. Ioan Luca Caragiale MCR 36 (46); MCR 38 (48)
 539. Ioan Măcnea Vetrișanu: MCR 5 (117); MCR 6 (113);
 MCR 7-8 (97); MCR 9 (34)
 540. Ioan Maștei - Buhăiești: MCR 4 (34); MCR 6 (95); MCR 9
 (92; 94); MCR 10 (94); MCR 11 (77; 80); MCR 12 (69); MCR
 14 (86); MCR 15 (95); MCR 16 (74, 78); MCR 19 (88); MCR 21
 (88); MCR 22 (82); MCR 29 (99); MCR 30 (81)
 541. Ioan Miclău Gepianu: MCR 27 (43); MCR 36 (18);
 MCR 37 (44)
 542. Ioan Mihăilă: MCR 15 (96)
 543. Ioan Mugurel Sasu: MCR 4 (74); MCR 10 (94); MCR
 12 (76); MCR 14 (88); MCR 22 (81)
 544. Ioan Neacșu MCR 40 (127)
 545. Ioan Negoită: MCR 6 (95); MCR 7-8 (80); MCR 11 (81);
 MCR 15 (97); MCR 17 (87); MCR 19 (85); MCR 32 (73, 74, 75)
 546. Ioan Petre Gârda: MCR 1 (108); MCR 22 (89)
 547. Ioan Pop: MCR 26 (74); MCR 34 (63)
 548. Ioan Scurtu: MCR 7-8 (47)

549. Ioan Șiman: MCR 23 (62, 63, 69); MCR 24 (65); MCR 26 (76); MCR 29 (93)
550. Ioan Slavici MCR 6 (10); MCR 7-8 (118)
551. Ioan Târziman: MCR 24 (62); MCR 25 (102); MCR 34 (66)
552. Ioan Toderașcu: MCR 2 (111); MCR 3 (54); MCR 4 (98); MCR 16 (77); MCR 18 (77); MCR 21 (85); MCR 24 (63); MCR 25 (104)
553. Ioan V. Maștei-Buhăiești ; MCR 38 (54)
554. Ioan Zaharia: MCR 12 (68; 79); MCR 14 (81, 83); MCR 18 (79); MCR 20 (79)
555. Ioana Burghel: MCR 10 (29); MCR 17 (27); MCR 24 (26); MCR 28 (24); MCR 34 (21)
556. Ioana Gruia: MCR 18 (35)
557. Iohann Gottfried Herder: MCR 33 (49)
558. Ion A. Basarabescu: MCR 27 (81)
559. Ion Berg: MCR 33 (46)
560. Ion Bolocan: MCR 7-8 (80); MCR 10 (97); MCR 11 (78; 83); MCR 14 (83, 84); MCR 15 (93); MCR 16 (72); MCR 18 (80)
561. Ion Busuioc: MCR 32 (63)
562. Ion Calota: MCR 39 (19)
563. Ion Corbu: MCR 27 (59)
564. Ion Cristea Geană ; MCR 38 (50)
565. Ion Dumbravă; MCR 21 (29)
566. Ion Gheorghe Pricop: MCR 5 (120); MCR 6 (88); MCR 7-(106); MCR 13 (11, 95); MCR 22 (124)
567. Ion Hagiu: MCR 2 (59)
568. Ion Haines; MCR 25 (132)
569. Ion Holban: MCR 25 (113)
570. Ion Iancu Lefter: MCR 1 (49)
571. Ion Marinescu: MCR 25 (100)
572. Ion Minulescu: MCR 26 (72); MCR 36 (47); MCR 37 (57, 58)
573. Ion Moraru: MCR 15 (98)
574. Ion N. Oprea: MCR 1 (145); MCR 2 (19; 137); MCR 3 (118); MCR 4 (59); MCR 5 (91); MCR 6 (83); MCR 9 (72); MCR 13 (47); MCR 16 (47); MCR 23 (150)
575. Ion Prăjișteanu: MCR 4 (39); MCR 6 (54); MCR 9 (32); MCR 26 (32); MCR 29 (42)
576. Ion Pribeagu: MCR 32 (71); MCR 35 (83)
577. Ion Răileanu: MCR 18 (55)
578. Ion Ruse: MCR 29 (94)
579. Ion Târziman: MCR 25 (102)
580. Ion Țoanță: MCR 19 (29); MCR 38 (28); MCR 40 (16)
581. Ion Vișan: MCR 7-8 (55)
582. Ion Zaharia: MCR 7-8 (79); MCR 11 (81); MCR 15 (93); MCR 19 (88)
583. Ionel Bota: MCR 20 (52)
584. Ionel Cuceș: MCR 7-8 (74); MCR 20 (77); MCR 22 (81)
585. Ionel Dorin: MCR 34 (29); MCR 36 (27); MCR 40 (37)
586. Ionel Iacob - Bencei: MCR 2 (67); MCR 25 (103); MCR 26 (75); MCR 27 (79); MCR 36 (52); MCR 38 (42, 61); MCR 39 (58)
587. Ionel Miron: MCR 1 (85); MCR 2 (69); MCR 3 (49; 51); MCR 5 (14; 71); MCR 6 (72); MCR 7-8 (40); MCR 25 (36)
588. Ionel Necula: MCR 29 (73)
589. Ionel Pintilii: MCR 21 (61); MCR 29 (79)
590. Ionel Teodoreanu: MCR 29 (85)
591. Ionela Stroe: MCR 24 (37)
592. Ionica Bandrabur: MCR 28 (31); MCR 37 (27)
593. Ionuț Calotă: MCR 11 (33); MCR 20 (43); MCR 27 (33)
594. Ionuț Daniel Țuca: MCR 28 (63); MCR 29 (94)
595. Ionuț Horeanu: MCR 1 (86); MCR 2 (55); MCR 22 (51)
596. Ionuț Pande: MCR 31 (48)
597. Iordan Dălcu: MCR 7-8 (130)
598. Irene Postolache: MCR 22 (92)
599. Irina Alexandrescu: MCR 36 (16); MCR 40 (16)
600. Irina Anghel: MCR 5 (142)
601. Irina Floriana Alexandrescu: MCR 20 (34); MCR 22 (27); MCR 23 (44); MCR 30 (35); MCR 31 (41)
602. Irina Lucia Mihalca: MCR 18 (32); MCR 19 (45)
603. Isabela Brănescu: MCR 17 (39)
604. Isabella Monica Manole: MCR 18 (43)
605. Ispas Fețeanu: MCR 29 (92)
606. Iulia Pană: MCR 35 (46)
607. Iulia Pârvu: MCR 26 (45)
608. Iulia Ralia: ai o fereastră în fața cuvintelor. (13)
609. Iulia Toma: MCR 11 (34); MCR 20 (44)
610. Iulian Bostan: MCR 24 (64); MCR 33 (48)
611. Iurie Brașoveanu: MCR 22 (33)
612. Izu Vaisman: MCR 35 (99)
613. Jan Buchman: MCR 11 (85); MCR 16 (71, 73, 78); MCR 19 (90); MCR 23 (62); MCR 25 (100)
614. Jana Cosma Sălăvăstru: MCR 12 (33)
615. Janet Nică: MCR 13 (82); MCR 15 (98); MCR 17 (82); MCR 18 (83); MCR 27 (77, 81); MCR 28 (72); MCR 29 (93); MCR 33 (48); MCR 37 (60); MCR 38 (53); MCR 39 (63)
616. Jean Buhman: MCR 35 (99)
617. Jean Vasile David: MCR 16 (123); MCR 20 (134)
618. Jean-Paul Malfatti: MCR 26 (14)
619. Jenică Rusu: MCR 30 (122); MCR 32 (108); MCR 34 (101)
620. Johann Wolfgang von Goethe: MCR 33 (50); MCR 36 (52); MCR 37 (66)
621. Johannes Vermeer MCR 28 (19)
622. Julien Benda: MCR 6 (54)
623. Justin Cristian Iorga: MCR 32 (32)
624. Kevin O'Leary: MCR (67)
625. Lăcrămioara Constantin: MCR 14 (43)
626. Lăcrămioara Iolandina Ivan: MCR 31 (54); MCR 36 (143)
627. Lăcrămioara Maricica Niță: MCR 25 (58)
628. Laura Barbu: MCR 25 (55); MCR 26 (24)
629. Laura Schussmann: MCR 20 (33)
630. Laurențiu Chiriac: MCR 1 (123); MCR 2 (128); MCR 3 (106); MCR 4 (127); MCR 5 (18; 128); MCR 6 (26); MCR 7-8 (112); MCR 10 (121); MCR 12 (105); MCR 13 (116); MCR 14 (108); MCR 18 (58)
631. Laurențiu Ghiță: MCR 10 (26); MCR 15 (98); MCR 21 (132); MCR 29 (100); MCR 32 (62)
632. Laurian Ionică: MCR 33 (46)
633. Lavinia Elena Niculicea: MCR 26 (27)

- 634.Lavinia Huțșoru Dumitriu: MCR 7-8 (31)
635.Leonard Ciureanu: MCR 1 (41); MCR 2 (25)
636.Leonard Zăicescu: MCR 34 (36)
637.Leonida Secrețeanu: MCR 33 (48)
638.Lerida Mihaela Buchholtzer: MCR 35 (71)
639.Letiția Oprișan: MCR 6 (114); MCR 7-8 (13; 49; 101);
MCR 9 (18; 24; 108); MCR 12 (65; 100; 144); MCR 14 (52,
73); MCR 15 (44); MCR 34 (26, 28, 45, 46,88,97, 98, 99)
640.Letiția Vladislav: MCR 17 (22); MCR 23 (34); MCR
30 (34); MCR 32 (22); MCR 36 (17); MCR 37 (20); MCR
38 (29); MCR 40 (17)
641.Lia Drăgan: MCR 22 (38)
642.Liana Saxone-Horodi MCR 6 (31)
643.Lică Pavel: MCR 4 (48); MCR 9 (94); MCR 17 (83, 84);
MCR 27 (81); MCR 28 (64); MCR 29 (93); MCR 34 (64)
644.Licia Sansone: MCR 30 (30)
645.Lidia Popa: MCR 25 (60)
646.Lili Goga: MCR 28 (21); MCR 31 (53)
647.Liliana Liciu: MCR 24 (31)
648.Liliana Moldovan: MCR 26 (123)
649.Liliana Spătaru: MCR 40 (15)
650.Livia Ciupercă: MCR 12 (134)
651.Liviu Apetroaie: MCR 1 (52)
652.Liviu Călcâi: MCR 11 (80); MCR 15 (94); MCR 19
(88); MCR 24 (61, 62)
653.Liviu Dejeu: MCR 10 (69)
654.Liviu Kăiter: MCR 16 (81, 83, 84); MCR 18 (82);
MCR 28 (71); MCR 37 (64); MCR 38 (62); MCR 39 (62,
64)
655.Liviu Mățăoanu: MCR 19 (44)
656.Liviu Sergiu Manolache: MCR 17 (87); MCR 32 (73)
657.Lo Monaco Rita: MCR 25 (51)
658.Loredana Dănilă: MCR 5 (39)
659.Loredana Ursu: MCR 31 (55)
660.Lorena Salvati MCR 34 (10)
661.Luchi Tenenhaus ; MCR 38 (54)
662.Lucia Barbu: MCR 26 (44)
663.Lucia Dina Noia: MCR 39 (11)
664.Lucian - Valeriu Lefter: MCR 1 (127)
665.Lucian Blaga: MCR 28 (56); MCR 37(57, 58)
666.Lucian Brad: MCR 2 (146); MCR 3 (123)
667.Lucian Dumbravă: MCR 5 (40); MCR 7-8 (22; 105);
MCR 10 (42); MCR 11 (103; 104); MCR 12 (21; 93);
MCR 13 (23); MCR 14 (30, 103); MCR 19 (101); MCR
21 (22); MCR 25 (152); MCR 27 (42, 96); MCR 31 (30);
MCR 32 (17)
668.Lucian Ioniță: MCR 27 (35)
669.Lucian Mănăilescu: MCR 24 (64, 65) MCR 25 (104);
MCR 26 (72)
670.Lucian Valeriu Iliescu: MCR 2 (56)
671.Lucian Victor Bota: MCR 19 (46)
672.Lucian Zeev Herșcovici: MCR 13 (56); MCR 14 (62)
673.Luciana Macovei: MCR 39(47); MCR 40 (52)
674.Lucreția Băluță: MCR 10 (54)
675.Ludovic Bassarab: MCR 28 (96)
676.Ludovic Hențiu: MCR 4 (68)
677.Luigi Cabano: MCR 11(23)
678.Luigi Pagano: MCR 25 (52); MCR 38 (13)
679.Luigia Di Sabatino: MCR 10 (14); MCR 21 (20);
MCR 38 (20)
680.Luminița Ciobanu: MCR 18 (33); MCR 24 (23)
681.Luminița Scotnotis: MCR 1 (42)
682.Madeleine Davidshon: MCR 2 (101); MCR 18 (80,
81); MCR 39 (64)
683.Magda Ursache: MCR 39 (91); MCR 40 (98)
684.Magdalena Brătescu MCR 6 (12); MCR 10 (57);
MCR 11 (53)
685.Mălina Scânteie: MCR 30 (127); MCR 32 (30)
686.Manuela Cerasela Jerlaianu: MCR 26 (47)
687.Manuela Magi: MCR 23 (21); MCR 36 (12); MCR
37(10); MCR 38 (22)
688.Manuela Pana: MCR 15 (27); MCR 24 (76); MCR 26
(31); MCR 28 (20); MCR 30 (52); MCR 35(31)
689.Mapi: MCR 9 (26); MCR 14 (17)
690.Marcel Breslașu: MCR 38 (48)
691.Marcel Miron: MCR 22 (44)
692.Marcel Proca: MCR 1 (132)
693.Marcel Vișa: MCR 16 (21); MCR 17 (37); MCR 28 (24)
694.Marcus Ulpius Traianus MCR 34 (65)
695.Marcus Valerius Martial: MCR 34 (66)
696.Margareta Faifer: MCR 15 (91); MCR 22 (87, 88,
89); MCR 26 (70)
697.Maria Beatrice Surugiu: MCR 19 (109); MCR 35(99)
698.Maria Cozma: MCR 1 (69)
699.Maria Diana Popescu: MCR 1 (93); MCR 2 (90);
MCR 3 (74); MCR 4 (106); MCR 5 (95); MCR 6 (90);
MCR 7-8 (70)
700.Maria Filip MCR 39 (123)
701.Maria Mânzală: MCR 37 (47)
702.Maria Margareta Labiș: MCR 24 (39)
703.Maria Paraschiv: MCR 21 (103)
704.Maria Rosa Di Donna: MCR 17 (18); MCR 38 (18)
705.Maria Rosa Oneto: MCR 33 (25)
706.Maria Zlătan Chihaia: MCR 40 (36)
707.Marian Grigore Dobreanu: MCR 24 (64); MCR 27
(87); MCR 32 (64); MCR 39 (71)
708.Marian Malciu: MCR 4 (49)
709.Marian Pavel: MCR 36 (30)
710.Marian Popescu: MCR 25 (102); MCR 29 (90); MCR
34 (56); MCR 38 (53)
711.Marian Vișescu MCR 26 (37)
712.Mariana Moga: MCR 23 (37)
713.Mariana Țigănaș: MCR 34 (100)
714.Mariana Velisar Codrescu: MCR 30 (89)
715.Marianeve Casciello: MCR 9 (28); MCR 38 (11)
716.Marieta Gîmbuță: MCR 25 (40)
717.Marietta Matei: MCR 29 (65)
718.Marilena Apostu: MCR 17 (26); MCR 23 (41)
719.Marin Moscu: MCR 6 (51); MCR 7-8 (30); MCR 9
(38); MCR 10 (22); MCR 15 (40)
720.Marin Rada: MCR 24 (26); MCR 31 (42); MCR
35(50); MCR 37(23)

721. *Marin Sorescu*: MCR 32 (77); MCR 34 (55); MCR 36 (53)
 722. *Marinel Gîlcă*: MCR 7-8 (48); MCR 17 (102)
 723. *Marinella Manca*: MCR 12 (17); MCR 32 (16)
 724. *Marioara Vișan*: MCR 22 (34)
 725. *Marius Coge*: MCR 2 (96)
 726. *Marius Ganea*: MCR 12 (26)
 727. *Marius Nițică*: MCR 1 (46)
 728. *Marius Tiba*: MCR 12 (73)
 729. *Marta Zirulia*: MCR 9 (27)
 730. *Martha Eșanu*: MCR 4 (14); MCR 5 (69); MCR 6 (28); MCR 9 (64); MCR 10 (135); MCR 11 (10); MCR 12 (138); MCR 17 (136); MCR 18 (107, 130); MCR 19 (132); MCR 20 (108, 114, 140); MCR 21 (65, 136); MCR 22 (122, 137, 139); MCR 23 (119, 134, 137); MCR 24 (46, 100, 106); MCR 25 (126); MCR 26 (54, 65, 121); MCR 27 (118, 120); MCR 29 (63, 68, 138); MCR 30 (21, 112, 115, 128); MCR 31 (24, 61, 106, 110, 116); MCR 32 (33, 45, 120); MCR 33 (96, 99, 106, 108); MCR 34 (36,44); MCR 36 (31); MCR 37(40); MCR 39(38, 113); MCR 40 (41, 88)
 731. *Martin Opitz*: MCR 33 (49)
 732. *Martin Sixsmith* MCR 40 (46)
 733. *Marzia Manzoni*: MCR 23 (23)
 734. *Massimo Cistaro*: MCR 6 (34)
 735. *Massimo Ronco*: MCR 6 (38); MCR 21 (21); MCR 38 (20)
 736. *Matei Vișniec*: MCR 30 (45)
 737. *Matthew Prior*: MCR 7-8 (64)
 738. *Maurizio Sorrentino*: MCR 11(24)
 739. *Max Ponte*: MCR 19 (31); MCR 25 (58); MCR 26 (28); MCR 29 (45); MCR 30 (39); MCR 32 (21); MCR 35 (31); MCR 37(14); MCR 39(19)
 740. *Maximilian Opaif*: MCR 32 (72)
 741. *Maya Angelou*: MCR 5 (90)
 742. *Maya Carp*: MCR 25 (110); MCR 29 (86); MCR 32 (136)
 743. *MCR 20 (74); MCR 26 (71); MCR 32 (77)*
 744. *Melania Rusu Caragioiu*: MCR 24 (40); MCR 26 (38, 127); MCR 27 (44); MCR 30 (85); MCR 31 (97); MCR 34 (28)
 745. *Menachem Falek*: MCR 6 (49)
 746. *Michelina Giannittelli*: MCR 6 (35)
 747. *Michelle Milo*: MCR 25 (52)
 748. *Miguel Gane*: MCR 34 (16)
 749. *Mihaela Aionesei*: MCR 12 (30); MCR 32 (23); MCR 32 (122); MCR 35 (51)
 750. *Mihaela Avram*: MCR 18 (57)
 751. *Mihaela Băbușanu*: MCR 1 (33); MCR 2 (45); MCR 7-8 (135); MCR 13 (22); MCR 18 (66); MCR 20 (57); MCR 23 (42, 52); MCR 25 (26); MCR 29 (52); MCR 31 (118)
 752. *Mihaela Dordea*: MCR 37 (114)
 753. *Mihaela Grădinariu*: MCR 26 (27); MCR 29 (41); MCR 35(50)
 754. *Mihaela Gudană*: MCR 18 (33, 44); MCR 24 (25); MCR 31 (52); MCR 33 (31); MCR 38 (27)
 755. *Mihaela Hura*: MCR 24 (27)
 756. *Mihaela Kerestely*: MCR 26 (73); MCR 32 (62)
 757. *Mihaela Lupu*: MCR 12 (148)
 758. *Mihaela Meravei*: MCR 19 (47); MCR 27 (26)
 759. *Mihaela Poduț Ienuțaș*: MCR 29 (54)
 760. *Mihaela Sandu*: MCR 17 (139)
 761. *Mihai Apostu*: MCR 1 (32); MCR 2 (21); MCR 5 (31); MCR 6 (41); MCR 7-8 (33); MCR 16 (60); MCR 18 (68); MCR 23 (50)
 762. *Mihai Batog Bujeniță*: MCR 1 (15; 73; 97); MCR 2 (7; 64; 93); MCR 3 (8; 61; 79); MCR 4 (8; 48; 108) MCR 5 (10; 101); MCR 6 (68; 79; 94; 95; 97); MCR 7-8 (59; 76); MCR 9 (86; 87); MCR 10 (31; 59; 88; 92; 94); MCR 11 (49; 75; 81; 96); MCR 12 (54; 66; 75; 79); MCR 13 (9; 70); MCR 14 (54; 77); MCR 15 (11, 87, 91, 93); MCR 16 (69, 77); MCR 17 (13, 81, 84); MCR 18 (75, 76, 77, 78); MCR 19 (59, 78); MCR 20 (12, 69, 71); MCR 21 (27, 68, 72); MCR 22 (73); MCR 23 (58); MCR 24 (60, 61, 84, 146, 149); MCR 25 (34, 83, 96, 101, 104); MCR 26 (51, 69, 74, 75); MCR 27 (52, 72); MCR 28 (48); MCR 29 (25, 77, 99, 100, 121); MCR 30 (15, 57); MCR 31 (74, 91, 112); MCR 32 (59); MCR 33 (16, 38); MCR 34 (49, 57); MCR 35 (116, 78); MCR 36 (48, 43); MCR 37 (42, 54); MCR 38 (43, 49, 64, 76); MCR 39 (52, 61, 119); MCR 40 (56, 92)
 763. *Mihai Caba*: MCR 1 (27); MCR 2 (61); MCR 4 (81); MCR 5 (34; 126); MCR 6 (116); MCR 7-8 (12); MCR 9 (22; 92; 93); MCR 10 (7; 100; 115); MCR 11 (20; 83; 142); MCR 12 (76; 137); MCR 13 (76, 78, 79, 112); MCR 15 (47, 96, 97, 99); MCR 16 (81, 83); MCR 17 (53, 83, 89); MCR 18 (85); MCR 19 (14, 73, 90, 92); MCR 20 (22, 120, 137); MCR 21 (90, 125, 138); MCR 22 (17); MCR 23 (16, 69, 70 149); MCR 24 (66, 121, 146, 148); MCR 25 (41); MCR 27 (85, 88); MCR 28 (58); MCR 29 (102, 134); MCR 30 (68, 104); MCR 31 (113); MCR 32 (110) MCR 33 (100, 57) MCR 34 (9,24, 94); MCR 35 (93, 99, 100); MCR 36 (81); MCR 37(33, 111); MCR 38 (38,84, 93, 61); MCR 39 (33, 41, 63, 70, 73); MCR 40 (31, 78)
 764. *Mihai Cimpoi*: MCR 3 (12); MCR 9 (19)
 765. *Mihai Constantin Ticu*: MCR 9 (40); MCR 11 (83); MCR 37 (70)
 766. *Mihai Cosma*: MCR 5 (99); MCR 11 (79); MCR 14 (90); MCR 18 (77); MCR 20 (79); MCR 21 (88); MCR 24 (61); MCR 25 (102, 105); MCR 31 (77); MCR 35 (99)
 767. *Mihai Cristian Pârvu*: MCR 24 (80)
 768. *Mihai Danielescu*: MCR 24 (65)
 769. *Mihai Emilian Mancaș*: MCR 28 (88)
 770. *Mihai Eminescu*: MCR 29 (86); MCR 34 (23); MCR 36 (45); MCR 38 (47)
 771. *Mihai Frunză*: MCR 16 (80); MCR 23 (66); MCR 27 (82); MCR 28 (69); MCR 40 (62)
 772. *Mihai Haivas*: MCR 2 (106); MCR 3 (86); MCR 4 (48; 49; 114); MCR 6 (94); MCR 7-8 (73; 79); MCR 9 (89; 91; 91); MCR 10 (93; 94; 96); MCR 11 (77; 94); MCR 12 (69; 70; 71; 74); MCR 13 (76, 78); MCR 14 (42); MCR 15 (88, 90); MCR 16 (70, 79); MCR 17 (84); MCR 20 (72, 73, 75); MCR 21 (76); MCR 21 (86); MCR 22 (79); MCR 23 (69); MCR 27 (85); MCR 28 (54); MCR 29 (101); MCR 30 (78, 81); MCR 31 (76, 77); MCR 32 (76); MCR 33 (49, 58, 47); MCR 34 (44, 63); MCR 35 (95); MCR 36 (48); MCR 37(61,62); MCR 38 (49,52); MCR 39 (54)
 773. *Mihai Marian*: MCR 18 (34)
 774. *Mihai Merticaru*: MCR 40 (40)

775. Mihai Miron: MCR 9 (70); MCR 24 (111); MCR 25 (20); MCR 34 (97); MCR 36 (57)
776. Mihai Moleșag: MCR 27 (89); MCR 28 (71); MCR 39 (68)
777. Mihai Neamțu: MCR 12 (104)
778. Mihai Sălcuțan: MCR 3 (87); MCR 4 (117); MCR 10 (63); MCR 13 (107); MCR 25 (104); MCR 26 (74); MCR 29 (93); MCR 38 (53)
779. Mihai Savin: MCR 37 (15)
780. Mihai Stancu: MCR 9 (89); MCR 10 (94; 100); MCR 12 (76); MCR 13 (80); MCR 15 (90, 91, 95); MCR 16 (77, 82); MCR 17 (88); MCR 21 (88, 90); MCR 22 (81, 89); MCR 28 (59); MCR 33 (56); MCR 35 (91)
781. Mihai Ștefaniu: MCR 18 (49)
782. Mihai Sultana Vicol: MCR 31 (52)
783. Mihai Teognoste: MCR 25; MCR 29 (92)
784. Mihai Ursachi MCR 40 (60)
785. Mihai Frunză; MCR 38 (65)
786. Mihail Coandă: MCR 29 (36)
787. Mihail Janto: MCR 34 (99)
788. Mihail Lermontov: MCR 36 (45)
789. Miltiade Ionescu: MCR 33 (46)
790. Mimi Rotariu: MCR 38 (41); MCR 39 (36); MCR 40 (35, 96)
791. Mimma Pascasio MCR 6 (33); MCR 15 (23); MCR 22 (23); MCR 38 (16)
792. Mioara Băluță: MCR 19 (30); MCR 35 (52)
793. Mircea Botiș: MCR 13 (61); MCR 16 (98); MCR 17 (58)
794. Mircea C Dinescu: MCR 2 (104); MCR 26 (72); MCR 32 (63)
795. Mircea Cărtărescu: MCR 39 (23)
796. Mircea Cojocaru: MCR 18 (53)
797. Mircea Coloșenco: MCR 12 (48)
798. Mircea Daroși: MCR 30 (62)
799. Mircea Dorin Istrate: MCR 27 (47); MCR 30 (53); MCR 31 (47); MCR 32 (81, 61); MCR 33 (61); MCR 34 (25); MCR 35 (61); MCR 36 (23); MCR 37 (31, 103); MCR 38 (33); MCR 39 (29); MCR 40 (27)
800. Mircea Eliade: MCR 7-8 (60)
801. Mircea Ionescu-Quintus: MCR 27 (81); MCR 28 (51, 52); MCR 32 (63); MCR 33 (47)
802. Mircea Istrățucă: MCR 19 (67)
803. Mircea Naghiu: MCR 6 (52)
804. Mircea Popovici: MCR 12 (79); MCR 24 (64, 106); MCR 35 (99)
805. Mircea Trifu: MCR 13 (88, 60); MCR 36 (48); MCR 37 (59); MCR 39 (60)
806. Mircea Ursei: MCR 26 (74)
807. Mircea Varvara: MCR 6 (134)
808. Mirela Adelle: MCR 26 (50); MCR 27 (37)
809. Mirela Chicoș: MCR 31 (57)
810. Mirela Leahu Varga: MCR 17 (27)
811. Mona Gheorghe: MCR 16 (35)
812. Monica Luminița Cozmei: MCR 1 (121); MCR 2 (134); MCR 4 (135); MCR 7-8 (65; 114); MCR 9 (127); MCR 10 (130); MCR 11 (131); MCR 12 (128); ; MCR 13 (130); MCR 14 (118); MCR 15 (123); MCR 16 (105); MCR 17 (130); MCR 18 (129); MCR 19 (126); MCR 21 (114); MCR 22 (118); MCR 23 (57); MCR 24 (149); MCR 25 (32) MCR 33(77); MCR 35 (101); MCR 37 (51)
813. Nadia Căpriță: MCR 31 (56)
814. Nadia Pascucci: MCR 9 (28); MCR 21 (19); MCR 35 (34)
815. Năstasă Forțu: MCR 1 (18; 61); MCR 5 (58)
816. Nelu Ionescu Quintus: MCR 26 (72); MCR 32 (63); MCR 36 (52)
817. Nelu Marian: MCR 35 (98)
818. Nelu Vasile: MCR 24 (64)
819. Nică D. Lupu: MCR 2 (13); MCR 4 (69); MCR 7-8 (52); MCR 10 (111); MCR 12 (88); MCR 13 (102); MCR 14 (53); MCR 17 (59); MCR 17 (106); MCR 18 (121); MCR 20 (54); MCR 21 (108); MCR 22 (65); MCR 23 (76, 141, 149); MCR 24 (73); MCR 25 (22, 115); MCR 26 (59, 79, 97); MCR 29 (119); MCR 30 (64, 117); MCR 31 (86); MCR 32 (56); MCR 33 (73); MCR 34 (40, 73); MCR 35 (109); MCR 36 (67); MCR 37 (89, 104); MCR 38 (71); MCR 39 (78); MCR 40 (78)
820. Nichita Stănescu MCR 36 (53); MCR 37 (57)
821. Nicholas Dima: MCR 31 (63)
822. Nicolae Ariton: MCR 9 (116)
823. Nicolae Bulat: MCR 21 (117)
824. Nicolae Bunduri: MCR 26 (71); MCR 29 (93); MCR 33 (46); MCR 34 (55)
825. Nicolae Busuioc: MCR 21 (63); MCR 29 (131)
826. Nicolae Ciobanu Roman: MCR 25 (80)
827. Nicolae Crețu: MCR 21 (58)
828. Nicolae Dabija: MCR 4 (20); MCR 5 (37); MCR 9 (31)
829. Nicolae Darie: MCR 18 (77); MCR 35 (99)
830. Nicolae David: MCR 24 (64)
831. Nicolae Dina: MCR 40 (44)
832. Nicolae Donțu: MCR 11 (87); MCR 15 (96, 97); MCR 20 (79)
833. Nicolae Grigorescu: MCR 7-8 (39); MCR 9 (80; 124)
834. Nicolae Iorga: MCR 7-8 (47); MCR 38 (48)
835. Nicolae Labiș: MCR 28 (62)
836. Nicolae Lupan: MCR 6 (118)
837. Nicolae Manolescu (40)
838. Nicolae Mătcaș: MCR 24 (38, 67); MCR 25 (107)
839. Nicolae Mihai: MCR 1 (44)
840. Nicolae Mihu: MCR 1 (107); MCR 26 (75); MCR 38 (53)
841. Nicolae Munteanu: MCR 29 (93); MCR 32 (65); MCR 36 (52); MCR 38 (59, 60)
842. Nicolae Nicolae: MCR 25 (106); MCR 26 (74); MCR 33 (49)
843. Nicolae Nistor: MCR 19 (48); MCR 28 (33)
844. Nicolae Paul Mihail: MCR 26 (75)
845. Nicolae Petrescu-Redi: MCR 26 (75)
846. Nicolae Șapcă: MCR 14 (28)
847. Nicolae Stancu: MCR 3 (89); MCR 4 (49; 118); MCR 14 (81); MCR 16 (77); MCR 31 (79)
848. Nicolae Țatomir: MCR 15 (92); MCR 18 (79)
849. Nicolae Vermont: MCR 28 (84)

850. *Nicolae Viziteu*: MCR 1 (89); MCR 2 (110; 124); MCR 4 (68, 76); MCR 7-8 (69); MCR 11 (95); MCR 15 (100), MCR 17 (89); MCR 29 (98); MCR 32 (69); MCR 33 (70); MCR 34 (79); MCR 35 (60); MCR 36 (80); MCR 37 (70); MCR 38 (66); MCR 40 (77)
851. *Nicolae Zărnescu*: MCR 24 (64); MCR 25 (104); MCR 36 (61) MCR 37 (80)
852. *Nicolas de Chamfort*(74)
853. *Nicoleta Marinescu* (76)
854. *Nicomah*: MCR 14 (87); MCR 15 (96); MCR 19 (81); MCR 20 (76); MCR 33 (49)
855. *Nicu Dascălu*: MCR 4 (31)
856. *Nicu Doftoreanu*: MCR 30 (55); MCR 31 (50); MCR 34 (20,41)
857. *Nicu Hoandră*: MCR 32 (28)
858. *Nicu Murgășanu*: MCR 34 (18)
859. *Nicușor Constantinescu*: MCR 24 (60)
860. *Nina Cassian*: MCR 30 (38)
861. *Nina Gonța*: MCR 4 (123)
862. *Nina Toma*: MCR 19 (49)
863. *Nino Castroina*: MCR 10 (15); MCR 16 (19); MCR 38 (25)
864. *Noni Gagniuc*: MCR 5 (100)
865. *Nuța Crăciun*: MCR 24 (28); MCR 31 (38); MCR 32 (24); MCR 35(47)
866. *Oana Frențescu*: MCR 24 (29); MCR 26 (39); MCR 37(18); MCR 40 (20, 124)
867. *Oana Gabriela Dumitrache*: MCR 14 (43)
868. *Oana Popa Nimigean*: MCR 29 (34)
869. *Oana Sandrin D'Ascezia*: *Primi passi* (11)
870. *Octavian Cristescu*: MCR 12 (102)
871. *Octavian Goga*: MCR 38 (47)
872. *Ofelia Prodan*: MCR 30 (41)
873. *Olguța Luncașu-Trifan*: MCR 5 (47; 62); MCR 7-8 (57); MCR 23 (62, 68)
874. *Olimpia Danci*: MCR 15 (31); MCR 23 (39); MCR 28 (27); MCR 30 (44); MCR 31 (43); MCR 36 (12)
875. *Olimpia Radu*: MCR 34 (55)
876. *Oltea Rășcanu Gramaticu*: MCR 15 (114); MCR 16 (95); MCR 17 (113)
877. *Omar Khayyam*: MCR 2 (60); MCR 28 (68)
878. *Oriana Sandrin D'Ascenzi*: MCR 27 (21); MCR 34 (15)
879. *Oscar Blumenthal*: MCR 33 (57)
880. *Otilia Cazimir*: MCR 38 (48)
881. *Otilia Ardeleanu*: MCR 19 (50, 64); MCR 27 (25); MCR 35(48)
882. *Otto Ernst*: MCR 33 (50)
883. *P B Shelley*: MCR 6 (41)
884. *P S Episcop Corneliu*: MCR 1 (34); MCR 2 (145)
885. *Paola Casulli*: MCR 26 (21); MCR 29 (43)
886. *Paolo Lorussi*: MCR 14 (15)
887. *Pasquina Filomena*: MCR 9 (26) MCR 36 (24); MCR 37 (10); MCR 38 (11)
888. *Paul Blaj*: MCR 26 (18)
889. *Paul Leibovici*: MCR 18 (86)
890. *Paul Louis Martin des Amoignes*: MCR 34 (76)
891. *Paula Vrânceanu*: MCR 1 (61; 84; 133)
892. *Paulo Coelho*: MCR 39 (22)
893. *Pavel Toma*: MCR 19 (134); MCR 21 (121); MCR 26 (61, 101)
894. *Peter Brook*: MCR 5 (106)
895. *Petre Brumă*: MCR 22 (84)
896. *Petre Chelu Balaceanu*: MCR 26 (48)
897. *Petre Chira*: MCR 25 (103)
898. *Petre Gârda*: MCR 32 (71, 72)
899. *Petre Ion Stoica*: MCR 13 (34); MCR 18 (45)
900. *Petre Isachi*: MCR 5 (85)
901. *Petre Paul Dimitriu*: MCR 11 (79); MCR 12 (72); MCR 21 (89)
902. *Petre Stoica*: MCR 35 (44)
903. *Petre Țuța*: MCR 9 (141)
904. *Petronela Alexa Prisăcaru*: MCR 9 (43); MCR 11 (29); MCR 14 (31)
905. *Petru Brumă*: MCR 1 (109)
906. *Petru David*: MCR 2 (66); MCR 3 (44); MCR 4 (84)
907. *Petru Zugun*: MCR 34 (129); MCR 35(72)
908. *Petruș Andrei*: MCR 1 (39); MCR 2 (20); MCR 3 (16; 59); MCR 4 (7; 23; 98; 100); MCR 5 (136); MCR 6 (40); MCR 13 (31; 58); MCR 15 (34); MCR 19 (51); MCR 21 (34); MCR 23 (55); MCR 24 (56)
909. *Petruța Chiriac*: MCR 2 (63); MCR 3 (43); MCR 4 (65); MCR 5 (83); MCR 11 (57)
910. *Phil Sine Die*: MCR 17 (28)
911. *Piera Pistilli*: MCR 16 (16); MCR 38 (17); MCR 39 (11)
912. *Puiu Răducan*: MCR 9 (139); MCR 31 (82)
913. *Radu Botiș*: MCR 11 (36); MCR 13 (61); MCR 16 (98); MCR 17 (58); MCR 18 (65)
914. *Radu Cătălin Melinte*: MCR 19 (52)
915. *Radu Chiorean*: MCR 13 (20, 33); MCR 17 (23); MCR 23 (36); MCR 28 (23); MCR 30 (46); MCR 39 (17)
916. *Radu Eftimie*: MCR 12 (104)
917. *Radu Marin*: MCR 1 (135); MCR 2 (145); MCR 7-8 (143)
918. *Radu Ștefănescu*: MCR 35 (82)
919. *Radu Vancu*: MCR 24 (27); MCR 40 (23)
920. *Raf Trotta*: MCR 14 (16)
921. *Rafaella Lanzetta*: MCR 32 (20)
922. *Raluca Faraon*: MCR 24 (28); MCR 30 (36)
923. *Ramona Muller*: MCR 39 (18)
924. *Ramona Paraiala*: MCR 38 (18); MCR 39 (21)
925. *Rândunica Anton*: MCR 19 (29); MCR 24 (31)
926. *Renate Müller*: MCR 4 (37)
927. *Robert G Barth*: MCR 2 (51)
928. *Roberto Gallaccio*: MCR 28 (19); MCR 31 (28)
929. *Rodi Vinau*: MCR 6 (56); MCR 9 (29); MCR 10 (17); MCR 11 (25); MCR 12 (19); MCR 13 (19); MCR 14 (19); MCR 15 (25); MCR 16 (17); MCR 17 (24); MCR 18 (34); MCR 19 (32); MCR 20 (29); MCR 21 (23); MCR 22 (24); MCR 23 (24, 45); MCR 25 (33, 63); MCR 26 (19); MCR 27 (38); MCR 28 (20); MCR 29 (39); MCR 30 (51); MCR 31 (33); MCR 32 (26); MCR 34 (19); MCR 35(38); MCR 36 (15); MCR 38 (15)

930. Rodian Drăgoi: MCR 17 (23)
 931. Rodica Barabaș; MCR 21 (30)
 932. Rodica Brad Păuna: MCR 15 (31); MCR 24 (30); MCR 35 (45)
 933. Rodica Dascălu: MCR 32 (25); MCR 35(54)
 934. Rodica Drăghinescu: MCR 30 (49)
 935. Rodica Gârleanu Costea: MCR 24 (42)
 936. Rodica Hanu: MCR 26 (73)
 937. Roman Halter: MCR 34 (38)
 938. Romel Moga: MCR 24 (44)
 939. Romeo Aurelian Ilie: MCR 28 (29)
 940. Romița Mălina Constantin: MCR 24 (32); MCR 29 (35)
 941. Roni Căciularu: MCR 1 (29); MCR 6 (24; 59); MCR 16 (53)
 942. Rosalba Mandala: MCR 13 (16); MCR 38 (14)
 943. Rosaria Petti: MCR 31 (29)
 944. Rosita Panetta: MCR 35 (36); MCR 37 (22), MCR 40 (21)
 945. Rossana Angeli: MCR 17 (18); MCR 23 (22)
 946. Roxana Palade: MCR 32 (132)
 947. Ruxandra Cesereanu: MCR 30 (38)
 948. Sabin Bălașa: MCR 33 (20); MCR 34 (24, 93)
 949. Salvador Dali MCR 34 (74)
 950. Samuel Taylor Coleridge: MCR 5 (119)
 951. Sanda Ghinea: MCR 29 (92)
 952. Sanda Nicucie: MCR 22 (35); MCR 35(55)
 953. Sanda Toma: MCR 12 (79)
 954. Sandra De Felice: MCR 11 (23); MCR 14 (14); MCR 21 (19); MCR 26 (15); MCR 32 (14)
 955. Saviana Stănescu: MCR 30 (46)
 956. Savu Popa: MCR 27 (34); MCR 34 (21)
 957. Șerban Foarță: MCR 20 (35)
 958. Sergio D'Angelo: MCR 17 (17); MCR 38 (18)
 959. Sergio Donna: MCR 35 (34)
 960. Silvana Stremiz: MCR 39 (14)
 961. Silvia Cîncă: MCR 29 (71)
 962. Silvia Hodaș: MCR 30 (119); MCR 32 (40); MCR 37 (105); MCR 40 (97, 129)
 963. Silvia Popescu: MCR 27 (81)
 964. Silvia Rîșnoveanu: MCR 26 (42)
 965. Silviu Clădușiu Mihai: MCR 28 (36)
 966. Silviu Văcaru: MCR 35(28)
 967. Simion Bogdănescu: MCR 1 (51); MCR 2 (10; 24; 115); MCR 3 (18); MCR 5 (15; 33; 112); MCR 6 (11; 44); MCR 7-8 (24; 84); MCR 9 (49; 68; 112); MCR 10 (61); MCR 11 (40); MCR 12 (29); MCR 12 (52; 148); MCR 14 (56);
 968. Simona Șerban: MCR 17 (40); MCR 18 (46); MCR 19 (53); MCR 20 (45); MCR 21 (24); MCR 22 (45); MCR 27 (28); MCR 30 (42); MCR 31 (45); MCR 37 (17); MCR 40 (21)
 969. Simona Sigartău: MCR 19 (54); MCR 35(39)
 970. Solo Rotestain: MCR 27 (130); MCR 29 (126); MCR 31 (120); MCR 32 (99); MCR 33 (79); MCR 34 (86); MCR 35(130); MCR 36 (105, 114); MCR 37 (116); MCR 38 (89)
 971. Sorin Bianu: MCR 26 (74)
 972. Sorin Cotlarciuc: MCR 5 (98; 99); MCR 9 (92); MCR 10 (93; 98); MCR 11 (78; 81); MCR 12 (76); MCR 13 (75, 77, 78); MCR 14 (83, 87, 88); MCR 15 (89, 91); MCR 16 (73, 76, 77, 78); MCR 17 (88); MCR 19 (88); ; MCR 20 (74, 76); MCR 21 (82, 84); MCR 23 (31); MCR 30 (80, 82); MCR 31 (81); MCR 33 (55)
 973. Sorin Finchelstein: MCR 18 (84, 87); MCR 19 (90,91); MCR 20 (81, 82), MCR 21 (80); MCR 27 (82, 89); MCR 38 (58); 39(59, 66, 68)
 974. Sorin Olariu: MCR 22 (82)
 975. Sorin Popoiu: MCR 25 (38)
 976. Sorinel Trufia: MCR 1 (67)
 977. Sorinela Filomena: MCR 22 (48); MCR 37
 978. Șt. O. Iosif : MCR 38 (54)
 979. Ștefan Al Sașa: MCR 35(87)
 980. Ștefan Alexandru: MCR 27 (88); MCR 28 (57); MCR 29 (93); MCR 32 (65); MCR 39 (61, 68)
 981. Ștefan Boboc Pungeșteanu: MCR 2 (94); MCR 11 (77; 78); MCR 12 (69); MCR 14 (83); MCR 15 (92); MCR 16 (70, 78); MCR 18 (79); MCR 20 (79); MCR 21 (89, 90); MCR 24 (62); MCR 25 (104)
 982. Ștefan Buzărnescu: MCR 25 (103)
 983. Ștefan Cazimir: MCR 17 (79); MCR 24 (60); MCR 39 (68)
 984. Ștefan Cornel Rodean: MCR 27 (90); MCR 39 (59, 68)
 985. Ștefan Mîrzac: MCR 21 (91)
 986. Ștefan Octavian Iosif: MCR 29 (86)
 987. Ștefan Plugaru: MCR 2 (139); MCR 4 (137), MCR 32 (125)
 988. Ștefan Racovitză: MCR 1 (95); MCR 2 (73); MCR 3 (41); MCR 4 (72); MCR 5 (96); MCR 6 (92); MCR 7-8 (71); MCR 9 (75); MCR 10 (73); MCR 11 (68); MCR 12 (63; 103); MCR 13 (143); MCR 14 (70); MCR 15 (84); MCR 16 (66); MCR 17 (77)
 989. Ștefan Șerban: MCR 31 (134)
 990. Ștefan Tropcea: MCR 38 (54)
 991. Stefania Russo: MCR 35 (35)
 992. Stefano Drakul Canepa: MCR 28 (17)
 993. Stela Șerbu-Răducan: MCR 26 (73); MCR 33 (50)
 994. Sudhakar Giadhani: MCR 25 (61); MCR 39(24)
 995. Sylvie Rouselle MCR 34 (73)
 996. Tania Tătar: MCR 27 (51)
 997. Tanța Tănăsescu: MCR 35 (19)
 998. Tatiana Galan: MCR 6 (81); MCR 7-8 (50)
 999. Tatiana Scorțanu: MCR 5 (52); MCR 21 (31)
 1000. Teodor Dume: MCR 17 (29)
 1001. Teodor Pracsiu: MCR 2 (71); MCR 3 (53); MCR 4 (20); MCR 5 (89; 105); MCR 6 (22; 86); MCR 7-8 (7); MCR 9 (58); MCR 10 (66); MCR 22 (70)
 1002. Teodora Medeleanu: MCR 1 (137)
 1003. Teresa Mancuso: MCR 19 (23); MCR 30 (31); MCR 36 (13)
 1004. Theodor Calcan: MCR 4 (27); MCR 9 (60)
 1005. Theodor Codreanu: MCR 1 (6); MCR 2 (11); MCR 4 (10; 46); MCR 6 (14); MCR 9 (16); MCR 24 (149)
 1006. Theodor Damian: MCR 5 (38)
 1007. Timona Balmuș: MCR 7-8 (15)
 1008. Tinca Tamaș Pavel: MCR 40 (33)
 1009. Tincuța Horonceanu Bernevic: MCR 3 (21); MCR 29 (57)
 1010. Titina Nica Țene: MCR 24 (36)
 1011. Titus Lucretius Caius: MCR 34 (65)
 1012. Toni Chira: MCR 22 (36)
 1013. Toni Hulubei Macovei: MCR 7-8 (26)

1014. Traian Abruda: MCR 10 (25); MCR 15 (39); MCR 20 (46)
 1015. Traian Conciatu: MCR 25 (103)
 1016. Trandafir Sîmpetru: MCR 18 (29)
 1017. Tristan Corbiere (46)
 1018. Tudor Arghezi: MCR 38 (47)
 1019. Tudor Cristian Gongu: MCR 20 (47)
 1020. Tudor Măinescu: MCR 27 (82)
 1021. Tudor Voicu: MCR 17 (41); MCR 20 (48)
 1022. Umberto Di Pietro: MCR 13 (18); MCR 25 (52); MCR 32 (14)
 1023. V D Vasiliu: MCR 24 (62)
 1024. Val Andreescu: MCR 1 (63; 114); MCR 2 (47; 112); MCR 3 (30; 31; 33; 46; 92; 129); MCR 4 (47; 48; 110; 121) MCR 5 (8; 16; 55; 98; 107) MCR 6 (8; 39; 57; 58; 75; 96; 104); MCR 7-8 (74; 87); MCR 9 (95); MCR 10 (94; 107); MCR 12 (75); MCR 13 (75, 77); MCR 14 (85) MCR 15 (10); MCR 16 (70); MCR 17 (86); MCR 19 (84); MCR 20 (77); MCR 21 (86); MCR 22 (81); MCR 29 (98); MCR 30 (82); MCR 32 (76); MCR 33 (59); MCR 34 (69); MCR 35 (97)
 1025. Valentin Ciucă: MCR 4 (119)
 1026. Valentin David: MCR 38 (53)
 1027. Valentin Groza: MCR 24 (64); MCR 33 (47, 48);
 1028. Valentina Lupu: MCR 29 (81)
 1029. Valentina Neri: MCR 35 (36)
 1030. Valentina Petraru: MCR 40 (30)
 1031. Valentina Teclici: MCR 16 (31); MCR 17 (42); MCR 22 (127); MCR 25 (13); MCR 29 (53); MCR 31 (46, 128) (84)
 1032. Valerian Lică: MCR 24 (60)
 1033. Valerio Vigliaturo: MCR 26 (20); MCR 29 (46)
 1034. Valeriu Cercel: MCR 1 (106); MCR 2 (97); MCR 3 (84); MCR 10 (99); MCR 11 (92); MCR 13 (84); MCR 23 (68); MCR 28 (63); MCR 29 (94); MCR 33 (59); MCR 34 (62); MCR 35 (97); MCR 36 (69); MCR 37 (70); MCR 38 (60)
 1035. Valeriu Gorincioi: MCR 2 (68)
 1036. Valeriu Lupu: MCR 1 (8); MCR 2 (13); MCR 3 (14; 70); MCR 4 (16); MCR 5 (17; 28; 87); MCR 7-8 (9) MCR 9 (10; 52; 81); MCR 10 (76); MCR 11 (13); MCR 12 (9); MCR 13 (12; 39); MCR 14 (5) MCR 15 (10, 16); MCR 16 (10); MCR 17 (9); MCR 18 (20); MCR 19 (8); MCR 20 (14): MCR 21 (14, 54); MCR 22 (11, 49); MCR 23 (10, 121); MCR 24 (11, 41, 147); MCR 25 (35, 42); MCR 25 (141); MCR 26 (9, 91, 117); MCR 27 (15, 125); MCR 28 (11); MCR 29 (19, 81); MCR 30 (11); MCR 31 (17, 131); MCR 32 (10); MCR 32 (52) (119); MCR 36 (38, 93); MCR 38 (99); MCR 39 (50)
 1037. Valeriu Stancu: MCR 25 (70,60); MCR 34 (62)
 1038. Valerius Caius Catul: MCR 34 (65)
 1039. Vali Slavu: MCR 15 (98)
 1040. Valy Lorela Buța: MCR 6 (45); MCR 19 (55); MCR 27 (30); MCR 32 (37)
 1041. Vasile Andreica: MCR 20 (32)
 1042. Vasile Bolocan: MCR 7-8 (80); MCR 15 (93); MCR 35 (98)
 1043. Vasile Chelaru: MCR 6 (124)
 1044. Vasile Coman: MCR 26 (43)
 1045. Vasile Dan Marchis: MCR 21 (32); MCR 26 (40)
 1046. Vasile Darie: MCR 5 (80); MCR 11 (84); MCR 13 (76); MCR 18 (78); MCR 24 (63); MCR 31 (81)
 1047. Vasile Diacon: MCR 3 (112); MCR 11 (106); MCR 16 (49); MCR 18 (61); MCR 29 (59)
 1048. Vasile Filip: MCR 3 (66); MCR 11 (51)
 1049. Vasile Ghica: MCR 7-8 (114); MCR 13 (10)
 1050. Vasile Hatos: MCR 16 (126); MCR 17 (62)
 1051. Vasile Iosif: MCR 17 (83)
 1052. Vasile Iușan: MCR 38 (53)
 1053. Vasile Langa: MCR 38 (49,50, 52, 56)
 1054. Vasile Larco: MCR 1 (92;102); MCR 2 (29; 108); MCR 3 (127); MCR 4 (48; 116); MCR 5 (13; 46; 74; 104); MCR 6 (102); MCR 7-8 (32); MCR 9 (36; 88; 89); MCR 10 (19; 96; 100); MCR 11 (78; 84; 87; 91; 105; 89); MCR 12 (69; 73; 77; 79; 94); MCR 13 (30, 51, 76, 78); MCR 14 (84, 89, 90, 91, 94) MCR 15 (14, 88); MCR 16 (71, 72, 85); MCR 17 (83, 91, 93); MCR 18 (77, 79, 87, 88); MCR 19 (81, 94); MCR 20 (73, 80, 103); MCR 21 (36, 85, 88); MCR 22 (84, 89); MCR 24 (64, 106); MCR 26 (74, 75); MCR 27 (79, 84, 91, 92): MCR 29 (102); MCR 30 (81, 83, 84); MCR 31 (75, 81, 83); MCR 32 (72, 77, 83); MCR 33 (49, 51); MCR 34 (56,57,60,61); MCR 35 (96); MCR 36 (55, 63); MCR 39 (59, 68); MCR 40 (73)
 1055. Vasile Mandric: MCR 38 (49)
 1056. Vasile Târâțeanu: MCR 4 (42); MCR 9 (35)
 1057. Vasile Tudorel Jipa: MCR 32 (62)
 1058. Vasile Ungurașu: MCR 5 (99); MCR 7-8 (73); MCR 9 (93); MCR 10 (97); MCR 11 (91); MCR 13 (82, 84, 85); MCR 15 (95); MCR 16 (71, 81, 84, 85) MCR 17 (85); MCR 19 (91); MCR 26 (71); MCR 27 (90); MCR 28 (57); MCR 32 (67); MCR 34 (67); MCR 35 (90); MCR 37 (59); MCR 38 (58); MCR 39 (66)
 1059. Vasile Vajoga: MCR 1 (103); MCR 2 (36); MCR 11 (84); MCR 12 (68; 71; 74); MCR 14 (81); MCR 15 (90); MCR 16 (72, 78); MCR 18 (77, 78); MCR 19 (83); MCR 20 (72, 74); MCR 21 (89); MCR 23 (62); MCR 24 (62); MCR 25 (101, 102, 103); MCR 26 (76); MCR 31 (80); MCR 40 (64)
 1060. Vasile Voiculescu: MCR 35 (82); MCR 38 (48); MCR 39 (64)
 1061. Vasile Vorobeț: MCR 34 (56,61)
 1062. Vasile Vulpașu: MCR 9 (91; 92); MCR 10 (93); MCR 13 (77, 78); MCR 14 (79); MCR 16 (82); MCR 17 (82); MCR 18 (83); MCR 21 (83); MCR 27 (78); MCR 28 (64); MCR 32 (68) MCR 33 (54); MCR 35 (87); MCR 38 (60); MCR 39 (63)
 1063. Vasilica Grigoraș: MCR 15 (35, 69); MCR 16 (34, 40); MCR 16 (55); MCR 18 (112); MCR 19 (61); MCR 23 (125, 150); MCR 24 (53, 118); MCR 25 (18); MCR 26 (109); MCR 29 (33, 75); MCR 30 (56); MCR 31 (44, 71); MCR 32 (114); MCR 35 (74); MCR 36 (86)
 1064. Veron Ene: MCR 34 (58); MCR 35 (99)
 1065. Veronica Rusu Bucico: MCR 32 (42); MCR 34 (47); MCR 35 (56); MCR 40 (24)
 1066. Veronica Teodorescu: MCR 12 (133)
 1067. Viana Șerban: MCR 32 (62)
 1068. Victor Corbut: MCR 2 (53)
 1069. Victor Eftimiu: MCR 38 (46, 56)

1070. Victor Iosif: MCR 18 (84, 87); MCR 19 (84, 90); MCR 27 (83); MCR 39 (62, 65, 68)
1071. Victor Macarevici: MCR 34(60)
1072. Victor Munteanu: MCR 7-8 (21); MCR 23 (33)
1073. Victoria Huiban; MCR 38 (74)
1074. Victorița Duțu: MCR 3 (38; 52)
1075. Vicu Merlan: MCR 1 (129); MCR 2 (135); MCR 3 (117); MCR 5 (13; 133); MCR 6 (122); MCR 11 (118); MCR 13 (131); MCR 14 (115); MCR 15 (124); MCR 16 (43, 107); MCR 17 (121); MCR 18 (114); MCR 19 (128); MCR 20 (105); MCR 21 (50, 70); MCR 24 (125); MCR 25 (31, 87); MCR 26 (83); MCR 27 (55); MCR 28 (44); MCR 29 (83); MCR 30 (104); MCR 31 (102); MCR 32 (97); MCR 33 (76); MCR 36 (112, 40); MCR 40 (138)
1076. Vincenz Ionaz Franz Castelli MCR 33 (50);
1077. Violanda Bratu: MCR 16 (80)
1078. Violeta Daniela Mândru: MCR 18 (47)
1079. Violeta Pinteana: MCR 14 (22, 33); MCR 23 (27); MCR 31 (41); MCR 34 (22); MCR 37 (21)
1080. Violeta Urdă Cutureanu: MCR 2 (100); MCR 11 (97); MCR 27 (87); MCR 37 (67); MCR 40 (71)
1081. Viorel Martin: MCR 27 (88); MCR 39 (72)

1082. Viorica Bordianu: MCR 7-8 (34)
1083. Viorica Găinariu: MCR 26 (73); MCR 29 (93); MCR 32 (63)
1084. Viorica Ghenghea: MCR 20 (60)
1085. Viorica Șerban: MCR 21 (144); MCR 24 (29); MCR 25 (24, 113)
1086. Viorica Voicescu: MCR 24 (64) MCR 25 (104); MCR 26 (73)
1087. Virgil Andronescu (63)
1088. Virginia Pârvu: MCR 26 (45)
1089. Virginia Popescu: MCR 1 (90); MCR 3 (72)
1090. Vlad Mușat: MCR 12 (22); MCR 20 (49); MCR 27 (29)
1091. Voichița Tulcan Macovei: MCR 32 (35)
1092. Walter Scarsela: MCR 13 (18); MCR 38 (14)
1093. Willa Carrolli: MCR 29 (55)
1094. William Shakespeare: MCR 27 (82)
1095. William Wordsworth: MCR 6 (34)
1096. Yehuda Amichai: MCR 13 (21)
1097. Younis Tawfik: MCR 30 (39)
1098. Zeno Turdeanu: MCR 34 (63)
1099. Zoltan Terner: MCR 1 (68); MCR 4 (77); MCR 9 (55); MCR 10 (92); MCR 11 (46)

CINE NE AJUTĂ SĂ ÎNREGISTRĂM RECORDUL ÎN GUINNESS BOOK?

CREDENTIAL

Cetățenii Vasluiului, județ al cărui blazon istoric este aurcolat de saptele plăzeșilor lui Ștefan Vodă cel Mare și Sfânt și ale dorobanților de la 1877, au luat cunoștință cu vie satisfacție de Hotărârea Parlamentului sa zina de 1 Decembrie, când s-a intrupat idealul sfânt al înfrățirii tuturor românilor într-o patrie unică, să fie proclamată ca Ziua Națională a României.

De aici, de pe meleagurile pe care s-a născut dărnitul primei Uniri, sâvritorul României moderne, Aleksandru Ioan Cuza, adresăm Parlamentului și locuitorilor Albei-Julia, mîndră cetate transilvană, Meece a românismului, salutul nostru fierbinte cu prilejul zilei de 1 Decembrie, Ziua Națională a României, sărbătorită pentru prima dată ca simbol al întregii noastre evoluții istorice, într-o țară liberă și demnă și într-un regim democratic, pluralist.

Aducem cu acest prilej omagiul nostru fierbinte tuturor luptătorilor care s-au jertfit pentru cauza idealului sfânt al unității naționale, legendarilor descălecători de țară, eroilor de la Vaslui, Războieni și Gălugăreni de la Pleona, Pașova, Sîmădan, Măriași, Măriașești, Situx, ai Revoluției din Decembrie 1989 care au înăturat tirania și au redat demnitatea acestui popor.

La toți ne închinăm cu pioșenie și le facem legămînt că, urmînd pilda lor, vom ști să apărăm pămîntul sfînt, strămoșesc, libertatea și suveranitatea patriei, cu credința în inimi că „vom fi iarăși cine am fost și mai mult decît atit.”

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Vaslui, 1 Decembrie 1990

**„Ar fi mare durere să nu lăsăm
și pentru alții din ceea ce avem noi
mai bun.
Nici o bucată de suflet nu le strică.”**

Dumitru V. MARIN

De la stânga la dreapta: Val Andreescu, Anca Moldoveanu, Mihai Batog - Bujenița, Cornelia Ursu, Dumitru V. Marin, Valeriu Lupu – 8 Februarie 2015 – La... „nasterea” M.C.R.

Sediul redacției Revistei, a Ziarului, a Radioului și a TVV online. Str. Frunzelor, nr. 2, Vaslui, Cod poștal: 730158

**TIMPUL N-ARE RĂBDARE NICI CU FRUMUȘEA,
NICI CU INTELIGENȚA...
ȘI, MAI ALES, DIN PĂCATE, NICI CU VIAȚA NOASTRĂ!
(Dumitru V. MARIN)**

Eu m-am impus hotărât singur, nu m-a favorizat niciodată cineva!

Semnatarii ai acestui număr: Adrian George Itoafă, Al. Florin Țene, Ananie Gagniuc, Aneta Georgescu, Angela Kosta, Any Drăgoianu, Bogdan Ulmu, Camelia Florescu, Constantin Chiper, Constantin Moșincat, Cornel Simion Galben, Cornelia Ursu, Dorel Schor, Dorin Nădrău, Dumitru Ichim, Dumitru V. Marin, Elis Râpeanu, Eliza Roha, Gabriela Ana Bălan, Gheorghe Bălăceanu, Gheorghe Mavrighi, Gheorghe Vasiluță, Ildi Șerban, Ilie Serediuc, Ioan Dănilă, Ioan Hodaș, Ioan Neacșu, Ionel Dorin, Irina Alexandrescu, Letiția Vladislav, Luciana Macovei, Magda Ursache, Maria Zlătan Chihăia, Martha Eșanu, Martin Sixsmith, Mihai Batog-Bujeniță, Mihai Caba, Mihai Frunză, Mihai Merticaru, Mihai Ursachi, Mimi Rotariu, Mircea Istrate, Nică D. Lupu, Nicolae Dina, Nicolae Viziteu, Oana Frențescu, Radu Vancu, Rodi Vinău, Rosita Panetta, Silvia Hodaș, Simona Șerban, Tinca Tamaș Pavel, Valentina Petraru, Vasile Larco, Vasile Vajoga, Veronica Rusu-Bucico, Vicu Merlan, Violeta Urdă.

Adresă sediu: Str. Frunzelor, Nr. 2, Vaslui, cod poștal: 730158

Tel./Fax: 0235.361.236 sau 0744.231.380

Web: www.tvv.ro; www.marindumitru.ro

Email: marintvv@gmail.com

Cont în EURO: RO27RNCB0259003294300023 deschis la BCR Vaslui pe numele Marin Dumitru.

Vom insera numele donatorilor

Fiecare semnatar răspunde pentru afirmațiile din materialul său, nu redacția.

Steag dacic

M.C.R.

O revistă mai altfel cu:

- Studii și Istorie Literară
- Poezie
- Proză
- Interviuuri
- Eseuri
- Știință și Educație
- Artă plastică
- Comentarii politice
- Dramaturgie
- „Păstorel” (cenaclul) are cuvântul! Ridentem dicere verum!
- Istorie
- Tinere talente
- Pagină din lupta anticomunistă
- Opinii, microfișe pentru istorie
- Etnografie etc.

Un segment (moment) din bătălia pentru Limba Română cu arma cuvântului și sensibilități omenești.

96 de semnatori pentru METAFORĂ - IDEE - ÎNȚELEPCIUNE - UMOR, altfel spus, pentru istorie, pentru viață!

100.000 de cuvinte pentru inima și sufletul dumneavoastră!

CITIȚI
MEDITAȚI
DIFUZAȚI
SCRIEȚI

VASLUI - ROMÂNIA